

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
โครงการจัดทำสื่อ ๖๐ พรรษา เฉลิมพระเกียรติ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้(สำหรับนักเรียน)

เพื่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่

๖

(ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๓)

โครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

“การศึกษา คือ ความมั่นคงของประเทศ”

การศึกษาต้องสร้างให้คนไทย มีคุณลักษณะสำคัญ ๔ ประการ ได้แก่

๑. มีทัศนคติที่ดีและถูกต้อง
๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงเข้มแข็ง
๓. มีอาชีพ มีงานทำ
๔. เป็นพลเมืองดี มีระเบียบวินัย

พระบรมราโชบายด้านการศึกษา ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พระราชทานแก่คณะองคมนตรี

เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๐

ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต

คำชี้แจง

การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ระดับประถมศึกษา ภาครีเยนที่ ๒ ฉบับนี้ เป็นการปรับปรุงครั้งที่ ๓ ดำเนินการโดยมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยความร่วมมือจากคณะทำงาน ประกอบด้วย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ คณาจารย์จากมหาวิทยาลัย ศึกษานิเทศก์ และครูผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้

จุดประสงค์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนปลายทางได้ศึกษา/ทบทวนเอกสาร ใบความรู้ ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ และใช้ในการฝึกทักษะ/ปฏิบัติงานจากใบงาน หรือแบบฝึกหัด ของทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และประเมินตนเองตามตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ นั้น ๆ ทุกท้ายหน่วยการเรียนรู้ ทั้งนี้เมื่อครูปลายทางได้ตรวจผลการทำใบงานในรายชั่วโมง สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และประมวลผลการประเมินตนเองของนักเรียนทุกหน่วยการเรียนรู้ แล้วจะได้นำผลไปส่งเสริมหรือจัดการสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้เกิดประสิทธิผลนำไปสู่ การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กต่อไป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

สารบัญ

คำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน

สารบัญ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ชื่อหน่วย อ่าน พุด คิด พิจารณา เสริมคุณค่าชีวิต

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ภาษาไทยใช้ถูกต้อง (๑)	๑
ใบงานที่ ๑ เรื่อง ภาษาไทยใช้ถูกต้อง (๑)	๒
ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ภาษาไทยใช้ถูกต้อง (๒)	๓
ใบงานที่ ๒ เรื่อง ภาษาไทยใช้ถูกต้อง (๒)	๔
ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง อ่านเรื่องสั้นผสานใจความ	๕
ใบงานที่ ๓ เรื่อง อ่านเรื่องสั้นผสานใจความ	๖
ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น	๗
ใบงานที่ ๔ เรื่อง การวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น	๘
ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การอ่านพระบรมราโชวาท	๙
ใบงานที่ ๕ เรื่อง พระบรมราโชวาทสอนใจ	๑๐
ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง คัดลายมือสื่อความคิด	๑๑
ใบงานที่ ๖ เรื่อง คัดลายมือสื่อความคิด	๑๒
ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง การเขียนโน้มน้าวใจ	๑๓
ใบงานที่ ๗ เรื่อง การเขียนโน้มน้าวใจ	๑๔
ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง การพูดโน้มน้าวใจ	๑๕
ใบงานที่ ๘ เรื่อง แบบร่างการพูดโน้มน้าวใจ	๑๖
ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง วรรณกรรมร่วมสมัยสอนใจเยาวชน	๑๗
ใบงานที่ ๙ เรื่อง วรรณกรรมร่วมสมัยสอนใจเยาวชน	๑๘
ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ทบทวนค่านาม	๑๙
ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง ทบทวนค่านาม	๒๐
ใบความรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ทบทวนคำสรรพนาม	๒๑
ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง ทบทวนคำสรรพนาม	๒๒
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙	๒๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ ชื่อหน่วย रामเกียรติ์ ตอน สึกไม่ยราพ

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง रामเกียรติ์ ตอน สึกไม่ยราพ (คำศัพท์น่ารู้)	๒๔
ใบงานที่ ๑ เรื่อง रामเกียรติ์ ตอน สึกไม่ยราพ (คำศัพท์น่ารู้)	๒๕
ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การถอดความจากบทร้อยกรอง	๒๖
ใบงานที่ ๒ เรื่อง रामเกียรติ์ ตอน สึกไม่ยราพ (ถอดความ ๑)	๒๗
ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง หลักการถอดความจากบทร้อยกรอง	๒๘

หน้า

ก

ข

๑

๒

๓

๔

๕

๖

๗

๘

๙

๑๐

๑๑

๑๒

๑๓

๑๔

๑๕

๑๖

๑๗

๑๘

๑๙

๒๐

๒๑

๒๒

๒๓

๒๔

๒๕

๒๖

๒๗

๒๘

๒๙

๓๐

๓๑

๓๒

๓๓

๓๔

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ใบงานที่ ๓ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักไมยราพ (ถอดความ ๒)	๓๕
ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง	๓๖
ใบงานที่ ๔ เรื่อง การอ่านบทร้อยกรองรามเกียรติ์ ตอน ศักไมยราพ	๓๗
ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง	๓๘
ใบงานที่ ๕ เรื่อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักไมยราพ	๓๙
ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง การอธิบายคุณค่าของวรรณคดี	๔๐
ใบงานที่ ๖ เรื่อง การอธิบายคุณค่าของเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักไมยราพ	๔๑
ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง การพูดแสดงความรู้และความคิดเห็น	๔๒
ใบงานที่ ๗ เรื่อง แบบร่างการพูดแสดงความรู้และความคิดเห็นเรื่อง รามเกียรติ์	๔๓
ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง คำราชาศัพท์	๔๕
ใบงานที่ ๘ เรื่อง คำราชาศัพท์เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักไมยราพ	๔๗
ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง คำไวพจน์	๔๘
ใบงานที่ ๙ เรื่อง คำไวพจน์จากเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักไมยราพ	๕๐
ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ทบทวนคำกริยา	๕๑
ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง ทบทวนคำกริยา	๕๓
ใบความรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ทบทวนคำช่วยกริยา	๕๔
ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง ทบทวนคำช่วยกริยา	๕๕
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐	๕๖
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ ชื่อหน่วย เทียบทั่วไทย รายงานการศึกษา	๕๗
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านสารคดีมีประโยชน์	๕๘
ใบงานที่ ๑ เรื่อง การอ่านสารคดีมีประโยชน์	๕๙
ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การเขียนเรื่องจากภาพ	๖๓
ใบงานที่ ๒ เรื่อง การเขียนเรื่องจากภาพ	๖๔
ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การอ่านข้อมูลจากแผนผัง แผนที่ แผนภูมิ และกราฟ	๖๖
ใบงานที่ ๓ เรื่อง การอ่านข้อมูลจากแผนผัง แผนที่ แผนภูมิ และกราฟ	๖๙
ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง กลอนสุภาพซาบซึ้งใจ (๑)	๗๓
ใบงานที่ ๔ เรื่อง กลอนสุภาพซาบซึ้งใจ (๑)	๗๕
ใบงานที่ ๕ เรื่อง กลอนสุภาพซาบซึ้งใจ (๒)	๗๖
ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า (๑)	๗๗
ใบงานที่ ๖ เรื่อง การเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า (๑)	๘๐
ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง การเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า (๒)	๘๑
ใบงานที่ ๗ เรื่อง การเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า (๑)	๘๓

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง การพูดรายงาน (๑)	๘๔
ใบงานที่ ๘ เรื่อง แบบร่างการพูดรายงาน	๘๕
ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง การพูดรายงาน (๒)	๘๖
ใบงานที่ ๙ เรื่อง ประโยชน์ของการพูดรายงาน	๘๗
ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง ทบทวนคำวิเศษณ์	๘๘
เกมต่อคำวิเศษณ์มหาสนุก (๑)	๘๙
เกมต่อคำวิเศษณ์มหาสนุก (๒)	๙๐
ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง ทบทวนคำวิเศษณ์	๙๑
ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ทบทวนคำที่เกี่ยวกับจำนวนและคำบอกกำหนด	๙๒
ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง ทบทวนคำที่เกี่ยวกับจำนวนและคำบอกกำหนด	๙๓
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑	๙๔
แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log) กลางภาค	๙๕
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ ชื่อหน่วย นิทานทองอิน ตอน นากพระโขนงที่สอง	๙๖
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทานทองอิน ๑ (คำศัพท์น่ารู้)	๙๗
ใบงานที่ ๑ เรื่อง นิทานทองอิน ๑ (คำศัพท์น่ารู้)	๙๙
ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ๕W๑H	๑๐๐
ใบงานที่ ๒ เรื่อง นิทานทองอิน ตอน นากพระโขนงที่สอง	๑๐๒
ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การอธิบายความรู้และข้อคิดจากการอ่าน	๑๐๓
ใบงานที่ ๓ เรื่อง การอธิบายความรู้และข้อคิดจากเรื่อง นิทานทองอิน	๑๐๔
ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง	๑๐๕
ใบงานที่ ๔ เรื่อง นิทานทองอิน ๔ (แผนภาพโครงเรื่อง)	๑๐๖
ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การเขียนแผนภาพความคิด	๑๐๗
ใบงานที่ ๕ เรื่อง นิทานทองอิน ๕ (แผนภาพความคิด)	๑๐๘
ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง การแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน	๑๐๙
ใบงานที่ ๖ เรื่อง การแสดงความคิดเห็นจากนิทานทองอิน ตอน นากพระโขนงที่สอง	๑๑๐
ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการ	๑๑๑
ใบงานที่ ๗ เรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการ	๑๑๒
ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของสื่อออนไลน์	๑๑๓
ใบงานที่ ๘ เรื่อง การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของสื่อออนไลน์	๑๑๕
ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง ทบทวนคำบุพบท	๑๑๖
ใบงานที่ ๙ เรื่อง ทบทวนคำบุพบท	๑๑๗
ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ทบทวนคำเชื่อม	๑๑๘

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง ทบทวนคำเชื่อม	๑๒๐
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒	๑๒๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ ชื่อหน่วย ภาษาไทย ภาษาถิ่น	๑๒๒
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านวรรณกรรมท้องถิ่น	๑๒๓
ใบงานที่ ๑ เรื่อง อ่านเรื่องน่ารู้คู่ภาษาถิ่น	๑๒๔
ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่นไทย	๑๒๗
ใบงานที่ ๒ เรื่อง การเปรียบเทียบภาษาถิ่น	๑๒๙
ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่นในการแต่งบทสนทนา	๑๓๑
ใบงานที่ ๓ เรื่อง การแต่งบทสนทนาโดยใช้ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น	๑๓๒
ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การอธิบายคุณค่าของวรรณกรรมพื้นบ้าน	๑๓๓
บทอ่านนิทานพื้นบ้านภาคอีสาน เรื่อง ปลาสามชื่อ	๑๓๔
ใบงานที่ ๔ เรื่อง การอธิบายคุณค่าของวรรณกรรมพื้นบ้าน	๑๓๕
ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การเขียนแผนภาพความคิดจากวรรณกรรมพื้นบ้าน	๑๓๖
นิทานปรัมปราภาคใต้ เรื่อง พระเจ้าผิตพลาด	๑๓๗
ใบงานที่ ๕ เรื่อง การเขียนแผนภาพความคิดจากวรรณกรรมพื้นบ้าน	๑๓๘
ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง การตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู	๑๓๙
ใบงานที่ ๖ เรื่อง การตั้งคำถามและตอบคำถามจากการฟังและดูนิทานพื้นบ้าน	๑๔๐
ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง คำภาษาจีน คำภาษาอังกฤษ และคำภาษาเขมร	๑๔๑
ใบงานที่ ๗ เรื่อง จัดหมวดหมู่คำภาษาจีน คำภาษาอังกฤษ และคำภาษาเขมร	๑๔๗
ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง คำภาษาบาลี คำภาษาสันสกฤต และคำภาษาอื่น ๆ	๑๔๙
ใบงานที่ ๘ เรื่อง คำภาษาบาลี คำภาษาสันสกฤต และคำภาษาอื่น ๆ	๑๕๐
ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง ระดับภาษา	๑๕๑
ใบงานที่ ๙ เรื่อง การวิเคราะห์ระดับภาษา	๑๕๒
ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ระดับภาษา	๑๕๓
ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง ระดับภาษา	๑๕๔
ใบความรู้ที่ ๑๑ เรื่อง คำอุทานสื่อสารอารมณ์	๑๕๕
ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การแต่งประโยคโดยใช้คำอุทานในการสื่อสารอารมณ์	๑๕๖
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓	๑๕๘

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ ชื่อหน่วย สมุดมิตรภาพ ชาบซึ่งใจ	๑๕๙
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง อักษรย่อหน้ารู้	๑๖๐
ใบงานที่ ๑ เรื่อง การอ่านอักษรย่อและเขียนคำเต็มของอักษรย่อ	๑๖๔
ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง เครื่องหมายวรรคตอน	๑๖๖
กิจกรรมฝึกเขียนเครื่องหมายวรรคตอน	๑๗๐
ใบงานที่ ๒ เรื่อง การอ่านและเขียนเครื่องหมายวรรคตอน	๑๗๑
ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็นจากการอ่าน	๑๗๓
ใบงานที่ ๓ เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่องสั้น	๑๗๔
ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น	๑๗๗
ใบงานที่ ๔ เรื่อง การวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากบทความ	๑๗๘
ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การท่องจำบทอาขยาน	๑๗๙
ใบงานที่ ๕ เรื่อง การท่องจำบทอาขยาน	๑๘๐
ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง การเขียนแสดงความรู้สึกละความคิดเห็น	๑๘๑
ใบงานที่ ๖ เรื่อง การเขียนแสดงความรู้สึกละความคิดเห็น	๑๘๒
ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง การพูดแสดงความรู้สึกละความคิดเห็น	๑๘๓
ใบงานที่ ๗ เรื่อง แบบร่างการพูดแสดงความรู้สึกละความคิดเห็น	๑๘๔
ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง คำลงท้ายและคำปฏิเสธ	๑๘๕
ใบงานที่ ๘ เรื่อง คำลงท้ายและคำปฏิเสธ	๑๘๖
ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง การเขียนจดหมาย	๑๘๗
ใบงานที่ ๙ เรื่อง การเขียนจดหมายถึงเพื่อน	๑๙๑
ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การจำหน้าของจดหมาย	๑๙๒
ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การจำหน้าของจดหมาย	๑๙๔
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔	๑๙๕
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ชื่อหน่วย ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน	๑๙๖
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน	๑๙๗
ใบงานที่ ๑ เรื่อง การสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน	๒๐๐
ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การพูดรายงานจากเรื่องที่ฟังและดู	๒๐๑
ใบงานที่ ๒ เรื่อง การพูดรายงานจากเรื่องที่ฟังและดู	๒๐๒
ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน	๒๐๓
ใบงานที่ ๓ เรื่อง การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน	๒๐๕
ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การเขียนบันทึกความรู้จากการอ่าน	๒๐๖
บทความสำหรับอ่านเพื่อเขียนบันทึกความรู้	๒๐๗

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ใบงานที่ ๔ เรื่อง การเขียนบันทึกความรู้จากการอ่าน	๒๑๑
ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง ประโยคสามัญ	๒๑๒
ใบงานที่ ๕ เรื่อง ประโยคสามัญ	๒๑๓
ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง ประโยคซ้อน	๒๑๕
ใบงานที่ ๖ เรื่อง ประโยคซ้อน	๒๑๗
ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง ประโยครวม	๒๑๘
ใบงานที่ ๗ เรื่อง ประโยครวม	๒๑๙
ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง การเขียนเรียงความ	๒๒๐
ใบงานที่ ๘ เรื่อง การเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์	๒๒๓
ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง การอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อเสนอแนะ และปฏิบัติตาม	๒๒๔
ใบงานที่ ๙ เรื่อง การอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อเสนอแนะ และปฏิบัติตาม	๒๒๙
ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การกรอกแบบรายการ	๒๓๐
ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การกรอกแบบรายการ	๒๓๓
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕	๒๓๕
แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log) ปลายภาค	๒๓๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙
อ่าน พุด คิต พิจารณา เสริมคุณค่าชีวิต

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ภาษาไทยใช้ถูกต้อง (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน พุด คิด พิจารณา เสริมคุณค่าชีวิต
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ภาษาไทยใช้ถูกต้อง (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ภาษาไทย เป็นภาษาที่มีคำใช้อยู่จำนวนมาก ในการสื่อสารเราจะต้องสื่อสารโดยใช้คำ และประโยคให้ถูกต้องตามความหมาย เพื่อให้เข้าใจได้ถูกต้อง จะต้องสื่อสารอย่างตรงไปตรงมา และ มีความสุภาพในการสื่อสาร ซึ่งการใช้คำต่าง ๆ ในการสื่อสารจะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับ ประเด็น ดังต่อไปนี้

ความหมายของคำ ประโยค และข้อความ

คำ คือ เสียงที่เปล่งออกมาครั้งหนึ่ง ๆ ด้วยการพูดหรือตัวหนังสือที่เขียนขึ้น มีความหมาย ในตัวเอง ซึ่งจะมีก็พยางค์ก็ได้ เช่น มะละกอ ทะเล กบ แมลง สินค้า โยธา ตะกร้า ฯลฯ

ความหมายของคำมีอยู่ ๒ แบบ ได้แก่ ความหมายโดยตรงของคำ และความหมายโดยนัย (ซึ่งอาจเรียกว่าความหมายเปรียบเทียบหรือความหมายแฝงก็ได้)

การอธิบายความหมายของคำ

การอธิบายความหมายของคำ เป็นการอธิบายความหมายของคำศัพท์ในบทเรียน หรือ จากเรื่องที่อ่าน โดยผู้อ่านจะต้องอ่านเรื่องนั้นตั้งแต่ต้นจนจบ แล้วค้นหาคำที่ไม่เข้าใจ จากนั้นขีดเส้นใต้คำเหล่านั้นไว้ แล้วหาความหมายจากพจนานุกรม หรือสังเกตจากบริบทแวดล้อมในประโยค

หลักพื้นฐานการอธิบายความหมายของคำ

๑. การเปิดดูความหมายจากพจนานุกรม

พจนานุกรม คือ หนังสือว่าด้วยถ้อยคำในภาษาใดภาษาหนึ่ง เรียงตามลำดับตัวอักษร โดยทั่ว ๆ ไป จะบอกความหมายและที่มาของคำ ซึ่งเราสามารถเปิดดูความหมายและที่มาของคำ ในพจนานุกรมได้

๒. การสังเกตและดูบริบทในประโยค

บริบท คือ สถานการณ์แวดล้อมเพื่อช่วยให้เข้าใจความหมายของภาษาหรือถ้อยคำซึ่ง เราสามารถอธิบายความหมายของคำได้จากการสังเกตและดูบริบทในประโยคได้

ใบงานที่ ๑ เรื่อง ภาษาไทยใช้ถูกต้อง (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน พุด คิด พิจารณา เสริมคุณค่าชีวิต
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ภาษาไทยใช้ถูกต้อง (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายความหมายคำที่ขีดเส้นใต้ให้ถูกต้องตามความหมายและบริบท

๑. พี่สาวของฉันชอบสะสมเหรียญและธนบัตรเก่าเป็นงานอดิเรก

คำศัพท์ คือ.....ความหมาย.....

๒. เสียงระเบิดดังสนั่นมากจนคุณยายสะดุ้งตกใจด้วยความกลัว

คำศัพท์ คือ.....ความหมาย.....

๓. เมื่อวานฉันตากฝนจนรู้สึกหนาวสะท้านเหมือนจะเป็นไข้

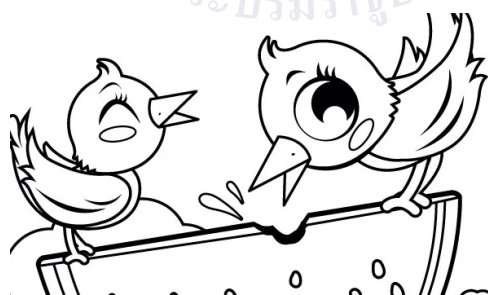
คำศัพท์ คือ.....ความหมาย.....

๔. เธอเขียนหนังสือตลก ๆ หล่น ๆ สะเพร่าไม่รอบคอบเลย

คำศัพท์ คือ.....ความหมาย.....

๕. เขาเพิ่งเรียนจบจากมหาวิทยาลัยจึงร้อนวิชาอยากพูดอยากแสดงให้คนอื่นรู้

คำศัพท์ คือ.....ความหมาย.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ภาษาไทยใช้ถูกต้อง (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน พุด คิด พิจารณา เสริมคุณค่าชีวิต
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภาษาไทยใช้ถูกต้อง (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การใช้คำในภาษาไทย จะต้องใช้ให้ถูกต้องตรงตามความหมายและบริบทของประโยค ทั้งคำที่มีความหมายโดยตรงและคำที่มีความหมายโดยนัย เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร

ประเภทความหมายของคำ

คำที่มีความหมายโดยตรง คือ คำที่มีความหมายอย่างตรงไปตรงมาตามตัวหนังสือ ตรงตามเนื้อความหรือความหมายที่ปรากฏ ในพจนานุกรม

คำที่มีความหมายโดยนัย คือ คำที่มีความหมายไม่ตรงตามความหมายโดยตรง หรือความหมายประจำรูป แต่มีความหมายอีกอย่างหนึ่ง

ความสำคัญของการอธิบายความหมายคำ

การเข้าใจความหมายของคำ เป็นการเตรียมความพร้อมในการอ่าน ช่วยให้อ่านได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว สามารถถอดคำประพันธ์ และเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่านได้

หลักพื้นฐานของการใช้คำ

๑. ต้องใช้คำให้ถูกต้องตรงความหมาย ต้องใช้คำที่มีความหมายรัดกุม มีความหมายเฉพาะ ไม่กำกวมหรือตีความได้หลายอย่าง ตลอดจนถึงต้องใช้คำที่มีความหมายเกี่ยวเนื่องกับคำอื่นให้เหมาะสม

๒. ควรใช้คำให้ตรงกับความนิยม เพราะในสมัยปัจจุบัน คำบางคำถึงแม้มีความหมายอย่างเดียวกัน แต่ก็นิยมใช้ในบริบทและความหมายที่แตกต่างกัน

๓. ใช้คำให้เหมาะสม จะต้องใช้คำให้เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล

๔. ไม่ควรใช้คำที่ซ้ำซาก เพราะจะทำให้เกิดความซ้ำซาก น่าเบื่อ

ใบงานที่ ๒ เรื่อง ภาษาไทยใช้ถูกต้อง (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน พุด คิด พิจารณา เสริมคุณค่าชีวิต
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภาษาไทยใช้ถูกต้อง (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนค้นหาคำที่จำเป็นจะต้องอธิบายความหมายจากประโยคที่กำหนดให้

๑. ลูกจ้างคนนี้ทำงานเป็นเต่าจึงถูกนายจ้างตำหนิ

คำที่จะต้องอธิบายความหมาย คือคำว่า.....

อธิบายความหมายของคำได้ว่า.....

๒. ลิซ่าเป็นดาวเด่นของงานเลี้ยงชมรมศิษย์เก่าในคำคืนนี้

คำที่จะต้องอธิบายความหมาย คือคำว่า.....

อธิบายความหมายของคำได้ว่า.....

๓. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเชิญชวนทุกคนท่องเที่ยวนครราชสีมาประตู่สุภาวดีอีสาน

คำที่จะต้องอธิบายความหมาย คือคำว่า.....

อธิบายความหมายของคำได้ว่า.....

๔. ในการเลือกตั้งทุกครั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหลายคนต้องรักษาเก้าอี้ของตนเองไว้

คำที่จะต้องอธิบายความหมาย คือคำว่า.....

อธิบายความหมายของคำได้ว่า.....

๕. แมร์กดันยั้งแก้วตาดวงใจทุกลมหายใจ

คำที่จะต้องอธิบายความหมาย คือคำว่า.....

อธิบายความหมายของคำได้ว่า.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง อ่านเรื่องสั้นผสานใจความ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน พุด คิด พิจารณา เสริมคุณค่าชีวิต
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง อ่านเรื่องสั้นผสานใจความ
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การจับใจความสำคัญจากเรื่องหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ เป็นการอ่านเพื่อค้นหาใจความและข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ระบุเหตุผล เชื่อมโยงข้อมูล และสามารถความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

ความหมายของใจความและการอ่านจับใจความ

ใจความ ตามความหมายของพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ หมายถึง น. ส่วนสำคัญของเรื่อง ตรงข้ามกับ พลความ ซึ่งหมายถึง ส่วนที่ไม่สำคัญของเรื่อง

ใจความจะมีปรากฏอยู่ตามย่อหน้าต่าง ๆ ของเรื่องที่อ่าน ซึ่งอาจมีลักษณะเป็นประโยคที่เป็นส่วนสำคัญปรากฏในส่วนต้น ส่วนกลาง หรือส่วนท้ายของย่อหน้า

“**การอ่านจับใจความ** คือ การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญของเรื่อง หรือความคิดหลักของเรื่องที่อ่าน โดยใจความจะต้องเป็นประโยคหรือข้อความสั้น ๆ ที่ครอบคลุมสาระของเรื่องที่อ่าน ในย่อหน้าหนึ่ง ๆ จะมีเพียง ๑ ใจความเท่านั้น”

หลักการอ่านจับใจความ

๑. อ่านชื่อเรื่อง แล้วทำความเข้าใจชื่อเรื่อง โดยทั่วไปชื่อเรื่องมักจะเป็นแนวทางเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง ถ้าไม่เข้าใจชื่อเรื่อง ให้ค้นหาความหมายจากพจนานุกรม

๒. เริ่มอ่านทีละย่อหน้าให้เข้าใจ แล้วค้นหาประเด็นสำคัญหรือใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า ซึ่งอาจปรากฏอยู่ตอนต้น ตอนกลาง หรือตอนท้ายก็ได้ โดยเรื่องหนึ่ง ๆ อาจมีย่อหน้าเดียวหรือหลายย่อหน้าก็ได้

๓. ชีตเส้นใต้ส่วนที่เป็นใจความสำคัญ แล้วเขียนสรุปไว้ในสมุดบันทึก ส่วนไหนที่ไม่สำคัญไม่ต้องนำมาเขียน

๔. นำใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้ามาเขียนเรียงเรียงให้เข้าใจ ด้วยสำนวนภาษาของเราเอง ควรเขียนให้สั้น กระชับ และสละสลวย

ใบงานที่ ๓ เรื่อง อ่านเรื่องสั้นผสมสานใจความ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน พุด คิด พิจารณา เสริมคุณค่าชีวิต
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง อ่านเรื่องสั้นผสมสานใจความ
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องสั้น แล้วตอบคำถามจากการอ่าน พร้อมระบุใจความสำคัญ

ชายคนหนึ่งพบรังไหมของผีเสื้อ เขาเฝ้ามองรังไหมนั้นทุกวัน จนกระทั่งวันหนึ่งรังนั้นก็เผยรอยแตกให้เห็น เขานั่งดูผีเสื้อเป็นเวลาหลายชั่วโมง ขณะที่ตัวผีเสื้อพยายามฝืนพาร่างกายตัวเองให้ลอดผ่านรูเล็ก ๆ ออกมา อยู่ ๆ ทุกอย่างกลับหยุดชะงัก ดูเหมือนว่าผีเสื้อนั้นจะติดคาอยู่ที่รูนั้น ดังนั้น เขาก็ตัดสินใจที่จะช่วยผีเสื้อ เขาหยิบกรรไกรและตัดไหมบางส่วนออก จากนั้นผีเสื้อก็หลุดออกมาได้อย่างง่ายดาย ถึงแม้ว่าร่างกายบางส่วนจะดูเหมือนมีอาการบวมอักเสบและมีปีกที่ลีบเล็ก ชายคนนั้นไม่ได้คิดอะไรมากและเฝ้ารอปีกผีเสื้อขยายออก แต่มันกลับไม่เป็นเช่นนั้น กลายเป็นว่าผีเสื้อตัวนั้นต้องใช้เวลาที่เหลือทั้งชีวิตในการที่คลานไปมาต่อหน้าเขา ถึงแม้ว่ามนุษย์จะมีจิตใจที่โอบอ้อมอารีย์ แต่เขาก็ยังไม่เข้าใจกฎธรรมชาติของการลอกเยื่อของตัวดักแด้ในผีเสื้อ ที่การบีบตัวผ่านรูเล็ก ๆ คือการรีดให้เมือกออกจากร่างของผีเสื้อ และทำให้ปีกขยายออกเพื่อบินออกไปได้

๑. จุดประสงค์ของเรื่องนี้ ต้องการสอนเกี่ยวกับอะไร

.....

๒. นักเรียนได้แรงบันดาลใจอะไรบ้างหลังจากอ่านเรื่องนี้จบ

.....

.....

๓. จงสรุปใจความสำคัญของเรื่องนี้

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน พุด คัด พิจารณา เสริมคุณค่าชีวิต
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ความหมายของข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

ข้อเท็จจริง คือ ข้อความหรือเหตุการณ์ที่เป็นมาหรือที่เป็นอยู่ตามจริง สามารถพิสูจน์ได้ มีหลักฐานน่าเชื่อถือ และสมเหตุสมผล

ข้อคิดเห็น คือ ความเห็น ความคิดเห็น ความรู้สึกนึกคิด การคาดเดา และการคาดคะเน รวมไปถึงการแสดงทรรศนะ

แหล่งข้อมูลหรือสื่อที่อาจมีข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

๑. เรื่องราว เหตุการณ์ ข่าวสารบ้านเมือง บทความ นิทาน สื่อออนไลน์ หนังสือพิมพ์ เฟซบุ๊ก ไลน์ ทวิตเตอร์ ฯลฯ

๒. สื่ออื่น ๆ ที่เราพบเห็นและอ่านในชีวิตประจำวันนั้น อาจมีทั้งเนื้อหาที่เป็นข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นปรากฏอยู่

ดังนั้น เราจะต้องมีวิจารณญาณในการอ่าน และไม่ควรเชื่อก่อนได้รับการพิสูจน์ว่าสิ่งนั้นจริงหรือไม่จริง เรื่องนั้นถูกหรือผิด จำต้องอาศัยทักษะในการแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นเป็นเครื่องมือประกอบ

การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาสาระของการอ่านว่าตอนใดเป็นข้อเท็จจริง ตอนใดเป็นข้อคิดเห็น ในขณะเดียวกันก็ต้องใช้ความคิด ความรู้ และประสบการณ์ เพื่อพิจารณาว่าเรื่องนั้นมีความสมเหตุสมผล มีความถูกต้องหรือไม่ มากน้อยเพียงใด โดยมีหลักการพิจารณา ดังนี้

ลักษณะข้อเท็จจริง	ลักษณะข้อคิดเห็น
๑. มีความเป็นไปได้	๑. แสดงความรู้สึก
๒. มีความสมจริง	๒. แสดงความคาดคะเน
๓. มีหลักฐานเชื่อถือได้	๓. แสดงการเปรียบเทียบ
๔. มีความสมเหตุสมผล	๔. แสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ

ใบงานที่ ๔ เรื่อง การวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน พุด คัด พิจารณา เสริมคุณค่าชีวิต
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านและวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและความคิดเห็น จากเรื่องที่กำหนดให้

เรื่อง แก่ปัญหาการนอนไม่หลับ แค่ปรับพฤติกรรม

การนอนหลับพักผ่อนให้เพียงพอเป็นปัจจัยสำคัญของชีวิต ซึ่งความต้องการของคนในแต่ละช่วงวัยก็ไม่เหมือนกัน ไม่ว่าจะวัยไหนหากนอนไม่เพียงพอก็มีผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจ ได้แก่ ร่างกายจะมีความอ่อนเพลีย สมาธิสั้นลง ความจำแยลง มีความบกพร่องในการทำงานต่าง ๆ หากใครกำลังประสบปัญหาการนอนไม่หลับ รามาชนแนลมีแนวทางให้คุณนำไปปฏิบัติตามกันได้เลย ต้องหาสาเหตุโรคต่าง ๆ ที่ทำให้มีอาการนอนไม่หลับได้ เราต้องสำรวจตัวเองก่อนว่ามีโรคอะไรที่ส่งผลให้เราอนไม่หลับหรือไม่ ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย เช่น โรคระบบทางเดินอาหาร โรคระบบทางเดินหายใจและโรคหัวใจ เป็นต้น ด้านจิตใจที่พบได้บ่อยก็คือโรคซึมเศร้า อารมณ์แปรปรวน โรควิตกกังวล โรคการปรับตัวผิดปกติ เป็นต้น

๑. เขียนประโยคที่เป็น**ข้อเท็จจริง**จากเรื่องมา ๒ ประโยค

ประโยคที่ ๑ คือ.....

ประโยคที่ ๒ คือ.....

๒. เขียนประโยคที่เป็น**ความคิดเห็น**จากเรื่องมา ๒ ประโยค

ประโยคที่ ๑ คือ.....

ประโยคที่ ๒ คือ.....

๓. สาระสำคัญของเรื่องี่อ่านคืออะไร

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การอ่านพระบรมราโชวาท
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน พุด คัด พิจารณา เสริมคุณค่าชีวิต
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระบรมราโชวาทสอนใจ
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การอ่านพระบรมราโชวาท เป็นการอ่านจับใจความและตีความจากเนื้อหา เพื่อค้นหาข้อคิด และนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ความหมายของพระบรมราโชวาท

พระบรมราโชวาท มีความหมายว่า คำสั่งสอนของพระราชา ซึ่งในที่นี้หมายถึง คำสั่งสอนของในหลวงรัชกาลที่ ๙ และในหลวงรัชกาลที่ ๑๐

พระบรมราโชวาท เป็นข้อความที่ออกมาจากพระราชหฤทัยของพระองค์ท่าน โดยพระบรมราโชวาท มีลักษณะนามเรียกว่า องค์กร และโอกาสส่วนใหญ่ที่จะได้รับฟัง เช่น พิธีพระราชทานปริญญาบัตร หรือเสด็จทรงเปิดงานต่าง ๆ

หลักการอ่านพระบรมราโชวาท

๑. สำนวญเนื้อหาอย่างคร่าว ๆ ว่ามีทั้งหมดกี่บรรทัด และดูชื่อเรื่องว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ซึ่งพระบรมราโชวาทบางองค์อาจไม่ปรากฏชื่อเรื่อง ผู้อ่านจะต้องตีความด้วยตนเอง

๒. อ่านเนื้อหาของพระบรมราโชวาทอย่างละเอียด หากไม่เข้าใจ ให้อ่านซ้ำเรื่อย ๆ จนเข้าใจ และสามารถจับใจความสำคัญได้

๓. จับประเด็นสำคัญของพระบรมราโชวาท ค้นหาสิ่งที่เป็นความรู้ คติ ข้อคิดสอนใจ และแนวทางการนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต

๔. สรุปประเด็นสำคัญสั้น ๆ และสรุปข้อคิด ตลอดจนแนวทางการนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความเจริญและความสุขของชีวิต

ใบงานที่ ๕ เรื่อง พระบรมราชาโชวาทสอนใจ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน พุด คิด พิจารณา เสริมคุณค่าชีวิต
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระบรมราชาโชวาทสอนใจ
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านพระบรมราชาโชวาท แล้วตอบคำถามสู่การวิเคราะห์ ดังนี้

“งานราชการนั้น คืองานของแผ่นดิน มีผลเกี่ยวเนื่องโดยตรงถึงประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนทุกคน ดังนั้น ข้าราชการผู้ปฏิบัติบริหารงานของแผ่นดิน จึงต้องทำความเข้าใจถึงความสำคัญในหน้าที่และความรับผิดชอบของตนให้ถ่องแท้ แล้วร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ด้วยความอุตสาหะ เสียสละ และด้วยความสุจริตจริงใจ โดยถือประโยชน์ที่จะเกิดจากงานเป็นหลักใหญ่ งานของแผ่นดินทุกส่วน จักได้ดำเนินก้าวหน้าไปพร้อมกันและสำเร็จ ประโยชน์ที่พึงประสงค์ คือยังความเจริญมั่นคงให้เกิดแก่ประเทศชาติและประชาชนได้แท้จริง และยั่งยืนตลอดไป”

พระบรมราชาโชวาท พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๑๐)
 พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน เนื่องในวันข้าราชการพลเรือน ประจำปี ๒๕๖๐
 ณ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๐

๑. แนวคิดสำคัญของพระบรมราชาโชวาทองค์นี้ คืออะไร

.....

๒. “งานราชการ” ในบทความนี้หมายถึงอะไร

.....

๓. ใจความสำคัญ คืออะไร

.....

.....

๔. ข้อคิดที่ได้ คืออะไร

.....

๕. จากพระบรมราชาโชวาท นักเรียนจะนำแนวทางในเรื่องใดมาปรับใช้ในชีวิตจริง

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง คัดลายมือสื่อความคิด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน พุด คิด พิจารณา เสริมคุณค่าชีวิต
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง คัดลายมือสื่อความคิด
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ความสำคัญของการคัดลายมือ

การคัดลายมือ เป็นการฝึกเขียนเบื้องต้นที่นักเรียนทุกคนต้องฝึกเขียนให้สวยงาม เป็นระเบียบ เรียบร้อย น่าอ่าน หากเราเขียนด้วยลายมือที่อ่านไม่ออก ไม่ชัดเจน ผู้อ่านจะอ่านไม่ออกทำให้ไม่เข้าใจ ข้อความที่เขียน รวมถึงทำให้ไม่เห็นคุณค่าของงานเขียนว่าดีอย่างไร

จุดประสงค์ของการคัดลายมือ ดังนี้

๑. เพื่อฝึกการเป็นผู้มีสมาธิในการเขียนตัวอักษรไทย
๒. เพื่อให้เขียนตัวอักษรไทยได้ถูกต้องตามหลักวิธีการต่าง ๆ
๓. เพื่อให้รู้จักการจัดระเบียบ การเว้นวรรค และเว้นช่องไฟได้ประณีต อ่านง่าย สบายตา
๔. เพื่อให้รู้จักสังเกตแบบอย่างตัวอักษรที่ถูกต้องสวยงามและนำไปเป็นตัวอย่างในการเขียน
๕. เพื่อให้มีความภาคภูมิใจ รักการเขียนภาษาไทยอันเป็นมรดกและภาษาประจำชาติไทย

หลักและวิธีการคัดลายมือ

๑. อ่านข้อความให้จบก่อนคัด เพื่อทำความเข้าใจข้อความ
๒. เริ่มคัดตัวอักษรจากหัวไปหางเสมอโดยไม่ยกดินสอ อย่าเขียนเร็วเกินไป
๓. การคัดลายมือครั้งบรรทัด ขนาดความสูงของตัวอักษรด้านบนต้องสูงเท่ากันโดยตลอดควรคัดตัวอักษรและข้อความตัวตรงเสมอแนวเดียวกัน ตัวอักษรไม่เอนเอียง โย้ไปข้างหน้าหรือหลัง
๔. ขนาดความกว้างความสูงของตัวอักษรและสระต้องตรงตามแบบ เว้นระยะช่องไฟระหว่างตัวอักษรให้ห่างเสมอกัน สระและวรรณยุกต์ต้องวางให้ถูกต้อง
๕. ระมัดระวังเรื่องความสะอาด ก่อนเขียนใหม่ต้องลบรอยเก่าให้สะอาดเรียบร้อย
๖. ต้องระมัดระวังอย่าคัดให้ตกหล่น การเว้นวรรคตอนต้องถูกต้อง
๗. เมื่อคัดจบต้องอ่านทบทวนและตรวจสอบอีกครั้ง

บทกลอน “การคัดลายมือ”

เขียนลายมือมีหลักรู้จักนั่ง	ตัวต้องตั้งตรงแนบถูกแบบอย่าง
จับดินสอปากกาถูกท่าทาง	สมุดวางพลาบพุ่งแล้วเล็งแล
ค่อยเขียนไปให้งามตามส่วนสัด	ช่องไฟจัดวัดกะระยะแน่
สระหรือเครื่องหมายอย่าย้ายแปร	ตั้งใจแนมีระเบียบเรียบร้อยเอ๋ย

ที่มา : แบบเรียนเร็วใหม่ เล่ม ๒ กระทรวงศึกษาธิการ

ใบงานที่ ๖ เรื่อง คัดลายมือข้อความคิด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน พุด คิด พิจารณา เสริมคุณค่าชีวิต
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง คัดลายมือข้อความคิด
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดเฉพาะข้อความในกรอบสี่เหลี่ยม

“งานราชการนั้น คืองานของแผ่นดิน มีผลเกี่ยวเนื่องโดยตรงถึงประโยชน์ของ ประเทศชาติและประชาชนทุกคน ดังนั้น ข้าราชการผู้ปฏิบัติบริหารงานของแผ่นดิน จึงต้อง ทำความเข้าใจถึงความสำคัญในหน้าที่และความรับผิดชอบของตนให้ถ่องแท้ แล้วร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ด้วยความอุตสาหะ เสียสละ และด้วยความสุจริตจริงใจ โดยถือประโยชน์ที่จะเกิด จากงานเป็นหลักใหญ่ งานของแผ่นดินทุกส่วน จักได้ดำเนินก้าวหน้าไปพร้อมกันและสำเร็จ ประโยชน์ที่พึงประสงค์ คือยังความเจริญมั่นคงให้เกิดแก่ประเทศชาติและประชาชนได้แท้จริง และยั่งยืนตลอดไป”

พระบรมราชาบาท สมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๑๐)
พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน เนื่องในวันข้าราชการพลเรือน ประจำปี ๒๕๖๐ ณ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๐

พื้นที่สำหรับคัดลายมือข้อความในกรอบสี่เหลี่ยม

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง การเขียนโน้มน้าวใจ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน พุด คิด พิจารณา เสริมคุณค่าชีวิต
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การเขียนโน้มน้าวใจ
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ความหมายของการเขียนโน้มน้าวใจ

การเขียนโน้มน้าวใจ เป็นการเขียนเพื่อให้ผู้อ่าน เกิดความคล้อยตาม รู้สึกตาม หรืออยากปฏิบัติตามความต้องการที่ผู้เขียนได้เขียนไว้ การเขียนโน้มน้าวใจ มักถูกนำไปใช้ในการเขียนเพื่อโฆษณาขายสินค้าต่าง ๆ เพื่อโน้มน้าวให้ลูกค้าซื้อสินค้าที่โฆษณา

วัตถุประสงค์ของการโน้มน้าวใจ

การโน้มน้าวใจมีวัตถุประสงค์สำคัญโดยทั่วไป ๔ ประการ คือ

๑. เพื่อชักนำหรือโน้มน้าวใจให้เกิดความเชื่อถือ ศรัทธาในเรื่องที่พูดหรือเขียน เช่น การชักนำให้ทำประกันชีวิต การโฆษณาคุณภาพของสินค้า การโน้มน้าวใจให้ศรัทธาในศาสนา

๒. เพื่อกระตุ้นหรือเร้าใจให้เห็นความสำคัญของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น การพูดให้เห็นความสำคัญของป่าไม้ การพูดให้เห็นความสำคัญของวัฒนธรรมไทย การเขียนให้ประทับใจใน การทำงานอย่างเสียสละของตำรวจตระเวนชายแดน เป็นต้น

๓. เพื่อปลุกใจให้เกิดความสำนึกและปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น การปลุกใจให้รักชาติ การปลุกใจใช้สินค้าไทย การปลุกใจให้รวมพลังสามัคคี เป็นต้น

๔. เพื่อให้ผู้รับสารเกิดความรู้ ความเข้าใจ มีความเห็นคล้อยตามและนำไปปฏิบัติ เช่น การโน้มน้าวใจให้รู้จักการวางแผนครอบครัว การโน้มน้าวใจให้รู้จักใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอดส์ การเชิญชวนให้เลิกสูบบุหรี่ เป็นต้น

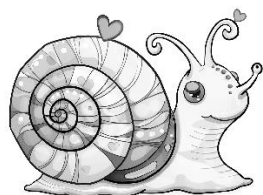
หลักการเขียนโน้มน้าวใจ

๑. เขียนให้เหมาะสมกับผู้อ่าน เช่น เพศ วัย อาชีพ จะช่วยให้สามารถกำหนดเนื้อหา และกลวิธีการเขียนได้อย่างเหมาะสม

๒. ใช้หลักจิตวิทยา ในการทำความเข้าใจ ความต้องการของผู้อ่าน

๓. มีเหตุผล เพื่อสนับสนุนความคิดเห็นของผู้เขียนให้น่าเชื่อถือ ชี้ให้เห็นประโยชน์

๔. ใช้ภาษาโน้มน้าวใจ เชิงเสนอแนะ ขอร้อง ถ้อยคำกระชับ ชัดเจน คล้องจองกัน ตรงตามความต้องการ ไม่บังคับ

ใบงานที่ ๗ เรื่อง การเขียนโน้มน้าวใจ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน พุด คิด พิจารณา เสริมคุณค่าชีวิต
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การเขียนโน้มน้าวใจ
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนโน้มน้าวใจตามหัวข้อที่สนใจ ๑ หัวข้อ และเป็นประโยชน์ต่อสังคม

หัวข้อ _____

พื้นที่สำหรับเขียนโน้มน้าวใจตามหัวข้อที่สนใจ

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง การพูดโน้มน้าวใจ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน พูด คิด พิจารณา เสริมคุณค่าชีวิต
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การพูดโน้มน้าวใจ
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การพูดโน้มน้าวใจ เป็นการพูดให้ผู้อื่นเชื่อถือ หรือมีความเห็นคล้อยตาม เช่น เชิญชวนให้ทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง พูดโฆษณาสิ่งของ หรือกิจกรรมที่ดี ๆ

หลักในการพูดโน้มน้าว

๑. กำหนดจุดมุ่งหมายในการพูดให้ชัดเจน เช่น ให้เกิดความคิดใหม่ เชิญชวนให้ทำ
๒. จัดลำดับเนื้อหาที่จะพูด โดยแบ่งเป็น **บทนำ เนื้อหา บทสรุป**
๓. พูดอย่างตั้งใจ ใช้น้ำเสียงหนักแน่นจริงจัง
๔. ใช้ภาษาเชิงเสนอแนะ แสดงเหตุผลประกอบน่าเชื่อถือ เสนอทางเลือกทั้งด้านดีและด้านเสีย
๕. สร้างบรรยากาศสนุกสนาน เชิญชวนผู้ฟังเกิดความรู้อยากปฏิบัติมากกว่าการบังคับ

วัตถุประสงค์ของการโน้มน้าวใจ โดยทั่วไป ๔ ประการ คือ

๑. **เพื่อชักนำให้เชื่อถือ ศรัทธา ในเรื่องที่พูดหรือเขียน** เช่น การทำประกันชีวิต การโฆษณาคุณภาพของสินค้า การโน้มน้าวใจให้ศรัทธาในศาสนา เป็นต้น
๒. **เพื่อกระตุ้นหรือเร้าใจให้เห็นความสำคัญ** เช่น การพูดให้เห็นความสำคัญของป่าไม้ การพูดให้เห็นความสำคัญของวัฒนธรรมไทย การเขียนให้ประทับใจในการทำงานอย่างเสียสละของตำรวจตระเวนชายแดน เป็นต้น
๓. **เพื่อปลุกใจให้เกิดความสำนึกและปฏิบัติ** เช่น ให้รักชาติ ใช้สินค้าไทย รวมพลังสามัคคี
๔. **เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ เห็นคล้อยตามและนำไปปฏิบัติ** เช่น การวางแผนครอบครัว การเชิญชวนให้เลิกสูบบุหรี่ เป็นต้น

ขั้นตอนในการพูดโน้มน้าวใจ

๑. **ขั้นสร้างความสนใจ** โดยใช้ถ้อยคำ สำนวน วิธีการพูดให้คมคายให้ผู้ฟังเกิดความสนใจ และต้องการที่จะฟังต่อไป ท่าทางของผู้พูดมีความกระตือรือร้น ทำให้ผู้ฟังเลื่อมใสศรัทธาในตัวผู้พูด
๒. **ขั้นสร้างความต้องการ** ชี้ให้เห็นความจำเป็น ให้ผู้ฟังตระหนักถึงความจำเป็นบางอย่างที่ต้องทำ หรือปฏิบัติตามที่ผู้พูด
๓. **ขั้นสร้างความพอใจ** ผู้พูดจะเสนอข้อคิดต่าง ๆ เช่น การโฆษณาสินค้าจะเป็นการเสนอผลิตภัณฑ์ต่างๆ ให้ผู้ฟังรู้สึกว่ “นี่เองคือ ผลิตภัณฑ์ที่ฉันต้องการ”
๔. **ขั้นสร้างภาพมองเห็นประโยชน์หรือโทษของสิ่งนั้นๆ** ใช้ถ้อยคำพร้อมยกตัวอย่างเหตุการณ์ต่าง ๆ มาประกอบให้ผู้ฟังเห็นภาพตามที่ต้องการอย่างชัดเจน
๕. **ขั้นเรียกร้องให้เกิดการกระทำ** ให้ผู้ฟังเชื่อถือ คิดเห็นคล้อยตาม และทำตาม เช่น ตัดสินใจเลือกซื้อ นำไปปฏิบัติตามในชีวิตประจำวัน

ใบงานที่ ๘ เรื่อง แบบร่างการพูดโน้มน้าวใจ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน พูด คิด พิจารณา เสริมคุณค่าชีวิต
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การพูดโน้มน้าวใจ
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้เขียนร่างการพูดโน้มน้าวใจ โดยกำหนดหัวข้อใหม่ หรือหัวข้อเดิมจากชั่วโมงที่แล้ว

แบบร่างการพูดโน้มน้าวใจ

หัวข้อ _____

Blank area for writing the speech outline, featuring horizontal dotted lines for writing and a faint watermark of the Ministry of Education logo.

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง วรรณกรรมร่วมสมัยสนใจเยาวชน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน พุค คติ พิจารณา เสริมคุณค่าชีวิต
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วรรณกรรมร่วมสมัยสนใจเยาวชน
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ความหมายของวรรณกรรม

วรรณกรรม ความหมายถึง งานหนังสือ งานประพันธ์ บทประพันธ์ทุกชนิดทั้งที่เป็นร้อยแก้วและร้อยกรอง เช่น วรรณกรรมสมัยรัตนโกสินทร์ วรรณกรรมของเสฐียรโกเศศ วรรณกรรมฝรั่งเศส วรรณกรรมประเภทสื่อสารมวลชน

หลักการเขียนแสดงความคิดเห็นจากการอ่านวรรณกรรม

๑.	อ่านวรรณกรรมเรื่องนั้น ๆ ให้เข้าใจ ตั้งแต่ต้นจนจบ เพื่อจับใจความจากเรื่อง
๒.	ตั้งคำถามจากเรื่องว่า “ใคร ทำอะไรที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และได้ข้อคิดอะไรจากเรื่อง”
๓.	เขียนข้อมูลหรือข้อเท็จจริงก่อน แล้วจึงเขียนความรู้สึกและความคิดเห็นของตนเอง โดยใช้เหตุผลหรือหลักฐานที่น่าเชื่อถือมาประกอบ
๔.	เขียนในเชิงสร้างสรรค์ มีข้อเสนอแนะ และสะท้อนข้อคิด/ประโยชน์จากเรื่องที่อ่าน
๕.	มีมารยาทในการเขียน ไม่ใช่ถ้อยคำรุนแรงในการแสดงความคิดเห็น ควรใช้ภาษาสุภาพ

ตัวอย่างการอ่านและเขียนข้อคิดเห็นจากการอ่านวรรณกรรม

“ความสุขของกะทิ”

ผู้แต่ง : งามพรรณ เวชชาชีวะ

ได้รับรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (ซีไรต์) ของประเทศไทย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๙

“ความสุขของกะทิ” ถ่ายทอดเรื่องราวความเป็นอยู่ที่เข้มแข็งของกะทิผู้ซึ่งเป็นตัวละครเอก บุคลิกภาพของตัวละครในเรื่องความสุขของกะทิ ช่วยให้ผู้อ่านและศึกษาในวรรณกรรมเรื่องนี้ ได้รู้ถึงความ เป็นอยู่ที่สมบูรณ์ควรเป็นอย่างไร ความสุขปนความทุกข์เมื่อเกิดขึ้นแล้วแก้ไขได้อย่างไร เป็นนวนิยายขนาดสั้น ที่สื่อแนวคิดให้ผู้อ่านได้รู้ว่าชีวิตคนเรามีทั้งความสุขและความทุกข์ปะปนกันไป โดยผ่านชีวิตของเด็กหญิงวัย ๙ ขวบ ที่ผ่านการสูญเสียครั้งสำคัญ แต่เธอก็ยังมีคนให้กำลังใจอยู่

สรุปเรื่องย่อ

กะทิ วัย ๙ ขวบ กำลังจะสูญเสียแม่ ซึ่งป่วยเป็นโรคลำไส้เนื้ออ่อนแรง แม่รู้ตัวดีว่าไม่สามารถเลี้ยงดูกะทิได้ จึงฝากกะทิให้ตากับยายเลี้ยง กะทิเติบโตมาอย่างสุขสบายด้วยความรักของตาและยายในบ้านหลังน้อยริมคลองอันอบอุ่น แม่ของกะทิมิวิธีการคิดและวิธีการแก้ปัญหาตัวเองที่จะเตรียมตัวตาย คุณตาเคยเป็นนายที่เกษียณแล้ว เป็นคนที่จิตใจดีมีอารมณ์ดีเรียกเสียงหัวเราะจากกะทิและครอบครัวได้อยู่เสมอๆ คุณยายเป็นคนมีความรู้ดี แต่ขี้บ่น เกรงครัต และหัวโบราณ คุณยายจะสอนกะทิเรื่องต่าง ๆ นานา เช่น การทำอาหาร การอยู่ในสังคม คุณตาและคุณยายเมื่อมาอยู่ต่างจังหวัดก็ทำตัวเป็นชาวบ้าน ใช้ชีวิตอย่างคนชนบท

กะทิอยู่กับตายายตั้งแต่เด็ก จนทุกวันนี้กะทิจำเรื่องราวของแม่เธอไม่ได้แล้ว ตากับยายไม่เคยพูดถึงแม่ของกะทิเลย ในใจของกะทียากเจอแม่ วันหนึ่งความฝันของกะทิก็คือเป็นจริง ตากับยายบอกกะทิว่าแม่ไม่สบาย ตอนนี้รักษาตัวอยู่ที่บ้านชายทะเล หลังจากกะทิเจอแม่ได้ไม่นาน แม่ของกะทิก็คงจากไปอย่างสงบ เพื่อน ๆ ของแม่พากะทิไปบ้านที่กรุงเทพฯ บ้านที่แม่กับกะทิเคยอยู่ด้วยกัน ที่คอนโดมีเอกสารเกี่ยวกับแม่ซึ่งเป็นคนรวบรวมเรื่องราวชีวิต มีเรื่องตั้งแต่แม่เจอกับพ่อตอนไปเรียนและทำงานที่อังกฤษ พ่อกับแม่แต่งงานกัน แม่ย้ายไปทำงานที่ฮ่องกงจึงต้องแยกกันอยู่ ต่อมาแม่ของกะทิจึงรู้ว่าพ่อกลับไปอยู่กับคนรักเก่า แม่จึงตัดสินใจกลับมาอยู่กรุงเทพฯ และได้รู้ว่าตนเองตั้งท้อง แม่เขียนจดหมายให้กะทิต่านเพื่อตัดสินใจเองว่าจะส่งไปอยู่พ่อหรือไม่ สุดท้ายกะทิก็คือจะอยู่กับตายายเหมือนเดิม

สิ่งที่กะทิเป็น

กะทิเป็นเด็กที่ขี้มรับรู้เรื่องราวที่เกิดขึ้น รับรู้ความเศร้าของตนเอง และยอมรับการสูญเสียที่เกิดขึ้น และไม่อยู่กับความรู้สึกเศร้านาน แม้จิตใจของกะทิจึงรู้สึกต่อต้าน และต้องการปฏิเสธความจริงว่าแม่กำลังจะจากไปเมื่อเวลาผ่านไปกะทิสามารถปรับความรู้สึกให้กลับมาเป็นปัจจุบันได้

กะทิมิชีวิตชีวาเปิดรับประสบการณ์ต่างๆเข้ามาในชีวิตตามที่เกิดขึ้น แม้ว่าฟังเสิร์ฟสิ่งงานศพของแม่ กะทิให้ความสนใจที่จะไปเข้าค่ายดูดาว

กะทิเชื่อในสัญชาตญาณและความคิดของตนเอง กะทิมิพฤติกรรมที่แสดงออกตรงกับความต้องการของจิตใจโดยไม่ลังเลหรือรอคำสั่ง

กะทิมิความคิดสร้างสรรค์ มีอิสระ มั่นใจในการแสดงความสามารถของตนเอง และชอบความงามของธรรมชาติ มีจินตนาการ มีสุนทรียภาพสามารถแสดงออกได้อย่างอิสระ

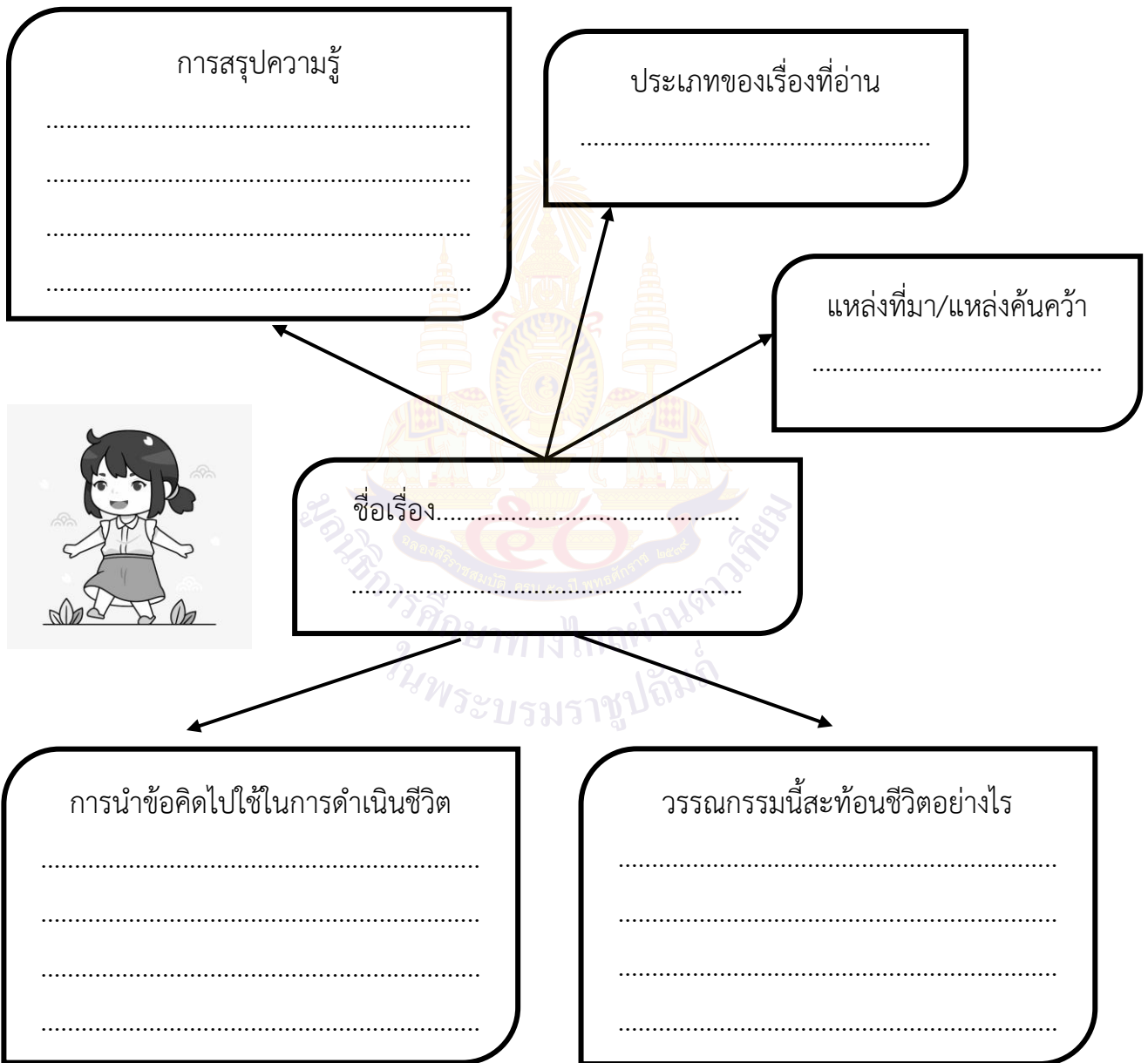
ข้อคิดของเรื่อง “ความสุขของกะทิ”

๑. ชีวิตคนเราไม่แน่นอน จะทำอะไรก็ควรรีบทำ
๒. การที่เราจะมีความสุขนั้นขึ้นอยู่กับตัวเราไม่ใช่สิ่งรอบกาย
๓. ชีวิตของคนเรามีทั้งสุขและทุกข์
๔. ชีวิตนั้นจะชอกช้ำหรือสวยงามแค่ไหน สุดท้ายแล้วมันก็ผ่านไป เกิดขึ้นมา ก็มีวันจบไป

แหล่งที่มาของข้อมูล : www.yokzuza44.blogspot.com

ใบบงานที่ ๙ เรื่อง วรรณกรรมร่วมสมัยสอนใจเยาวชน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน พุด คิด พิจารณา เสริมคุณค่าชีวิต
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วรรณกรรมร่วมสมัยสอนใจเยาวชน
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปความรู้ ข้อคิด และแสดงความคิดเห็นจากเรื่อง “ความสุขของกะทิ”

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ทบทวนคำนาม
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน พุด คิด พิจารณา เสริมคุณค่าชีวิต
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ทบทวนคำนาม
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ความหมายของคำนาม

คำนาม เป็นคำที่หมายถึง บุคคล สัตว์ วัตถุ สิ่งของ สภาพธรรมชาติ สถานที่ ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม คือรวมทั้งสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม คำนาม ทำหน้าที่เป็นส่วนหลักของนามวลี

ชนิดของคำนาม

๑) คำนามสามัญ คือ คำนามที่ใช้เรียกสิ่งต่าง ๆ โดยทั่วไป มิได้ระบุแน่นอนว่าเป็นสิ่งนี้มีชื่อเรียกอย่างนี้ หรือสิ่งนั้นมีชื่อเรียกอย่างนั้น เช่น คน บ้าน วัด โรงเรียน สัตว์ อาหาร ถนน คุณธรรม ภูมิประเทศ หมอ ครู พยาบาล นักเรียน ชาวบ้าน ฯลฯ

- บ้านหลังนี้ใหญ่โตน่าอยู่จริง
- คุณตาไปทำบุญที่วัด
- นักเรียนเดินทางไปโรงเรียนโดยรถประจำทาง

๒) คำนามวิสามัญ คือ คำที่เป็นชื่อซึ่งตั้งขึ้นเฉพาะเรียกคำนามสามัญหนึ่ง ๆ เช่น สิริภพ ชลภักดี วิกานดา ญัฐดนัย ซึ่งเป็นชื่อเฉพาะของคน ส่วนเจ้าแถม ยาเหล ทองแดง เป็นชื่อเฉพาะของสุนัข เป็นต้น

- ประเทศไทยมีรูปร่างคล้ายกระบวยตักน้ำ
- ครูชลภักดีสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
- จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์หลายแห่ง

๓) คำลักษณนาม คือ คำที่ใช้บอกลักษณะของคำนามหรือคำกริยา อาจปรากฏอยู่หน้าหรือหลังคำนามและอยู่ติดคำนาม

- ผู่งผึ้งเขาจู่โจมศัตรูทันที
- โต๊ะ ๒๐ ตัว
- บ้านหลังแรก (บอกลักษณะคำนาม)
- ขอกอดที (บอกลักษณะคำกริยา)

๔) คำอาการนาม คือ คำนามที่เกิดจากกระบวนการแปลงคำกริยาเป็นคำนาม โดยการเติมหน่วยคำ การ- หรือ ความ- นำหน้าคำกริยา คำอาการนามจะมีความหมายเป็นนามธรรมเสมอ เช่น

การกิน	การนอน	การเดิน	การเรียนรู้
การศึกษา	การพิมพ์	การจดจำ	การค้าขาย

ความเครียด
ความมีเมตตา

ความรัก
ความเกลียดชัง

ความรู้
ความสนุก

ความตาย
ความต้องการ

ที่มา : เรียบเรียงมาจาก “บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม ๓” กระทรวงศึกษาธิการ

สาระเพิ่มเติม เสริมความรู้

คำลักษณนามของจำนวนนับ ๑ (เอกพจน์)	
ลำ	เรือ เรือดำน้ำ เครื่องบิน เฮลิคอปเตอร์ จรวด ไม้ แพ
เล่ม	กรรไกร มีด หนังสือ สมุด ตำรา เกวียน
ลูก	มะพร้าว ตาล กระจับปี่ ข้าว กล้วย ภูเขา ฟุตบอล เทนนิส
ดวง	ดาว ดวงจันทร์ ดวงอาทิตย์ แสตมป์ หลอดไฟ
เส้น	ถนน ด้าย เชือก ผม เส้นกัวยเดี่ยว เส้นบะหมี่
ใบ	ถุงพลาสติก กระจับปี่ ไข่ไม้ หมอน ตะกร้า หม้อ กระจ๊ะ
ต้น	ต้นไม้ เทียนพรรษา เสาวรส เสไฟฟ้า หอม ผักชี
หลัง	ศาลา เรือนไทย ศาลพระภูมิ บ้าน ตู้เย็น ตู้เสื้อผ้า โทรทัศน์
เม็ด	ยา กระจับปี่ สิว ลูกอม กรวด
แผ่น	กระจัก กระจ๊ะ แผ่นรองตัด กระจับปี่
คัน	ร่ม รถยนต์ ซ้อน เบ็ดตกปลา
สาย	แม่น้ำ ถนน รถไฟฟ้า สายไฟ รถราง
แท่ง	ดินสอ ลิปстик ปากกา ขวาน
นาย	ตำรวจ ทหาร
โรง	โรงเรียน โรงเรือน โรงงาน โรงฆ่าสัตว์
ตัว	พัดลม เสื้อ กางเกง หมา แมว ไก่ ม้า เสื้อ ปลา ช้างป่า
*ข้ออธิบาย คำบางคำอาจมีลักษณนามมากกว่า ๑ คำ ตามความเหมาะสมของการสื่อสาร	
	

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง ทบหวนคำนาม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน พุด คิด พิจารณา เสริมคุณค่าชีวิต
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ทบหวนคำนาม
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนค้นหาคำนามจากกรอบสี่เหลี่ยม แล้วนำคำนามที่ค้นหาได้ไปแต่งประโยค

พระสงฆ์	นอนหลับ	ออกกำลังกาย	ถนนมิตรภาพ
ต้นไม้	เถอะนะ	รถยนต์	ไชโย !
วิ่งเล่น	เล่ม	วัดห้วยทรายใต้	การเรียน
โดย	ความรัก	เข้าตู่	โรงเรียน

ส่วนที่ ๑ คำนามที่อยู่ในกรอบสี่เหลี่ยม ได้แก่คำว่า.....

.....

มีคำนามจำนวนทั้งหมด.....คำ

ส่วนที่ ๒ การแต่งประโยค (ให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำนามที่นำมาแต่งประโยคด้วย)

๑)

ชนิดของคำนาม.....

๒)

ชนิดของคำนาม.....

๓)

ชนิดของคำนาม.....

๔)

ชนิดของคำนาม.....

๕)

ชนิดของคำนาม.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ทบทวนคำสรรพนาม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน พุด คิด พิจารณา เสริมคุณค่าชีวิต
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ทบทวนสรรพนาม
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำสรรพนาม หมายถึง คำที่ใช้แทนคำนาม คำสรรพนามทำหน้าที่เป็นส่วนหลักของนามวลีได้ เช่นเดียวกับคำนาม

แบ่งคำสรรพนามออกเป็น ๕ ชนิดย่อย ได้แก่

๑) คำบุรุษสรรพนาม เป็นคำสรรพนามบอกบุรุษ หรือคำสรรพนามแทนบุคคล เพื่อบอกว่าเป็นผู้พูด ผู้พูดด้วย หรือผู้ที่กล่าวถึง ได้แก่

- สรรพนามบุรุษที่ ๑ คือ สรรพนามบอกบุรุษที่ใช้แทนตัวผู้พูดหรือผู้เขียน เช่น ฉัน ดิฉัน ผม กระผม ข้าพเจ้า หม่อมฉัน ฯลฯ

- สรรพนามบุรุษที่ ๒ คือ สรรพนามที่ใช้แทนผู้ที่พูดด้วย ได้แก่ ผู้ฟังและผู้อ่าน เช่น เธอ คุณ ท่าน ฝ่าบาท ใต้ฝ่าพระบาท ฯลฯ

- สรรพนามบุรุษที่ ๓ คือ สรรพนามบอกบุรุษที่ใช้แทนผู้ที่กล่าวถึง เช่น เขา เธอ พระองค์ มัน ฯลฯ

๒) คำสรรพนามถาม เป็นคำสรรพนามที่ใช้แทนนามและใช้แสดงคำถาม ในขณะเดียวกันภาษาไทยมีเพียง ๓ คำ ได้แก่ ใคร อะไร ไหน เช่น

- ใครเขียนจดหมายฉบับนี้

- อะไรตกลงไปในน้ำ

๓) คำสรรพนามชี้เฉพาะ เป็นคำสรรพนามที่ใช้บอกระยะใกล้ไกล มีเพียง ๘ คำ ได้แก่ **นี่ นั่น โน่น นู่น นี้ นั้น** โดยสามารถใช้ตามหลังคำกริยาหรือใช้ขึ้นต้นประโยคก็ได้ เช่น

- นั่งนี่ไหม

- นี่กระเป๋າของใคร

๔) คำสรรพนามไม่ชี้เฉพาะ เป็นคำสรรพนามที่ไม่ระบุหรือกำหนดแน่นอนว่าหมายถึงผู้ใดอะไร สิ่งใด หรือสถานที่ใด ได้แก่คำว่า **ใคร อะไร ไหน** เช่น

- เรื่องนี้เขาไม่ได้บอกใครเลย

บางครั้งอาจอยู่ในรูปของคำซ้ำ ได้แก่ **ใคร ๆ อะไร ๆ ไต ๆ** เช่น

- ใคร ๆ ก็ชอบขนมปังไส้สังขยาร้านนี้

๕) คำสรรพนามแยกฝ่าย เป็นคำสรรพนามที่ใช้แทนคำนามหรือบุรุษสรรพนามที่อยู่ข้างหน้า เพื่อแสดงว่ามีหลายฝ่ายหลายส่วน ได้แก่คำว่า **ต่าง บ้าง กัน** เช่น

- เราต่างคนต่างอยู่ดีกว่า

สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (๒๕๕๕: ๒๓-๓๑)

ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง ทบทวนคำสรรพนาม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน พุด คิด พิจารณา เสริมคุณค่าชีวิต
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ทบทวนสรรพนาม
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์คำสรรพนามที่ขีดเส้นใต้ว่าเป็นคำสรรพนามชนิดใด เพราะอะไร

ตัวอย่าง

ประโยค	:	พलयงามเป็นบุตรของ <u>ใคร</u>
ชนิดของคำสรรพนาม	:	คำสรรพนามถาม
เพราะอะไร	:	เป็นการแสดงคำถาม

๑.	ประโยค	:	<u>ใคร</u> เปิดน้ำทิ้งไว้ทำให้น้ำไหลนองหน้าห้องน้ำ
	ชนิดของคำสรรพนาม	:	
	เพราะอะไร	:	
๒.	ประโยค	:	<u>นี้</u> รถยนต์ของใครสวยทันสมัยจังเลย
	ชนิดของคำสรรพนาม	:	
	เพราะอะไร	:	
๓.	ประโยค	:	ฉันขอบคุณ <u>เธอ</u> มากนะที่ซื้อขนมให้ฉัน
	ชนิดของคำสรรพนาม	:	
	เพราะอะไร	:	
๔.	ประโยค	:	เรา <u>ต่าง</u> คน <u>ต่าง</u> อยู่ดีกว่า อย่าทะเลาะกันเลย
	ชนิดของคำสรรพนาม	:	
	เพราะอะไร	:	
๕.	ประโยค	:	<u>ใคร ๆ</u> ก็บอกว่า หนังสือ สัปดาห์ เป็นหนังสือที่สนุกสนาน
	ชนิดของคำสรรพนาม	:	
	เพราะอะไร	:	

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน พุด คิด พิจารณา เสริมคุณค่าชีวิต

๑. กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับที่ฉันทำได้ตามระดับความสามารถของตนเอง และสิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้				สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๑. การอธิบายความหมายของคำ					☐
๒. การอ่านจับใจความ					☐
๓. การวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น					☐
๔. การอ่านพระบรมราโชวาท					☐
๕. การคัดลายมือ					☐
๖. การเขียนโน้มน้าวใจ					☐
๗. การพูดโน้มน้าวใจ					☐

๒. สิ่งที่ฉันทำได้ดีและภูมิใจ (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

๓. สิ่งที่ฉันยังไม่เข้าใจ / ยังทำได้ไม่ดี คือ..... (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

๔. สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้นในการเรียนหน่วยต่อไป (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐
รามเกียรติ์ ตอน สึกไมยราพ

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ (คำศัพท์น่ารู้)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ (คำศัพท์น่ารู้)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเรื่อง รามเกียรติ์

รามเกียรติ์ เป็นวรรณคดีที่ไทยได้รับอิทธิพลมาจากเรื่อง รามายณะของอินเดีย เป็นที่นิยมของคนไทยมานานกว่า ๗๐๐ ปี มาแล้ว ดังที่ปรากฏเป็นนิทานพื้นบ้าน ชื่อสถานที่ ชื่ออาหาร งานจิตรกรรม ฝาผนัง และประติมากรรมต่าง ๆ และยังมีการอ้างอิงถึงในวรรณคดีอีกหลายเรื่อง

รามเกียรติ์ เป็นเรื่องราวการทำสงครามระหว่างฝ่ายธรรมะกับฝ่ายอธรรม ฝ่ายธรรมะ คือ พระราม พระลักษมณ์ ฝ่ายอธรรม คือ ทศกัณฐ์ และวงศาคณาญาติ สาเหตุของความขัดแย้งมาจากความหลงใหลในอิสตรีอย่างไร้เหตุผลของทศกัณฐ์เจ้ากรุงลงกา ที่ลักพาตัวนางสีดาชายาของพระรามมาเพื่อหวังจะครอบครอง เป็นเหตุให้คนอื่น ๆ ต้องล้มตายจากสงครามที่ตนไม่ได้เป็นผู้ก่อขึ้น ท้ายที่สุดวรรณคดีเรื่องนี้ ก็แสดงให้เห็นว่า **ธรรมะย่อมชนะอธรรมเสมอ**

รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ แต่งเป็นบทใช้ในการแสดงละคร มีการเดินเรื่องที่กระชับฉับไว เนื้อเรื่องเต็มไปด้วยความตื่นเต้นเร้าใจ อันเนื่องมาจากจากสู้รบที่เกิดขึ้นในสถานที่ต่าง ๆ ตามจินตนาการของกวี มีคำศัพท์ทางวรรณคดีที่ควรแก่การศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ มีเนื้อเรื่องตื่นเต้นเร้าใจและสอดแทรกแนวคิดเชิงคุณธรรมไว้อย่างแยบยล เช่น ความกตัญญูรู้คุณเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง และการทรยศต่อผู้มีพระคุณเป็นสิ่งที่สังคมประณาม ดังเห็นได้จากการที่มัจฉานุยอมรับว่าหนุมานว่าเป็นบิดา หลังจากได้พิสูจน์ความจริงจนประจักษ์ แต่เมื่อถึงตอนที่จะให้ทรยศต่อไมยราพผู้เลี้ยงดูมาตั้งแต่เล็ก มัจฉานุก็ไม่ยอมทำได้แต่บอกเป็นนัยให้หนุมานคิดเอาเองว่า “บิดาลงมาทางไหน ทางนั้นจะไปยังมีอยู่” ทำให้หนุมานหาทางไปพบไมยราพจนสำเร็จ

นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่า ความรักของแม่ที่มีต่อลูกนั้นลึกซึ้งจนสามารถทำให้แม่ตัดสินใจทำสิ่งที่เสี่ยงอันตรายได้ ดังกรณีของนางพิรากวนยอมเสี่ยงอันตรายเพื่อ ช่วยให้ไววิกลูกชายรอดพ้นจากอันตราย

การศึกษาคำและความหมายของคำหรือข้อความ จากเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ ควรอ่านเนื้อเรื่องเพื่อให้รู้ถึงประวัติความเป็นมา เข้าใจความหมายของคำ จะทำให้สามารถอ่านเรื่องได้อย่างเข้าใจ

ตัวอย่าง คำศัพท์ที่ปรากฏในวรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สึก ไมยราพ

คำศัพท์	ความหมาย	คำศัพท์	ความหมาย
กัมปนาท	เสียงหวั่นไหวทั่วไป	กุมภภัณฑ์	ยักษ์
กฤษณ	ตุ้มหู	โกฏิ	ชื่อมาตรานับ = ๑๐ ล้าน
แก้วกล้า	อาญา	โกรธา	โกรธ, แค้น
กร	มือ	กระเวน	ตระเวน
กริ้ว	โกรธ	กาฬ	ดำ
เขจร	ไปในท้องฟ้า	แข็งขัน	ขยันไม่ย่อท้อ, เอาจริงเอาจัง
คชสาร	ช้าง	คีรี	ภูเขา
คำรพ	เคารพ	คัคณานต์	ท้องฟ้า
จาบัลย์	กำสรด, ร้องไห้คร่ำครวญ,	จุม	ของที่ปน, ของที่ละเอียด
ฉกรรจ์	ห้าวหาญ	ฉัตฉาน	อาการที่พูดห้าวหาญ
ชาญสมร	เก่งการรบ	เดชา	อำนาจ
โถมร	อาวุธสำหรับซัด หอกซัด	ตรุ	ที่ซึ่งคน ตะราง คู่
ตรีภูฏ	เชื่อภูเขาสามยอด	ทวาร	ประตู เช่น นายทวาร
ทศทศ	ทิศทั้ง ๑๐ ทิศ	ทศาน	ทิศ
ทะนง	ถือตัว	ทศาศาล	บริเวณที่กว้างใหญ่
โทษกรรม	ความผิด	นิมิต	นิมิต สร้าง แปลง ทำ
บาดาล	พื้นที่ได้ระดับผิวดินลงไป	บุษบง	ดอกไม้
บรรพต	ภูเขา	ประจัญบาน	รบอย่างตะลุมบอน
ประภัสสร	สี เลื่อม ๆ พราย ๆ	ประณต	น้อมไหว้
ปัจจุสมัย	เวลาเข้ามืด	พจนารถ	คำพูด
พสุธา	แผ่นดิน	พนาลัย	ป่า
พิโรธ	โกรธ	ภุมรี	แมลงงู แมลงผึ้ง
มัจฉา	ปลา	ยุทธ์	สงคราม
ราวี	รบ (ทำสงคราม)	ราตรี	กลางคืน
โรมรัน	รบพุ่งกัน	วายุบุตร	บุตรแห่งลม
วานร	ลิง	ศิลา	หิน
ฤทธิ	อำนาจศักดิ์สิทธิ์, อำนาจ	สาคร	น้ำ
สำแดง	ทำให้เห็นปรากฏ	สุวรรณ	ทอง
โสมนัส	ปลาบปลื้ม	อัคคี	ไฟ
อุตุลุด	ชุดมนุญวาย, พัลวัน	อินทรีย์	ร่างกาย
อหังการ	หยิ่ง, จองหอง	อวตาร	การแบ่งภาคกายมาเกิดบนโลก

ใบงานที่ ๑ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศีกโมยราพ (คำศัพท์น่ารู้)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศีกโมยราพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศีกโมยราพ (คำศัพท์น่ารู้)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนจับกลุ่มแข่งขันกันค้นหาคำศัพท์จากเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศีกโมยราพ ให้ได้มากที่สุด พร้อมอธิบายความหมายให้ถูกต้อง (ภายในเวลา ๕ นาที)

ลำดับ	คำศัพท์	ความหมาย
๑		
๒		
๓		
๔		
๕		
๖		
๗		
๘		
๙		
๑๐		
๑๑		
๑๒		
๑๓		
๑๔		
๑๕		

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การถอดความจากบทร้อยกรอง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ (ถอดความ ๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ความหมายของการถอดความ

ตามความหมายของพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๕๔ ให้ความหมายของคำว่า “ถอดความ” หมายถึง แปลให้เข้าใจความได้ง่ายขึ้น

การถอดความจากบทร้อยกรอง คือ เป็นการอ่านเรื่องเพื่อถอดความหมายของบทร้อยกรอง โดยการแปลความหมายของเรื่องที่เป็นบทร้อยกรอง ให้เป็นบทร้อยแก้ว แล้วเรียบเรียงเป็นภาษาที่สละสลวย เข้าใจง่าย ถูกต้องตามเนื้อเรื่อง ซึ่งจะทำให้เข้าใจเนื้อเรื่องทั้งหมด

แนวทางของการถอดความ

๑. ต้องรู้ความหมายคำศัพท์ในเรื่องอย่างถูกต้อง จะช่วยให้ถอดคำประพันธ์ได้ง่ายขึ้น
๒. ศึกษาทำความเข้าใจเนื้อหาให้แจ่มแจ้ง ว่าเรื่องกล่าวเกี่ยวกับอะไรเป็นสำคัญ
๓. ถอดความที่ละบรรทัด/หรือทีละวรรค ด้วยภาษาของตนเอง โดยคำนึงเรื่องก่อนหน้า
๔. ทำความเข้าใจกับประโยคที่ถอดความให้เข้าใจอย่างถูกต้อง ชัดเจน
๕. เรียบเรียงข้อความใหม่เหมือนการพูดเล่าเรื่องราวนั้นให้ผู้อื่นฟัง เพื่อตรวจทานและปรับปรุงการเขียนข้อความที่ถอดความได้ดีขึ้น

ประโยชน์ของการถอดความ

๑. ช่วยให้เข้าใจความหมายของบทร้อยกรองบทนั้น ๆ ได้ง่ายมากขึ้น
๒. ช่วยให้สามารถแปลความจากบทร้อยกรองที่อ่าน ได้อย่างรวดเร็ว
๓. ช่วยให้อ่านจับใจความ ดีความ และสรุปเรื่องได้อย่างถูกต้อง
๔. ช่วยให้ค้นหาข้อคิดและคุณค่าของเรื่องที่อ่านได้ และสามารถนำข้อคิดไปปรับใช้ได้

ตัวอย่าง การถอดความจากบทร้อยกรอง
เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศึกไมยราพ

บัดนั้น ซึ่งอยู่ในสระคงคา ราตรีเที่ยงคืนเคยเที่ยว ก็สำแดงแผลงฤทธิ์เกรียงไกร	มัจฉานุผู้ใจแกล้วกล้า เป็นด่านรักษาชั้นใน ลดเลี้ยวกระแวนทางใหญ่ ขึ้นไปจากห้องชลธาร
--	---

ถอดความได้ว่า มัจฉานุเป็นผู้ที่มีใจกล้าหาญ ทำหน้าที่รักษาบริเวณสระน้ำ ซึ่งเป็นด่านชั้นในของเมืองบาดาล โดยคอยออกตระเวนตรวจตราดูแลความปลอดภัยบริเวณรอบ ๆ และได้แสดงฤทธิ์ของตนเองโดยการขึ้นไปบนเหนือสระน้ำนั้น

ถึงที่ขอบสระก็หยุดอยู่ เห็นวานรเผือกผู้หังการ โกรธาขบฟันกระที่บบาท แล้วร้องประกาศด้วยวาจา ตัวเอ็งมานี้จะไปไหน องอาจล่งด่านกุมภันท์	แลดูไปทั่วทุกสถาน ล่งด่านผ่านทางเข้ามา ทำอานาจออกยื่นขวางหน้า เหว่ยอายพาลาใจฉกรรจ์ ไม่กลัวชีวาจะอาสัญ กูจะหันให้ยับลงกับกร
---	---

ถอดความได้ว่า มัจฉานุขึ้นมาถึงขอบสระก็หยุดดู และเดินตรวจตราทั่วบริเวณ มองไปเห็นลิงเผือกที่มีท่าทีอวดเก่ง ล่งกล้าเข้ามาบริเวณด่านชั้นใน รู้สึกโกรธมากจึงไปยื่นขวางหน้าไว้ แล้วร้องถามว่าไอ้ลิงนี้ช่างกล้าดียิ่งนัก มานี้จะไปไหน ไม่กลัวตายหรืออย่างไร ที่บังอาจล่งกล้าเข้ามาในเขตแดนของท่านกุมภันท์ เดียวจะฟาดฟันฆ่าให้แหลกตายคามือ

ใบงานที่ ๒ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน คีกไมยราพ (ถอดความ ๑)
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน คีกไมยราพ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน คีกไมยราพ (ถอดความ ๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนถอดความจากบทร้อยกรองเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน คีกไมยราพ ตามบทที่ให้

บัดนั้น	วายุบุตรรูทมิไกรใจหาญ
รับรुकบुकบันประจัญบาน	แผ่นทะยานโถมถีบด้วยบาทา
ถูกมัจฉานุชวนไป	ฉวยรวบเท้าได้ทั้งซ้ายขวา
พาดลงกับแผ่นศิลา	ด้วยกำลังศักตาราวี

ถอดความได้ว่า.....

.....

.....

.....

.....

บัดนั้น	มัจฉานุผู้ชาญชัยศรี
มิได้ชอกช้ำอินทรีย์	โกรธตั้งอัคคีบรรลัยกัลป์
ผูกผูกขึ้นได้กระที่บาทา	ทำอำนาจผาดเสียงดังฟ้าลั่น
วิ่งผลุนหมุนเข้าบุกบัน	โรมรันไม่คิดชีวา

ถอดความได้ว่า.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง หลักการถอดความจากบทร้อยกรอง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ (ถอดความ ๒)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

แนวทางของการถอดความ

๑. ต้องรู้ความหมายคำศัพท์ในเรื่องอย่างถูกต้อง จะช่วยให้ถอดคำประพันธ์ได้ง่ายขึ้น
๒. ศึกษาทำความเข้าใจเนื้อหาให้แจ่มแจ้ง ว่าเรื่องกล่าวเกี่ยวกับอะไรเป็นสำคัญ
๓. ถอดความที่ละบรรทัด/หรือที่ละวรรค ด้วยภาษาของตนเอง โดยคำนึงถึงเรื่องราวก่อนหน้านั้น
๔. ทำความเข้าใจกับประโยคที่ถอดความให้เข้าใจอย่างถูกต้อง ชัดเจน
๕. เรียบเรียงข้อความใหม่เหมือนการพูดเล่าเรื่องราวนั้นให้ผู้อื่นฟัง เพื่อตรวจทานและปรับปรุงการเขียนข้อความที่ถอดความได้ดีขึ้น

ใบงานที่ ๓ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน คีกไมยราพ (ถอดความ ๒)
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน คีกไมยราพ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน คีกไมยราพ (ถอดความ ๒)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนถอดความจากบทร้อยกรองเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน คีกไมยราพ ตามบทที่ให้

เมื่อนั้น	วายุบุตรผู้ปรีชาหาญ
พึงนางบอกแจ้งทุกประการ	ยินดีปานได้พากฟ้า
เท้าเหยียบบอสุราไว้มัน	กรนั้นประนมเหนือเกศา
ก็ร้ายพระเวทอันศักดิ์ดา	นิมิตกายกายาวานร

ถอดความได้ว่า.....

รูปนั้นใหญ่เท่าพรหมาน	สูงตระหง่านตั้งหนึ่งสิงขร
พร้อมทั้งสี่พักตร์แปดกร	สำแดงฤทธิ์รอนเกรียงไกร
เท้าซ้ายเหยียบบอสุรี	มิให้เคลื่อนจากที่ขึ้นได้
เท้าขวานั้นก้าวทะยานไป	ยังในตรีภูบรรพต

ถอดความได้ว่า.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศีกโมยราพ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศีกโมยราพ (อ่านบทร้อยกรอง)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ความหมายของการอ่านบทร้อยกรอง

การอ่านบทร้อยกรอง เป็นการอ่านที่มุ่งให้เกิดความเพลิดเพลิน สนุกสนาน ชาบซึ่งในรสของคำประพันธ์ ซึ่งจะต้องอ่านอย่างมีจังหวะ ลีลา และท่วงทำนองตามลักษณะคำประพันธ์

วิธีการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองส่วนใหญ่มี ๒ วิธี

๑. การอ่านแบบธรรมดา	๒. การอ่านแบบทำนองเสนาะ
คือ อ่านออกเสียงปกติเหมือนกับการอ่านบทร้อยแก้วทั่วไปแต่จะมีการเว้นวรรค และเน้นจังหวะก็สัมผัสตามบทร้อยกรองแต่ละประเภทซึ่งแตกต่างกัน	คือ อ่านให้มีสำเนียงสูง ต่ำ หนัก เบา ยาว สั้น เอื้อนเสียง และเน้นสัมผัสให้ชัดเจน ไพเราะเสียงเป็นกังวาน แสดงอารมณ์ตามเนื้อหาของบทร้อยกรอง

หลักสำคัญในการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

๑. อ่านออกเสียงให้ชัดเจนและถูกต้องตาม อักขรวิธี	๒. อ่านเว้น จังหวะวรรคตอน ให้ถูกต้องตามลักษณะของบทร้อยกรองแต่ละประเภท รู้จักทอดจังหวะ เอื้อนเสียง หรือหลบเสียง
๓. น้ำเสียงไพเราะชัดเจน นุ่มนวลน่าฟัง เสียงไม่เบาหรือดังมากจนเกินไป	๔. เน้นเสียง แสดงอารมณ์ไปตามเนื้อเรื่อง เช่น รัก ร่าเริง โกรธ เศร้า โดยใช้น้ำเสียงให้เข้ากับสถานการณ์นั้น ๆ

มารยาทในการอ่าน

๑. อ่านบทร้อยกรองด้วยน้ำเสียงสุภาพ เสียงดังพอประมาณ ไม่ตะโกน
๒. มีท่าทางที่สุภาพในการอ่าน บุคลิกภาพเรียบร้อย สง่างาม
๓. ถ้าเป็นการนั่งอ่าน ควรนั่งหลังตรง ถ้าเป็นการยืน ควรยืนตรงด้วยท่าทางที่สุภาพ
๔. อ่านให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ เพราะเป็นการปฏิบัติตามหลักการอ่านบทร้อยกรอง
๕. ไม่หยอกล้อเล่นกันขณะอ่าน หรือทำพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เป็นการรบกวนผู้อื่น

ใบงานที่ ๔ เรื่อง การอ่านบทร้อยกรองรามเกียรติ์ ตอน ศีกไมยราพ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศีกไมยราพ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศีกไมยราพ (อ่านบทร้อยกรอง)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนจับคู่อ่านออกเสียงบทร้อยกรองจากเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศีกไมยราพ ตามบทที่กำหนดให้ โดยฝึกอ่านทั้ง ๒ แบบ คือ แบบธรรมดา และแบบทำนองเสนาะ โดยแบ่งจังหวะการอ่านให้ถูกต้อง

บัดนั้น	มัจฉานผู้ใจแกล้วกล้า
ซึ่งอยู่ในสระคงคา	เป็นด่านรักษาชั้นใน
ราตรีเที่ยงคืนเคยเที่ยว	ลดเลี้ยวกระแวนทางใหญ่
ก็สำแดงแผลงฤทธิ์เกรียงไกร	ขึ้นไปจากท้องชลธาร
ถึงที่ขอบสระก็หยุดอยู่	แลดูไปทั่วทุกสถาน
เห็นวานรเฝือกผู้หังการ	ล่องด่านผ่านทางเข้ามา
โกรธาขบพันกระบี่บบาท	ทำอานาจออกยื่นขวางหน้า
แล้วร้องประกาศด้วยวาจา	เหวยอ้ายพาลาใจฉกรรจ์
ตัวเอ็งมานี้จะไปไหน	ไม่กลัวชีวาจะอาสัญ
องอาจล่องด่านกุมภันท์	กูจะหันให้ยับลงกับกร

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศิกโมยราพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศิกโมยราพ
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง เป็นการเขียนที่แสดงให้เห็นภาพรวมของเรื่องทั้งหมด ทำให้จับใจความสำคัญของเรื่องได้อ่านได้ดียิ่งขึ้น

การเขียนแผนภาพโครงเรื่องต้องอาศัยการตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที้อ่านว่า “ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร” หรือตัวละครในเรื่องมีใครบ้าง ฉากและสถานที่เกิดขึ้นที่ไหนบ้าง มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นบ้าง ผลของเหตุการณ์นั้นเป็นอย่างไร

แผนภาพโครงเรื่องส่วนใหญ่จะใช้ในการวางโครงเรื่องที่มีตัวละคร ฉาก สถานที่ และมีการดำเนินเรื่องตามลำดับของเหตุการณ์ ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้

องค์ประกอบหลักของการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

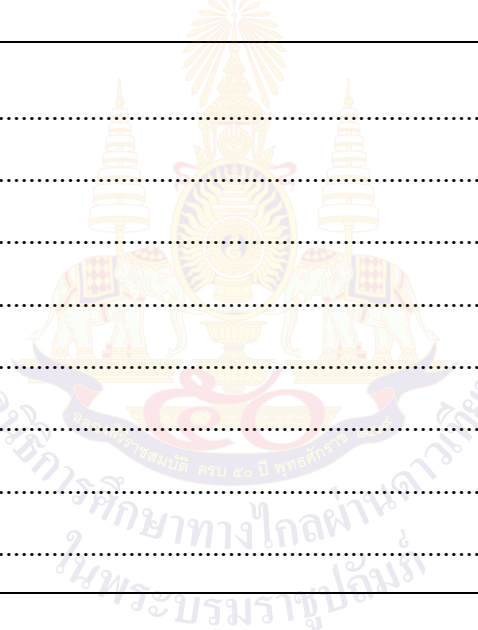
๑. ชื่อเรื่อง	๒. ตัวละคร	๓. ฉากและสถานที่
๔. เหตุการณ์สำคัญ	๕. ผลของเรื่อง	๖. ข้อคิดจากเรื่อง

หลักการเขียนแผนภาพโครงเรื่องจากนิทานพื้นบ้าน

ข้อ ๑	เขียนชื่อเรื่องตามชื่อนิทานพื้นบ้านที่อ่าน
ข้อ ๒	เขียนฉากและสถานที่ที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน ควรเขียนให้ชัดเจน หากมีชื่อสถานที่นั้น ๆ ก็ให้ระบุชื่อด้วย เพื่อให้แผนภาพโครงเรื่องมีความถูกต้อง
ข้อ ๓	สรุปใจความสำคัญของเรื่อง หรือสรุปเหตุการณ์สำคัญของเรื่อง หากเป็นเรื่องที่มีเนื้อหาค่อนข้างมาก ให้แบ่งเหตุการณ์เป็นลำดับ ๆ เช่น เหตุการณ์ที่ ๑ เหตุการณ์ที่ ๒ เหตุการณ์ที่ ๓ ตามลำดับ หากเป็นเรื่องสั้น ๆ สามารถสรุปเป็นเหตุการณ์เดียวได้
ข้อ ๔	เขียนผลสรุปของเรื่อง หรือผลของเหตุการณ์ โดยจะต้องเขียนสรุปให้สั้น กระชับ เข้าใจ และตรงประเด็น
ข้อ ๕	เขียนข้อคิดที่ได้จากเรื่อง โดยเขียนเป็นประโยคสั้น ๆ หรือสรุปเป็นคำคมก็ได้
ข้อ ๖	ตรวจทานการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง และตรวจสอบการเขียนสะกดคำ

ใบงานที่ ๕ เรื่อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนภาพโครงเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ ให้ถูกต้องครบถ้วน
 และระบายสีตกแต่งให้สวยงาม

๑. ตัวละคร
๒. ฉาก/สถานที่
๓. เหตุการณ์สำคัญ	
๔. ผลของเรื่อง
๕. ข้อคิด

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง การอธิบายคุณค่าของวรรณคดี
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การอธิบายคุณค่าของวรรณคดี
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การอ่านวรรณคดีไทย นอกจากจะต้องศึกษาพื้นฐานความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับวรรณคดีและวรรณกรรมแล้ว ผู้อ่านควรรู้จักพิจารณา วิเคราะห์คุณค่าและประโยชน์ในการนำไปใช้ในชีวิต เป็นการพัฒนาความรู้และความคิดในระดับที่สูงขึ้น

การอธิบายคุณค่าของเรื่องที่อ่าน เป็นการวิเคราะห์ลักษณะดีเด่นในด้านต่าง ๆ ของเรื่องที่อ่าน เช่น คุณค่าด้านเนื้อหา คุณค่าด้านวรรณศิลป์ คุณค่าด้านสังคมและวัฒนธรรม โดยใช้ความคิดพิจารณาไตร่ตรอง กลับรอกอง แยกแยะ และแสวงหาเหตุผลเพื่อประเมินคุณค่าของวรรณคดีอย่างมีเหตุผล

คุณค่าของวรรณคดีไทยแบ่งกว้าง ๆ ได้ ๔ ด้าน ดังนี้

๑) คุณค่าด้านเนื้อหาสาระ

คือ การที่ผู้อ่านจะได้รับความรู้ ความคิดเพิ่มขึ้น ทำให้มีปัญญาแตกฉานทั้งด้านวิชาการ ความรู้รอบตัว ความรู้เท่าทันคนและอื่น ๆ รวมไปถึงข้อคิดของเรื่องด้วย

๒) คุณค่าด้านวรรณศิลป์

คือ ศิลปะในการประพันธ์และความงามทางภาษา เป็นการใช้คำให้เกิดความงาม ความไพเราะทางภาษา ผู้อ่านสามารถซาบซึ้งในความหมายของคำ เห็นภาพเคลื่อนไหว เกิดภาพพจน์ จินตนาการตามอารมณ์และความนึกคิดต่าง ๆ เช่น ความรู้สึกโศกเศร้าสะเทือนใจ โกรธ ตลกขบขัน เป็นต้น

๓) คุณค่าด้านสังคมและวัฒนธรรม

คือ เรื่องราวที่อ่านจะสะท้อนให้เห็นสภาพสังคม วัฒนธรรมประเพณี ค่านิยม คติชีวิต คำสั่งสอน คุณธรรมและจริยธรรม ความเป็นอยู่ ประวัติศาสตร์ การเมือง อาหารการกิน สอดแทรกไปกับการดำเนินเรื่อง ทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้เกี่ยวกับสังคมในอดีต ช่วยให้เข้าใจวิถีชีวิตความเป็นไทยมากยิ่งขึ้น และงานเขียนที่ดีจะช่วยจรรโลงสังคมได้ด้วย

๔) คุณค่าด้านการนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวัน

คือ ผู้การที่ผู้อ่านสามารถนำแนวคิดจากวรรณคดีและประสบการณ์จาก เรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้หรือแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้

ใบงานที่ ๖ เรื่อง การอธิบายคุณค่าของเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การอธิบายคุณค่าของวรรณคดี
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนอธิบายคุณค่าของเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ ทั้ง ๔ ด้าน
 โดยเขียนสรุปเป็นภาพรวมทั้งหมดของเรื่อง

๑) คุณค่าด้านเนื้อหาสาระ

.....

.....

.....

๒) คุณค่าด้านวรรณศิลป์

.....

.....

.....

๓) คุณค่าด้านสังคมและวัฒนธรรม

.....

.....

.....

๔) คุณค่าด้านการนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวัน

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง การพูดแสดงความรู้และความคิดเห็น
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การพูดแสดงความรู้และความคิดเห็นเรื่อง รามเกียรติ์
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ความหมายของการพูดแสดงความคิดเห็น

การพูดแสดงความคิดเห็น คือ การพูดแสดงความรู้สึก ความเห็นของตนต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จากการอ่าน การดู การฟัง ผู้พูดจะต้องจับใจความ พิจารณาข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ จึงจะสามารถพูดแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผลและถูกต้อง

ข้อควรปฏิบัติในการพูดแสดงความคิดเห็น

๑. ฟัง อ่าน หรือดูเรื่องที่ต้องพูดแสดงความคิดเห็นนั้นโดยตลอดอย่างตั้งใจ
๒. ทำความเข้าใจกับเนื้อเรื่อง โดยไม่มีอคติหรือความลำเอียง
๓. หาข้อมูลเพิ่มเติม
๔. ใช้ความคิดพิจารณาหาเหตุผล เพื่อประกอบการแสดงความคิดเห็น
๕. มีความยุติธรรม ไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง
๖. ไม่นำอารมณ์ชอบหรือไม่ชอบส่วนตัวมาเกี่ยวข้อง โดยไม่มีอคติหรือความลำเอียง
๗. เรียงลำดับเรื่องที่จะพูดให้ดีไม่เกิดการสับสน
๘. ไม่พูดให้เกิดความขัดแย้งกัน
๙. พูดให้ตรงประเด็น
๑๐. ผู้พูดต้องมีมารยาทในการพูด ใช้ถ้อยคำสุภาพ กะทัดรัด ชัดเจน
๑๑. ใช้น้ำเสียงนุ่มนวลกล่าวขอโทษผู้เขียนหรือผู้ฟังหากทำให้บุคคลนั้นไม่พอใจ

ใบงานที่ ๗ เรื่อง แบบร่างการพูดแสดงความรู้และความคิดเห็นเรื่อง รามเกียรติ์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การพูดแสดงความรู้และความคิดเห็นเรื่อง รามเกียรติ์
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนตอบคำถามทั้ง ๔ ข้อ แล้วนำไปเรียบเรียงในแบบร่างการพูดแสดง
 ความรู้และความคิดเห็นเรื่อง รามเกียรติ์ พร้อมเตรียมตัวพูดหน้าชั้นเรียน

๑. เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ มีลักษณะเนื้อเรื่องเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

๒. ถ้านักเรียนเป็นมัจฉานุ จะเลือกช่วยใครระหว่างหนุมานที่เป็นบิดาแท้ กับไมยราพที่
 เป็นผู้มีพระคุณเลี้ยงดูมาตั้งแต่เล็ก เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

๓. จากเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ ให้ความรู้ในเรื่องใดบ้าง

.....

.....

.....

๔. เมื่ออ่านเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ จบแล้วรู้สึกอย่างไร อธิบายเหตุผลประกอบ

.....

.....

.....

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง คำราชาศัพท์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง คำราชาศัพท์จากรามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ความหมายของคำราชาศัพท์

คำราชาศัพท์ คือ ถ้อยคำที่กำหนดขึ้นใช้ให้เหมาะสมกับระดับชั้นของบุคคล ไม่เฉพาะแต่พระมหากษัตริย์เพียงเท่านั้น แต่ยังรวมถึงพระบรมวงศานุวงศ์ ตั้งแต่ชั้นหม่อมเจ้าลงมาถึงพระสงฆ์ขุนนางหรือข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ และสุภาพชน

การแบ่งลำดับชั้นการใช้คำราชาศัพท์

๑. พระมหากษัตริย์ ๒. พระบรมวงศานุวงศ์ ๓. พระสังฆราชเจ้าและพระสงฆ์
 ๔. ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ๕. สุภาพชน

ตัวอย่าง คำราชาศัพท์หมวดเครือญาติ

คำราชาศัพท์	ความหมาย	คำราชาศัพท์	ความหมาย
พระอัยกา พระอัยกี	ปู่ ตา	พระอัยยิกา	ย่า ยาย
พระชนก พระบิดา	พ่อ	พระชนนี พระมารดา	แม่
พระปิตุลา	ลุงหรืออา (ฝ่ายพ่อ)	พระปิตุจฉา	ป้าหรืออา (ฝ่ายพ่อ)
พระมาตุลา	ลุงหรือน้า (ฝ่ายแม่)	พระมาตุจฉา	ป้าหรือน้า (ฝ่ายแม่)
พระเชษฐา	พี่ชาย	พระเชษฐภคินี	พี่สาว
พระอนุชา	น้องชาย	พระกนิษฐา	น้องสาว
พระมเหสี พระชายา	ภรรยา	พระสวามี พระภักสดา	สามี
พระโอรส	ลูกชาย	พระธิดา	ลูกสาว

ตัวอย่าง คำราชาศัพท์หมวดร่างกาย

คำราชาศัพท์	ความหมาย	คำราชาศัพท์	ความหมาย	คำราชาศัพท์	ความหมาย
พระเศียร	ศีรษะ	พระกรรณ	หู	พระนาภี	สะดือ
พระนลาฏ	หน้าผาก	พระเนตร	ตา	พระอุทร	ท้อง
พระโอษฐ์	ปาก	พระขนง	คิ้ว	พระองคฺ์ลี	นิ้วมือ
พระทนต์	ฟัน	พระนาสิก	จมูก	พระหัตถ์	มือ
พระชีวหา	ลิ้น	พระศอ	คอ	พระอูระ	อก

ตัวอย่าง คำราชาศัพท์หมวดคำกริยา

คำราชาศัพท์	ความหมาย	คำราชาศัพท์	ความหมาย	คำราชาศัพท์	ความหมาย
เสด็จ	ไป	พระราชดำเนิน	เดิน	ทรงม้า	ขี่ม้า
ทรงน้ำ	อาบน้ำ	ประจวร	ป่วย	ตรัส	พูด
เสวย	รับประทาน	พระราชทาน	ให้	ทอดพระเนตร	ดู
โปรด	ชอบ	กริ้ว	โกรธ	ชำระพระหัตถ์	ล้างมือ
ประทับ	นั่ง	บรรทม	นอน	พระนิพนธ์	แต่งหนังสือ

ตัวอย่าง คำราชาศัพท์หมวดสิ่งของเครื่องใช้

คำราชาศัพท์	ความหมาย	คำราชาศัพท์	ความหมาย
ฉลองพระองค์	เสื้อ	พระสนับเพลา	กางเกง
ซับพระองค์	ผ้าเช็ดตัว	แก้วน้ำเสวย	แก้วน้ำ
พระจุฑามณี	ปิ่นประดับเพชร	ฉลองพระเนตร	แว่นตา
พระฉาย	กระจก	ฉลองพระบาท	รองเท้า
พระมาลา	หมวก	พระอ้ามรงค์	แหวน
พระวิสูตร	ม่านหรือมุ้ง	พระแท่น	เตียง
พระกฤษณทล	ต่างหู	พระราชอาสน์	ที่นั่ง

ตัวอย่าง คำราชาศัพท์หมวดคำสรรพนาม

สถานะในการพูด	คำราชาศัพท์	ใช้กับ
แทนชื่อผู้พูด (บุรุษที่ ๑)	ข้าพระพุทธเจ้า	พระมหากษัตริย์
	เกล้ากระหม่อม (ผู้ชาย)	เจ้านายชั้นรองลงมา
	เกล้ากระหม่อมฉัน (ผู้หญิง)	เจ้านายชั้นรองลงมา
	กระผม ดิฉัน	ผู้ใหญ่, พระสงฆ์
แทนชื่อผู้ที่เราพูดด้วย (บุรุษที่ ๒)	ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท	พระมหากษัตริย์
	ฝ่าพระบาท	เจ้านายชั้นสูง
	พระคุณเจ้า	พระสงฆ์ผู้ทรงสมณศักดิ์
แทนชื่อผู้ที่เรากล่าวถึง (บุรุษที่ ๓)	พระองค์	พระมหากษัตริย์
	ท่าน	พระสงฆ์

ใบงานที่ ๘ เรื่อง คำราชาศัพท์เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศีกโมยราพ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศีกโมยราพ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง คำราชาศัพท์จากรามเกียรติ์ ตอน ศีกโมยราพ
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้จัดหมวดหมู่คำราชาศัพท์จากเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศีกโมยราพ

พระชนนี	พลับพลา	พระเชษฐา	พระคทา
พระขรรค์	โปรด	พระบิดร	ทรงพระโศกา
พระเกศา	ข้าพระพุทธเจ้า	กริ้ว	ฝ่าพระบาท
พระบาท	พระแท่น	พระกร	พระจักขุ
พระองค์	พระกุมาร	เสด็จ	พระมารดา

หมวดหมู่ คำราชาศัพท์	คำราชาศัพท์
เครื่องญาติ
สิ่งของเครื่องใช้
คำกริยา
คำสรรพนาม
ร่างกาย

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง คำไวยากรณ์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง रामเกียรติ์ ตอน ศักไมยราพ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง คำไวยากรณ์น่ารู้
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ความหมายของคำไวยากรณ์

คำไวยากรณ์ คือ คำพ้องความหมาย ซึ่งเขียนต่างกัน แต่มีความหมายเหมือนกัน ส่วนใหญ่เป็นคำที่มาจากภาษาบาลี – สันสกฤต

หมวดธรรมชาติ	คำไวยากรณ์
ดิน	ธรณี / พสุธา / วสุธา / ปฐพี / ปฐวี / หล้า / ภูมิ / ธาตรี / ด่าน / พิภพ
น้ำ	คงคา / ชลธาร / สินธุ์ / ชลาลัย / สมุทร / ชโลทร / สาคร / ธารา / นที
ลม	พายุ / วายุ / วาตะ / มารุต / พระพาย
ไฟ	อัคคี / เดช / ปราพก / อัคนี / เพลิง / เตโช / ภูณฑ์
ท้องฟ้า	อัมพร / ทิฆัมพร / เวหาศ / คคนางค์ / โภยม / เวหา / นภาลัย
ป่า	ดง / พง / พนา / พงไพร / พนัส / ถิ่น / ชฎ / พนาลี / พนาสันต์
พระจันทร์	รัชนีกร / แข / บุหลัน / นิศากร / ศศิธร / โสม / จันทรา / จันทร / ศศิ
พระอาทิตย์	ทินกร / ประภากร / ทิวากร / ตะวัน / สุรียา / สุรียัน / สุริยะะ / สุรียน
ดอกไม้	บุษบา / บุปผา / บุหงา / โกสุม / บุปผชาติ / ผกา / มาลี / มาลา
ดอกบัว	อุบล / บงกช / ปทุม / นิลูบล / ปัทมา / สัตตบงกช / จงกล

หมวดสัตว์	คำไวยากรณ์
นก	สกุณา / ปักษา / ปักษิณ / ปักษี / วิหค / สกุณี / สกุน / ทวิช
ช้าง	คช / หัตถี / กรี / ดำรู / ดำรี / คชาธาร / คเชนทร์ / กุญชร / ไอยรา
ม้า	พาซี / อาชาไนย / อาชา / สินธพ / อัศว / มโนมัย
ควาย	กระบือ / กาสร / มหิงสา / มหิงส์ / มหิษ / ลุลา
ลิง	วอก / วานร / วานรินทร์ / พานรินทร์ / กบิล / กระปี่ / กบินทร์
ปลา	มัจฉา / มัสยา / มิน / มินา / วารีชาติ / อัมพชา

หมวดสัตว์	คำไวพจน์
เสือ	ขาล / พยัคฆ์ / พยัคฆา / พาฬ / ศาลหุล / ทวีปี / พยัคฆ์ / พยัคฆิน
วัว	วสภ / พฤษภ / พลีพัท / ฤษภ / วัตสตร / อสุภ / คาวี / ฉลู

หมวดเทวดา/ยักษ์	คำไวพจน์
เทวดา	เทพ / เทว / เทวา / เทวัญ / อมร / นิลชรา / พรവാณ / สุรารักษ์
นางฟ้า	เทวี / เทพธิดา / รัมภา / อัปสร / อัปสร / อัจฉรา / สุรางคณา
สวรรค์	สุขาวดี / สรวง / เทวาลัย / เทวโลก / สุราลัย / คิวโลก / สுகติ
ยักษ์	ยักษ์ / ยักษ์ / รามสูร / อสูรี / อสุรา / กุมภัณฑ์ / ราพณ์

หมวดคน/ร่างกาย	คำไวพจน์
คน	มนุษย์ / นคร / มนุสสา / ชน / นรชาติ / นรา / นร (อ่านว่า นะ-ระ)
ผู้ชาย	บุรุษ / กระจาชาย / กระจาชาย / ภารดา
ผู้หญิง	กัญญา / สตรี / แก้วตา / กัลยา / กานดา / นางเยาว์ / นารี / อนงค์
ใจ	กมล / ดวงใจ / ฤทัย / मन อ่านว่า (มะ-นะ) / แด / หลุทัย / หทัย

หมวดทั่วไป	คำไวพจน์
สวยงาม	พะงา / โสภา / โสภณ / เสาวภาคย์ / บวร / รุจิเรข / ไฉไล
เงิน	หิรัญ / ไหรณ / ปรีก / รชตะ / สัชณะ / เจือน
ทองคำ	สุพรรณ / สุวรรณ / มาศ / กนก / กาญจนา

ใบงานที่ ๙ เรื่อง คำไวพจน์จากเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศีกโมยราพ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศีกโมยราพ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง คำไวพจน์น่ารู้
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้เลือกคำไวพจน์จากบทร้อยกรองแต่ละบทมา ๒ คำ แล้วแปลความหมาย พร้อมแต่งประโยคให้ถูกต้อง

บัดนั้น ซึ่งอยู่ในสระ คงคา ราตรี เที่ยงคืนเคยเที่ยว ก็สำแดงแผลงฤทธิเกรียงไกร	มัจฉานผู้ใจแกล้วกล้า เป็นด่านรักษาชั้นใน ลดเลี้ยวกระแวนทางใหญ่ ขึ้นไปจากห้อง ชลธาร
---	--

คำไวพจน์..... ความหมาย.....

แต่งประโยค :

คำไวพจน์..... ความหมาย.....

แต่งประโยค :

บัดนั้น เห็นลึงน้อยขึ้นจาก สาคร จึงคิดว่าวานรนี้ รูปทรงองอาจประหลาดตา	คำแหงหนุमानชาญสมร อวดอ้างฤทธิรอน อหังการ เหตุใดมีหางเป็น มัจฉา ถ้อยคำหยาบช้าทะนงใจ
---	---

คำไวพจน์..... ความหมาย.....

แต่งประโยค :

คำไวพจน์..... ความหมาย.....

แต่งประโยค :

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ทบทวนคำกริยา
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง रामเกียรติ์ ตอน ศักไมยราพ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ทบทวนคำกริยา
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ความหมายของคำกริยา

คำกริยา คือ คำที่ทำหน้าที่เป็นส่วนหลักของกริยาวลี ซึ่งเป็นหัวใจของประโยค คำกริยา มี ๒ ประเภท คือ ประเภทที่มีหน่วยกรรมกับประเภทที่ไม่มีหน่วยกรรม คำกริยาที่มีหน่วยกรรม ได้แก่ คำกริยากรรม และคำกริยาทวิกรรม ส่วนคำกริยาที่ไม่มีหน่วยกรรม ได้แก่ คำกริยาอกรรม คำกริยาคุณศัพท์ คำกริยาต้องเติมเต็ม คำกริยานำ และคำกริยาตาม

แบ่งคำกริยา ไว้ ๒ ประเภท คือ คำกริยาที่มีหน่วยกรรม และคำกริยาที่ไม่มีหน่วยกรรม ซึ่งแต่ละประเภทมี ชนิดย่อย ดังนี้

ชนิดของคำกริยา

๑) คำกริยาที่มีหน่วยกรรม

๑.๑) **คำกริยากรรม** คือ คำกริยาที่มีนามวลีตามหลัง เช่น ฉันทกินขนม พ่อฟังข่าว น้องอ่านหนังสือ ขาวนาเกี่ยวข้าว เป็นต้น

๑.๒) **คำกริยาทวิกรรม** คือ คำกริยาที่มีนามวลี ๒ นามวลีตามหลัง นามวลีแรกทำหน้าที่เป็นกรรมตรง ส่วนนามวลีหลังทำหน้าที่กรรมรอง เช่น

“เขาสอนภาษาไทยเด็ก ๆ” สามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

- กริยาทวิกรรม คือ สอน
- นามวลีแรก คือ ภาษาไทย
- นามวลีที่สอง คือ เด็ก ๆ

๒) คำกริยาที่ไม่มีหน่วยกรรม

๒.๑) **คำกริยาอกรรม** คือ คำกริยาที่ไม่ต้องมีนามวลีทำหน้าที่เป็นหน่วยกรรม หน่วยเติมเต็ม หรือหน่วยเสริมความตามหลัง เช่น หัวเราะ ตก ชื่น ตาย ยืน เดิน เสียใจ ดีใจ วิตกกังวล เซ็ง สนุก ฯลฯ

- เด็กหัวเราะ
- เราเสียใจ
- ฝนตก
- วยรุ่นเซ็ง

๒.๒) **คำกริยาคุณศัพท์** คือ คำกริยาที่ไม่ต้องมีนามวลีทำหน้าที่เป็นหน่วยกรรม หน่วยเติมเต็ม หรือหน่วยเสริมความตามหลัง เช่น

- เด็กคนนี้ดี
- นักกีฬาเหล่านี้ว่องไว
- บ้านแถวนี้สวยทุกหลัง
- เขาสูงชันมากทีเดียว

๒.๓) คำกริยาที่ต้องเติมเต็ม คือ คำกริยาที่ต้องมีนามวลีเป็นหน่วยเติมเต็มตามหลังเสมอ ได้แก่ เป็น เหมือน คล้าย เท่า ใช้ มี เกิด ปรากฏ เช่น

- เขา**เป็น**ครูอยู่ชายแดนมาสิบปี
- เขา**เหมือน**พ่อมาก

๒.๔) คำกริยานำ คือ คำกริยาที่ต้องปรากฏหน้าคำกริยาอื่นเสมอ คำกริยานำรวมกับคำกริยาที่ตามมาปรากฏในโครงสร้างกริยาเรียง เช่น ชอบ พलय พยายาม อยาก ฟืน หัด ตั้งใจ ห้าม ช่วย กรุณา วาน ฯลฯ

- เขา**ชอบ**เป็นหวัด
วิเคราะห์ได้ว่า ชอบ = กริยานำ
- เขา**ฝืน**กินยาจนหมด
วิเคราะห์ได้ว่า ฝืน = กริยานำ
- นักเรียน**ตั้งใจ**ฟังครู
วิเคราะห์ได้ว่า ตั้งใจ = กริยานำ

๒.๕) คำกริยาตาม คือ คำกริยาที่ปรากฏตามหลังคำกริยาอื่นเสมอ อาจปรากฏหลังคำกริยาโดยตรงหรือปรากฏหลังหน่วยกรรมของกริยากก็ได้ ซึ่งบางคำมีรูปเหมือนคำกริยากรรมและคำกริยากรรม เช่น ไป มา ขึ้น ลง ให้ ไว้ เสีย เอา ฯลฯ

- เขา**ส่งพัสดุไป**แล้ว
วิเคราะห์ได้ว่า ไป = กริยาตาม
- พวกเขา**กลับจากเที่ยว**กันมา
วิเคราะห์ได้ว่า มา = กริยาตาม

ที่มา : เรียบเรียงมาจาก “บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม ๓”
กระทรวงศึกษาธิการ

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง ทบทวนคำกริยา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศีกไมยราพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ทบทวนคำกริยา
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้เลือกคำกริยาในกรอบ ๕ คำ ไปแต่งประโยค แล้วขีดเส้นใต้คำกริยานั้น พร้อมระบุว่า เป็นคำกริยาชนิดใด

กระโดด	กระโจน	กระที่บ	กระแซะ
กิน	อ่าน	เกี่ยว	ปลูก
หัวเราะ	เสียใจ	ร้องไห้	ยิ้ม
เป็น	ฝัน	คล้าย	เคี้ยว

ข้อ	ประโยค	ชนิดของคำกริยา
	ตัวอย่าง พ่อ <u>ล้าง</u> รถยนต์สะอาดมาก	คำกริยาที่มีหน่วยกรรม
	นักกีฬาเหล่านี้ <u>วิ่ง</u> ไว	คำกริยาที่ไม่มีหน่วยกรรม
๑		
๒		
๓		
๔		
๕		

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ทบทวนคำช่วยกริยา
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง रामเกียรติ์ ตอน ศักไมยราพ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ทบทวนคำช่วยกริยา
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำช่วยกริยา คือ คำที่ไม่ใช่คำกริยาและไม่ปรากฏตามลำพัง แต่จะปรากฏร่วมกับคำกริยา และอยู่ข้างหน้าคำกริยาเสมอเพื่อบอกความหมายทางไวยากรณ์ของกริยา

แบ่งชนิดของคำช่วยกริยา ไว้ดังนี้

๑) แสดงความหมายบอกกาลว่าเป็นอดีตหรืออนาคต เช่น

- หมอ**ได้**ผ่าเอาเนื้อร้ายออกหมดแล้ว (แสดงอดีต)
- ฉัน**จะ**ไปหาเขาพรุ่งนี้ (แสดงอนาคต)

๒) แสดงความหมายว่าเกิดเหตุการณ์อยู่ในขณะใดขณะหนึ่ง เกิดเหตุการณ์เป็นประจำ หรือเหตุการณ์เพิ่งสิ้นสุดไป เช่น

- ผม**กำลัง**อาบน้ำอยู่ เลยรับโทรศัพท์ไม่ได้ (แสดงเหตุการณ์ขณะใดขณะหนึ่ง)
- เขามัก**ออก**ไปวิ่งทุกเย็น (แสดงเหตุการณ์ที่ทำเป็นประจำ)
- นาฬิกา**เพิ่ง**ตาย (แสดงเหตุการณ์ที่เพิ่งสิ้นสุดไป)

๓) แสดงมาลาภาคะเน ขอร้อง บังคับ เช่น

- เย็นนี้ฝน**คง**ตกแน่ (คาดคะเน)
- เขายัง**รับ**ราชการอยู่มั่ง (คาดคะเน)
- คุณ**ต้อง**คืนเงินผมให้ได้ (บังคับ)
- **โปรด**ดสูบบุหรี่ในอาคาร (ขอร้อง)

๔) แสดงวาทกเป็นผู้รับการกระทำ เช่น

- รถเรา**ถู**รถคันนั้นเฉี่ยวเอา
- เจ้า**ตบ**โดนขัง

๕) คำช่วยกริยาบางคำมักใช้ร่วมกับคำว่า “ไม่” เพื่อบอกความปฏิเสธ เช่น

- เขา**ไม่**ค่อยออกอ้าลังกาย
- เขา**ไม่**สู้จะแข็งแรงทำไหร่นัก

ที่มา : เรียบเรียงมาจาก “บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม ๓” กระทรวงศึกษาธิการ

ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง ทบทวนคำช่วยกริยา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ทบทวนคำช่วยกริยา
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาประโยค แล้วนำหมายเลขของชนิดของคำช่วยกริยา
ที่อยู่ในกรอบ ไปเติมลงในช่องว่างให้ถูกต้องและเหมาะสม

- (๑) แสดงความหมายบอกกาลเวลาว่าเป็นอดีตหรืออนาคต
 (๒) แสดงความหมายว่าเกิดเหตุการณ์อยู่ในขณะใดขณะหนึ่ง, เป็นประจำ, เพิ่งสิ้นสุดไป
 (๓) แสดงความหมายการคาดคะเน, ขอร้อง, บังคับ
 (๔) แสดงความหมายการเป็นผู้รับการกระทำ

ข้อ	ประโยค	คำช่วยกริยาที่ขีดเส้นใต้ แสดงความหมายอย่างไร
๑	แม่ของฉัน <u>ได้</u> ทำงานเสร็จแล้ว	
๒	พี่ชาย <u>ถูก</u> แม่ดุเพราะแอบไปซื้อของเล่นราคาแพง	
๓	ป่วยนี้ <u>แດด</u> ค <u>ง</u> ร้อนจำแน่ ๆ เพราะท้องฟ้าโปร่ง	
๔	พ่อ <u>กำลัง</u> ทำรดน้ำต้นไม้อยู่จึงไม่ได้ไปช่วยแม่เก็บของ	
๕	ฉัน <u>จะ</u> ไปหาคุณตาที่สกลนครในวันพรุ่งนี้	

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศึกไมยราพ

๑. กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับที่ฉันทำได้ตามระดับความสามารถของตนเอง และสิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้				สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๑. การถอดความจากบทร้อยกรอง					☐
๒. การอ่านบทร้อยกรอง					☐
๓. การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง					☐
๔. การเขียนอธิบายคุณค่าของวรรณคดี					☐
๕. การพูดแสดงความรู้และความคิดเห็น					☐
๖. การจัดหมวดหมู่คำราชาศัพท์					☐
๗. การวิเคราะห์ชนิดและหน้าที่คำกริยา					☐

๒. สิ่งที่ฉันทำได้ดีและภูมิใจ (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

๓. สิ่งที่ฉันยังไม่เข้าใจ / ยังทำได้ไม่ดี คือ..... (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

๔. สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้นในการเรียนหน่วยต่อไป (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑
เที่ยวทั่วไทย รายงานการศึกษา

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านสารคดีมีประโยชน์
 หน่วยงานเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทียบทั่วไทย รายงานการศึกษา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านสารคดีมีประโยชน์
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ความหมายของสารคดี

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้ความหมายของ “สารคดี” ไว้ว่า
 น. เรื่องที่เรียบเรียงขึ้นจากความจริง ไม่ใช่จากจินตนาการ เช่น สารคดีท่องเที่ยว สารคดีชีวประวัติ

“สารคดี” เป็นงานเขียนรูปแบบร้อยแก้วที่เรียบเรียงขึ้นจากเรื่องจริง ไม่ใช่จินตนาการ
 มุ่งให้ให้สาระความรู้แก่ผู้อ่านและบันเทิงเล็กน้อย เนื้อหาแสดงถึงความรู้ ความคิด ความจริง
 ความกระฉ่างแจ้ว และเหตุผลเป็นสำคัญ

ประเภทของสารคดี

หากจะกล่าวถึงประเภทของสารคดีนั้นมีหลายประเภท แต่จะขอนำเสนอในระดับชั้น
 ประถมศึกษาปีที่ ๖ ดังนี้

๑. สารคดีบุคคล เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตที่น่าสนใจของบุคคลใดบุคคลหนึ่งและ
 เป็นแบบอย่างให้กับผู้คนในสังคม

๒. สารคดีประวัติศาสตร์ เป็นเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ที่นำมาเขียนขึ้น เพื่อย้ำเตือน
 จิตสำนึกของอนุชนรุ่นหลัง หรือเพื่อยืนยันให้เห็นความสำคัญของเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้คนในชาติ
 ได้ตระหนักถึงความสำคัญของเหตุการณ์นั้น ๆ

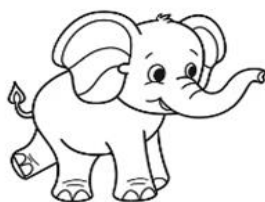
๓. สารคดีแนะนำวิธีทำ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการแสดงขั้นตอนการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น สารคดี
 การผลิตกีตาร์ สารคดีการทำอาหาร สารคดีการผลิตวัสดุในโรงงานอุตสาหกรรม ฯลฯ

๔. สารคดีเด็ก เป็นเรื่องราวของเด็ก อาจเป็นจิตวิทยาเด็ก การเลี้ยงดู การให้การศึกษาแก่
 เด็ก หรือที่เกี่ยวข้องกับเด็กโดยตรง

๕. สารคดีท่องเที่ยว เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ
 ท่องเที่ยวรอบโลก ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ท่องเที่ยวแม่น้ำอเมซอน ฯลฯ

ประโยชน์ของการอ่านสารคดี

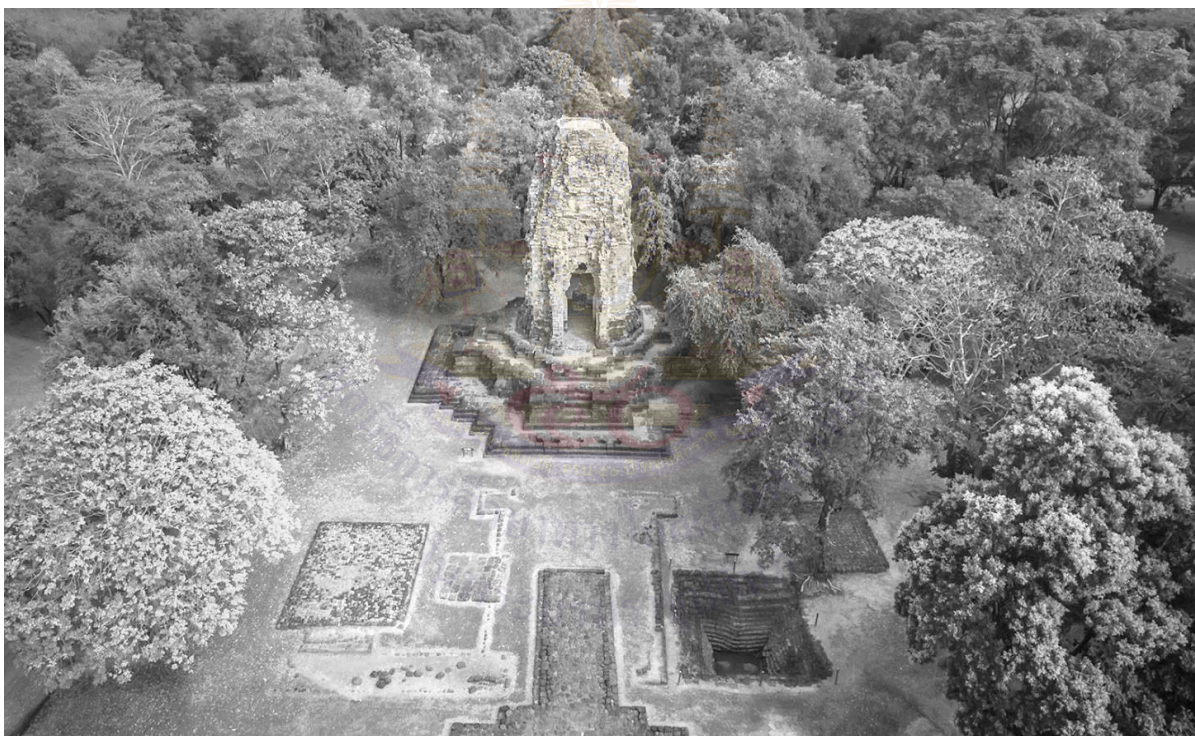
ช่วยให้ผู้อ่านได้รับสาระความรู้ที่เป็นประโยชน์ ก่อให้เกิดความคิด และในขณะเดียวกันสาร
 คดีที่เรียบเรียงอย่างดีจะชวนให้ผู้อ่านได้รับความเพลิดเพลินอีกด้วย

ใบงานที่ ๑ เรื่อง การอ่านสารคดีมีประโยชน์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เที้ยวทั่วไทย รายงานการศึกษา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านสารคดีมีประโยชน์
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านสารคดีประวัติศาสตร์เรื่อง “อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ” แล้วตอบคำถามจากการอ่านให้ถูกต้องครบถ้วน

“อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ”

ภาพจากกรมศิลปากร

“อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ” เป็นหนึ่งในอุทยานประวัติศาสตร์จำนวนสิบแห่งของประเทศไทยในปัจจุบันที่จัดตั้งขึ้นโดยกรมศิลปากร สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม โดยจัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๗ สำหรับชื่อเรียก “ศรีเทพ” นั้น เป็นการอนุโลมตามพระวินิจฉัยสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ พระบิดาแห่งวิชาประวัติศาสตร์และโบราณคดีไทย ที่ได้ทรงสันนิษฐานไว้ในคราวเสด็จตรวจราชการมณฑลเพชรบูรณ์ เมื่อครั้งยังดำรงตำแหน่งเสนาบดีของกระทรวงมหาดไทย ในปี พ.ศ. ๒๔๔๗

“การเดินทางเข้าเยี่ยมชมอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ” ในปัจจุบันซึ่งมีระยะทางจากกรุงเทพมหานครประมาณ ๒๔๐ กิโลเมตรนั้น สามารถทำได้โดยสะดวก ทั้งรถยนต์ส่วนตัวและรถโดยสารประจำทาง โดยเดินทางตามเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๑ (กรุงเทพฯ-สระบุรี-เพชรบูรณ์) แล้วแยกขวาเข้าเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๒๑๑ หน้าที่ว่าการอำเภอศรีเทพอีกประมาณ ๙ กิโลเมตรก็จะถึงอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ สำหรับรถโดยสารประจำทางก็มีทั้งรถโดยสารประจำทางปรับอากาศชั้น ๑ รถโดยสารประจำทางปรับอากาศชั้น ๒ และรถโดยสารประจำทางธรรมดา จากสถานีขนส่งสายเหนือ (หมอชิต ๒ จุดจักร) ซึ่งวิ่งขึ้น-ล่องตลอดทั้งวัน แล้วลงที่ตลาดอำเภอศรีเทพ (บ้านกลาง) และต่อรถรับจ้างเข้าสู่อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ

“พื้นที่ที่มีการตั้งเป็นอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ” นับเป็นแหล่งอารยธรรมที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศไทยปัจจุบัน เนื่องจากยังเป็นพื้นที่ที่ปรากฏร่องรอยหลักฐานซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการตั้งถิ่นฐานที่อยู่อาศัยของมนุษย์ในยุคโบราณที่มีมาอย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมทวารวดีและเขมรตามลำดับ ซึ่งรวมระยะเวลาที่มีความเจริญรุ่งเรืองถึงกว่า ๘๐๐ ปี ก่อนที่จะถูกทิ้งร้างไปด้วยสาเหตุโรคระบาดร้ายแรงหรือปัญหาภัยแล้งประการใดประการหนึ่งหรือทั้งสองประการ ในราวปลายพุทธศตวรรษที่ ๑๘ - ต้นพุทธศตวรรษที่ ๑๙ อันเป็นช่วงก่อนที่วัฒนธรรมสุโขทัยและอยุธยาจะเจริญรุ่งเรืองขึ้นมาแทนที่ในบริเวณลุ่มแม่น้ำป่าสัก และมีการพัฒนาการตั้งถิ่นฐานอยู่อาศัยอย่างต่อเนื่องมาจนเท่าถึงปัจจุบัน

“บริเวณอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพในปัจจุบัน” ประกอบไปด้วยสองส่วนด้วยกัน ส่วนแรกเป็นพื้นที่ในส่วนเมืองโบราณศรีเทพ มีพื้นที่ประมาณ ๒,๘๘๙ ไร่ เป็นเมืองที่มีคูน้ำคันดินล้อมรอบแบบเมืองในวัฒนธรรมทวารวดีที่ยังคงสามารถรักษารูปแบบแต่เดิมไว้ได้อย่างสมบูรณ์ พื้นที่ภายในแบ่งเป็นสองเมืองที่เป็นลักษณะพิเศษเฉพาะ โดยเมืองในมีพื้นที่ประมาณ ๑,๓๐๐ ไร่ รูปเกือบกลมมีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ ๑.๕ กิโลเมตร มีช่องประตูเมือง ๖ ช่องทาง และมีโบราณสถานซึ่งได้รับการขุดแต่งแล้วประมาณ ๔๐ แห่ง อันมีโบราณสถานเขาค้างใน โบราณสถานปราสาทสองพี่น้อง และโบราณสถานปราสาทศรีเทพเป็นกลุ่มโบราณสถานสำคัญ รวมทั้งมีสระน้ำและหนองน้ำขนาดใหญ่จนถึงเล็กกระจายอยู่ทั่วไปประมาณ ๗๐ สระ ในขณะที่เมืองนอกมีพื้นที่ประมาณ ๑,๕๘๙ ไร่ เป็นเมืองรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ต่อกออกไปทางด้านทิศตะวันออกของเมืองใน มีช่องประตูเมือง ๖ ช่องทาง และมีโบราณสถานซึ่งส่วนใหญ่มีขนาดเล็กและยังไม่ได้มีการขุดแต่งเพื่อบูรณะอยู่ทั้งหมดประมาณ ๕๔ แห่ง รวมทั้งมีสระน้ำขนาดใหญ่จนถึงเล็กกระจายอยู่ทั่วไปประมาณ ๓๐ แห่ง มีสระขวัญเป็นสระน้ำสำคัญขนาดใหญ่ตั้งอยู่ใจกลางเมือง และส่วนที่สองเป็นพื้นที่ที่อยู่นอกเมืองโบราณศรีเทพ ซึ่งเท่าที่สามารถสำรวจได้ในปัจจุบันนั้นมีโบราณสถานที่ยังไม่ได้มีการขุดแต่งและบูรณะประมาณ ๕๐ แห่งและส่วนใหญ่ตั้งอยู่ทางด้านทิศเหนือของเมืองโบราณศรีเทพ โดยมีโบราณสถานเขาค้างนอกที่เป็นสถาปัตยกรรมในวัฒนธรรมทวารวดีเช่นเดียวกับโบราณสถานเขาค้างใน และโบราณสถานปราสาทฤๅษีที่เป็นสถาปัตยกรรมในวัฒนธรรมเขมรเช่นเดียวกับโบราณสถานปราสาทสองพี่น้องและโบราณสถานปราสาทศรีเทพ

“ปราสาทสองพี่น้อง” เป็นสถาปัตยกรรมในวัฒนธรรมเขมร มีลักษณะเป็นปราสาทที่ก่อด้วยอิฐสององค์ตั้งอยู่บนฐานศิลาแลงเดียวกัน หันหน้าไปทางทิศตะวันตก ทั้งสององค์ส่วนยอดพังทลายไปจนหมดสิ้นแล้ว แต่องค์เล็กยังหลงเหลือทับหลังศิลาทรายที่มีสภาพสมบูรณ์ประดับอยู่จำหลักเป็นรูปอุมามเหศวร

“ปราสาทศรีเทพ” เป็นสถาปัตยกรรมในวัฒนธรรมเขมร มีลักษณะเป็นปราสาทที่ก่อด้วยอิฐตั้งอยู่บนฐานศิลาแลงขนาดใหญ่ หันหน้าไปทางด้านตะวันตก ในแนวแกนเดียวกับปราสาทสองพี่น้อง จากลักษณะทางสถาปัตยกรรมและโบราณวัตถุที่พบโดยเฉพาะทับหลังทำให้อนุมานได้ว่าคงสร้างขึ้นเพื่อเป็นเทวาลัยเนื่องในศาสนาฮินดู (พราหมณ์) ลัทธิไศวนิกาย

“เขาค้างใน” เป็นศาสนสถานประจำสำคัญเมืองที่มีขนาดใหญ่ในวัฒนธรรมทวารวดีสร้างขึ้นเพื่อเป็นศาสนสถานในพุทธศาสนาเถรวาทหรือเถรวาท ต่อมาจึงได้มีการปรับเปลี่ยนเป็นศาสนสถานเนื่องในพุทธศาสนาเถรวาท

“เขาค้างนอก” เป็นศาสนสถานขนาดใหญ่ ตั้งอยู่นอกเมืองออกไปประมาณ ๒ กิโลเมตรสันนิษฐานว่า มีลักษณะเป็นมหาสถูป มีฐานขนาดใหญ่ทรงสี่เหลี่ยมจัตุรัส ก่อด้วยศิลาแลงที่ยังคงสภาพค่อนข้างสมบูรณ์ ประดับตกแต่งฐานด้วยอาคารจำลองขนาดต่าง ๆ อยู่โดยรอบ

ที่มาของข้อมูล : กรมศิลปากร <https://www.finearts.go.th/main/view>

การตอบคำถามจากสารคดี

๑. อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพตั้งอยู่อำเภอใด และจังหวัดใด

.....

๒. ชื่อเรียก “ศรีเทพ” มีที่มาอย่างไร

.....

.....

๓. หากครอบครัวนักเรียนต้องการเดินทางไปยังอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ นักเรียนจะอธิบายให้ครอบครัวฟังอย่างไร (จงอธิบายพอสังเขป)

.....

.....

.....

๔. “บริเวณอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพในปัจจุบัน” มีทั้งหมดกี่ส่วน อะไรบ้าง

.....

.....

๕. “ปราสาทสองพี่น้อง” กับ “ปราสาทศรีเทพ” มีสิ่งใดที่เหมือนกัน

สิ่งที่เหมือนกัน คือ.....

.....

๕. นักเรียนได้ความรู้อะไรจากการอ่านสารคดีเรื่องนี้

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การเขียนเรื่องจากภาพ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทียบทั่วไทย รายงานการศึกษา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การเขียนเรื่องจากภาพ
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ความหมายของภาพ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้ความหมายของ “สารคดี” ไว้ว่า น. รูปที่ปรากฏเห็นหรือนึกเห็น เช่น ภาพทิวทัศน์ ภาพในฝัน, สิ่งทีวาดขึ้นเป็นรูปหรือสิ่งที่ถ่ายแบบไว้ เช่น ภาพสีน้ำมัน ภาพถ่าย

การเขียนเรื่องจากภาพ

การเขียนเรื่องจากภาพ เป็นการเขียนเรื่องตามจินตนาการ โดยใช้ประสบการณ์เดิมผนวกกับความคิดสร้างสรรค์ โดยมีรายละเอียดต่าง ๆ จากภาพ บนพื้นฐานของความเป็นจริง ถ่ายทอดเรื่องราวด้วยสำนวนภาษาที่สนุกสนานน่าสนใจ ตลอดทั้งเรื่องอย่างต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน

หลักการเขียนเรื่องจากภาพ

๑. ดูภาพ พิจารณารายละเอียดต่าง ๆ ที่อยู่ในภาพ ให้ครบถ้วน
๒. จินตนาการผูกโยงเรื่องราวย้อนไปในอดีต คิดไปอนาคต หรือเชื่อมโยงเป็นเหตุการณ์ใด เหตุการณ์หนึ่งในสภาพปัจจุบัน
๓. สร้างความคิดค่านึง โดยใช้ความเป็นจริงหรือเหตุการณ์ที่สมจริงเป็นพื้นฐาน
๔. ลำดับเรื่องราวให้ต่อเนื่องสัมพันธ์กันตั้งแต่ต้นจนจบ
๕. เขียนเล่าเรื่องราวให้ตรงประเด็น โดยไม่ออกนอกเรื่อง
๖. เขียนด้วยลายมือที่อ่านง่าย เป็นระเบียบ เว้นวรรคตอนให้ถูกต้อง ชัดเจน

เทคนิคการเขียนเรื่องจากภาพ

๑. สังเกตว่า ตัวละครในภาพทำอะไรบ้าง แล้วเขียนเฉพาะสิ่งที่ตัวละครทำ ห้ามนอกเรื่อง
๒. สอดแทรกคุณธรรม แนวคิด ของการเขียนเรื่องจากภาพ
๓. ใช้สำนวนภาษาที่กระชับ สั้น เข้าใจง่าย ไม่วกไปวนมา
๔. เล่าเรื่องให้กลมกลืนกันตลอดเรื่อง
๕. สรุปข้อคิดให้ตรงกับภาพ ไม่ควรสรุปไปเรื่อยเปื่อย

ใบงานที่ ๒ เรื่อง การเขียนเรื่องจากภาพ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทียวทั่วไทย รายงานการศึกษา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การเขียนเรื่องจากภาพ
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้เขียนเรื่องจากภาพด้วยตัวครึ่งบรรทัด ไม่ต้องตั้งชื่อเรื่อง ไม่เขียนเป็นบทร้อยกรอง ไม่ใช้คำย่อ ไม่ใช้คำทับศัพท์ โดยต้องใช้ภาษาไทยมาตรฐานเท่านั้น ความยาว ๗ บรรทัด

กระดาษสำหรับร่างความคิดก่อนเขียนเรื่องจากภาพ

๑. ภาพนี้มี.....คน ใครบ้าง.....

.....

๒. ภาพเหตุการณ์นี้น่าจะเกิดที่ไหน

๓. คนในภาพทำอะไร.....

.....

๔. ข้อคิด/คุณธรรมจากภาพนี้.....

.....

.....

.....

เขียนเรื่องจากภาพ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เพื่อน ๆ เห็นสุนัขจิ้งจอกกี่ตัว

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การอ่านข้อมูลจากแผนผัง แผนที่ แผนภูมิ และกราฟ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทียบทั่วไทย รายงานการศึกษา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การอ่านข้อมูลจากแผนผัง แผนที่ แผนภูมิ และกราฟ
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การอ่านข้อมูลจาก แผนผัง แผนที่ แผนภูมิ และกราฟ

เป็นการอ่านเพื่อทำความเข้าใจสัญลักษณ์ เครื่องหมายที่ปรากฏในนั้น จะต้องสังเกตภาพรวมของ แผนผัง แผนที่ แผนภูมิ และกราฟ ให้ครบถ้วน และมีความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักการอ่านให้ถ่องแท้

การอ่านข้อมูลจากแผนผัง

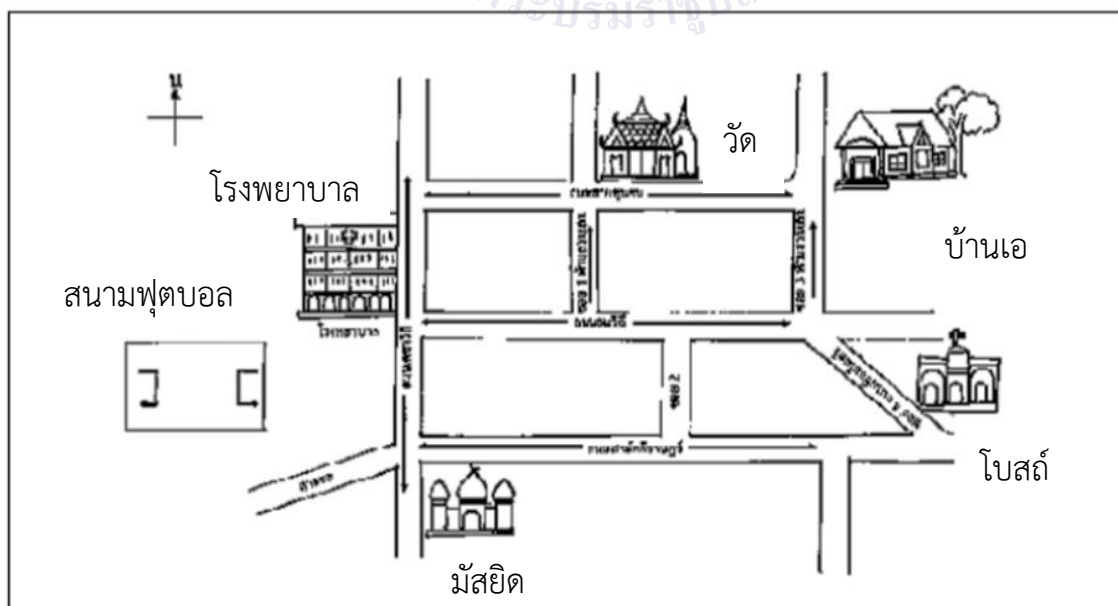
แผนผัง หมายถึง แบบที่เขียนย่อส่วนให้เล็กลง หรือขยายส่วนให้ใหญ่กว่าของจริง นิยมใช้แสดงบริเวณพื้นที่ที่มีขนาดเล็กไม่ใหญ่มาก เช่น บ้าน วัด โรงเรียน ชุมชน

หลักการอ่านข้อมูลจากแผนผัง ผู้อ่านจะต้องมีความรู้เครื่องหมายของสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ปรากฏบนแผนผัง รวมทั้งรู้เกี่ยวกับทิศทาง และระยะทาง

๑. อ่านชื่อแผนผัง เพื่อหาประเภทหรือหัวข้อที่ต้องการศึกษา
๒. อ่านมาตราส่วน
๓. อ่านสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ปรากฏในแผนผัง

การอ่านแผนผังมีประโยชน์และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

๑. ทำให้รู้ที่ตั้งของสิ่งต่าง ๆ ทำให้ค้นหาสิ่งนั้นได้เร็วขึ้น
๒. ช่วยในการส่งเสริมการท่องเที่ยว
๓. ใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนสร้างระบบสาธารณูปโภค

การอ่านข้อมูลจากแผนที่

แผนที่ คือ แบบจำลองที่เขียนย่อลักษณะภูมิประเทศบนพื้นผิวโลก แสดงถึง แม่น้ำ ภูเขา ทะเล เส้นทาง และรายละเอียดอื่นที่เกิดจากธรรมชาติ เช่น เทือกเขา แม่น้ำ ทะเล ฯลฯ หรือจากมนุษย์สร้างขึ้น เช่น ถนน ทางรถไฟ เขื่อน เมือง ฯลฯ มีมาตราส่วนของแผนที่ โยใช้สีและสัญลักษณ์แทนรายละเอียดของภูมิประเทศ เช่น แผนที่ประเทศไทย แผนที่โลก แผนที่ทวีป

การอ่านข้อมูลจากแผนที่

๑. อ่านชื่อแผนที่
๒. อ่านมาตราส่วน
๓. อ่านสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ปรากฏในแผนที่

เครื่องหมาย		หมายถึง	จังหวัด
เครื่องหมาย		หมายถึง	อำเภอ
เครื่องหมาย		หมายถึง	หนองบึง
เครื่องหมาย		หมายถึง	แม่น้ำ
เครื่องหมาย		หมายถึง	ถนนหรือทางหลวง
เครื่องหมาย		หมายถึง	ทางรถไฟ
เครื่องหมาย		หมายถึง	ภูเขา

	แม่น้ำ
	ทางรถไฟ
	เส้นกั้นอาณาเขต

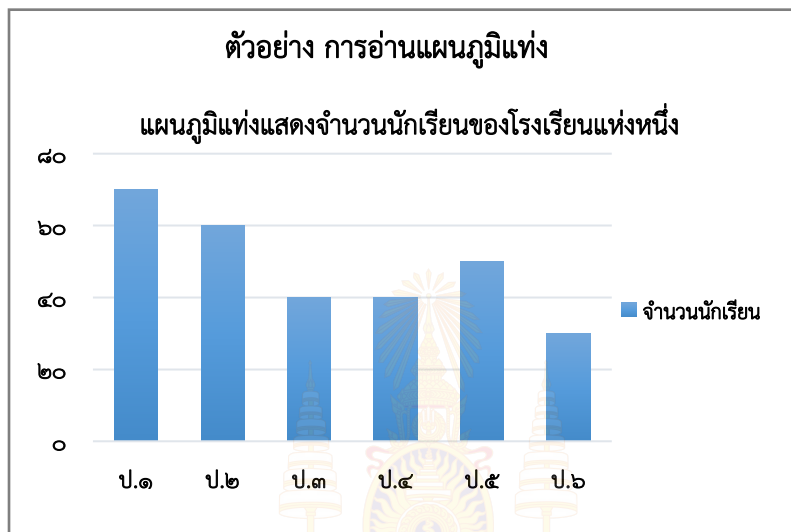
	จังหวัด
	อำเภอ
	ทางหลวง
	แหล่งน้ำ , บึง , ทะเลสาบ

	ที่ลุ่ม ที่ห่อม
	ทุ่งนา
	ป่าทึบ
	เจดีย์ พระปรางค์หรือสถูป

การอ่านข้อมูลจากแผนภูมิ

แผนภูมิ หมายถึง รูปภาพหรือรูปเรขาคณิตที่ใช้แทนขนาดของข้อมูลที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูลทางสถิติ แผนภูมิมียี่ ๓ รูปแบบ ได้แก่ แผนภูมิรูปภาพ แผนภูมิแท่ง แผนภูมิวงกลม

ทำขึ้นเพื่อแสดงเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยภาพรวมแล้วแผนภูมิจะเป็นการใช้รูปภาพหรือเรขาคณิตแทนจำนวนสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นข้อมูลทางสถิติ ต้องรู้จักการอ่านและเปรียบเทียบข้อมูลจึงจะสามารถอธิบายความหมายของข้อมูลได้

คำถาม

คำตอบ

๑. แผนภูมิแท่งข้างบนนี้แสดงอะไร -----> แผนภูมิแสดงจำนวนนักเรียนของโรงเรียนแห่งหนึ่ง
๒. โรงเรียนแห่งนี้มีนักเรียนชั้น ป.๒ กี่คน -----> มีนักเรียนชั้น ป.๒ จำนวน ๖๐ คน
๓. โรงเรียนแห่งนี้มีนักเรียนทั้งหมดกี่คน -----> โรงเรียนแห่งนี้มีนักเรียนทั้งหมด ๒๙๐ คน

การอ่านข้อมูลจากกราฟ

กราฟ หมายถึง แผนภูมิที่ใช้เส้น จุด สี เพื่อแสดงความเปลี่ยนแปลงค่าข้อมูล เพื่อนำเสนอให้เห็นชัดเจน ดังนั้นจะต้องรู้จักการอ่านและเปรียบเทียบข้อมูล จึงจะสามารถอธิบายความหมายของข้อมูลนั้นได้ การอ่านแผนภูมิ และกราฟ ได้ถูกต้องแม่นยำ ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวได้ง่ายขึ้น และยังทำให้เข้าใจถึงความเปลี่ยนแปลง เปรียบเทียบข้อมูลที่นำเสนอให้เห็นอย่างชัดเจนได้ดีขึ้น

ใบงานที่ ๓ เรื่อง การอ่านข้อมูลจากแผนผัง แผนที่ แผนภูมิ และกราฟ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทียบทั่วไทย รายงานการศึกษา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การอ่านข้อมูลจากแผนผัง แผนที่ แผนภูมิ และกราฟ
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ตอนที่ ๑ การอ่านแผนผัง

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาแผนผังต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามให้ถูกต้องครบถ้วน

๑. “ถ้านักเรียนต้องการเดินทางจากบ้านนาย เอ ไปยังสนามฟุตบอล” จะเดินทางอย่างไร ให้เขียนอธิบายเส้นทางการเดินทาง ๑ ซึ่งเป็นเส้นทางที่นักเรียนเลือก

.....

.....

.....

๒. เทศบาลแจ้งว่า เส้นทางแยกโพธิ์ทองไปจนถึงโบสถ์มีการซ่อมแซมฝาท่อ แต่นักเรียนจะต้องรีบเดินทางจากมัสยิดไปบ้านของนาย เอ นักเรียนจะเลือกใช้เส้นทางใด เพราะเหตุใด

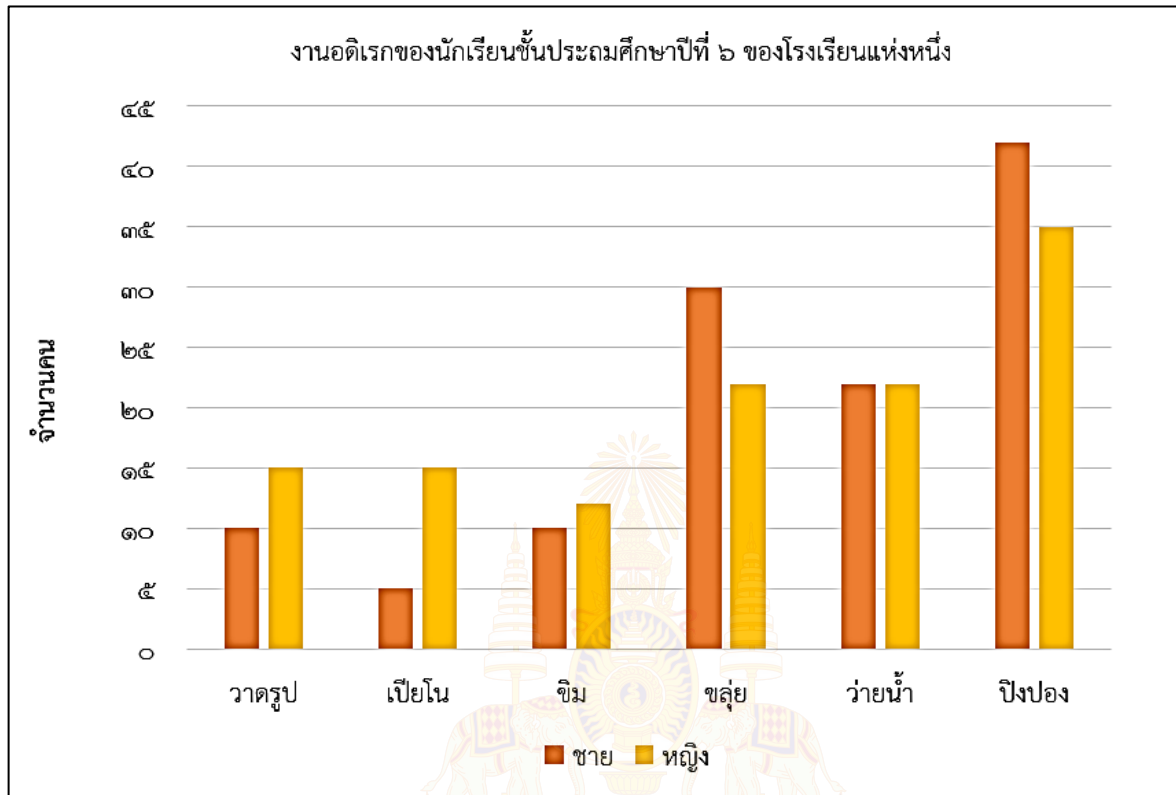
.....

.....

.....

ตอนที่ ๒ การอ่านแผนภูมิ

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาแผนภูมิต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามให้ถูกต้องครบถ้วน

๑. นักเรียนหญิงที่ชอบเป่าขลุ่ยมีจำนวนมากกว่านักเรียนหญิงที่ชอบเล่นขิมกี่คน

ตอบ.....คน

๒. นักเรียนชายที่เล่นเปียโนมีจำนวนน้อยกว่านักเรียนชายที่เล่นขิมกี่คน

ตอบ.....คน

๓. นักเรียนชายที่ชอบวาดรูปรวมกับนักเรียนหญิงที่เล่นเปียโนมีจำนวนกี่คน

ตอบ.....คน

๔. งานอดิเรกชนิดใดที่มีจำนวนนักเรียนชายและหญิงที่สนใจเท่ากัน

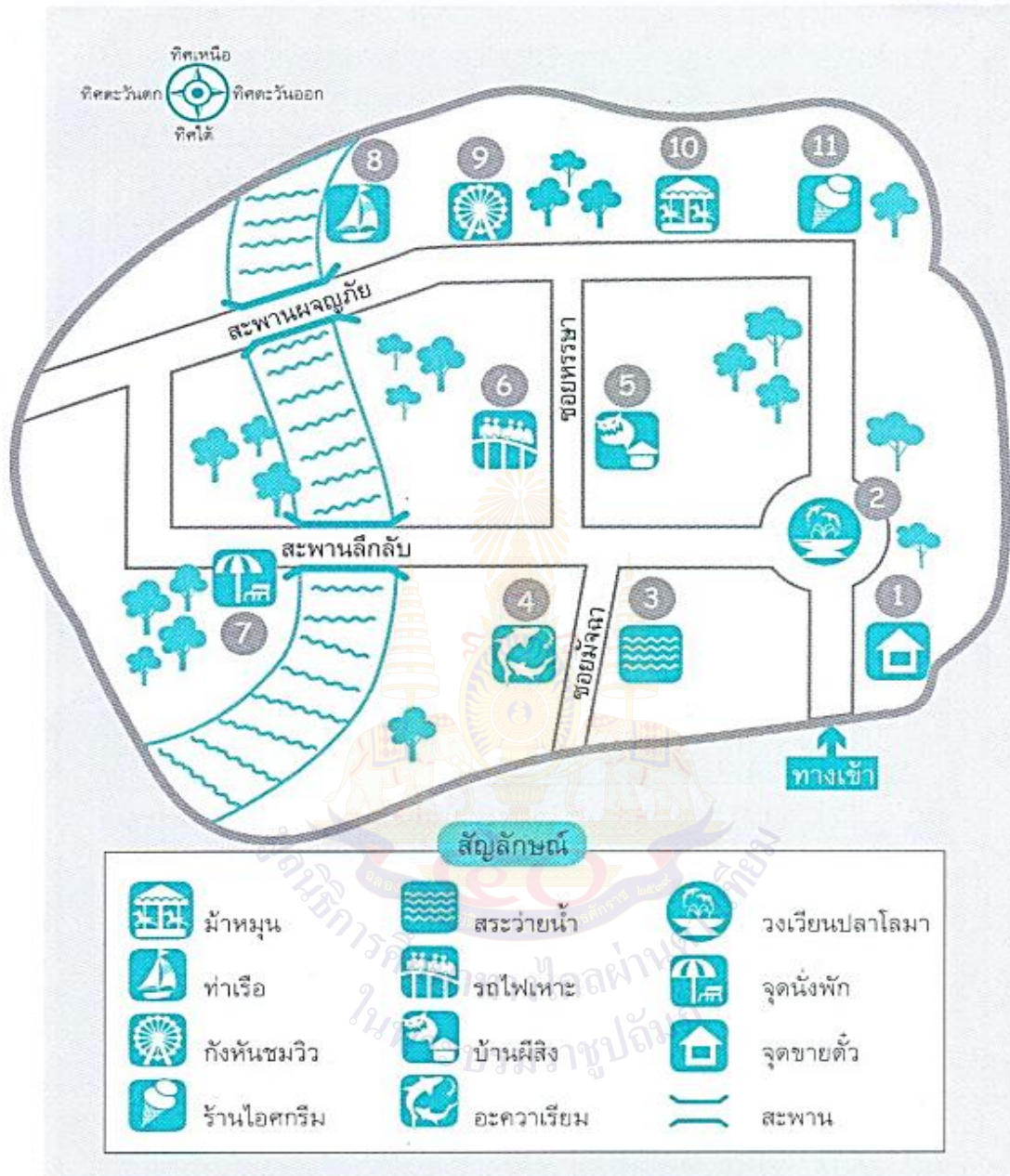
ตอบ.....

๕. งานอดิเรกใดบ้างที่มีจำนวนนักเรียนหญิงสนใจมากกว่านักเรียนชาย

ตอบ.....

ตอนที่ ๓ การอ่านแผนผังแสดงที่ท่องเที่ยว

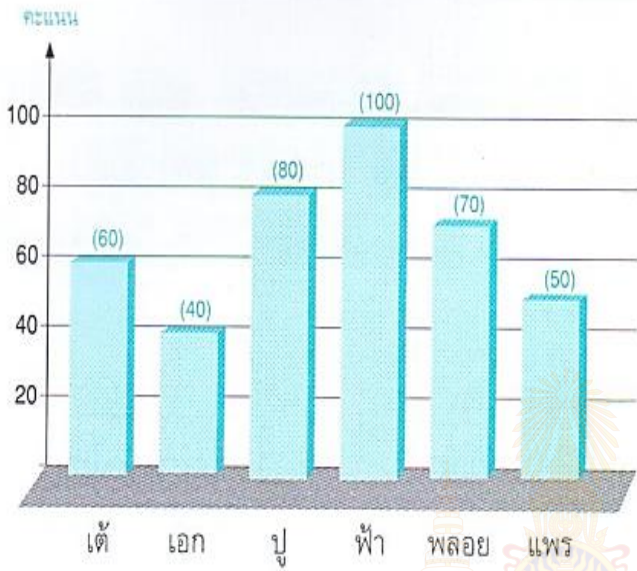
คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาแผนผังต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามให้ถูกต้องครบถ้วน

หมายเลข ๑ คือ	หมายเลข ๗ คือ
หมายเลข ๒ คือ	หมายเลข ๘ คือ
หมายเลข ๓ คือ	หมายเลข ๙ คือ
หมายเลข ๔ คือ	หมายเลข ๑๐ คือ
หมายเลข ๕ คือ	หมายเลข ๑๑ คือ
หมายเลข ๖ คือ	

ตอนที่ ๔ การอ่านแผนภูมิแท่ง

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูคะแนนในแผนภูมิแท่ง และเกณฑ์การให้คะแนน แล้วเขียนคะแนนและเกรดที่นักเรียนแต่ละคนได้ ลงในช่องตารางให้ถูกต้อง ดังตัวอย่าง

รายชื่อนักเรียนตามลำดับคะแนน

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____

เกรด	คะแนน
A	80 - 100
B	70 - 79
C	50 - 69
D	40 - 49

ชื่อ	คะแนน	เกรด
เต้	60	C
เอก	_____	_____
ปู	_____	_____
ฟ้า	_____	_____
พลอย	_____	_____
แพร	_____	_____

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง กลอนสุภาพซาบซึ้งใจ (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทียบทั่วไทย รายงานการศึกษา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง กลอนสุภาพซาบซึ้งใจ (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

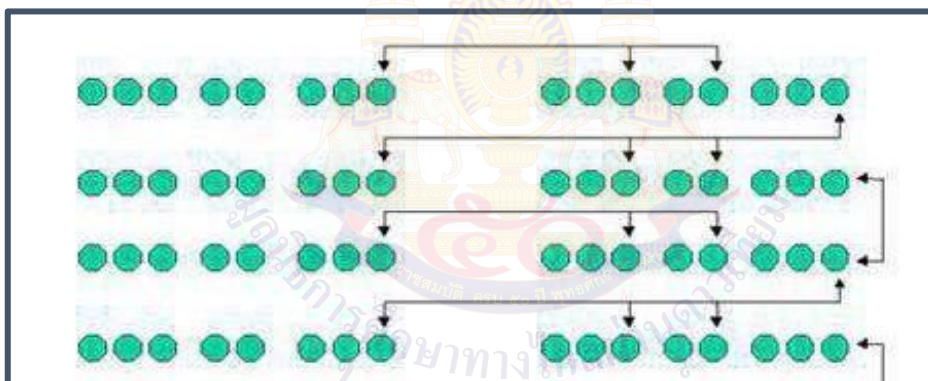
การแต่งกลอนสุภาพ เป็นการแต่งคำประพันธ์ตามฉันทลักษณ์ของกลอนสุภาพหรือเรียกอีกอย่างว่า กลอนแปด ซึ่งมีสัมผัสบังคับและลักษณะที่เข้าใจง่าย ทำให้แต่งได้ไม่ยาก สามารถแต่งบรรยายเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ และเป็นการอนุรักษ์ไทยอีกด้วย

ลักษณะการสัมผัสของกลอนสุภาพมี ๒ ลักษณะ ดังนี้

๑. สัมผัสใน คือ การสัมผัสระหว่างคำในแต่ละวรรค โดยอาจจะสัมผัสเสียงสระหรือสัมผัสเสียงอักษร จะมีหรือไม่มีก็ได้ ไม่บังคับ แต่ถ้ามีสัมผัสในจะทำให้กลอนไพเราะมากขึ้น

๒. สัมผัสนอก คือ การสัมผัสเสียงสระระหว่างวรรค ระหว่างบท ถือเป็นสัมผัสบังคับ

แผนผังกลอนสุภาพ หรือ กลอนแปด

ลักษณะการสัมผัสของกลอนสุภาพ มีสัมผัสบังคับ ดังนี้

- คำสุดท้ายของวรรคที่ ๑ สัมผัสกับคำที่ ๓ หรือ ๕ ของวรรคที่ ๒
- คำสุดท้ายของวรรคที่ ๒ สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ ๓
- คำสุดท้ายของวรรคที่ ๓ สัมผัสกับคำที่ ๓ หรือ ๕ ของวรรคที่ ๔
- ถ้าจะแต่งบทต่อไป คำสุดท้ายของวรรคที่ ๔ ในบทต้น ต้องสัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ ๒ ในบทต่อไป

เสียงวรรณยุกต์ท้ายวรรคของกลอนสุภาพ กำหนดเสียง ท้ายวรรคไว้ดังนี้

- คำสุดท้ายของวรรคที่ ๑ ใช้ได้ทุกเสียง แต่ไม่นิยมเสียงสามัญ
- คำสุดท้ายของวรรคที่ ๒ ใช้เสียงจัตวา เอก โท หรือตรีก็ได้ ห้ามใช้เสียงสามัญ
- คำสุดท้ายของวรรคที่ ๓ ใช้เสียงสามัญดีที่สุด ไม่ควรใช้เสียง เอก โท ตรี จัตวา
- คำสุดท้ายของวรรคที่ ๔ ใช้เสียงสามัญดีที่สุด ไม่ควรใช้เสียง เอก โท และจัตวา

ตัวอย่างคำประพันธ์ ประเภทกลอนสุภาพ หรือ กลอนแปด

ผู้ใดเกิดเป็นสตรีอันมีศักดิ์
สงวนงามตามระบอบให้ชอบกล
เป็นสาวสวยแสร้งสวยสะอาด
แม้แตกร้าวรานร่อยถอยราคา

เป็นมนุษย์เป็นได้เพราะใจสูง
ถ้าใจต่ำเป็นได้แต่เพียงคน
ใจสะอาด ใจสว่าง ใจสงบ
เพราะทำถูกพูดถูกทุกเวลา

บำรุงร่างกายไว้ให้เป็นผล
จึงจะพ้นภัยพาลการนิินทา
ก็หมายความว่าเหมือนมณีอันมีค่า
จะพลอยพาหอยหายจากกายนาง

สุภาชิตสอนหญิง, ภาษาไทย ป.๖

เหมือนหนึ่งยูงมีดีที่แววขน
ย่อมเสียที่ที่ตนได้เกิดมา
ถ้ามีครบควรเรียกมนุษย์
เปรมปรีดาคืนวันสุขสันต์จริง

เป็นมนุษย์หรือเป็นคน, ภาษาไทย ป.๖

ทบทวนการเขียนแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว

การเขียนแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว เป็นแนวการเขียนที่มีคนติดตามอ่านจำนวนมาก เพราะเป็นเรื่องราวที่น่าสนใจ จึงต้องมีเทคนิคการเขียนเพื่อให้ผู้อ่านติดตามและไปสถานที่นั้น ๆ

การเขียนแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว คือ การเขียนที่เสมือนการพาผู้อ่านไปบังสถานที่นั้น โดยการ
ใช้ภาษาที่สละสลวย สร้างจินตนาการให้ผู้อ่านเห็นภาพว่า สถานที่นั้นสวยงามอย่างไร มีจุดเด่นอะไร
และกระตุ้นให้ผู้อ่านอยากออกเดินทางไปที่ท่องเที่ยว

หลักการเขียนแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว

๑. ตั้งชื่อเรื่องให้น่าสนใจ เช่น หัวหินเป็นถิ่นมีหอย ช้อปกินเที่ยวครบจบ ๑ วันที่อัมพวา
๒. หาจุดเด่นของสถานที่ท่องเที่ยวนั้นมาเขียน เช่น ความสวยงาม ธรรมชาติร่มรื่น
๓. บอกรายละเอียดสถานที่สำคัญ ให้ผู้อ่านอยากไปท่องเที่ยว
๔. ใช้คำกะทัดรัด เขียนความรู้สึกที่ได้ไปท่องเที่ยว และเชิญชวนให้ไปสถานที่นั้น ๆ

ตัวอย่าง การเขียนแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว

ปราณบุรี ทะเลไทย เก๋ไก๋ เที่ยวได้ทั้งปี

ปราณบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เป็ความวุ่นวายไปพักกายกันทะเลในอำเภอปราณน้ำใส
หาดทรายสวยงาม มีจุดชมวิวให้ได้ชมธรรมชาติ มีบรรยากาศเงียบสงบ ไม่วุ่นวาย เหมาะกับการ
พักผ่อนสุด ๆ มีที่พักติดทะเลสวยงาม สถานที่ท่องเที่ยวใกล้ ๆ ได้แก่ เขากะโหลก ถ้าพระยานคร และ
วนอุทยานปราณบุรีที่มีความอุดมสมบูรณ์ มาเที่ยวปราณบุรีมาครั้งเดียวเที่ยวได้ครบ

ใบงานที่ ๔ เรื่อง กลอนสุภาพซาบซึ้งใจ (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทียบทั่วไทย รายงานการศึกษา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง กลอนสุภาพซาบซึ้งใจ (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนนำในกรอบไปเติมลงในช่องว่างให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ของกลอนสุภาพ

นภา	มัจฉา	เงา	แย้มบาน	ภุมรี	ภูเขา
กรูเข้า	เปรมปรีดิ์	สุริยา	คนดี	เปรมปรีดิ์	สนุกสนาน

หมูปักخينบินร่อนว่อน.....

พวกสิงสาราสัตว์ไม่เหลือ.....

หมู่.....ว่ายเวียนวนชลธาร

ส่งกลิ่นหอมงามตาพา.....

.....เยื้องเยี่ยมเหลี่ยม.....

ต่าง.....บ้านของตนไม่รอรี้

มवलบุพผา.....หลายหลากสี

.....บินล้อมมาดอมดม

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนคิดคำที่สอดคล้องกับเนื้อหา แล้วใส่ในช่องว่างให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์

.....อีสาน

.....เมืองตำนานโคราชที่.....

คุณย่าโมชื่อเสียงเลื่องลือ.....

.....ขุนยรรวมใจชาวโคราชเนิ่นนานมา

.....เขาใหญ่ป่าสีเขียว

.....แหล่ง.....ธรรมชาติที่ไผ่หา

แวะพักผ่อนลำตะคลองเพลิน.....

.....แสนสุขสันต์ธรรมชาติประทับใจ

ตอนที่ ๓ ให้นักเรียนร่าง เขียนแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว สั้น ๆ ความยาว ๕ บรรทัด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๕ เรื่อง กลอนสุภาพซาบซึ้งใจ (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทียบทั่วไทย รายงานการศึกษา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง กลอนสุภาพซาบซึ้งใจ (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้แต่งกลอนสุภาพ จำนวน ๒ บท หัวข้อเกี่ยวกับความประทับใจสถานที่ท่องเที่ยวที่นักเรียนเคยไป โดยนำร่างการเขียนแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวจากใบงานที่ ๔ มาใช้ในการแต่งเป็นกลอนสุภาพ พร้อมวาดภาพประกอบให้สวยงาม

สถานที่ท่องเที่ยวที่ฉันประทับใจคือ.....

.....

.....

.....

.....

.....

เรื่อง.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า (๑)
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เที้ยวทั่วไทย รายงานการศึกษา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า (๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า

เป็นการเขียนเพื่อนำเสนอผลการสืบค้นข้อมูลต่าง ๆ หรือผลการทดลอง หรือผลการปฏิบัติงานต่าง ๆ ในรูปแบบของการเขียนรายงาน เพื่อให้มีความรู้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น หรือให้ผู้อื่นทราบผลการปฏิบัติงานของตนเอง ผู้เขียนควรมีมารยาทในการเขียนรายงานด้วย

การเขียนรายงานที่ดีควรปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

๑. การกำหนดหัวข้อเรื่อง ควรกำหนดหัวข้อเรื่องที่ตนเองสนใจหรือผู้คนส่วนใหญ่สนใจ และควรกำหนดหัวข้อย่อย ๆ ด้วยเพื่อความสะดวกในการค้นคว้า เช่น สนใจจะทำรายงานเรื่อง พืชสมุนไพรไทย หัวข้อเรื่องประกอบด้วย

- ความหมายของพืชสมุนไพร
- ลักษณะของสมุนไพร
- ประเภทของสมุนไพร
- ประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพร

๒. การวางแผนการเขียนรายงาน

๒.๑ กำหนดระยะเวลาปฏิบัติงาน เช่น เขียนให้เสร็จภายใน ๒ สัปดาห์

๒.๒ กำหนดสถานที่ที่จะไปศึกษาค้นคว้า เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต สถานประกอบการ หน่วยงานต่าง ๆ

๒.๓ กำหนดผู้ร่วมงาน (กรณีทำงานกลุ่ม) และควรแบ่งหน้าที่กันให้ชัดเจน

๒.๔ กำหนดวันเขียนรายงาน วันตรวจทาน ปรับปรุง แก้ไข กำหนดวันส่ง

๓. การรวบรวมข้อมูล ค้นคว้าหาข้อมูลจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ แล้วรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นหมวดหมู่ หรือตามหัวข้อย่อยที่กำหนด

๔. การเขียนรายงาน คือ การนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาเขียนเรียบเรียงเป็นภาษาระดับทางการ และต้องอ่านเข้าใจมีการลำดับความสำคัญ สาระความรู้ มีข้อคิดที่เป็นประโยชน์ และมีเหตุผลประกอบ

ข้อสำคัญ คือ ไม่คัดลอกข้อความจากหนังสืออื่น หรือตัดต่อข้อความมาทั้งหมด แต่ถ้าจำเป็นต้องลอกข้อความสำคัญ ต้องบอกว่ามาจากหนังสืออะไร ซึ่งถือเป็นมารยาทในการอ้างอิงที่จะต้องระบุชื่อผู้แต่งเสมอ

๕. รูปเล่มรายงาน

๕.๑ หน้าปก เป็นส่วนหน้าสุดบอกให้รู้ว่าศึกษาเรื่องอะไร ใครเป็นผู้เขียน เสนอต่อใคร
การทำรายงานคนเดียว

<p>รายงานการศึกษาค้นคว้า</p> <p>เรื่อง.....</p> <p>จัดทำโดย</p> <p>ชื่อ -สกุล(ผู้จัดทำ).....</p> <p>ชั้นประถมศึกษาปีที่.....</p> <p>โรงเรียน.....</p> <p>เสนอต่อ</p> <p>คุณครู.....</p> <p>รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิชาภาษาไทย</p> <p>ภาคเรียนที่..... ปีการศึกษา.....</p>

การทำรายงานเป็นกลุ่ม

<p>รายงานการศึกษาค้นคว้า</p> <p>เรื่อง.....</p> <p>จัดทำโดย</p> <p>๑. ชื่อ -สกุล.....</p> <p>๒. ชื่อ -สกุล.....</p> <p>๓. ชื่อ -สกุล.....</p> <p>๔. ชื่อ -สกุล.....</p> <p>ชั้นประถมศึกษาปีที่.....</p> <p>โรงเรียน.....</p> <p>เสนอต่อ</p> <p>คุณครู.....</p> <p>รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิชาภาษาไทย</p> <p>ภาคเรียนที่..... ปีการศึกษา.....</p>
--

๕.๒ คำนำ อาจกล่าวถึงสาระต่าง ๆ เช่น จุดประสงค์ของการเขียนรายงาน วิธีการค้นคว้า ผู้ร่วมงาน วิธีการค้นคว้า ผู้ร่วมงาน ผู้มีอุปการคุณ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากรายงาน

ตัวอย่าง คำนำ

รายงานเรื่อง พืชสมุนไพรไทย เล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาค้นคว้าความรู้เกี่ยวกับพืชสมุนไพรที่หาได้ง่ายในชีวิตประจำวัน โดยเป็นการรวบรวมข้อมูลสมุนไพรประเภทต่าง ๆ และสรรพคุณของสมุนไพรไว้ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของผู้ที่สนใจเรื่องนี้

ผู้จัดทำ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานพืชสมุนไพรเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจศึกษาค้นคว้า และสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ผู้จัดทำ

...../...../.....

๕.๓ สารบัญ สำหรับระบุเรื่องแต่ละเรื่องที่เสนอและเลขหน้าของเรื่องนั้น ๆ

ตัวอย่าง สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. ความหมายของพืชสมุนไพร	๑
๒. ลักษณะของสมุนไพร	๒
๓. ประเภทของสมุนไพร	๑๐
๔. ประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพร	๑๕
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	

๕.๔ เนื้อเรื่อง คือ ส่วนที่ศึกษาค้นคว้าเนื้อหาเรียบเรียง ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของเรื่อง

๕.๕ บรรณานุกรม รายชื่อหนังสือที่ใช้ศึกษาค้นคว้า โดยทั่วไปจะเขียนในรูปแบบ ดังนี้

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๑). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.ธรมณ์ ธารงนาวาสวัสดิ์. (๒๕๕๘). **ใต้ทะเลมีความรัก ภาคสาม: หลังคลื่นอนันต์**. กรุงเทพฯ : บ้านพระอาทิตย์.

๖. การตรวจทานและปรับปรุงให้สมบูรณ์

การนำรายงานมาตรวจทานอีกครั้ง พิจารณาความต่อเนื่องและตรวจการเขียนตัวสะกดการันต์แล้วแก้ไขให้ถูกต้อง

ใบงานที่ ๖ เรื่อง การเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทียบทั่วไทย รายงานการศึกษา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ประมาณ ๓-๔ คน จากนั้นให้ช่วยกันวางแผนการทำงานโดยกำหนดหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม และเขียนรายละเอียดข้อมูลให้ครบถ้วน

ชื่อกลุ่ม.....

เรื่องที่น่าสนใจศึกษาค้นคว้า คือ
.....

เหตุผลที่น่าสนใจศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้ คือ.....
.....

กำหนดหน้าที่สมาชิก

ผู้เขียนหน้าปก คำนำ สารบัญ :

ผู้เขียนเนื้อหาส่วนที่ ๑ :

ผู้เขียนเนื้อหาส่วนที่ ๒ :

ผู้เขียนเนื้อหาส่วนที่ ๓ :

ผู้เขียนบรรณานุกรม :

การกำหนดแหล่งเรียนรู้.....
.....

ระยะเวลาทำรายงาน.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง การเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทียบทั่วไทย รายงานการศึกษา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าเพื่อทำรายงานทางวิชาการ มีความมุ่งหมาย ดังนี้

๑. เพื่อฝึกให้ผู้เรียนรู้จักวิธีศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
๒. เพื่อส่งเสริมผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมให้กว้างขวางและลึกซึ้งกว่าในชั้นเรียน
๓. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ
๔. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดอย่างมีเหตุผลและเป็นระบบ
๕. เพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้มีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อสื่อความรู้ความคิดเป็นลำดับ

ประโยชน์ของการเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า

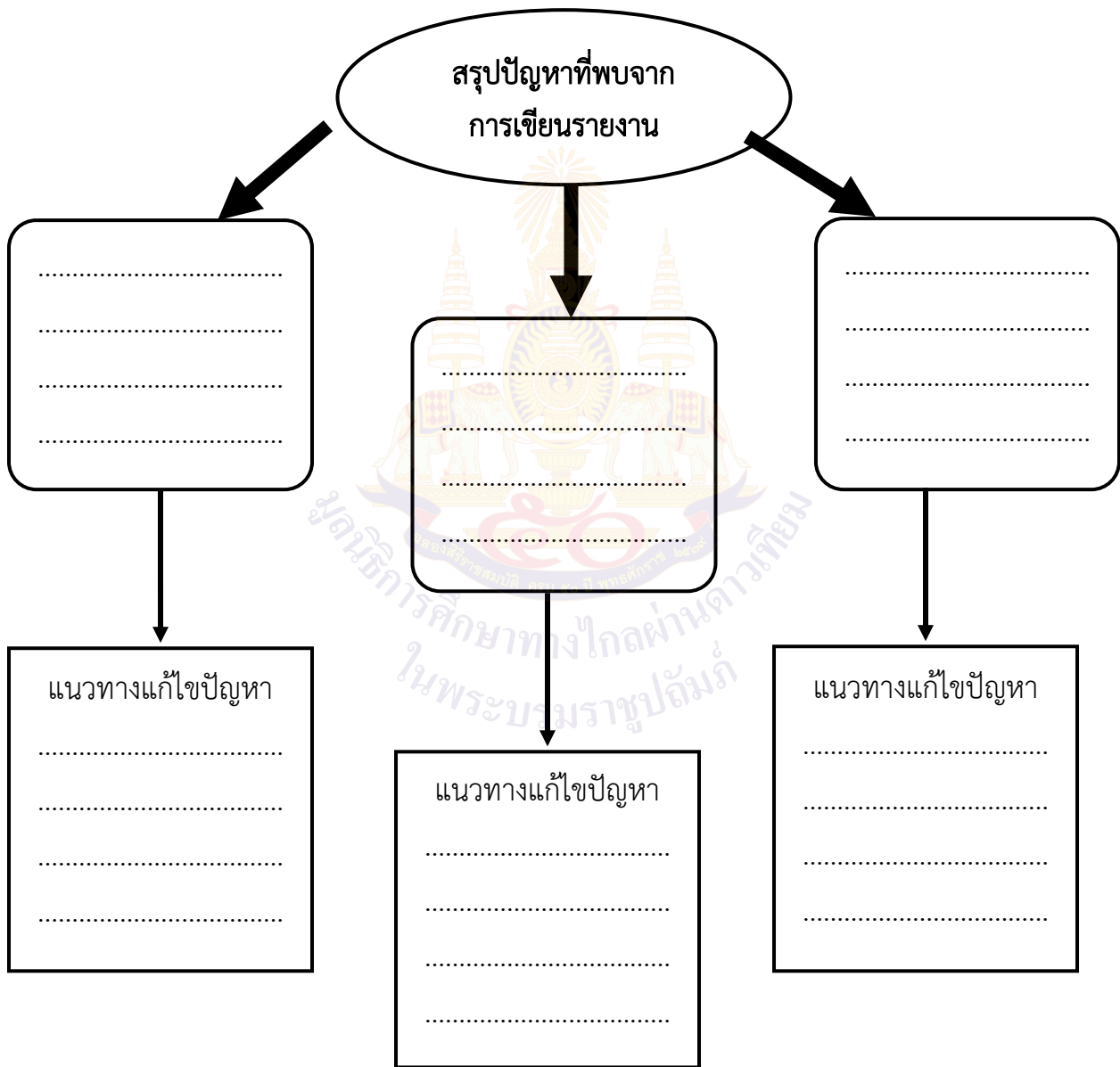
๑. ทำให้ผู้เขียนรายงานเป็นผู้รักการอ่านมากขึ้น
๒. ทำให้ผู้เขียนรายงานได้รับความรู้กว้างขวางมากขึ้น
๓. ทำให้ผู้เขียนรายงานเป็นผู้รู้จักเหตุผล
๔. ทำให้ผู้เขียนรายงานได้ฝึกความคิด และความมีระเบียบแบบแผนในการเรียบเรียง
๕. ทำให้ผู้เขียนรายงาน ได้ฝึกการเขียนโดยใช้ภาษาเขียนที่เป็นทางการ

ข้อควรระวังในการเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า

๑. การสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ควรสืบค้นแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ
๒. ในการเขียนรายงานนักเรียนต้องเขียนด้วยลายมือที่เรียบร้อยทั้งฉบับ และไม่ควรรใช้ปากกาหลากหลายสี ควรใช้ปากกาสีเดียวกันทั้งเล่ม
๓. การทำรายงานนักเรียนส่วนใหญ่จะนำเนื้อหาที่คัดลอกมาจากเว็บไซต์ มาไว้ในรายงานโดยไม่หา เพิ่มเติมจากหนังสือในห้องสมุด
๔. นักเรียนคัดลอกข้อความจากหนังสือมาทั้งหมด ไม่มีส่วนใด ๆ ที่เป็นความคิดเห็นหรือข้อเท็จจริง ที่นักเรียนได้คิดขึ้นมา
๕. นักเรียนจะต้องเขียนบรรณานุกรมให้ถูกต้องตามหลักการเขียน
๖. การเรียงบรรณานุกรมให้เรียงตามลำดับตัวอักษร ตามพจนานุกรม ก - ฮ โดยเรียงบรรณานุกรมภาษาไทยก่อนภาษาอังกฤษ
๗. กระดาษหน้าปก ควรเป็นกระดาษสีอ่อน ไม่มีลวดลาย ไม่ใช้สีจัดจ้านเกินไป

ใบงานที่ ๗ เรื่อง การเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า (๑)
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทียบทั่วไทย รายงานการศึกษา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า (๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปปัญหาที่เกิดจากการเขียนรายงาน และบอกแนวทางในการแก้ไข

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง การพูดรายงาน (๑)
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทียบทั่วไทย รายงานการศึกษา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การพูดรายงาน (๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การพูดรายงาน

การพูดรายงานการศึกษาค้นคว้า คือ การบอกเล่า ชี้แจง รายงานผลจากเรื่องที่ศึกษาค้นคว้า การพูดรายงานมีความสำคัญในฐานะที่เป็นการเผยแพร่ความรู้ ความคิด เพื่อสร้างความเจริญงอกงามทางสติปัญญา ดังนั้นจึงถือว่า การพูดรายงานเป็นทักษะที่ควรฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ

การพูดรายงานการศึกษาค้นคว้า คือ การรายงานความรู้จากการศึกษาค้นคว้า โดยวางแผนการพูดอย่างเป็นระบบ อาจมีอุปกรณ์เสริมเพิ่มความชัดเจน เช่น รูปภาพ แผนภูมิ ฯลฯ หรือมีกิจกรรม เช่น การเล่นเกม ฟังเพลง การซักถาม เพื่อเพิ่มความน่าสนใจ เป็นต้น

หลักการพูดรายงาน

๑. เริ่มพูดรายงานด้วยการกล่าวนำ เช่น ทักทายผู้ฟัง บอกจุดประสงค์ของการพูดรายงาน และบอกแหล่งข้อมูลที่จะมานำเสนอ ซึ่งจะทำให้ผู้ฟังเข้าใจในสิ่งที่จะพูด
๒. ในขณะพูดรายงาน ควรพูดด้วยน้ำเสียงที่ชัดเจน ออกเสียงให้ถูกต้อง เสียงดังพอประมาณ น้ำเสียงนุ่มนวลน่าฟัง
๓. รายงานเรื่องตามลำดับเนื้อหา ลำดับขั้นตอน หรือลำดับเหตุการณ์ให้ถูกต้องและต่อเนื่องสัมพันธ์กัน ควรมีแหล่งอ้างอิงเพื่อความน่าเชื่อถือ
๔. ควรทำความเข้าใจเนื้อหาให้ถ่องแท้ เพื่อประโยชน์ในการอธิบายและตอบข้อซักถาม และพูดเสนอเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ เป็นข้อ ๆ ชัดเจน ตรงประเด็น
๕. มีบุคลิกภาพที่ดี ยืนหรือนั่งอย่างสง่างาม มีท่าทางประกอบการพูดที่เป็นธรรมชาติเพื่อให้ผู้ฟังรู้สึกผ่อนคลาย
๖. อาจมีอุปกรณ์ในการประกอบการพูดรายงาน เช่น เอกสาร รูปภาพ แผนผัง แผนภูมิ
๗. รักษาเวลาในการพูดตามที่กำหนด ไม่พูดยืดเยื้อวาทน
๘. เมื่อพูดรายงานจบ ควรเปิดโอกาสให้ผู้ฟังซักถามหรือแสดงความคิดเห็น
๙. กล่าวขอบคุณเมื่อได้รับคำชมเชย หรือข้อคิดเห็นเรื่องต่าง ๆ
๑๐. ควรหลีกเลี่ยงภาษาที่ไม่สุภาพ เพื่อให้เกียรติผู้ฟัง

ใบงานที่ ๘ เรื่อง แบบร่างการพูดรายงาน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทียบทั่วไทย รายงานการศึกษา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การพูดรายงาน (๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแบบร่างการพูดรายงาน จากการเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า

พูดรายงานเรื่อง.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง การพูดรายงาน (๒)
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทียบทั่วไทย รายงานการศึกษา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การพูดรายงาน (๒)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การพูดรายงาน

การพูดรายงานประเด็นที่ศึกษาค้นคว้า เป็นวิธีการที่เหมาะสมสำหรับการแลกเปลี่ยนความรู้ โดยอาจพูดรายงานเพื่อนำเสนอทฤษฎี วิธีการหรือเรื่องราวต่าง ๆ ผู้พูดจะต้องรายงานให้ตรงประเด็น เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน อย่างมีมารยาทในการพูด

ข้อควรปฏิบัติในการพูดรายงาน

๑. พูดเสนอเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ เป็นข้อๆ ชัดเจน ตรงประเด็น
๒. อาจมีอุปกรณ์ในการประกอบการพูดรายงาน เช่น เอกสาร รูปภาพ แผนผัง แผนภูมิ
๓. มีความรู้ความเข้าใจเรื่องทั้งหมดเป็นอย่างดี
๔. มีท่าทางประกอบการพูดที่เป็นธรรมชาติเพื่อให้ผู้ฟังรู้สึกผ่อนคลาย
๕. ใช้เวลาให้พอเหมาะ ถ้ามีการกำหนดเวลาไว้ล่วงหน้า ต้องรู้จักรักษาเวลา
๖. ควรหลีกเลี่ยงภาษาที่ไม่สุภาพเพื่อให้เกียรติผู้ฟัง

ประโยชน์ของการพูดรายงาน

๑. เพิ่มทักษะการพูดให้คล่องแคล่ว
๒. ลดอาการประหม่า เจินอาย
๓. เป็นการฝึกให้รู้จักค้นคว้า
๔. ฝึกมารยาทในการพูด
๕. เพิ่มความมั่นใจการพูดมากขึ้น

ใบงานที่ ๙ เรื่อง ประโยชน์ของการพูดรายงาน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทียบทั่วไทย รายงานการศึกษา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การพูดรายงาน (๒)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกประโยชน์ที่ได้รับจากการพูดรายงานการศึกษาค้นคว้า

ประโยชน์ของการพูดรายงาน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง ทบทวนคำวิเศษณ์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทียบทั่วไทย รายงานการศึกษา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ทบทวนคำวิเศษณ์
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำวิเศษณ์ คือ คำซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยขยายกริยา และเป็นส่วนหลักของวิเศษณ์วลีคำวิเศษณ์ซึ่งเป็นส่วนประกอบของวิเศษณ์วลี มักปรากฏหลังหน่วยกริยา หากเป็นคำกริยากรรมหรือคำกริยาคุณศัพท์ คำวิเศษณ์มักปรากฏหลังคำกริยาโดยตรง

สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (๒๕๕๕ : ๔๑ - ๔๕) ได้แบ่งคำวิเศษณ์ออกเป็น ๔ ชนิด ได้แก่

ชนิดของคำวิเศษณ์

๑) คำวิเศษณ์สามัญ คือ คำวิเศษณ์ที่ขยายคำกริยาโดยทั่วไป เช่น

- วันนี้อากาศดีจัง
- เขามาตรงเวลาที่เดียว
- นอนนอนแล้ว
- แม่บ้านทำกับข้าวเอง

๒) คำวิเศษณ์ขยายเฉพาะ คือ คำวิเศษณ์ที่ขยายคำกริยาคำใดคำหนึ่งโดยเฉพาะคำวิเศษณ์ประเภทนี้จะแสดงลักษณะเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งของคำกริยา เช่น

- แดงแจ้
- เปียกซก
- อ้วนตะลุกปุก
- กัดฟันกรอด ๆ

นอกเหนือจากนั้นบางสำนวนทำหน้าที่เดียวกับคำวิเศษณ์ จัดเป็นคำวิเศษณ์ด้วย เช่น

- พุดน้ำไหลไฟดับ
- ทำงานหามรุ่งหามค่ำ

๓) คำวิเศษณ์แสดงคำถาม คือ คำวิเศษณ์ที่ใช้แสดงคำถามเกี่ยวกับการกระทำ ว่ากระทำไปเพราะเหตุผลอะไรหรือเพื่อวัตถุประสงค์อะไร กระทำลงไปเวลาใด กระทำไปลักษณะใด

- ทำไมสัตว์ป่าหลายชนิดจึงสูญพันธุ์
- อุบัติเหตุเกิดขึ้นได้อย่างไร
- เหตุใดจึงไม่แจ้งข่าวล่วงหน้า
- เขาจะมาหาเราเมื่อไร

๔) คำวิเศษณ์บอกเวลา เป็นคำวิเศษณ์ที่ใช้เพื่อบ่งบอกเวลาที่เกิดเหตุการณ์หรือการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ได้แก่คำว่า กลางวัน กลางคืน คำ ๆ เข้า ๆ พุ่งนี้ มะรินนี้ ตะกี้ ฯลฯ เช่น

- คำ ๆ เราก็ติดต่อเขาได้
- เราติดต่อเขาได้คำ ๆ
- ตะกี้ใครโทรศัพท์มา
- ใครโทรศัพท์มาตะกี้

ที่มา : เรียบเรียงมาจาก “บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม ๓” กระทรวงศึกษาธิการ

เกมต่อคำวิเศษณ์มหาสนุก
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทียบทั่วไทย รายงานการศึกษา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ทบทวนคำวิเศษณ์
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนต่อคำวิเศษณ์ที่มีความหมายตรงกันข้าม

สั้นยาว.....	หนัก
ขาว	สูง
หอม	เหนียว
เย็น	ใหญ่
ชั่ว	เหี่ยว
เหลว	แข็ง
สาว	อ้วน
ชุ่ม	กลม

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

<p>เกมต่อคำวิเศษณ์มหาสนุก หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทียบทั่วไทย รายงานการศึกษา แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ทบทวนคำวิเศษณ์ รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖</p>

คำชี้แจง ให้นักเรียนต่อคำวิเศษณ์ที่มีความหมายใกล้เคียงกันหรือทำนองเดียวกัน ซึ่งสำนวนบางสำนวนทำหน้าที่เช่นเดียวกับคำวิเศษณ์ และจำเป็นคำวิเศษณ์ด้วยเช่นกัน

ข้อที่	ประโยค	คำวิเศษณ์ที่ต่อท้าย
๑	พ่อทำงาน <u>หามรุ่ง</u> หามค่ำ
๒	เขาพูด <u>น้ำไหล</u>
๓	น้องชายนอน <u>กินบ้าน</u>
๔	เรื่อง <u>แค่นี้เอง</u> หนักนิด
๕	คนงานทำงาน <u>ทั้งวัน</u>
๖	เรื่อง <u>เทียบ</u> พืบอกกว่า <u>ถึงไหน</u>
๗	เขาทำงานแบบ <u>อ้อหลก</u>
๘	เขา <u>โกรธฉันทัน</u> เป็น <u>เพื่อน</u>

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง ทบทวนคำวิเศษณ์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทียบทั่วไทย รายงานการศึกษา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ทบทวนคำวิเศษณ์
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกคำวิเศษณ์และชนิดของคำวิเศษณ์จากประโยคที่กำหนด จากนั้น
แต่งประโยคจากคำวิเศษณ์ที่กำหนดให้ พร้อมบอกชนิดของคำวิเศษณ์นั้นด้วย

วิเศษณ์สามัญ	วิเศษณ์ขยายเฉพาะ	วิเศษณ์แสดงคำถาม	วิเศษณ์บอกเวลา
--------------	------------------	------------------	----------------

ข้อ	ประโยค	คำวิเศษณ์	ชนิดของคำวิเศษณ์
๑	เขาเดินทางมาทำงานตรงเวลา <u>เลยที่เดียว</u>
๒	พ่อและแม่ทำงานหนัก <u>หามรุ่งหามค่ำ</u>
๓	<u>เพราะเหตุใด</u> จึงไม่แจ้งข่าวล่วงหน้าว่าจะมา
๔	เขาจะมาหาเรา <u>เมื่อไร</u>
๕	<u>ตะกี้</u> ใครเปิดประตูมาหาเธอหรือคะ

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ทบทวนคำที่เกี่ยวกับจำนวนและคำบอกกำหนด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทียบทั่วไทย รายงานการศึกษา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ทบทวนคำที่เกี่ยวกับจำนวนและคำบอกกำหนด
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำที่เกี่ยวกับจำนวน

แบ่งเป็น ๔ ชนิด ได้แก่ คำบอกจำนวน คำบอกลำดับ คำหน้าจำนวน และคำหลังจำนวน

ชนิดของคำที่เกี่ยวกับจำนวน

๑) **คำบอกจำนวน** คือคำที่มีความหมายถึงจำนวน เช่น ๑ ๒ ๓ ฯลฯ ทุก หลาย ก็ บาง ครั้ง ฯลฯ มักปรากฏหน้าคำลักษณะนาม หน้าคำนาม หรือหลังคำกริยาที่ต้องเติมเต็ม ตัวอย่างเช่น

- เราจะซื้อหนังสือ ๒ เล่ม - สามพรานอาสาล่าช้างที่ดงม้าน

- ๑๓ ทหารเสือออกรบด้วยกัน ตาย ๗ รอด ๖

๒) **คำบอกลำดับ** ได้แก่ คำบอกจำนวนประเภทตัวเลขที่ปรากฏกับคำว่า **ที่** เช่น ที่หนึ่ง ที่สอง ฯลฯ และคำว่า **หนึ่ง**(ออกเสียงว่า นึ่ง) เดียว แรก สุดท้าย หน้า หลัง กลาง ที่โหล่ บัวย รังท้าย

๓) **คำหน้าจำนวน** คือคำที่ปรากฏอยู่หน้าคำบอกจำนวน มักมีคำลักษณะนามตาม คำหน้าจำนวน จะขยายความหมายของคำบอกจำนวนอีกทีหนึ่ง เช่น อีก สัก ตั้ง ทั้ง เพียง ประมาณ เกือบ ราว เกือบ ๆ ราว ๆ กว่า ฯลฯ เช่น - เราจะซื้อเสื้ออีก ๒ ตัว - สมถทัยมีลูกตั้ง ๔ คน

๔) **คำหลังจำนวน** คือคำที่ปรากฏอยู่หลังคำบอกจำนวน อาจปรากฏอยู่หน้าหลังหลัง คำลักษณะนามก็ได้ เช่น กว่า เศษ พอดี ถ้วน เป็นต้น เช่น

- มีคนมาชุมนุมพันกว่าคน

- เขาต้องการซื้อผ้าสามหลาเศษ

- ไก่ตัวนี้หนัก ๒ กิโลพอดี

- เราต้องจ่ายค่าน้ำประปา ๙๐๐ บาทถ้วน

คำบอกกำหนด

คำบอกกำหนด คือ คำขยายนามที่อยู่ในตำแหน่งสุดท้ายในนามวลี แบ่งได้ ๒ ชนิด ได้แก่

ชนิดของคำบอกกำหนด

๑) **คำบอกกำหนดชี้เฉพาะ** คือคำขยายนามเพื่อกำหนดชี้เฉพาะว่าคำนามนั้นอยู่ใกล้หรือไกล คำบอกกำหนดจะเป็นคำที่อยู่ตำแหน่งสุดท้ายของนามวลีเสมอ มีจำนวน ๘ คำ ได้แก่ **นี่ นั้น โน่น นู่น** และ **นี่ นั้น โน่น นู่น** เช่น

- นิยาย**นี้**ใครเป็นคนแต่ง

- เสื้อ**นั้น**ยังไม่ได้ซัก

- ต้นไม้**นั้น**มีอีกาอยู่เยอะ

- เสื้อตัว**นั้น**ราคาแพง

๒) **คำบอกกำหนดไม่ชี้เฉพาะ** คือคำขยายนามที่ไม่ระบุระยะใกล้ไกล และไม่ระบุแน่ชัดหรือเจาะจงว่าเป็นผู้ใด ชื่นใด ตัวใด เป็นต้น เช่น อื่น อื่น ๆ นานา ต่าง ๆ ต่าง ๆ นานา ไต ไหน

- รถ**อื่น**เข้าอู่หมด / รถคัน**อื่น**เข้าอู่หมด

- ของ**อื่น** ๆ มีคนจองแล้วทั้งนั้น / ของ**อื่น** ๆ มีคนจองหมดแล้วทั้งนั้น

ที่มา : เรียบเรียงมาจาก “บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม ๓” กระทรวงศึกษาธิการ

ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง ทบทวนคำที่เกี่ยวกับจำนวนและคำบอกกำหนด
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทียบทั่วไทย รายงานการศึกษา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ทบทวนคำที่เกี่ยวกับจำนวนและคำบอกกำหนด
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกชนิดของคำที่เกี่ยวกับจำนวนและชนิดของคำบอกกำหนด

ข้อ	ประโยค	ชนิดของคำที่เกี่ยวกับจำนวน
๑	เราจะซื้อหนังสือ ๒ เล่ม	
๒	เขาต้องการซื้อผ้าสามหลาก เศษ	
๓	๑๓ ทหารเสือออกรบด้วยกัน ตาย ๗ รอด ๖	
๔	บ้านนี้มีลูก ตั้ง ๕ คน	
๕	ฉันจะรักคุณเป็นคน สุดท้าย	

ข้อ	ประโยค	ชนิดของคำบอกกำหนด
๑	หนังสือ นี้ ใครเป็นคนแต่ง	
๒	เสื่อ นั้น ยังไม่ได้ซัก	
๓	รถคัน อื่น เข้าอู่หมด	
๔	ต้นไม้ นั้น มีอีกาอยู่เยอะ	
๕	สวนนี้มีพันธุ์ไม้ นานา ชนิด	

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทียบทั่วไทย รายงานการศึกษา

๑. กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับที่ฉันทำได้ตามระดับความสามารถของตนเอง และสิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้				สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๑. การอ่านจับใจความจากสารคดี					☐
๒. การเขียนเรื่องจากภาพ					☐
๓. การอ่านข้อมูลจากแผนผัง แผนที่ กราฟ					☐
๔. การแต่งกลอนสุภาพ					☐
๕. การเขียนรายงาน					☐
๖. การพูดรายงาน					☐
๗. การวิเคราะห์คำวิเศษณ์					☐

๒. สิ่งที่ฉันทำได้ดีและภูมิใจ (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

๓. สิ่งที่ยังไม่เข้าใจ / ยังทำได้ไม่ดี คือ..... (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

๔. สิ่งที่ยังตั้งใจจะทำให้ดีขึ้นในการเรียนหน่วยต่อไป (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

ประจำ : กลางภาค ปลายภาค หน่วยการเรียนรู้ที่.....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

สิ่งหนึ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากการเรียนวิชานี้ในกลางภาคเรียน คือ

.....
.....

สิ่งที่ฉันชอบ / ทำได้ดี

.....
.....

สิ่งที่ฉันอยากจะบอกคุณครู คือ

.....
.....

สิ่งที่ฉันควรปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น คือ

.....
.....

ฉันน่าจะเรียนรู้ได้ดีกว่านี้หาก

.....
.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓
ภาษาไทย ภาษาถิ่น

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านวรรณกรรมท้องถิ่น
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง อ่านเรื่องนำรู้คู่ภาษาถิ่น
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การอ่านวรรณกรรมท้องถิ่น

การอ่านเรื่องนำรู้หรือวรรณกรรมท้องถิ่น เป็นการอ่านจับใจความเพื่อค้นหาสาระสำคัญของเรื่อง สังเกตการใช้ภาษาในการประพันธ์แก่นเรื่อง แนวคิด วิถีชีวิตที่แทรกอยู่ในเนื้อเรื่อง รวมถึงระบุคุณค่าและข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน และนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต

วรรณกรรมท้องถิ่น คือ ถ้อยคำหรือเรื่องราวที่ชาวบ้านในท้องถิ่นนั้น ๆ เป็นผู้เล่าหรือร้องสืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น โดยแสดงออกถึงความรู้ ประสบการณ์ ความคิดและภูมิปัญญาของชาวบ้าน”

หลักการอ่านจับใจความจากวรรณกรรมท้องถิ่น

- ❶ อ่านชื่อเรื่อง แล้วทำความเข้าใจ และสำรวจเนื้อเรื่อง
- ❷ เริ่มอ่านทีละย่อหน้า ตั้งแต่ย่อหน้าแรกจนถึงย่อหน้าสุดท้าย
- ❸ ชีตเส้นใต้ประโยคหรือข้อความที่เป็นส่วนสำคัญ
- ❹ ตั้งคำถามอย่างง่ายจากเรื่องที่อ่านว่า **“ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร”**
- ❺ นำใจความสำคัญมาเรียบเรียงด้วยสำนวนภาษาของตนเองให้กระชับและสละสลวย

คุณค่าของวรรณกรรมท้องถิ่น

วรรณกรรมท้องถิ่น มีคุณค่าต่อผู้คนในอดีตและปัจจุบัน ตัวอย่าง เช่น

๑. เพื่อการอ่านหรือการสวด ก่อนที่ชาวบ้านจะมีสิ่งบันเทิง เช่น ละคร โขน หนัง ชาวบ้านมีมหรสพสำคัญ คือ การฟังนิทานจากการอ่านหรือการสวด โดยผู้รู้หนังสือและมีสำเนียงดีทำหน้าที่อ่านหรือสวด

๒. เพื่อความบันเทิง ในชีวิตประจำวันชาวบ้านประกอบภารกิจทางเกษตรเป็นหลัก แต่ภายหลังจากว่างหรือเสร็จจากภารกิจ แล้วต่างร่วมวงร้องรำทำเพลง เพลงที่ร้องเรียกว่า เพลงพื้นบ้าน เนื้อหาในเพลงพื้นบ้านมีการใช้ภาษาประกอบด้วยคำคมคายและมากด้วย อารมณ์ขัน

๓. เพื่อแสดงออกถึงความเชื่อและพิธีกรรม ซึ่งเป็นความเชื่อแบบดั้งเดิม มักพูดถึง ผี ยักษ์ เทวดา และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ต่าง ๆ ถัดมาเป็นความเชื่อเกี่ยวกับศาสนา ที่สำคัญคือ พระพุทธศาสนา มักเน้นให้เห็นกฎแห่งกรรม

ใบงานที่ ๑ เรื่อง อ่านเรื่องนำรู้คู่ภาษาถิ่น
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง อ่านเรื่องนำรู้คู่ภาษาถิ่น
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านวรรณกรรมท้องถิ่น แล้วตอบคำถามจากเรื่อง และสรุปข้อคิดให้ถูกต้อง

“ภู่ออบิด”

ภู่ออบิด (บางที่เรียกเพี้ยนไปเป็น ภู่อ่าวบิด) เป็นเทือกเขาลูกหนึ่ง อยู่ทางทิศตะวันออกของที่ตั้งจังหวัดเลย มีถ้ำสวยงามอยู่หลายแห่ง แต่เป็นถ้ำที่ไม่กว้างใหญ่และไม่ลึกมากนัก

ตำนานเรื่อง ภู่ออบิด มีเล่ากันอยู่ว่า นานมาแล้ว บนภูเขานี้มีถ้ำใหญ่และโพรงลึกมาก ทางที่จะเข้าไปลำบากมาก คือขรุขระและบางตอนก็เป็นซอกเล็ก ๆ แคบ ๆ แต่ตอนลึกสุดของถ้ำนั้นเป็นโพรงใหญ่และมีสมบัติ คือ แก้ว แหวน เงิน ทอง อยู่เป็นจำนวนมาก แต่ไม่มีใครพบเห็นถ้ำสมบัตินี้ เพราะปากถ้ำเป็นป่ารกชัฏ

วันหนึ่ง ขณะที่ชายคนหนึ่งกำลังเที่ยวป่าล่าสัตว์ และได้หลงเข้าไปในถ้ำนั้น เขานึกอยากจะเที่ยวชมถ้ำ จึงหาวิธีทำเป็นคบไฟเพื่อส่องทางเข้าไป เขาเข้าไปถึงโพรงลึกกันถ้ำ ได้เห็นสมบัติมากมาย มหาศาลก็ดีใจมาก รีบตรงจะไปเอาสมบัตินั้น ทันใดนั้นปีศาจที่เฝ้ารักษาสมบัติก็ปรากฏ ตัวขึ้น และมีท่าทางโกรธแค้นชายคนนั้นมาก แต่ชายคนนั้นก็อยากได้สมบัติเหลือเกิน จึงอ่อนวอนกราบไหว้จนปีศาจใจอ่อนอนุญาตให้นำสมบัติไปได้ แต่มีข้อแม้ว่าชายคนนั้นจะต้องเปลือยกาย เข้าไปขนเอาของมีค่าออกมาด้วยตนเอง ห้ามใช้อะไรห่อหรือหอบหิ้วออกมาเป็นอันขาด ชายคนนั้นก็ปฏิบัติตามโดยเขาพยายามใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายนำของมีค่าออกมา เช่น รุหู หนึบรักแร้ หนึบใต้คาง ใช้มือกอบ ก็นำของออกมาได้มากพอสมควร

ข่าวเรื่องการได้สมบัติของชายคนนั้นกระจายไปในละแวกใกล้เคียงอย่างรวดเร็ว คนอื่น ๆ อยากจะได้สมบัติบ้าง ก็ไต่ถามชายคนนั้น แล้วพากันไปที่ถ้ำ ปีศาจที่รักษาสมบัติเห็นคนแห่กันมามากมายเช่นนั้นก็เห็นใจ จึงออกปากอนุญาตให้ขนสมบัติไปได้ แต่ต้องปฏิบัติตามคำของปีศาจอย่างเคร่งครัด คือ ให้เปลือยกายเข้าไปขนสมบัติ ห้ามใช้ภาชนะใด ๆ มาขน ห้ามหญิงชายพูดจาเกี้ยวพาราสีและถูกเนื้อต้องตัวกัน หากฝ่าฝืน ข้อห้ามนี้อาจจะเกิดเหตุร้ายแรงขึ้นได้ พวกชาวบ้านก็ยอมและกราบปีศาจด้วยความยินดี

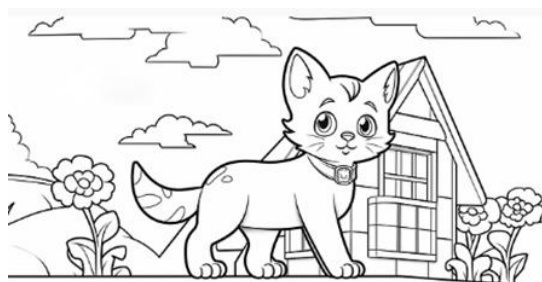
ชาวบ้านที่เข้าไปชนสมบัติต้องใช้ได้หรือคบไฟส่องนำทาง ในช่วงสองสามวันแรกเหตุการณ์เป็นไปอย่างเรียบร้อย ต่อมาเมื่อชาวบ้านที่อยู่หมู่บ้านใกล้เคียงทราบข่าว ต่างก็พากันไปชนสมบัติเป็นจำนวนมาก จนกระทั่งวันหนึ่ง มีผู้คนล้นหลามชนสมบัติอย่างเคย ในจำนวนนั้นมีสามเณรอยู่รูปหนึ่ง สามเณรรูปนี้เป็นผู้มีคาถาอาคมเก่งกล้าและมีศีลธรรม

ขณะที่ผู้คนที่เปลือยกายหมดกำลังส่องไฟและคลานลอดโพรงหินในถ้ำตามกันไปอยู่นั้น ได้มีชายหนุ่มใหญ่คนหนึ่งคลานตามหญิงสาวสวยคนหนึ่งไปติด ๆ แล้วไปแตะเนื้อต้องตัวหญิงสาวคนนั้นทำให้หญิงสาวคนนั้นทั้งตกใจทั้งโกรธ เธอหันมาต่อว่าชายหนุ่ม ทันใดนั้นเองก็มีก้อนหินเลื่อนภายในถ้ำและมีก้อนหินใหญ่หมึมาพังลงมาปิดปากถ้ำซึ่งผู้คนที่กำลังไปชนสมบัติ ต่อมาคนเหล่านี้ก็เสียชีวิตอยู่ในถ้ำ ส่วนคนที่อยู่ข้างนอกพอได้ข่าวก้อนหินถล่มก็ตกใจพากันเอาจอบเสียมมาช่วยขุดถากก้อนหินที่ปิดปากถ้ำอยู่หลายวัน แต่หินนั้นหนาและแข็งมาก ขุดอย่างไรก็ไม่สำเร็จ คงมีแต่รอยจอบเสียมขนาดใหญ่ติดอยู่ที่หน้าผาที่ภูบ่อบิดมาจนทุกวันนี้

ฝ่ายสามเณรที่เข้าไปติดอยู่ข้างในด้วยคงจะชะตายังไม่ถึงฆาต หรืออาจเป็นเพราะมีคาถาอาคมดี และเป็นคนดี ก็บังเอิญคลำไปพบช่องทางแคบ ๆ พอตีตัว มีน้ำไหลซึมอยู่ จึงยึดเอาทางน้ำไหลนั้นเป็นทางเดินออกจากถ้ำ เมื่อเดินมาได้สักพักเท้าก็ไปเหยียบไม้คานอันหนึ่งเข้า สามเณรจึงใช้ไม้คานนั้นคลำทางมาตามซอกหินใต้บาดาล เดินอยู่ราว ๑๕ วัน ก็มาถึงบริเวณหนึ่ง ได้ยินเสียงโคกกระปือเล็มหญ้าอยู่เหนือศีรษะ เข้าใจว่าเป็นบริเวณที่พื้นดินบางมาก จึงร้ายคาถาอาคมพร้อมกับฟุ้งไม้คานกระทุ้งดินข้างบน ทำให้ดินแยกออกเป็นรูกว้าง สามเณรก็ออกมาจากถ้ำได้ดินได้

สถานที่ที่สามเณรโผล่ขึ้นมาที่นั่นเรียกว่า กูด “ป่อง” ซึ่งมีลักษณะเป็นลำน้ำหรือสายน้ำที่เคยเป็นห้วยหรือคลอง และมีช่องทะลุขึ้นมา ส่วนชื่อ **ภูบ่อบิด** นั้น อาจมาจากลักษณะของภูเขาและโพรงถ้ำที่มีรูปบิดเบี้ยวคดเคี้ยวไปมา ซึ่งเรื่องของชื่อนี้ไม่มีใครตัดสินได้อย่างแน่นอน ปัจจุบัน ภูบ่อบิดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติแห่งหนึ่งในจังหวัดเลย

ตำนานพื้นบ้านเรื่องนี้อธิบายที่มาของชื่อ ภูบ่อบิด มีเรื่องเหนือธรรมชาติเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยคือเรื่องปีศาจที่เฝ้ารักษาขุมทรัพย์ การลงโทษผู้ที่ปฏิบัติผิดวิธีหรือละเมิดข้อห้าม เป็นการแสดงถึงความเชื่อของคนโบราณ เป็นเรื่องแปลก สนุกสนาน และให้ข้อคิดเตือนสติผู้ที่ได้อ่านได้ฟัง

ตอบคำถามจากเรื่องที่ย่าน

๑. คำว่า “ภูบ่อบิด” มีที่มาของชื่อนี้อย่างไร

.....

๒. เพราะเหตุใด ปีสางที่เฝ้ารักษาสมบัติอยู่ในถ้ำ จึงโกรธแค้นชายคนนั้นมาก

.....

๓. ข้อห้ามของปีศาจในการเข้าไปชนสมบัติมีอะไรบ้าง จงยกตัวอย่าง

.....

๔. ภายหลังจากก่อกวนในถ้ำถล่ม ใครคือผู้รอดชีวิต และออกมาจากถ้ำได้อย่างไร

.....

๕. ตำนานเรื่องนี้เกิดขึ้นในจังหวัดใด ภาคอะไร

.....

๖. คำว่า “กุด” ในภาษาอีสาน หมายถึงอะไร

.....

๗. ถ้านักเรียนไปพบสมบัติอยู่ในถ้ำ นักเรียนจะทำอย่างไร

.....

๘. นักเรียนเชื่อเรื่องปีศาจเฝ้าสมบัติหรือไม่ เพราะอะไร

.....

๙. วรรณกรรมท้องถิ่นเรื่อง “ภูบ่อบิด” ให้ข้อคิดแก่นักเรียนอย่างไร

.....

๑๐. นักเรียนจะนำความรู้และข้อคิดที่ได้จากเรื่องนี้ ไปปรับใช้ในชีวิตจริงอย่างไร

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่นไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ภาษาถิ่นไทย

คนไทยที่อยู่ต่างถิ่นกัน ถึงแม้จะพูดภาษาเดียวกัน คือภาษาไทย แต่ก็อาจมีการออกเสียงและใช้คำศัพท์ต่างกันบ้าง ความแตกต่างเช่นนี้ทำให้เกิด ภาษาถิ่น ของภาษาไทยขึ้น ซึ่งจะเรียกว่า ภาษาไทยถิ่น ถ้าแบ่งตามภาคจะมีภาษาไทยถิ่น ๔ ภาษา ได้แก่ ภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นเหนือ ภาษาไทยถิ่นอีสาน และภาษาไทยถิ่นใต้

ภาษาไทยถิ่นของแต่ละภาค ยังแบ่งย่อยไปได้อีกตามจังหวัด เช่น

- ภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ภาษาไทยถิ่นสุพรรณบุรี เป็นภาษาไทยถิ่นกลาง
- ภาษาไทยถิ่นเชียงใหม่ ภาษาไทยถิ่นเชียงราย เป็นภาษาไทยถิ่นเหนือ
- ภาษาไทยถิ่นขอนแก่น ภาษาไทยถิ่นอุบลราชธานี เป็นภาษาไทยถิ่นอีสาน
- ภาษาไทยถิ่นสงขลา ถิ่นนครศรีธรรมราช เป็นภาษาไทยถิ่นใต้

<p>ภาษาไทยมาตรฐาน</p> <p>ภาษาไทยมาตรฐาน หมายถึง ภาษาไทย ซึ่งเป็นที่ยอมรับทั่วไปให้ใช้เป็นภาษากลางในการติดต่อทางราชการ และในการศึกษา</p> <p>ภาษาไทยกรุงเทพฯ เป็นภาษาไทยถิ่นหนึ่งในภาคกลาง เนื่องจากกรุงเทพฯ มีฐานะเป็นเมืองหลวง ภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ จึงถูกกำหนดให้เป็นภาษาไทยมาตรฐาน</p>	<p>ลักษณะของภาษาไทยมาตรฐาน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. เป็นภาษาราชการใช้ในโอกาสที่เป็นทางการ ๒. ใช้ในการเรียนการสอนในโรงเรียน ๓. เป็นภาษาที่สื่อสารมวลชนต่าง ๆ ใช้ เช่น การอ่านข่าว การเขียนรายงาน ความรู้ ๔. มีความแตกต่างไปจากภาษาพูด
<p>ภาษาถิ่น</p> <p>ภาษาถิ่น เป็นภาษาไทยที่ใช้สื่อสารในท้องถิ่นแตกต่างกันไปตามท้องถิ่น เพื่อการพูดจา สื่อสารความหมาย และเข้าใจกันระหว่างผู้คนที่อาศัยอยู่ตามท้องถิ่นนั้น ๆ โดยจะแตกต่างไปจากไทยมาตรฐาน</p>	<p>ลักษณะของภาษาถิ่น</p> <p>ถ้อยคำและสำเนียง จะแสดงถึงเอกลักษณ์ ลักษณะความเป็นอยู่ และวิถีชีวิตของผู้คนในท้องถิ่นนั้น ๆ ของประเทศไทย</p> <p>ภาษาถิ่น มีความสำคัญในสังคมไทย เป็นภาษาที่บันทึกเรื่องราว ประสบการณ์ และวัฒนธรรมของท้องถิ่น เราจึงควรรักษาภาษาถิ่นไว้ เพื่อเป็นสมบัติมรดกของชาติ</p>

ภาษาถิ่นของไทยจะแบ่งตาม ภูมิภาคหรือท้องที่ที่ผู้พูดภาษา นั้นอาศัยอยู่ในภาคต่าง ๆ แบ่งได้เป็น ๔ ถิ่น คือ ภาษากลาง ภาษาเหนือ ภาษาอีสาน และภาษาใต้

ตารางเปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับคำภาษาถิ่น

ภาคกลาง	ภาคเหนือ	ภาคอีสาน	ภาคใต้	ความหมาย
ฉัน	เฮา / ข้าเจ้า	ข่อย	ฉาน	ฉัน
คิดถึง	กึดฮอด	คึดออด	ซ้องใจ	คิดถึง
เธอ	ตัว	เจ้า	เธอ	เธอ
มาก	จ้ำดนัก	หลาย	หมาก	มาก
รัก	ฮัก	ฮัก	หรััก	รัก
เพื่อน	เป็อน	เสี้ยว / หมู่	เผ็อน	เพื่อน
เดิน	เตียว	ย่าง	เดิน	เดิน
ตลาด	กาด	ตลาด	หลาด	ตลาด
ดู	ฝ่อ	เบ็ง	แล	ดู
สนุกมาก	ม่วนขนาด	ม่วนหลาย	หนุกมาก	สนุกมาก
โกหก	ซี้จู้	ซี้ตัว	ซี้ฮัก	โกหก
กลับ	ปิ๊ก	ก๊ับ / เมื่อ	ก๊ับ	กลับ
เชิญ	เงิน	เซิน	เชิญ	เชิญ
เด็ก	ละอ่อน	เด็กน้อย	เด็ก	เด็ก
พูด	อู้	เว้า	แหลง	พูด
มะละกอ	บักก้วยเต็ด	บักหุ่ง	ลอกอ	มะละกอ
ข้าง	จ้าง	ช่าง	ฉ่าง	ข้าง
สับปะรด	บะชะนัต	บักนัต	หย่านัต	สับปะรด
อร่อย	ล้ำ	แซ่บ	หรอย	อร่อย
ทำงาน	ยะก่าน	เฮ็ดเวียก	ทำงาน	ทำงาน

หมายเหตุ : การออกสำเนียงอาจจะแตกต่างกันตามบริบทพื้นที่

ประโยชน์ของการศึกษาภาษาถิ่น

ภาษาถิ่นมีประโยชน์สำหรับเยาวชนที่เป็นคนในท้องถิ่นอย่างยิ่ง ความรู้ภาษาไทยถิ่นจะช่วยให้ความรู้ความเข้าใจ สามารถสืบทอดและพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดกันมาแต่โบราณให้คงอยู่อย่างเหมาะสมกับสังคมปัจจุบันและอนาคตได้ นอกจากนี้การศึกษาภาษาไทยถิ่นยังเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจทั่วไป เช่น ให้สามารถติดต่อสื่อสารกับผู้คนในท้องถิ่นต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและสะดวกขึ้น ทำให้เข้าใจวัฒนธรรมของท้องถิ่นนั้น ๆ ได้ดียิ่งขึ้น

ใบงานที่ ๒ เรื่อง การเปรียบเทียบภาษาถิ่น
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ตอนที่ ๑ ให้เขียนเปรียบเทียบคำในภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่น ในช่องว่างให้ถูกต้อง

ภาคกลาง	ภาคเหนือ	ภาคอีสาน	ภาคใต้
๑. คิดถึง	ข้องใจ
๒.....	กาด	ตลาด
๓. กางเกง	ส่ง
๔. โกหก	ซี้ฮก
๕. พุด	เว้า
๖. มะละกอ	บักหุ่ง
๗.....	ละอ่อน	เติก
๘. สนุกมาก	ม่วนหลาย
๙. สับปะรด	บักนัด
๑๐. ทำงาน	ทำงาน

ตอนที่ ๒ ให้เลือกคำในภาษาถิ่นที่นักเรียนรู้จัก มา ๑๐ คำ เพื่อนำมาคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดให้สวยงาม พร้อมวาดภาพประกอบ

.....

.....

.....

.....

วาดภาพประกอบ

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่นในการแต่งบทสนทนา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาถิ่นในการแต่งบทสนทนา

การเรียนรู้เกี่ยวกับลักษณะของภาษาไทยมาตรฐาน ซึ่งใช้เป็นภาษาราชการ และภาษาถิ่นของแต่ละภาคต่าง ๆ ในประเทศไทยที่มีความแตกต่างกันตามลักษณะของท้องถิ่นนั้น ๆ เป็นการเรียนรู้ให้เห็นคุณค่าในภาษาไทย เพื่อให้เข้าใจ และนำความรู้เกี่ยวกับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันให้มีความเหมาะสมกับโอกาสและกาลเทศะ

การใช้ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น ในการแต่งบทสนทนา เป็นการแต่งบทสนทนาด้วยภาษาถิ่นภาคต่าง ๆ เพื่อใช้ในการสื่อสาร เพราะเราอาจมีโอกาสเดินทางไปยังภาคต่าง ๆ ซึ่งเราสามารถพูดสื่อสารกับผู้คนในภาคนั้น ๆ ได้

ตัวอย่าง บทสนทนาภาษาถิ่นอีสาน

- แม่ : อีหล่าคำแพง มาช้อยแม่เฮ็ดกับข้าวแนลูก
 (ลูกสาวที่เป็นที่รักของแม่ มาช่วยแม่ทำกับข้าวหน่อย)
- ลูก : จ้าแม่ หนูสิช้อยแม่เด้อจ้า
 (ค่ะแม่ หนูจะช่วยแม่ค่ะ)
- แม่ : ช้อยแม่หันผักกะแยงเด้อ หันดี ๆ เด้อลูก ระวังมันสิขี้
 (ช่วยแม่หันผักกะแยง หันดี ๆ ระวังมันจะขี้)
- ลูก : มือแลงนี้ แม่สิเฮ็ดอีหยังกินจ้า
 (เย็นนี้ แม่จะทำอะไรกินคะ)
- แม่ : เฮ็ดแกงไก่ใส่บักเขียเปราะะ และก็น้ำพริกผักสดจ้าลูก ของมักของหนูกับอีพ่อ
 (ทำแกงไก่ใส่มะเขือเปราะะ และน้ำพริกผักสด ของมีหนูกับพ่อชอบ)
- ลูก : ฮา ๆ ๆ ๆ แม่จ้า หนูมักกินผัก ย่อนว่ามีประโยชน์หลาย
 (ฮา ๆ ๆ ๆ ลูกค่ะ หนูชอบกินผักเพราะมีประโยชน์มาก)

ใบงานที่ ๓ เรื่อง การแต่งบทสนทนาโดยใช้ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น (๒)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้แต่งประโยคด้วยคำภาษาถิ่นที่กำหนดให้ จากนั้นแต่งบทสนทนาภาษาถิ่นที่นักเรียนสนใจ บทสนทนามีความยาวตั้งแต่ ๔ บรรทัดขึ้นไป และเป็นเรื่องที่สัมพันธ์กัน

ข้อ	คำภาษาถิ่น	แต่งประโยค
๑	หรอยจ้งฮู้
๒	ม่วนหลาย
๓	กาด

การแต่งบทสนทนา	
.....	:
.....	:
.....	:
.....	:
.....	:
.....	:

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การอธิบายคุณค่าของวรรณกรรมพื้นบ้าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง วรรณกรรมพื้นบ้าน สืบสานคุณค่า (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การอธิบายคุณค่าจากเรื่องที่อ่าน เป็นการวิเคราะห์ลักษณะดีเด่นในด้านต่าง ๆ ของเรื่องที่อ่าน เช่น คุณค่าด้านเนื้อหา คุณค่าด้านวรรณศิลป์ คุณค่าด้านสังคมและวัฒนธรรม โดยใช้ความคิด พิจารณาไตร่ตรอง กลั่นกรอง แยกแยะ และแสวงหาเหตุผลเพื่อประเมินคุณค่าของวรรณคดีอย่างมีเหตุผล

การอ่านหนังสือหรือเรื่องราวต่าง ๆ อย่างพินิจพิเคราะห์ จะทำให้ประจักษ์ในคุณค่า ประเทืองปัญญาได้รับประโยชน์หลายประการ รวมทั้งสนุกสนานเพลิดเพลินจากการอ่านยิ่งขึ้นคุณค่าของเรื่องที่อ่านแบ่งกว้าง ๆ ได้ ๔ ด้าน ดังนี้

๑. คุณค่าด้านเนื้อหา

คือ การที่ผู้อ่านจะได้รับความรู้ ความคิดเพิ่มขึ้น ทำให้มีปัญญาแตกฉานทั้งด้านวิทยาการ ความรู้รอบตัว ความรู้เท่าทันคนและอื่น ๆ

๒. คุณค่าด้านวรรณศิลป์

คือ ศิลปะในการประพันธ์และความงามทางภาษา เป็นการใช้คำให้เกิดความงาม ความไพเราะทางภาษา ผู้อ่านสามารถซาบซึ้งในความหมายของคำ เห็นภาพ เคลื่อนไหว เกิดภาพพจน์จินตนาการตามอารมณ์และความนึกคิดต่าง ๆ เช่น ความรู้สึกโศกเศร้าสะเทือนใจ โกรธ ตลกขบขัน เป็นต้น

๓. คุณค่าด้านสังคมและวัฒนธรรม

คือ เรื่องราวที่อ่านจะสะท้อนให้เห็นสภาพสังคม วัฒนธรรมประเพณี ค่านิยม คติชีวิต คำสั่งสอน คุณธรรมและจริยธรรม ความเป็นอยู่ ประวัติศาสตร์ การเมือง อาหารการกิน สอดแทรกไปกับการดำเนินเรื่อง ทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้เกี่ยวกับสังคมในอดีต ช่วยให้เข้าใจวิถีชีวิตความเป็นไทยมากยิ่งขึ้น และงานเขียนที่ดีจะช่วยจรรโลงสังคมได้ด้วย

๔. คุณค่าด้านการนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตจริง

คือ ผู้การที่ผู้อ่านสามารถนำแนวคิดจากวรรณคดีและประสบการณ์จาก เรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้หรือแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้

นิทานพื้นบ้านภาคอีสาน เรื่อง ปลาสามชื่อ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง วรรณกรรมพื้นบ้าน สืบสานคุณค่า (๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ปลาสามชื่อ

ชายสามคนเป็นเพื่อนกันอาศัยอยู่ในหมู่บ้านชนบทแห่งหนึ่ง ทั้งสามคนมักไปหาปลา ปู กุ้ง ในลำห้วยด้วยกัน ขณะนั้นเป็นฤดูแล้ง น้ำในลำห้วยแห้งขอดเป็นแอ่งเล็ก ๆ จึงจับปลา ปู กุ้ง ซึ่งมีอยู่อย่างอุดมสมบูรณ์ได้ง่าย

ชายทั้งสามคนจับปลาอยู่พักหนึ่ง ชายคนที่หนึ่งจับปลา กุ้งขนาดใหญ่ได้ตัวหนึ่ง ก็ชูให้เพื่อนดู แล้วบอกว่า “นี่แหละเขาเรียกว่า ปลา กุ้ง” (ปลา กุ้ง เป็นปลา ลักษณะคล้ายปลาช่อน สีค่อนข้างดำ ชอบอาศัยอยู่ตามลำห้วยหรือลำธารที่มีป่าทึบและก้อนหิน กุ้ง เป็นภาษาท้องถิ่นอีสาน) ชายคนที่สอง พุดแย้งขึ้นว่า ปลาชนิดนี้เมื่อตัวใหญ่จะไม่เรียกว่า ปลา กุ้ง แต่เขาจะเรียกว่า “ปลา โกล่น” ชายคนแรกไม่เชื่อ ยังคงเรียกปลาที่เขาจับได้ว่าปลา กุ้ง ชายคนที่สามจึงเข้ามาร่วมวงสนทนา และพุดแย้งว่าเพื่อนทั้งสองคนเข้าใจผิด เพราะปลาชนิดนี้ เมื่อโตถึงขนาดนี้จะต้องเรียกว่า “ปลา โหล่นโท” ชายทั้งสามคนเถียงกันอยู่พักหนึ่ง ไม่มีใครยอมแพ้ จึงตกลงกันว่าจะให้ตาพรานซึ่งอยู่ในหมู่บ้านเดียวกันเป็นผู้ตัดสิน เพราะตาพรานเป็นผู้ที่มีความรู้เรื่องสัตว์ป่าเป็นอย่างดี

ชายที่จับปลาได้เป็นคนแรก ก็นำปลาไปให้ตาพรานดู แล้วเล่าเรื่องให้ฟังและขอร้องให้ตาพรานตัดสินว่าชื่อปลามีชื่อว่าอะไรกันแน่ โดยเขาได้มอบทองคำหนักสองสลึงให้ตาพรานเพื่อให้ตัดสินว่าชื่อปลา กุ้ง ตาพรานรับปากและขอให้เอาปลาตัวนั้นไปไว้ที่บ้านของแก

หลังจากนั้นไม่นาน ชายคนที่สองไปบ้านตาพราน นำทองคำหนักสองสลึงไปด้วย เขาเล่าเรื่องให้ตาพรานฟัง และขอร้องให้ตัดสินว่าปลาตัวนั้นชื่อว่า ปลา โกล่น เป็นชื่อที่ถูกต้องแล้วมอบทองคำให้ตาพราน ฝ่ายตาพรานก็รับคำ

ชายคนที่สาม ไปหาตาพรานที่บ้านเช่นเดียวกัน เพื่อขอให้ตาพรานตัดสินว่าชื่อปลาตัวนั้นชื่อปลา โหล่นโท เป็นชื่อที่ถูกต้อง และได้มอบทองคำสองสลึงให้ตาพราน

ตาพรานคนนี้เป็นคนฉลาด จึงนัดชายทั้งสามคนมาฟังชื่อปลาพร้อมกันที่บ้านของเขา โดยอธิบายว่า ปลาตัวนี้ตอนเกิดเรียกว่าปลา กุ้ง พอโตขึ้นมาอีกหน่อยชื่อปลา โกล่น เมื่อโตเต็มที่ชื่อปลา โหล่นโท ตาพรานชื่นชมชายทั้งสามคนที่สามารถเรียกชื่อปลาได้ถูกต้อง

ใบงานที่ ๔ เรื่อง การอธิบายคุณค่าของวรรณกรรมพื้นบ้าน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง วรรณกรรมพื้นบ้าน สืบสานคุณค่า (๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนอธิบายคุณค่าของวรรณกรรมพื้นบ้าน โดยเขียนสรุปสั้น ๆ พอสังเขป

ปลาสามชื่อ

<p>คุณค่า ด้านเนื้อหา</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>คุณค่า ด้านวรรณศิลป์</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>คุณค่า ด้านสังคมและ วัฒนธรรม</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>คุณค่า ด้านการนำ ข้อคิด ไปใช้ในชีวิตจริง</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การเขียนแผนภาพความคิดจากวรรณกรรมพื้นบ้าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง วรรณกรรมพื้นบ้าน สืบสานคุณค่า (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ความหมายของแผนภาพความคิด

แผนภาพความคิด เป็นผังที่แสดงความสัมพันธ์ของสาระหรือความคิดต่าง ๆ ให้เป็นโครงสร้างในภาพรวม โดยใช้เส้น คำ ระยะห่างจากจุดศูนย์กลาง สี เครื่องหมาย รูปทรงเรขาคณิต และภาพ แสดงความหมายและเชื่อมโยงของความคิดหรือสาระนั้น ๆ

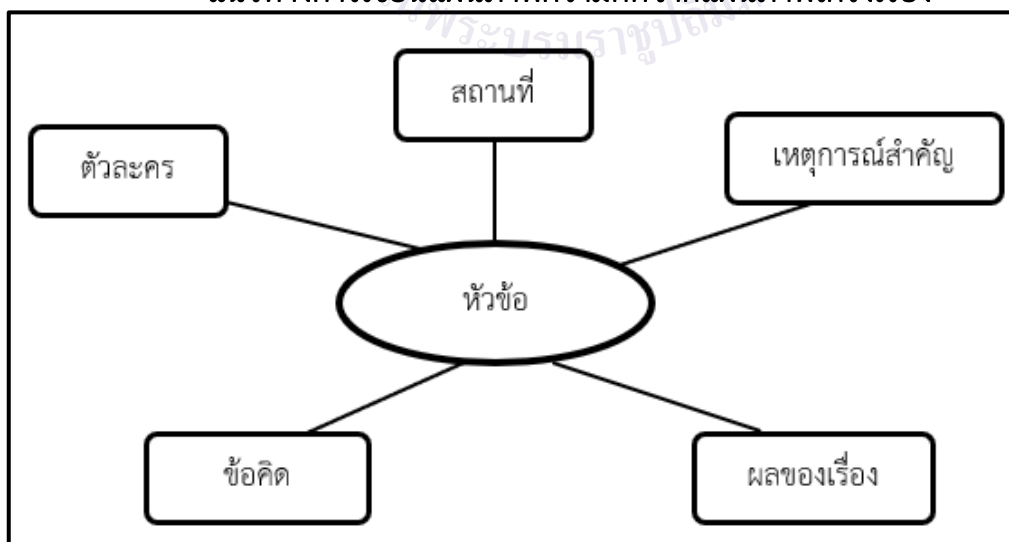
หลักการเขียนแผนภาพความคิดจากเรื่องที่อ่าน

๑. เขียนหัวข้อหลักให้อยู่กึ่งกลางของหน้ากระดาษ
๒. ลากเส้นด้วยปากกาหรือดินสอจากจุดกรอบความคิดหลักให้กระจายออกไป
๓. วาดรูปวงกลม สี่เหลี่ยม หรือรูปที่น่าสนใจ ของหัวข้อย่อย
๔. ทำเส้นบรรทัดในกรอบของแต่ละหัวข้อย่อย
๕. เขียนส่วนที่เป็นความคิดย่อย พร้อมกับการวาดรูปที่เกี่ยวข้องประกอบ
๖. ทำไปเรื่อย ๆ จนเนื้อหาครบถ้วน ถูกต้อง สมบูรณ์ และสามารถตกแต่งให้สวยงาม

ประโยชน์ของการเขียนแผนภาพความคิด

๑. ช่วยในการย่อความจากเรื่องที่อ่าน ทำให้เข้าใจเรื่องได้รวดเร็ว
๒. ช่วยจัดความรู้อย่างเป็นระบบ ระเบียบ ทำให้จดจำง่ายและแม่นยำ
๔. ช่วยให้สรุปเรื่องได้สมบูรณ์ครบถ้วนตามเนื้อหาของเรื่องที่อ่าน
๕. ช่วยพัฒนาทักษะการสรุปความรู้

แนวทางการเขียนแผนภาพความคิดจากแผนภาพโครงเรื่อง

นิทานปรัมปราภาคใต้ เรื่อง พระเจ้าผิตพลาด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง วรรณกรรมพื้นบ้าน สืบสานคุณค่า (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

พระเจ้าผิตพลาด

เรื่อง พระเจ้าผิตพลาด นี้เป็นนิทานปรัมปราของจังหวัดกระบี่ เรื่องมีอยู่ว่า นานมาแล้ว เชื่อกันว่า พระเจ้าเป็นผู้สร้างโลกที่เราอาศัยกันอยู่นี้ขึ้นมา นอกจากนี้พระเจ้ายังเนรมิต ส่วนประกอบอื่น ๆ ในโลกขึ้นมาด้วย เช่น มนุษย์ สัตว์ ต้นไม้

เมื่อพระเจ้าเนรมิตสัตว์ต่าง ๆ ขึ้นมาเป็นเครื่องประดับโลกแล้ว ปรากฏว่าสัตว์นานาชนิด เหล่านั้นออกลูกออกหลานจำนวนมากมาย จนมีปริมาณเพิ่มขึ้นทุกวัน ๆ อย่างน่าเป็นห่วงว่า บรรดาสัตว์จะมีจำนวนเต็มพื้นที่โลก ในที่สุดพระเจ้าจึงเกิดความคิดใหม่ขึ้นโดยการสร้างสัตว์อีก จำพวกหนึ่งขึ้นมา เพื่อให้สัตว์ที่มีอยู่ก่อนแล้วเกรงกลัว ที่สำคัญคือสัตว์ที่สร้างขึ้นมานี้จะต้อง กินสัตว์ที่มีอยู่ก่อนแล้วเป็นอาหาร จะไม่กินพืช ผัก หญ้า หรือผลไม้ใด ๆ ทั้งสิ้น ความต้องการ ของพระเจ้านี้คือ ให้สัตว์ที่มีอยู่ก่อนแล้วเพิ่มจำนวนช้าลง สัตว์จะได้ไม่ล้นโลก

ดังนั้น พระเจ้าจึงเนรมิตเสือขึ้นมาคู่หนึ่ง เสือคู่นี้เป็นตัวผู้และตัวเมีย และยังได้ให้คาถา เทวดาแก่เสือกู่นี้ เพื่อให้ขลังเวลาที่จะแพร่พันธุ์ให้ทันความต้องการ คาถาเทวดาบทนี้มีอยู่ว่า “ปีละเจ็ดครอก ครอกละเจ็ดตัว” ซึ่งมีความหมายว่า ในปีหนึ่งเสือกู่นี้จะมีลูกเจ็ดครอก ในแต่ละ ครอกจะมีจำนวนเจ็ดตัว ฉะนั้นในหนึ่งปี เสือกู่นี้จะมีลูกรวมสี่สิบเก้าตัว

การเพิ่มขึ้นของเสือกู่นี้ส่งผลให้สัตว์ป่าน้อยใหญ่ลดจำนวนลงอย่างรวดเร็ว พระเจ้าก็เริ่ม วิตกกังวลว่าหากเป็นเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ สัตว์ป่าสูญพันธุ์หมดแน่ พระเจ้าจึงคิดหาวิธีแก้ไข โดยจำแลงแปลงกายเป็นนกชนิดหนึ่ง ชื่อว่า นกคุ่ม ไปแอบดักคอยเสือกู ฝ้ายเสือกูก็เดินภาวนา คาถามาเรื่อย ๆ ว่า ปีละเจ็ดครอก ครอกละเจ็ดตัว พอเสือกูเดินเข้ามาใกล้ นกก็บินปรือขึ้น ทำให้เสือกูใจร้ายคาถาผิดเป็น “เจ็ดปีต่อครอก ครอกละหนึ่งตัว”

ใบงานที่ ๕ เรื่อง การเขียนแผนภาพความคิดจากวรรณกรรมพื้นบ้าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง วรรณกรรมพื้นบ้าน สืบสานคุณค่า (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนภาพความคิดจากแผนภาพโครงเรื่อง **พระเจ้าผิดพลาด** และ ตกแต่งให้สวยงาม

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง การตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง วรรณกรรมพื้นบ้าน สืบสานคุณค่า (๓)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ความหมายของการตั้งคำถาม

การตั้งคำถาม เป็นการตั้งประเด็นหรือข้อสงสัยเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดจากการอ่าน การดู การสังเกต การฟัง และการดู หรือแม้แต่การรับรู้ ก็อาจทำให้สงสัยได้ จากนั้นตั้งคำถามเป็นข้อหรืออาจตั้งเป็นประโยคก็ได้ ซึ่งการตั้งคำถามที่ดีควรเป็นคำถามที่มีเหตุผล เพื่อให้ผู้ฟังเกิดกระบวนการคิด วิเคราะห์ และกระบวนการแก้ปัญหา

ลักษณะของคำถามเชิงเหตุผล

คำถามที่ดีควรเป็นคำถามเชิงเหตุผลและคิดวิเคราะห์ มักใช้คำว่า **“ทำไม เพราะเหตุใด เพราะอะไร อะไร อย่างไร สาเหตุใด”** เพื่อเป็นการใช้ความคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผล รู้จักวิเคราะห์ข้อความ และคิดหาหลักฐานและเหตุผลมาเขียนประกอบ

หลักพื้นฐานทั่วไปในการตั้งคำถาม

๑. ก่อนตั้งคำถาม ควรตั้งใจฟัง ตั้งใจดู หรือตั้งใจอ่าน เพื่อทำความเข้าใจกับเรื่องนั้น ๆ
๒. จดบันทึกระหว่างการฟัง การดู การอ่าน ในเรื่องที่สนใจหรือมีข้อสงสัย ได้แก่ “ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ผลเป็นอย่างไร”
๓. จับใจความหรือประเด็นสำคัญของเรื่องที่ฟัง ดู หรืออ่าน ให้ได้
๔. ตั้งคำถามที่ ชัดเจนตรงประเด็นไม่กำกวม ให้เหมาะสม ถูกกาลเทศะ
๕. ใช้ภาษาที่สุภาพ เข้าใจง่าย และใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์หรืออคติ
๖. มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักคิดหลายแง่มุม เพื่อจะได้คำถามที่หลากหลายแนวคิด

แนวการตั้งคำถามเชิงเหตุผล

๑. เริ่มจากการตั้งคำถามทำไม อะไร อย่างไรสาเหตุใด เพราะเหตุใด	๒. ในเรื่องที่อ่าน กล่าวถึงอะไรบ้าง และมีจุดประสงค์อย่างไร	๓. ข้อเท็จจริงคืออะไร และข้อคิดเห็นคืออะไร น่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด	๔. ความรู้และข้อคิดที่จะนำไปปรับใช้ ประโยชน์คืออะไร
---	---	---	--

ใบงานที่ ๖ เรื่อง การตั้งคำถามและตอบคำถามจากการฟังและดูนิทานพื้นบ้าน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง วรรณกรรมพื้นบ้าน สืบสานคุณค่า (๓)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากการฟังและดูจากตำนานพื้นบ้าน เรื่อง “เกาะหนู เกาะแมว”

ข้อที่ ๑ คำถาม :

คำตอบ :

ข้อที่ ๒ คำถาม :

คำตอบ :

ข้อที่ ๓ คำถาม :

คำตอบ :

ข้อที่ ๔ คำถาม :

คำตอบ :

ข้อที่ ๕ คำถาม :

คำตอบ :

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง คำภาษาจีน คำภาษาอังกฤษ และคำภาษาเขมร
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง คำภาษาต่างประเทศ (๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การยืมคำภาษาต่างประเทศ

การยืมคำจากภาษาอื่นมาใช้ในภาษาของตนเองมีการทำอยู่ทั่วไปในหลาย ๆ ชาติ เนื่องจากแต่ละชาติจำเป็นต้องมีการติดต่อสัมพันธ์กันทางการเมือง ทางการค้า หรือทางวัฒนธรรม มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จึงเกิดการนำคำภาษาอื่นเข้ามาใช้ในภาษาของตนเอง

สาเหตุการยืมคำภาษาอื่น ๆ มาใช้ในภาษาไทย

๑. เพื่อใช้แทนคำไทยที่เราไม่มีคำนั้นใช้ในภาษาไทย ส่วนใหญ่เป็นชื่ออาหาร เครื่องดื่ม พืช ผัก ผลไม้ การดนตรี สัตว์ สิ่งประดิษฐ์สมัยใหม่ และชื่อทางวิทยาศาสตร์
๒. เพื่อใช้เป็นคำราชาศัพท์
๓. เพื่อทางศาสนาและวัฒนธรรม การเผยแพร่ศาสนา การรับเอาศาสนา ทำให้เราใช้คำของศาสนานั้น
๔. การศึกษาและการกีฬา ทั้งในหนังสือเรียน และข่าวสาวต่าง ๆ
๕. ปัจจัยอื่น ๆ เช่น การแต่งงาน การเข้ารีต การสงคราม การทูต ฯลฯ

คำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย

๑. คำยืมภาษาจีน

ที่มาของการยืมคำภาษาจีน

ไทยกับจีนมีการติดต่อสัมพันธ์ทางการทูตมาตั้งแต่อดีต ชาวจีนอพยพมาตั้งรกรากถิ่นฐานทำมาหากินในเมืองไทยประกอบอาชีพต่าง ๆ มีการผสมผสานกันทางวัฒนธรรมและประเพณีต่าง ๆ การยืมคำจีนบางคำมาใช้ในภาษาไทยส่วนใหญ่เป็นสำเนียงภาษาแต้จิ๋ว

หลักการสังเกตคำภาษาจีน

คำยืมภาษาจีน ส่วนมากเป็นคำโดดและน้ำเสียงฟังดูแล้วจะมีเอกลักษณ์เฉพาะ ใช้เสียงวรรณยุกต์ตรีและจัตวา ซึ่งมีหลักสังเกตดังนี้

๑. นำมาเป็นชื่ออาหารการกิน เช่น ก๋วยเตี๋ยว เป๊ะชะ เฉาก๊วย จับฉ่าย
๒. เป็นคำที่เกี่ยวกับเครื่องใช้ เช่น ตะหลิว โต้ะ แก้วอี้ เก่ง
๓. เป็นคำที่เกี่ยวกับการค้าและการจัดระบบทางการค้า เช่น เจ้ง หุ่น ห้าง
๔. เป็นคำที่ใช้วรรณยุกต์ตรี จัตวา เป็นส่วนมาก เช่น กวยจับ กุ้ย เก๊ เก๊ก กัง ตุ่น

ตัวอย่างคำยืมภาษาจีน หมวดอาหารการกิน	
คำยืมภาษาจีน	ความหมาย
เต้าหู้	ถั่วที่ไม่เป็นแป้งแล้วทำเป็นแผ่น ๆ
เต้าเจี้ยว	ถั่วเหลืองหมักเกลือ ใช้ปรุงอาหาร
เต้าส่วน	ขนมหวานทำด้วยแป้งเปียกวนกับถั่วเขียวที่เปลือกออก แล้วราดด้วยกะทิ
เต้าฮวย	ขนมหวานทำด้วยน้ำถั่วเหลืองแข็งตัว ปรุงด้วยน้ำขิงต้มน้ำตาล
ก้วยเตี่ยว	ของกินชนิดหนึ่งทำด้วยแป้งข้าวเจ้าเป็นเส้น ๆ ปรุงอาหารทั้งแห้งและน้ำ
กวยจั๊ป	ชื่อของกินทำด้วยแป้งข้าวเจ้าหั่นเป็นชิ้นใหญ่ ๆ
เกาเหลา	แกงมีลักษณะอย่างแกงจืด ปรุงรสได้ ไม่ใช่แกงเผ็ดแกงส้ม
เกี่ยมอี	ทำด้วยแป้งข้าวเจ้าเป็นเส้นสั้น ๆ กลม ๆ สองปลายแหลมปรุงแบบก้วยเตี่ยว
พะโล้	ชื่ออาหารรสเค็มหวานที่มีไข่ต้ม เต้าหู้ หมู ไส้เครื่องปรุงที่เรียกว่าเครื่องพะโล้
ซาลาเปา	ขนมชนิดหนึ่งของจีน ทำด้วยแป้งสาลีปั้นเป็นลูกกลมมีทั้งไส้หวานและไส้เค็ม
บะซ่อ	เนื้อหมูสับละเอียด มักใส่ในแกงจืด
บะหมี่	แป้งซึ่งทำเป็นเส้นเล็ก ๆ แล้วตากแห้ง
เฉาก๊วย	ชื่อขนมชนิดหนึ่งคล้ายวุ้น ทำจากเมือกของพันธุ์ไม้ชนิดหนึ่งมีสีดำ
เปาะเปี๊ยะ	อาหารทำเป็นแผ่น ทำจากแป้งสาลีห่อไส้ต่าง ๆ
โอเลี้ยง	กาแฟเย็นไม่ใส่นม
กุนเชียง	ไส้กรอกจีน
เกี้ยว	ของกินทำด้วยแป้ง เป็นแผ่นบาง ๆ ทอดกรอบ หรือห่อหมูแล้วหนึ่ง
โจ๊ก	ข้าวต้มแบบละเอียด ทำจากข้าว
แปะชะ	ชื่ออาหารใช้ปลานึ่งจิ้มน้ำส้มกินกับผัก
ปาห้องโก๋	อาหารทำจากแป้งสาลี ตัดเป็นท่อน ๆ จับคู่ติดกัน ทอดน้ำมันให้พอง
เย็นตาโฟ	อาหารคล้ายก้วยเตี่ยว ใส่ผักบุง เต้าหู้ ปลาหมึก
จับฉ่าย	ชื่อต้มอย่างหนึ่ง ใส่ผักหลายชนิด

ตัวอย่างคำยืมภาษาจีน หมวดพืช ผัก ผลไม้	
คำยืมภาษาจีน	ความหมาย
แปะก๊วย	เมล็ดของต้นแปะก๊วย ใช้ต้มน้ำตาลรับประทาน แปะก๊วย ก็ใช้
เก๊กฮวย	ดอกเบญจมาศหนู ใช้เป็นยารักษาโรคได้หลายอย่าง หรือต้มเป็นน้ำดื่มกินได้
ตั้งโอ้	ผักจีนชนิดหนึ่ง ใบเล็กหนามักกลิ่นหอม

ตัวอย่างคำยืมภาษาจีน หมวดพืช ผัก ผลไม้	
คำยืมภาษาจีน	ความหมาย
กุยช่าย	ผักชนิดหนึ่งคล้ายต้นหอมหอมใบแบน ๆ มีกลิ่นหอมฉุย, กุยช่าย
กะหล่ำ	ชื่อไม้ล้มลุก มีหลายพันธุ์
เกาลัด	ไม้ต้นขนาดเล็ก เปลือกผลหนา ไม่มีหนาม เมล็ดเกลี้ยง
ลิ้นจี่	ไม้ผล ผลกลมสีแดง รสเปรี้ยวอมหวาน
ลันเตา	ถั่วชนิดหนึ่ง เป็นไม้เถาที่มีมือเกาะเป็นยอดและฝักอ่อนสามารถกินได้
สาเล่	ไม้ผล มีเนื้อกรอบ รสหวานอมเปรี้ยว กลิ่นหอม

ตัวอย่างคำยืมภาษาจีน หมวดกริยา			
คำยืมภาษาจีน	ความหมาย	คำยืมภาษาจีน	ความหมาย
แก๊ก	วางท่า	เซี่ยน	ชำนาญ
เก้	งานเข้าที่	ตุ่น	การเก็บหรือกันสิ่งของ เอาไว้ในยามขาดแคลน
เจ้า	เลิกกันไป หายกัน	ตุ๋น	การปรุงอาหาร
เจียบ	จัดหนัก มาก ยิ่งนัก	เอี้ยว	มีส่วนร่วม
แฉ	แบ ตีแผ่ เปิดเผย	โละ	ไม่เอา ทิ้ง
ชวย	เคราะห์ร้าย อับโชค	เฮง	ดี เจริญ

ตัวอย่างคำยืมภาษาจีน เกี่ยวกับการค้าขาย			
คำยืมภาษาจีน	ความหมาย	คำยืมภาษาจีน	ความหมาย
หู้น	ส่วนที่ลงทุน ในการค้าขาย เช่น เล่นหู้น ลงหู้น จำหน่าย หู้น	โส่หู้ย	ค่าใช้จ่าย
ห้ำง	สถานที่ขายของขนาดใหญ่	แป๊ะเจี๊ยะ	เงินกินเปล่า
หมี้ก	น้ำหรือแท่งสำหรับเขียน ปกติเป็นสีดำ	เจ้ง	ล้มเลิกกิจการเพราะ ทุนหมด
เหลา	ร้านอาหาร ภัตตาคาร	ยี่ห้อ	เครื่องหมายการค้า

ตัวอย่างคำยืมภาษาจีน เกี่ยวกับเครือญาติ บุคคล			
คำยืมภาษาจีน	ความหมาย	คำยืมภาษาจีน	ความหมาย
กั่ง	ปู่ ตา	แปะ	สรรพนามใช้เรียกคนแก่ชายชาวจีน มีความหมายว่าลุง
อาม่า	ย่า ยาย	หมวย	เด็กหญิงหรือหญิงสาวลูกจีน ม่วยก็ใช่
ตี้	เด็กผู้ชายจีน	เฮีย	พี่ชาย, คือที่ใช้เรียกผู้ชายเพื่อยกย่อง
เตี๋ย	พ่อ	เจ้	พี่สาว, คำเรียกผู้หญิงเพื่อยกย่อง

ตัวอย่างคำยืมภาษาจีน หมวดทั่วไป			
คำยืมภาษาจีน	ความหมาย	คำยืมภาษาจีน	ความหมาย
ก๊ิก	หมู่ เหล่า พวก	แต๊ะเอี้ย	เงินที่ใช้ในโอกาสพิเศษ
กงเต็ก	การทำบุญให้ผู้ตาย โดยการสวดและเผากระดาษรูปต่าง ๆ เช่น บ้าน รถ เงิน	เต๋า	เรียกลูกบาศก์สำหรับทอดหรือเขย่านับแต้มเล่นการพนัน ว่า ลูกเต๋า
กั้งฟู	ศิลปะการต่อสู้อย่างหนึ่ง	แต๊ะเอี้ย	เงินที่ใช้ในโอกาสพิเศษ
แก้อี้	ที่นั่งมีขา ยกย้ายได้มีหลายรูปแบบ	ตะหลิว	เครื่องมือใช้แชะหรือตักของทอด หรือใช้ผัด
ก๊วย	คนเลว นักเลง	บ๊วย	สุดท้าย ที่หลัง
โตะะ	ที่เขียน ที่วางของ ใช้คู่กับแก้อี้	โปะะ	ทุนสำหรับทอดสะพาน
ตั้ว	บัตรแสดงสิทธิ์ของผู้ใช้	เปี้ย	ผมถักห้อยลงมาอย่างเป็นระเบียบ
จี้ว	ละครจีนโบราณ	โผย	บัญญัติ ทะเบียน
เซ่ง	ภาชนะสานมีรูปแบบต่าง ๆ	หวย	การพนันอย่างหนึ่ง
จับกั้ง	กรรมกร ผู้ใช้แรงงาน	อั้งโล่	เตาไฟแบบจีน ใช้ถ่านกับฟืน
เซียน	ผู้สำเร็จ ผู้ที่เก่ง	ฮวงซุ้ย	ที่บรรจุศพของชาวจีน
ฮวงจู้ย	ลมและน้ำ ศาสตร์ในการกำหนดที่ตั้งให้เหมาะสม		

๒. คำยืมภาษาอังกฤษ

ที่มาของการยืมคำภาษาอังกฤษ

อังกฤษมีการติดต่อทางการค้ากับไทยมาตั้งแต่สมัยอยุธยา ภาษาอังกฤษเริ่มมีบทบาทในไทยมากขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๓) สหรัฐอเมริกาเข้ามาเผยแผ่คริสต์ศาสนา นิกายโปรเตสแตนต์ในไทย ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๔) ไทยได้มีการติดต่อกับฝรั่งชาติอังกฤษและอเมริกันมากขึ้น อีกทั้งพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีความสนพระราชหฤทัยในการศึกษาภาษาอังกฤษจนทำให้มีการศึกษาภาษาอังกฤษ คำยืมจากภาษาอังกฤษจึงได้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

หลักการสังเกตคำภาษาอังกฤษในภาษาไทยมีลักษณะและหลักการสังเกต ดังนี้

๑. เป็นคำหลายพยางค์ เช่น ซีอกโกแลต แคปซูล โฟกัส เทรนเนอร์ คอมพิวเตอร์ ไวโอลิน เทคโนโลยี อิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

๒. เป็นคำทับศัพท์ เช่น กลูโคส ออกซิเจน เค้ก คุกกี้ ครีม สลัด โซดา เบียร์ ฟุตบอล โซฟา ไมโครโฟน กีตาร์ วีดีโอ แอร์บอล

๓. เป็นคำที่มีตัวสะกดหลายตัว มีเครื่องหมายทัณฑฆาตกำกับอยู่บนตัวสะกดตัวแรก หรือ ตัวสะกดตัวสุดท้าย เช่น फिल्म การ์ด ปาล์ม มาร์ค ซอล์ก ฟาร์ม คอร์ส ฟอรัม เบียร์ ออกไซด์ ไวน์ พิวส์ กีตาร์

๔. เป็นคำที่มีเสียงพยัญชนะควบกล้ำ บล บร ดร ฟล พร ทร เช่น บล็อก เบรก บรอกโคลี บรอนซ์ ด้รมเมเยอร์ ด้ร็อบ แอดเดรส แพลต ฟลุก ฟรี เฟรม แพรนไซส์ ทรัมเป็ต เทรน อิเล็กทรอนิกส์

๕. เป็นคำที่สะกดด้วยพยัญชนะ ฟ ล ส ศ ต เช่น กราฟ กอล์ฟ บอล อีเมล โบนัส โฟกัส แก๊ส ซีอกโกแลต รีสอร์ท แคร้รอต โดนต์

ตัวอย่างคำภาษาอังกฤษที่ใช้ในภาษาไทย

คำภาษาอังกฤษที่ไทยนำมาใช้ในวงการต่าง ๆ เช่น

๑. คำศัพท์ในวงการช่าง เช่น คลัตช์ कारบูเรเตอร์ โซลา ดีเซล ไดนาโมแทรกเตอร์ น็อต ปีม์ ปาร์เกต์ แป็บ มอเตอร์ สปริง สวิตช์ คอนกรีต ฯลฯ

๒. คำศัพท์ในวงการกีฬา เช่น กอล์ฟ เทนนิส ฟุตบอล มาราธอน ยิมนาสติก วอลเลย์บอล สกี สเก็ต สนุกเกอร์ เลิร์ฟ สเตเดียม สपोर्ट เกม ฯลฯ

๓. คำศัพท์ในวงการแพทย์ เช่น กอซ เกาต์ คลินิก โคมา เซรุ่ม วัคซีน ไวรัส ปรสิต

๔. คำศัพท์ในวงการวิทยาศาสตร์ เช่น กลูโคส ก๊าซ แก๊ส คลอรีน แคลเซียม แคลอรี เซลล์ โซดา ตะกั่ว ไนลอน โปรตีน โฟกัส फिल्म ยิปซัม โมเลกุล เลเซอร์ ออกซิเจน อิเล็กทรอนิกส์ แอลกอฮอล์ ฟิสิกส์ ฯลฯ

๕. คำศัพท์ในวงการศึกษา เช่น ซอล์ก เทอม ฟังก์ชัน สถิติ ฯลฯ

๖. คำศัพท์ในวงการเศรษฐกิจ เช่น เครดิต เคาน์เตอร์ แค็ตตาล็อก เช็ก แชนร์ สต็อก สตอร์ อีเมล สเตชัน เฮลิคอปเตอร์ แอร์โฮสเทล ฯลฯ

๗. คำศัพท์เกี่ยวกับอาหาร ผลไม้ และเครื่องดื่ม เช่น กาแฟ เค้ก แชนด์วิช ทูน่า สตรอว์เบอร์รี่ ไอศกรีม ไวน์ วิสกี้ ซอส ชุป ฯลฯ

๘. คำศัพท์เกี่ยวกับเครื่องใช้ต่าง ๆ เช่น คลิป คัตเตอร์ โซฟา เน็กไท เชิ้ต โน้ตบุ๊ก

๙. คำศัพท์อื่น ๆ เช่น กัปตัน แก๊ป คิว โจ๊ก เซ็น ซิป เต็นท์ ปาร์ตี้ โปสเตอร์ เฟอร์นิเจอร์ แพลต แفشัน แฟนซี มะกะโรนี เมนู ริปบิ้น สติกเกอร์ สไตล์ แอร์ ฮันนีมูน กู้ก ก๊อบบี้ แอปเปิ้ล ฯลฯ

๓. คำยืมภาษาเขมร

เขมรเป็นชาติที่มีความสัมพันธ์มาเนิ่นนานทั้งการค้า การสงคราม การเมือง การปกครอง และวัฒนธรรมเขมรมีอิทธิพลเหนือดินแดนสุวรรณภูมิก่อนกรุงสุโขทัยและกรุงศรีอยุธยาจะเรืองอำนาจ ทำให้ภาษาเขมรเข้ามาปะปนในภาษาไทยเป็นเวลาช้านาน

ลักษณะคำภาษาเขมรในภาษาไทย

๑. เป็นคำที่มักสะกดด้วย จ ญ ร ล เช่น เสด็จ เผด็จ อาง อำนาจ บำเพ็ญ สราญ กำจร จจรจร ตำบล บันดาล

๒. เป็นคำควบกล้ำ เช่น ไกร ขลัง ปรง ปรับปรา ปรอง

๓. ขึ้นต้นด้วยคำที่ใช้ บัง บัน บรร บำ นำหน้า เช่น บังคับ บังคม บังเกิด บังอาก บันได บันดาล บันลือ บำเพ็ญ บำบัด บำเหน็จ

๔. ขึ้นต้นด้วยคำว่า กำ ดำ ตำ จำ ชำ สำ บำ รำ เช่น

กำ = กำเดา กำแพง กำลัง กำไร กำจัด กำจร กำจร กำพร้า กำสรวล กำเนิด

ดำ = ดำเนิน ดำริ ดำรู ดำรง (ดำริ ดำไร แปลว่า ช้าง)

ตำ = ตำนาน ตำรวจ ตำบล ตำรา ตำลึง ตำนั๊ก ตำนั

จำ = จำนำ จำนอง จำหน่าย จำแนก

ชำ = ชำนิ ชำนาญ ชำร่วย ชำระ ชำแหละ ชำรุด

สำ = สำราญ สำรวย สำเร็จ สำเนา สำเภา

บำ = บำเรอ บำราบ บำนาญ บำเหน็จ บำรุง บำเพ็ญ

รำ = รำคาญ รำไร

๕. นิยมเป็นคำที่นิยมใช้อักษรนำ เช่น สนุก สนาน สมัคร สมาน เสด็จ สมอ

๖. คำเขมรส่วนมากใช้เป็นคำราชาศัพท์ เช่น เสวย ผนวช บรรทม เสด็จ โปรด ขนง เขนย สรวล

๗. เป็นคำแผลง เช่น ครบ > ค่ำรบ, ขदान > กระจदान, จำย > จำหน่าย, แจก > จำแนก
ชาญ > ชำนาญ, เดิน > ดำเนิน, เรียบ > ระเบียบ, ตริ > ดำริ, ตรวจ > ตำรวจ

ใบงานที่ ๗ เรื่อง จัดหมวดหมู่คำภาษาจีน คำภาษาอังกฤษ และคำภาษาเขมร
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง คำภาษาต่างประเทศ (๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่อง “อาหารที่มีสารโปรตีนและผักผลไม้ที่มีวิตามินซี” แล้วค้นหาคำ
 ภาษาจีน คำภาษาอังกฤษ คำภาษาเขมร และจัดหมวดหมู่ให้ถูกต้อง (ไม่นับคำซ้ำ)

อาหารที่มีสารโปรตีนและผักผลไม้ที่มีวิตามินซี

โปรตีน เป็นสารอาหารที่เป็นองค์ประกอบหลักของทุกเซลล์ในร่างกาย ทำหน้าที่สำคัญ
 หลากหลายในรูปแบบ จำแนกได้ต่อไปนี้ เช่น

- ◆ กว๊ายเตี้ยวและเกาเหลาหมู เพราะมีเนื้อหมูและลูกชิ้น
- ◆ โจ๊กหมูใส่ไข่ มีบางอย่างที่ให้สารโปรตีน เช่น หมู ไข่
- ◆ แกงจืดตำลึงและสมุนไพรรสชาติกลมกล่อม บำรุงร่างกาย
- ◆ ลูกชิ้นโอเด็งมหาสนุก อร่อยทุกคำที่รับประทาน มีโปรตีนจากหมู
- ◆ ผัดผักบร็อกโคลี่ใส่หมูชิ้นและกะหล่ำปรุงรสด้วยซอส อร่อยแซ่บ
- ◆ แกงส้มผักรวมใส่กุ้ง ต้มจับฉ่าย ผักทุกต้นปลอดสารพิษ เพราะไม่ใช้สารกำจัดศัตรูพืช
- ◆ ผรั่ง ส้ม มะขามป้อม เหล่านี้มีวิตามินซีเยอะมาก ช่วยให้เลือดกำเดาไหลน้อยลง

คำภาษาจีน	คำภาษาอังกฤษ	คำภาษาเขมร
.....
.....
.....
.....
.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง คำภาษาบาลี คำภาษาสันสกฤต และคำภาษาอื่น ๆ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง คำภาษาต่างประเทศ (๒)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำภาษาบาลี – สันสกฤต

ประเทศไทยเรา มีการนำคำภาษาบาลี - สันสกฤต มาใช้ตั้งแต่สมัยโบราณกาล โดยถ้าเป็นภาษาบาลี จะมาพร้อมศาสนาพุทธ ส่วนภาษาสันสกฤต จะมาพร้อมศาสนาพราหมณ์

คำภาษาบาลี - คำภาษาสันสกฤต เป็นภาษาที่ไทยรับมาจากอินเดีย โดยการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและการศึกษาด้านพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะถ้อยคำที่ปรากฏอยู่ในคัมภีร์พระไตรปิฎก ล้วนแต่เป็นภาษาบาลี นอกจากนี้การรับอิทธิพลทางวรรณคดีและศาสตร์ต่าง ๆ

ข้อสังเกต คำยืมที่มาจากภาษาบาลีและภาษาสันสกฤต ดังนี้

คำภาษาบาลี	คำบาลีสันสกฤต
๑. ไม่ใช่พยัญชนะ “ศ ช” แต่จะใช้ “ส” เช่น สังข์ สงฆ์ สันฐาน สัมผัส สติ สัญญาณ สิริ สันติ โสภา โสภี	๑. ใช้ทั้ง “ส ศ ช” เช่น ปักษา ปักษี ศาสนากษัตริย์ ตรุษ ศาสดรา ศัพท์ อักษร ศรี เคียร ศาลา กฤษณะ ศาสนา
๒. ไม่ใช่ “รร” แต่นิยมใช้ “ริ” เช่น จริยา ภริยา กิริยา	๒. ใช้ “รร” เช่น สุพรรณณ สุบรรณ สุวรรณ จรรยา ภรรยา ครรรภ์ ธรรม บรรพต วรรณ ขรรค์ ัจจรรย
๓. นิยมใช้พยัญชนะ ๒ ตัวติดกัน เช่น นิพพาน ปัญญา บุคคล ปัจจัย ภัตตา อคคี วิญญาณ วิชชา สัจจา เมตตา นิจจา มัจฉา	๓. ใช้คำที่พยัญชนะซ้ำมวรรค ไม่ติดกัน เช่น จันทรา มนตรี อุทยาน พิศดาร วิทยา พัสตุ มัชฌม คัสกร อาตมา สัตยา
๔. ไม่ใช่ ฤ ฤ	๔. ใช้ตัว ฤ ฤ เช่น ฤษี ฤทธิ ฤกษ์ ฤทัย กฤษณา ฤธา ฤทธิ กฤษณา พฤษภา ประพฤติ กฤษฏา ศฤงคาร ตฤณ สฤษฏ์ นฤมล มฤตยู
๕. ตัวอย่าง คำภาษาบาลี ที่พบบ่อย กรุณา กติกา กีฬา กฐิน เขต คงคา คติ จุฬ ฉายา ญาณ ฐาน วิชา ปกติ โอวาท วัตถุ	๕. ตัวอย่าง คำภาษาสันสกฤต ที่พบบ่อย กษัตริย์ บริบูรณ์ ปรัชญา สถาปนา ปราศรัย มัชฌม ศึกษา วิทฺย มนุษย์ เกษียณ บุชบา

ภาษาชวา – มลายูในภาษาไทย

การสังเกตคำภาษาชวา-มลายูที่นำมาใช้ในภาษาไทย

๑. ภาษาชวา ปัจจุบันเรียกว่า **ภาษาอินโดนีเซีย** ภาษาชวาที่นำมาใช้ในภาษาไทยส่วนใหญ่เป็นภาษาเขียน ซึ่งรับมาจากวรรณคดีเรื่อง ดาหลังและอิเหนาเป็นส่วนใหญ่

๒. ภาษาชวา-มลายูที่นำมาใช้ในภาษาไทยปัจจุบัน คือ **ใช้ในการแต่งคำประพันธ์** เช่น บุหงา บุหลัน ระตู ปาหนัน บุหงา บุตรี บุตรา มะละกา มะละกอ กะทัดรัด ดาหลา

๓. ภาษาชวาใช้**สื่อสารในชีวิตประจำวัน** เช่น กัลปังหา กุญแจ กระจังงา ซ่าหริ่ม

๔. ภาษาชวายังนำมาใช้ใน**ความหมายคงเดิม** เช่น ทูเรียน น้อยหน้า บุหลัน

ภาษาอื่น ๆ ตัวอย่าง เช่น

• เปอร์เซีย	กุหลาบ	คาราวาน	ตราชู	บัตกรี	สักหลาด
• โปรตุเกส	กะละแม	กะละมัง	สบู	เลหลัง	ปิ่นโต
• ฝรั่งเศส	กงสุล	ครัวซองต์	คูปอง	แชมเปญ	บุฟเฟต์
• ญี่ปุ่น	กิโมโน	คาราเต้	ซูโม่	ยูโด	สุกี้ยากี้
• ทมิฬ	กะไหล่	กุลี	กานพลู	กำมะหยี่	อจาต
• อาหรับ	กะลาสี	การบูร	กั้นหยั่น	กะไหล่	ฝิ่น
• มอญ	มะ	เม็ย	เป็งมาง	พลาย	ประเคน
• พม่า	หม่อง	กะปิ	ส่วย		

ใบงานที่ ๘ เรื่อง คำภาษาบาลี คำภาษาสันสกฤต และคำภาษาอื่น ๆ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง คำภาษาต่างประเทศ (๒)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่งประโยคจากคำต่อไปนี้ แล้วระบุว่าเป็นคำที่มาจากภาษาใด

ข้อ	คำ	แต่งประโยค	มาจากภาษาใด
๑	ศึกษา
๒	ปัจจัย
๓	ภริยา
๔	ฤๅษี
๕	ศาสนา
๖	ปัญญา
๗	มะละกอ
๘	กุหลาบ
๙	สุกี้ยากี้
๑๐	ปิ่นโต

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง ระดับภาษา
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ระดับภาษา (๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ความหมายของระดับภาษา

ระดับภาษา เป็นการแบ่งภาษาออกเป็นระดับต่าง ๆ ตามความเหมาะสมของการใช้ภาษากับบุคคลและกาลเทศะ ซึ่งการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร นอกจากผู้ใช้จะต้องคำนึงถึงการใช้ให้ถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ กาลเทศะ สภาวะแวดล้อม และสัมพันธภาพระหว่างบุคคลแล้ว สิ่งที่ต้องคำนึงถึงอีกประการหนึ่ง คือ ระดับภาษา ซึ่งอาจแบ่งภาษาเป็นระดับต่าง ๆ ได้หลายลักษณะเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

๑. ภาษาระดับทางการ เป็นภาษาที่มีแบบแผน การใช้ภาษาระดับทางการส่วนใหญ่พบในการประชุมที่มีพิธีขึ้นไป การติดต่อกับทางราชการ หรือในตำราวิชาการ

๒. ภาษาระดับกึ่งทางการ เป็นภาษาที่ลดความเป็นทางการลงมา เพื่อให้เกิดความใกล้ชิดระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง

๓. ภาษาระดับไม่เป็นทางการ เป็นภาษาที่ใช้ในกลุ่มบุคคล เช่น กลุ่มเพื่อนสนิท ครอบครัว ชมรม หรือเฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งทางสังคม

ตัวอย่างการใช้ภาษาระดับต่าง ๆ

๑. ภาษาระดับทางการ

- น้ำเป็นส่วนประกอบที่มีปริมาณมากที่สุดในร่างกายมนุษย์
- ปลาจัดเป็นสัตว์เลือดเย็นที่อาศัยอยู่ในแหล่งน้ำ บางชนิดมีเกล็ดบางชนิดไม่มีเกล็ด
- ป่าที่อุดมสมบูรณ์คือป่าที่มีพันธุ์ไม้หลากหลายชนิดและมีสัตว์ป่าอาศัยอยู่จำนวนมาก

๒. ระดับกึ่งทางการ

- ฉันมีขนมมากมายมาให้พวกเธอได้กิน
- คนที่คิดโกงบ้านเมืองย่อมได้รับเวรกรรมที่ตนเองทำไว้
- สังคมไทยไม่เจริญเพราะมีคนเห็นแก่ตัว

๓. ระดับไม่เป็นทางการ

- การปลุกกล้วยเป็นเรื่องกล้วย ๆ ที่ใครต่อใครก็สามารถทำได้
- การกินน้ำมีประโยชน์มากมาย แต่ถ้ากินที่ไม่มีคุณภาพก็เป็นผลเสียมากกว่าผลดี
- ยายคนนั้นนิสัยซึ๊งกไม่แบ่งของให้เพื่อน ๆ เลย ทั้ง ๆ ที่มีของเยอะแยะเต็มไปหมด
- เธอแกงฉันอีกแล้วนะ ทำแบบนี้ไม่แฟร์สำหรับฉันเลย

ใบงานที่ ๙ เรื่อง การวิเคราะห์ระดับภาษา
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ระดับภาษา (๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความในกรอบสี่เหลี่ยม จากนั้นวิเคราะห์ว่าเป็นภาษาระดับใด

๑. อวกาศ คือ ความว่างเปล่าที่มีอยู่ระหว่างวัตถุท้องฟ้า รวมถึงโลก อวกาศมิได้ว่างเปล่าอย่างสิ้นเชิง แต่ประกอบด้วยสุญญากาศแข็งที่ประกอบด้วยอนุภาคความหนาแน่นต่ำ

ภาษาระดับทางการ ภาษาระดับกึ่งทางการ ภาษาระดับไม่เป็นทางการ

๒. วันนี้ฉันจะไปเยี่ยมยายที่บ้านนอก กว่าจะออกจาก กทม. ได้นั้น รถติดแทบแย่ แต่สุดท้ายก็ออกมาจากเมืองกรุงได้ ซึ่งตลอดการเดินทางนั่งรถจนเมื่อยหลังไปหมด

ภาษาระดับทางการ ภาษาระดับกึ่งทางการ ภาษาระดับไม่เป็นทางการ

๓. วงสนทนาของชาวบ้านในชุมชนนี้ ได้กล่าวถึงเรื่อง ความสามัคคี โดยมีข้อสรุปว่า ทุกคนในหมู่บ้านจะต้องร่วมมือร่วมใจทำความสะอาดบริเวณทางเข้าหน้าหมู่บ้านทุกสิ้นเดือน

ภาษาระดับทางการ ภาษาระดับกึ่งทางการ ภาษาระดับไม่เป็นทางการ

๔. ป่าที่มีความอุดมสมบูรณ์ คือ ป่าที่มีพันธุ์ไม้หลากหลายชนิด และมีสัตว์ป่าอาศัยอยู่จำนวนมาก เช่น ป่าอุทัยแห่งชาติเขาใหญ่ ป่าอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน เป็นต้น

ภาษาระดับทางการ ภาษาระดับกึ่งทางการ ภาษาระดับไม่เป็นทางการ

๕. การกินน้ำมีประโยชน์มาก ๆ เลย แต่ถ้าหากพวกเรากินแต่น้ำที่ไม่มีคุณภาพ ก็จะเป็นผลเสียมากกว่าผลดีเสียอีก

ภาษาระดับทางการ ภาษาระดับกึ่งทางการ ภาษาระดับไม่เป็นทางการ

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ระดับภาษา
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ระดับภาษา (๒)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ระดับของภาษา

ภาษาเป็นระดับต่าง ๆ ได้หลายลักษณะเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

๑. ภาษาระดับทางการ เป็นภาษาที่มีแบบแผน การใช้ภาษาระดับทางการส่วนใหญ่พบในการประชุมที่มีพิธีขึ้นไป การติดต่อกับทางราชการ หรือในตำราวิชาการ

๒. ภาษาระดับกึ่งทางการ เป็นภาษาที่ลดความเป็นทางการลงมา เพื่อให้เกิดความใกล้ชิดระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง

๓. ภาษาระดับไม่เป็นทางการ เป็นภาษาที่ใช้ในกลุ่มบุคคล เช่น กลุ่มเพื่อนสนิท ครอบครัว ชมรม หรือเฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งทางสังคม

การใช้ระดับภาษาเพื่อการสื่อสาร

๑. การใช้ภาษาระดับทางการและระดับกึ่งทางการ

คำสรรพนามที่ใช้แทนตนเอง (สรรพนามบุรุษที่ ๑) มักใช้ กระผม ผม ดิฉัน ข้าพเจ้า คำสรรพนามที่ใช้แทนผู้รับสาร (สรรพนามบุรุษที่ ๒) มักจะใช้ ท่าน ท่านทั้งหลาย ส่วนภาษาระดับที่ไม่เป็นทางการและระดับกันเอง ผู้ส่งสารจะใช้สรรพนาม ผม ฉัน ดิฉัน กัน เรา หนู ฯลฯ หรืออาจใช้คำนามแทน เช่น นิด ครู หมอ แม่ พ่อ พี่ ป้า ฯลฯ

๒. การใช้คำนามในการสื่อสาร

คำนามหลายคำ ใช้ภาษาระดับที่ต่างกันออกไป เช่น

โรงจํานำ	>	สถานธนานุเคราะห์
โรงพัก	>	สถานีตำรวจ
หมู	>	สุกร

๓. การใช้คำกริยาในบทสนทนา

คำกริยาที่แสดงระดับภาษาต่างๆอย่างเห็นได้ชัด เช่น ตาย อาจใช้ ถึงแก่กรรม เสีย ล้ม กิน อาจใช้ รับประทาน บริโภค

๔. การใช้คำวิเศษณ์

คำวิเศษณ์บางคำใช้คำขยายกริยา มักใช้ในระดับภาษาที่ไม่เป็นทางการและระดับกันเอง เช่น เปรี๊ยะจืด เย็นเจี๊ยบ วิ่งเต็มเหยียด ฟาดเต็มเหนี่ยว เยอะแยะ ภาษาระดับทางการขึ้น มีใช้บ้าง เช่น เป็นอันมาก มาก

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง ระดับภาษา
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ระดับภาษา (๒)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนเปลี่ยนประโยคที่เป็นภาษาระดับไม่เป็นทางการให้เป็นภาษาระดับทางการ

ข้อ	ระดับภาษา	ประโยค
๑	ไม่เป็นทางการ	ชาวบ้านเลี้ยงหมูเพื่อไว้ขาย
	ทางการ
๒	ไม่เป็นทางการ	วันนี้ เวลา ๑๕.๓๐ น. จะเผาศพคุณตาของฉัน
	ทางการ
๓	ไม่เป็นทางการ	พ่อของฉันขี่รถเครื่องไปทำงานทุกวัน
	ทางการ
๔	ไม่เป็นทางการ	เมื่อเจอด่านตรวจทุกคนที่ขี่รถจะต้องแสดงใบขับขี่ทุกครั้ง
	ทางการ
๕	ไม่เป็นทางการ	เมื่อจดทะเบียนสมรสแล้วจึงเป็นคู่หมั้นที่ถูกต้องตามกฎหมาย
	ทางการ

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๑๑ เรื่อง คำอุทานสื่อสารอารมณ์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ทบทวนคำอุทาน
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ความหมายของคำอุทาน

คำอุทาน คือคำที่เปล่งออกมาเพื่อแสดงอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ เช่น สะเทือนใจ ตกใจ ดีใจ ประหลาดใจ สงสาร เจ็บปวด เป็นต้น คำอุทานมักปรากฏหน้าประโยค ในการเขียนมักมีเครื่องหมายอัศเจรีย์ (!) กำกับหลังคำอุทานนั้น เช่น

- โถ ! เจ้าเขี้ยวเงินไม่น่าตายเลย
- ว้าย ! ช่วยด้วย
- โธ่ ! ไม่น่าเป็นเช่นนั้นเลย
- ไชโย ! ฉันทบได้ที่หนึ่งแล้ว
- โอ้โฮ ! แต่งตัวสวยจัง
- ตายจริง ! ลืมแว่นตาอีกแล้ว
- ตายละวา ! แย่แล้ว
- เชอะ ! สบได้แค่นี้เองหรือ
- ทุเรศ ! พุดอะไรหยาบคายอย่างนั้น

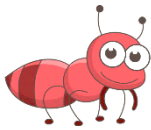
คำอุทานไม่จัดเป็นส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยค กล่าวคือ ไม่เป็นส่วนหนึ่งของนามวลีหรือกริยาวลี คำอุทานทำให้ผู้ฟังหรือผู้อ่านรู้ว่าผู้พูดหรือผู้เขียนมีความรู้สึกอย่างไร ในการพิจารณาความหมายของคำอุทาน จึงต้องพิจารณาให้สัมพันธ์กับเนื้อความของประโยคที่ตามหลังคำอุทานนั้น ๆ

ที่มาของข้อมูล : หนังสือบรรทัดฐานภาษาไทย กระทรวงศึกษาธิการ

ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การแต่งประโยคโดยใช้คำอุทานในการสื่อสารอารมณ์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ทบทวนคำอุทาน
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง “แตงโม เจ้ามดแดงจอมซี้เกียจ” และคัดเลือกคำอุทานจากเรื่องมา ๕ คำ แล้วแต่งประโยค

แตงโม เจ้ามดแดงจอมซี้เกียจ

ณ หนองน้ำกลางป่าใหญ่ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์นานาชนิด และข้างหนองน้ำนั้นเป็นที่อาศัยทำรังของมดแดงฝูงหนึ่งมานานแล้ว มดแดงฝูงนี้ มีการแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบทุกตัว ทั้งออกหาอาหาร ดูแลรักษาอาณาจักร รวมทั้งการเฝ้าเวรยามป้องกันภัยต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดแก่อาณาจักรมดแดง

“เจ้าแตงโม” เป็นทหารหน่วยรับเฝ้าระวังภัยหน้าหนองน้ำ ทุกวันไม่เคยได้ผลงูภัยกับผองเพื่อน มันจึงเบื่อหน่ายในหน้าที่ของตนเองมาก จึงมักจะแอบงีบหลับเป็นประจำ

วันนี้เจ้าแตงโมไม่ได้ออกลาดตระเวนรอบหนองน้ำ เพราะเห็นว่าเหตุการณ์ปกติเช่นทุกวัน จึงแอบงีบหลับ โดยไม่เห็นว่าน้ำในหนองน้ำเริ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ จนปริซึมเกือบจะท่วมผืนดินอาณาจักร เพราะเกิดน้ำป่าไหลหลากลงมาจากภูเขาสูง

“เฮ้ย ! เจ้าแตงโม ตื่นเร็ว น้ำจะท่วมแล้ว รีบยกกัณฑ์ขึ้นเร็ว” เพื่อนทหารมดตัวหนึ่งมองเห็น จึงรีบบอก

“ฮือ !... โอ๊ะ!... เกือบแยไปแล้วซี” แตงโมตกใจตื่นรีบทำหน้าที่อย่างแข็งขัน

“นี่ ! แตงโม เจ้าแอบงีบหลับอีกแล้วนะ ช่างไม่มีความรับผิดชอบต่อเอาเสียเลย เกือบทำให้พวกเราเดือดร้อนกันแล้ว ถ้าน้ำท่วมขึ้นถึงอาณาจักรโดยไม่ทันได้ตั้งตัว จะเป็นอย่างไรเจ้าคิดดูสิ” เพื่อน ๆ ดุแตงโม

“เชอะ ! เจ้าอย่าตกอกตกใจไปหน่อยเลย น้ารำคาญ น้ำก็ไม่ได้ท่วมซะหน่อย ฮึ่ม ! หลีกไป” เพื่อนมดแดงเห็นว่าตักเตือนไป เจ้าแตงโมก็ไม่เชื่อฟัง จึงนำเรื่องไปปรึกษานางพญามด

“ซิชะ ! เจ้าแตงโม เราต้องสั่งสอนมันให้รู้ว่าการไม่รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองนั้น ไม่เพียงแต่ส่งผลเสียต่อตัวเองเท่านั้น ยังทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนอีกด้วย”

พวกมดจึงไปรายงานนางพญามด นางพญามดคิดจะสั่งสอนเจ้าแตงโมให้รู้สำนึก โดยให้จับเจ้าแตงโมซึ่งกำลังแอบงีบหลับอยู่ โยนลงไปหนองน้ำทันที

“ช่วยด้วย ! พวกเรา น้ำท่วมแล้ว หนีเร็ว ช่วยด้วย! จะจมน้ำตายแล้ว” แดงโมตะเกียกตะกาย
อยู่ในน้ำร้องตะโกนให้เพื่อนช่วย

“คราวนี้เจ้ารู้แล้วใช่ไหมว่าความเดือดร้อนจากการละทิ้งหน้าที่ของตนเองจะนำมาซึ่งภัยเช่นใด”
นางพญามดพูดกับแดงโมหลังจากที่เหล่าทหารมดช่วยมันขึ้นมาจากหนองน้ำแล้ว

“ข้าขอโทษท่านนางพญา ข้าสำนึกผิดแล้ว ต่อไปนี้ข้าจะตั้งใจทำหน้าที่ให้ดีที่สุดครับ”
แดงโมกล่าวอย่างสำนึกผิด ตั้งแต่นั้นมา แดงโมก็ไม่เคยงีบหลับในขณะที่เฝ้ายามอีกเลย

ข้อ	คำถาม	แต่งประโยค
๑
		บอกความรู้สึก.....
๒
		บอกความรู้สึก.....
๓
		บอกความรู้สึก.....
๔
		บอกความรู้สึก.....
๕
		บอกความรู้สึก.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น

๑. กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับที่ฉันทำได้ตามระดับความสามารถของตนเอง และสิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้				สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๑. การอ่านวรรณกรรมท้องถิ่น					☐
๒. การเปรียบเทียบภาษาถิ่นต่าง ๆ					☐
๓. การวิเคราะห์คำภาษาต่างประเทศ					☐
๔. การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง					☐
๕. การตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่อง					☐
๖. การวิเคราะห์ระดับภาษา					☐
๗. การแต่งประโยคที่มีคำอุทาน					☐

๒. สิ่งที่ฉันทำได้ดีและภูมิใจ (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

๓. สิ่งที่ยังไม่เข้าใจ / ยังทำได้ไม่ดี คือ..... (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

๔. สิ่งที่ยังตั้งใจจะทำให้ดีขึ้นในการเรียนหน่วยต่อไป (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔
สมุติมิตรภาพ ซาบซึ้งใจ

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง อักษรย่อ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สมุดมิตรภาพ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง อักษรย่อ
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

อักษรย่อ

อักษรย่อ คือ อักษรที่ใช้แทนคำเต็ม ซึ่งมักจะเป็นคำหรือศัพท์เฉพาะที่ยาวเพื่อการสื่อสารที่รวดเร็วและกระชับ อาจใช้ทั้งในการพูดและการเขียน ทั้งนี้ ควรใช้ในกลุ่มผู้รับสารที่เข้าใจอักษรย่อนั้น เมื่อใช้อักษรย่อแทนคำเต็มให้เขียนกำกับด้วยเครื่องหมายหัพภาค (.) การอ่านอักษรย่อต้องอ่านเต็มทุกคำ

หลักพื้นฐานในการอ่านอักษรย่อ มีดังนี้

๑. สำนวณเนื้อเรื่องทีอ่านว่ามีอักษรย่อที่จุด เช่น การอ่านอักษรย่อในข่าว ผู้อ่านจะต้องสำรวจว่าในข่าวนั้นมีอักษรย่อหรือตัวย่อจำนวนกี่จุด เพื่อเป็นการเตรียมตัวในการอ่าน
๒. เริ่มอ่านอักษรย่อ โดยอ่านคำเต็มของอักษรย่อนั้น ๆ ซึ่งจะต้องอ่านให้ถูกต้องครบถ้วน
๓. ในการอ่านอักษรย่อ ผู้อ่านจะต้องอ่านออกเสียงให้ชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธี
๔. ผู้อ่านควรมีความรู้ความเข้าใจเรื่องอักษรย่อ เพราะจะทำให้อ่านได้ถูกต้องมากขึ้น

ตัวอย่าง อักษรย่อ

หมวดคำทั่ว ๆ ไปที่ควรรู้จัก

อักษรย่อ	คำเต็ม	อักษรย่อ	คำเต็ม
ถ.	ถนน	ต.	ตำบล
บ.	บาท, บ้าน	อ.	อำเภอ, อาจารย์
ร.	รัชกาล	จ.	จังหวัด
ด.ช.	เด็กชาย	ด.ญ.	เด็กหญิง
น.	นาย	น.ส.	นางสาว
น.	นาฬิกา, คำนาม	ชม.	ชั่วโมง
สต.	สตางค์	รร.	โรงเรียน/โรงแรม (ดูที่บริบท)
นสพ.	หนังสือพิมพ์	ส.ค.ส.	ส่งความสุข
กทม.	กรุงเทพมหานคร	พ.ร.บ.	พระราชบัญญัติ
โทร.	โทรศัพท์	พ.ร.ก.	พระราชกำหนด
ปชช.	ประชาชน	กม.	กฎหมาย
ปณ.	ที่ทำการไปรษณีย์	ป.ล.	ปัจฉิมลิขิต

หมวดการศึกษา โรงเรียน และมหาวิทยาลัย

อักษรย่อ	คำเต็ม	อักษรย่อ	คำเต็ม
นร.	นักเรียน	นศ.	นักศึกษา
อ.	อาจารย์	ดร.	ดอกเตอร์
ศ.	ศาสตราจารย์	ผอ.	ผู้อำนวยการ
รศ.	รองศาสตราจารย์	รร.	โรงเรียน
จนท.	เจ้าหน้าที่	ม.	มหาวิทยาลัย
ป.	ประถมศึกษา	ม.	มัธยมศึกษา
ค.บ.	ครุศาสตรบัณฑิต	ศษ.บ	ศึกษาศาสตรบัณฑิต
ค.ม.	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	ศศ.บ.	ศิลปศาสตรบัณฑิต

หมวดกระทรวงต่าง ๆ

หมายเหตุ อักษรย่อของกระทรวงจะไม่ใช่เครื่องหมายมหัพภาค (.)

อักษรย่อ	คำเต็ม	อักษรย่อ	คำเต็ม
นร	สำนักนายกรัฐมนตรี	อก	กระทรวงอุตสาหกรรม
กท	กระทรวงกลาโหม	พณ	กระทรวงพาณิชย์
กค	กระทรวงการคลัง	พน	กระทรวงพลังงาน
กต	กระทรวงการต่างประเทศ	วธ	กระทรวงวัฒนธรรม
กก	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	รง	กระทรวงแรงงาน
กษ	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	คค	กระทรวงคมนาคม
มท	กระทรวงมหาดไทย	ศธ	กระทรวงศึกษาธิการ
สธ	กระทรวงสาธารณสุข	ทส	กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม
ดศ	กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และสังคม	พม	กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์
อว	กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	-	-

หมวดหน่วยงานรัฐ องค์กร และสถาบัน

อักษรย่อ	คำเต็ม	อักษรย่อ	คำเต็ม
อบต.	องค์การบริหารส่วนตำบล	รพท.	การรถไฟแห่งประเทศไทย
อบจ.	องค์การบริหารส่วนจังหวัด	กฟผ.	การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
ทต.	เทศบาลตำบล	กฟภ.	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
ทม.	เทศบาลเมือง	กปภ.	การประปาส่วนภูมิภาค
ทน.	เทศบาลนคร	ททท.	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
รพ.	โรงพยาบาล	สช.	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
สพฐ.	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	สทศ.	สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ
สอศ.	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	ป.ป.ส.	สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
สกอ.	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	รพ.สต	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

หมวดตำแหน่ง คณะทำงานของหน่วยงานรัฐ

อักษรย่อ	คำเต็ม	อักษรย่อ	คำเต็ม
กรม.	คณะรัฐมนตรี	รมว.	รัฐมนตรีว่าการ
ส.ส.	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	ส.ว.	สมาชิกวุฒิสภา
ผวจ.	ผู้ว่าราชการจังหวัด	ส.ท.	สมาชิกสภาเทศบาล
ส.อบต.	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	ส.อบจ.	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
ชรก.	ข้าราชการ	ตร.	ตำรวจ
นพ.	นายแพทย์	พญ.	แพทย์หญิง
ผบ.ทบ.	ผู้บัญชาการทหารบก	ผบ.ตร.	ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
ผบ.ทร.	ผู้บัญชาการทหารเรือ	ผบ.ทอ.	ผู้บัญชาการทหารอากาศ
ตชด.	ตำรวจตระเวนชายแดน	อส.	อาสาสมัคร

หมวดเดือนทั้ง ๑๒ เดือน

อักษรย่อ	คำเต็ม	อักษรย่อ	คำเต็ม
ม.ค.	มกราคม	ก.ค.	กรกฎาคม
ก.พ.	กุมภาพันธ์	ส.ค.	สิงหาคม
มี.ค.	มีนาคม	ก.ย.	กันยายน
เม.ย.	เมษายน	ต.ค.	ตุลาคม
พ.ค.	พฤษภาคม	พ.ย.	พฤศจิกายน
มิ.ย.	มิถุนายน	ธ.ค.	ธันวาคม

หมวดวันทั้ง ๗ วัน /เวลา

อักษรย่อ	คำเต็ม	อักษรย่อ	คำเต็ม
อา	อาทิตย์	จ.	จันทร์
อ.	อังคาร	พ.	พุธ
พฤ.	พฤหัสบดี	ศ.	ศุกร์
ส.	เสาร์	ว.ด.ป.	วัน เดือน ปี
พ.ศ.	พุทธศักราช	ค.ศ.	คริสต์ศักราช
จ.ศ.	จุลศักราช	ร.ศ.	รัตนโกสินทรศก
ฮ.ศ.	ฮิจเราะห์ศักราช	ม.ศ.	มหาศักราช

หมวดหน่วยวัดระยะ น้ำหนัก ความจุ และปริมาตร

อักษรย่อ	คำเต็ม	อักษรย่อ	คำเต็ม
มม.	มิลลิเมตร	ก.	กรัม
ซม.	เซนติเมตร	กก.	กิโลกรัม
ม.	เมตร	ลบ.	ลูกบาศก์
ว.	วา	ลบ.มม.	ลูกบาศก์มิลลิเมตร
กม.	กิโลเมตร	ลบ.ซม.	ลูกบาศก์เซนติเมตร
น.	นิ้ว	ลบ.ม.	ลูกบาศก์เมตร
ชก.	เซนติกรัม	มล.	มิลลิลิตร
ชล.	เซนติลิตร	ล.	ลิตร

ใบงานที่ ๑ เรื่อง การอ่านอักษรย่อและเขียนคำเต็มของอักษรย่อ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สมุดมิตรภาพ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง อักษรย่อหน้ารู้
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านอักษรย่อในประโยค แล้วเขียนคำเต็มของอักษรย่อนั้น ๆ ให้ถูกต้อง

ข้อที่ ๑. ช่วงเดือน เม.ย. นักท่องเที่ยวจะนิยมเดินทางไปพักผ่อนที่ทะเลหัวหิน

อักษรย่อ	คำอ่าน	คำเต็ม
.....

ข้อที่ ๒. สธ ประกาศกฎกระทรวง โครมียาบ้าครอบครองตั้งแต่ ๖ ขึ้นไปถือว่าเป็นผู้ขายตรง.
รับทราบ เร่งดำเนินการตรวจเชิงรุกและปราบปรามอย่างหนัก

อักษรย่อ	คำอ่าน	คำเต็ม
.....
.....

ข้อที่ ๓. ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นช่วงที่โควิดเริ่มระบาดเข้ามาในไทย หลาย รพ. อ่วมหนัก
เพราะยอดผู้ป่วยพุ่งสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว

อักษรย่อ	คำอ่าน	คำเต็ม
.....
.....

ข้อที่ ๔. ผวจ.เพชรบุรี เปิดงานเขาวัง อลังการยิ่งใหญ่ คาดว่า นทท.จะเดินทางมาเที่ยวและ
ทำให้เงินสะพัด สำหรับปี ๒๕๖๘ นี้ จัดในช่วงเดือน มี.ค.

อักษรย่อ	คำอ่าน	คำเต็ม
.....
.....
.....

ข้อที่ ๕. กองปราบ พบ น.ส. เอ นามสมมติ เป็นมิจฉาชีพหลอกให้เหยื่อโอนเงินลงทุนนับ
ร้อยล้านแล้วชิงหนี แต่ถูกจับได้ระหว่างหนีออกนอกประเทศ สอบสวนทราบว่า มี
ขรก.ระดับสูงเอี่ยวด้วย ผบ.ตร กำชับทำคดีให้กระจ่าง เนื่องจาก ปชช.ติดตาม
สนใจเป็นจำนวนมาก จึงต้องทำตาม กม. ให้โปร่งใสมากที่สุด

อักษรย่อ	คำอ่าน	คำเต็ม
.....
.....
.....
.....
.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง เครื่องหมายวรรคตอน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สมุติมิตรภาพ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เครื่องหมายวรรคตอน
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เครื่องหมายวรรคตอน

เครื่องหมายวรรคตอน เป็นเครื่องหมายที่ใช้ประกอบการเขียน เมื่ออ่านข้อความที่ใช้เครื่องหมายบางชนิด ต้องออกเสียงให้สอดคล้องกับข้อความ บางชนิดใช้แยกส่วน แยกตอน บางชนิดต้องอ่านเครื่องหมายนั้น ๆ

ตัวอย่างเครื่องหมายวรรคตอนที่ควรรู้จัก

ที่	ชื่อ	เครื่องหมาย	หลักการใช้/ตัวอย่าง
๑.	มหัพภาค	.	<p>๑. เขียนไว้หลังตัวอักษร เพื่อแสดงว่าเป็นอักษรย่อ เช่น</p> <p>ม.ค. คำเต็มว่า มกราคม กทม. คำเต็มว่า กรุงเทพมหานคร อ. คำเต็มว่า อาจารย์, อังคาร ส.ส. คำเต็มว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร</p> <p>๒. เขียนไว้ข้างหลังตัวอักษรหรือตัวเลขที่ เพื่อบอกลำดับข้อ เช่น</p> <p>๑. ๒. ๓. หรือ ก. ข. ค.</p> <p>๓. ใช้คั่นระหว่างชั่วโมงกับนาทีเพื่อบอกเวลา เช่น</p> <p>๑๐.๒๐ น. อ่านว่า สิบนาฬิกาเยี่สิบนาที ๐๙.๒๓ น. อ่านว่า เก้านาฬิกาเยี่สิบสามนาที</p> <p>๔. ใช้เป็นจุดทศนิยม แล้วจุดทศนิยมให้อ่านตัวเลขเรียงกันไป เช่น</p> <p>๕.๑๒ อ่านว่า ห้าจุดหนึ่งสอง ๘.๒๕ อ่านว่า แปดจุดสองห้า</p>
๒.	เสมอภาค	=	<p>๑. ใช้เขียนคั่นกลาง เพื่อแสดงความข้างหน้ากับข้างหลังว่ามีส่วนเท่ากัน เช่น</p> <p>$๒ + ๒ = ๔$ (อ่านว่า สองบวกสองเท่ากับสี่) $๕ + ๕ = ๑๐$ (อ่านว่า ห้าบวกห้าเท่ากับสิบ) $๖ + ๒ = ๘$ (อ่านว่า หกบวกสองเท่ากับแปด)</p>

ที่	ชื่อ	เครื่องหมาย	หลักการใช้/ตัวอย่าง
๓.	จุลภาค	,	<p>๑. คั่นจำนวนนับจากหลักหน่วยไปที่ละ ๓ หลัก เช่น ๑,๕๐๐ อ่านว่า หนึ่งพันห้าร้อย ๒,๔๖๐,๐๐๐ อ่านว่า สองล้านสี่แสนหกหมื่น</p> <p>๒. ใช้ในหนังสือพจนานุกรมเพื่อคั่นความหมายของคำที่มีความหมายหลาย ๆ อย่าง เช่น บรรเทา ก. ทุเลาหรือทำให้ทุเลา, ผ่อนคลายหรือทำให้ผ่อนคลายลง</p>
๔.	วงเล็บ นกลิขิต	()	<p>๑. ใช้กันข้อความที่ขยายหรืออธิบายไว้เป็นพิเศษ เพื่อช่วยให้เข้าใจข้อความนั้นได้แจ่มแจ้งขึ้น เช่น มนุษย์ได้สร้างโลภะ (ความโลภ) โทสะ (ความโกรธ) และโมหะ (ความหลงผิด) ให้เกิดขึ้นในใจของตนเอง</p> <p>๒. ใช้กันข้อความที่บอก ที่มาของคำหรือข้อความ เช่น ชลี (กลอน) ก. อัญชลี, ไหว้</p> <p>๓. ใช้กับหัวข้อที่เป็นตัวอักษรหรือตัวเลข ซึ่งอาจจะใช้เพียงเครื่องหมายวงเล็บปิดก็ได้ เช่น (ก) หรือ ก) (๑) หรือ ๑)</p>
๕.	ยัติภังค์	-	<p>๑. ใช้แยกพยางค์เพื่อบอกคำอ่าน โดยเขียนไว้ระหว่างพยางค์แต่ละพยางค์ เช่น เสมา อ่านว่า เส - มา เกษตร อ่านว่า กะ - เสด</p> <p>๒. ใช้ในความหมายว่า ถึง เพื่อแสดงช่วงเวลาจำนวนสถานที่ เช่น ๑. เวลา ๙.๐๐ - ๑๐.๓๐ น. อ่านว่า เวลาเก้านาฬิกาถึงสิบนาฬิกาสามสิบนาที ๒. มีผู้ชมประมาณ ๑๐ - ๒๐ คน อ่านว่า มีผู้ชมประมาณสิบถึงยี่สิบคน ๓. ระยะทางนครนายก - จันทบุรี อ่านว่า ระยะทางนครนายกถึงจันทบุรี</p> <p>๓. ใช้เขียนแสดงลำดับย่อยของรายการที่ไม่ต้องใส่ตัวอักษร มีรายการคร่าว ๆ เช่น - พิธีเปิดงาน - รำอวยพร - ดนตรี - บรรเลง</p>

ที่	ชื่อ	เครื่องหมาย	หลักการใช้/ตัวอย่าง
๖.	อัญประกาศ	“ ”	๑. ใช้เพื่อแสดงว่าคำหรือข้อความนั้น เป็นคำพูดหรือความนึกคิด เช่น - “ขอให้ทุกคนตั้งใจจริง แล้วจะประสบความสำเร็จ” ๒. ใช้เพื่อเน้นคำหรือข้อความนั้นให้เด่นชัดขึ้น เช่น - คำว่า “ตะโก้” พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง “ชื่อขนมชนิดหนึ่งทำด้วยแป้งข้าวเจ้ากวนเข้ากับน้ำตาล ใส่แห้วหรือข้าวโพดเป็นต้นก็ได้ หยอดหน้าด้วยกะทิกวนกับแป้ง”
๗.	ปรัศนี	?	ใช้เมื่อสิ้นสุดความหรือประโยคที่เป็นคำถาม เช่น - ทำไมเธอถึงมาโรงเรียนสาย ? - ใครมาแล้วบ้าง ?
๘.	อัศเจรีย์	!	๑. ใช้เขียนหลังคำ วลี หรือประโยคที่เป็นคำอุทาน เช่น - อื้อฮือ ! มากจังเลย - โอ๊ย ! เจ็บ ๒. ใช้เขียนหลังคำเลียนเสียงธรรมชาติ เพื่อให้ผู้อ่านทำเสียงได้เหมาะสมกับเหตุการณ์ในเรื่องนั้น ๆ เช่น - โครม ! - ปัง !
๙.	ไม้ยมก หรือ ยมก	ๆ	ใช้เขียนหลังคำ วลี หรือประโยค เพื่อให้อ่านซ้ำคำวลีหรือประโยค อีกครั้งหนึ่ง เช่น - เด็กเล็ก ๆ อ่านว่า เด็กเล็กเล็ก - ในวันหนึ่ง ๆ อ่านว่า ในวันหนึ่งวันหนึ่ง - แต่ละวัน ๆ อ่านว่า แต่ละวันแต่ละวัน
๑๐.	ไปยาลน้อย	ๆ	ใช้ละคำที่รู้กันดีแล้วโดยละส่วนท้ายไว้เหลือแต่ส่วนหน้าของคำพอเป็นที่เข้าใจ เช่น - กรุงเทพฯ คำเต็มคือ กรุงเทพมหานคร
๑๑.	ไปยาลใหญ่	ๆ	ใช้สำหรับละข้อความข้างท้ายที่อยู่ในประเภทเดียวกันซึ่งยังมีอีกมาก แต่ไม่ได้นำมาแสดงไว้ เช่น - สิ่งของที่ซื้อขายกันในตลาดมี เนื้อสัตว์ ผัก น้ำตาล น้ำปลา ฯลฯ

ที่	ชื่อ	เครื่องหมาย	หลักการใช้/ตัวอย่าง
๑๒.	สัญลักษณ์	_____	ใช้ขีดไว้ใต้คำหรือข้อความที่สำคัญ เพื่อเน้นให้ผู้อ่านสังเกตเห็นเป็นพิเศษ เช่น - หลักการอ่านตัวเลขมีตีพิมพ์รวมอยู่ในหนังสืออ่านอย่างไรเขียนอย่างไร
๑๓.	บุพสัญลักษณ์	”	ใช้แทนคำหรือข้อความที่อยู่บรรทัดบนเพื่อไม่ต้องเขียนซ้ำอีก เช่น กฎหมาย อ่านว่า กต - หมาย กระจก ” กระ - จก
๑๔.	ทับ	/	ใช้ขีดหลังจำนวนเลข เพื่อแบ่งจำนวนย่อยออกจากจำนวนใหม่ เช่น - บ้านเลขที่ ๕๖/๓๔๒ อ่านว่า บ้าน - เลข - ที่ - ห้า - สิบ - หก - ทับ - สาม - สี่ - สอง
๑๕.	ทวิภาค	:	๑. ใช้บ่งบอกที่กำลังจะมีรายละเอียดปลีกย่อยที่แยกไว้เป็นข้อ ๆ เช่น - แม่สีมี ๓ สี : สีแดง, สีเหลือง, สีน้ำเงิน ๒. ใช้เป็นตัวแบ่งอัตราส่วน อ่านว่า ต่อ เช่น - ผสมน้ำยาในน้ำด้วยอัตราส่วน ๑ : ๔ (น้ำยาหนึ่งส่วนต่อน้ำสี่ส่วน) ๓. ใช้เป็นตัวคั่นตัวเลขบอกเวลา สำหรับภาษาไทยสามารถใช้มหัพภาคแทนได้ เช่น - เวลา ๑๒ : ๐๐ น. (เวลาสิบสองนาฬิกา) ๔. ใช้ในบทสนทนา เช่น แก้ว : สวัสดีค่ะ จอย สบายดีไหม จอย : สวัสดีค่ะแก้ว ฉันสบายดี แล้วเธอล่ะ แก้ว : สบายดีค่ะ

กิจกรรมฝึกเขียนเครื่องหมายวรรคตอน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สมุดมิตรภาพ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เครื่องหมายวรรคตอน
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมายวรรคตอนจากข้อความในกรอบให้ถูกต้องและสมบูรณ์

หมู่บ้านจัดสรรของนางนุช ชื่อว่า บ้านสุขาวดี ซึ่งเป็นโครงการที่เปิดใหม่ยิ่งใหญ่
 อลังการ ตั้งอยู่ที่ ต หัวหิน อ หัวหิน จ ประจวบคีรีขันธ์ และจะมีการจัดพิธีเปิด
 โครงการ ในวันเสาร์ที่ ๑๐ มีนาคม พ ศ ๒๕๖๘ นี้

ราคาเริ่มต้นที่ ๓ ๕๐๐ ๐๐๐ บาท สองล้านห้าแสนบาทถ้วน โดยมีบ้านขนาด
 กลางประมาณ ๒๐ ๓๐ หลัง และบ้านขนาดใหญ่ ๔๐ ๕๐ หลังเลยทีเดียว

คำถาม ใครที่สามารถจับจองได้บ้าง

คำตอบ ทุกกลุ่มอาชีพและไม่มีหนี้สินเกิน ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท

ในโครงการมีสนามหญ้า สวนสาธารณะ และเครื่องออกกำลังกายต่าง ไว้บริการ
 ตามจุดต่าง เพื่อให้ทุกคนได้ใช้บริการ มีรถประจำทางวิ่งผ่านหน้าหมู่บ้าน สามารถ
 เดินทางไป จ ประจวบ ได้สะดวก ส่วนนางนุชได้จองบ้านไว้แล้ว โดยเลือกบ้านเลขที่
 ๑๑๑ ๙๙ ซึ่งเป็นเลขสวย เพราะนางนุชให้ความสำคัญกับ เลขมงคล เป็นอย่างมาก

ใบบางที่ ๒ เรื่อง การอ่านและเขียนเครื่องหมายวรรคตอน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สมุติมิตรภาพ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เครื่องหมายวรรคตอน
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมายวรรคตอนที่ปรากฏในกรอบและบอกชื่อให้ถูกต้อง
จากนั้นจับคู่กันประเมินการอ่านข้อความ

ข้อที่ ๑. วันเสาร์นี้ คุณพ่อจะเดินทางเข้ากรุงเทพฯ เพื่อไปประชุมผู้บริหารระดับสูง

เครื่องหมายวรรคตอน	ชื่อเครื่องหมายวรรคตอน	ประเมินการอ่าน	
		ถูกต้อง ☒	ไม่ถูกต้อง ☒
.....

ข้อที่ ๒. ณ ห้องเรียนวิทยาศาสตร์ ครูกำลังสอนเรื่อง การผสมน้ำตาลก้อนลงในน้ำเปล่า
และให้นักเรียนมาสังเกตผลการทดลอง ณ เวลา ๑๕ : ๓๐ น. ก่อนเลิกเรียน

เครื่องหมายวรรคตอน	ชื่อเครื่องหมายวรรคตอน	ประเมินการอ่าน	
		ถูกต้อง ☒	ไม่ถูกต้อง ☒
.....

ข้อที่ ๓. สมใจ อยู่บ้านเลขที่ ๔๒๑/๕๒ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.บุรีรัมย์

เครื่องหมายวรรคตอน	ชื่อเครื่องหมายวรรคตอน	ประเมินการอ่าน	
		ถูกต้อง ☒	ไม่ถูกต้อง ☒
.....
.....

ข้อที่ ๔. ในแต่ละวัน ๆ เราพบเจอผู้คนมากมาย ทำให้เราได้เรียนรู้ซึ่งกันและกัน ทุกท่าน เคยตั้งคำถามกับตนเองบ้างหรือไม่ ? ว่าการอยู่คนเดียวกับการอยู่ร่วมกับผู้อื่น แบบไหนดีกว่ากัน อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะเลือกอยู่คนเดียวหรือเลือกอยู่กับคนหลาย ๆ คน ขอแค่เราเป็นคนดี ไม่สร้างความเดือนร้อนให้สังคมก็พอ

เครื่องหมายวรรคตอน	ชื่อเครื่องหมายวรรคตอน	ประเมินการอ่าน	
		ถูกต้อง ☒	ไม่ถูกต้อง ☐
.....
.....
.....

ข้อที่ ๕. มนุษย์ได้สร้างโลภะ (ความโลภ) โทสะ (ความโกรธ) และโมหะ (ความหลง) ให้เกิดขึ้นในใจของตน ซึ่งมีสาเหตุมาจากหลายปัจจัย ดังนี้

- กิเลส ตัณหา
- อารมณ์ ความรู้สึก

เราสามารถป้องกันปัญหาเหล่านี้ โดยไม่ให้เกิดขึ้นกับตัวเราได้ เช่น คิดเชิงบวก ไม่วิตกกังวล ปล่อยวาง ไม่หุนหันดุเดือดง่าย ๆ ฯลฯ

เครื่องหมายวรรคตอน	ชื่อเครื่องหมายวรรคตอน	ประเมินการอ่าน	
		ถูกต้อง ☒	ไม่ถูกต้อง ☐
.....
.....
.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็นจากการอ่าน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สมุติมิตรภาพ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การอ่านเรื่องสั้นจรใจ
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การเขียนแสดงความคิดเห็น

การเขียนแสดงความคิดเห็น เป็นการเขียนที่ประกอบด้วยข้อมูลอันเป็นข้อเท็จจริงต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยความคิดเห็นควรมีเหตุผล และเป็นไปในทางสร้างสรรค์

หลักการเขียนแสดงความคิดเห็น

๑. การเลือกเรื่อง ควรเลือกเรื่องที่เป็นที่สนใจของสังคมหรือเป็นเรื่องที่ทันสมัย อาจเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปะ วิทยาศาสตร์ หรือข่าวเหตุการณ์ประจำวัน ทั้งนี้ผู้เขียนต้องมีความรู้และเข้าใจเรื่องที่จะแสดงความคิดเห็นเป็นอย่างดี

๒. การให้ข้อเท็จจริง โดยข้อมูลที่เลือกมานั้นจะต้องมีรายละเอียดต่าง ๆ เช่น ที่มาของเรื่อง ความสำคัญ และเหตุการณ์เป็นต้น

๓. การแสดงความคิดเห็น ผู้เขียนอาจแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องได้ ๔ ลักษณะ ดังนี้

๓.๑ การแสดงความคิดเห็นเพื่อตั้งข้อสังเกต เช่น การเติบโตของธุรกิจอินเทอร์เน็ต ความนิยมรับประทานอาหารเสริมสุขภาพ

๓.๒ การแสดงความคิดเห็นเพื่อสนับสนุนข้อเท็จจริง เช่น หัวข้อเรื่อง “การปราบปรามยาเสพติดขั้นเด็ดขาดของรัฐบาล”

๓.๓ การแสดงความคิดเห็นเพื่อโต้แย้งข้อเท็จจริง เช่น หัวข้อเรื่อง “การกินยาลดความอ้วนของวัยรุ่น”

๓.๔ การแสดงความคิดเห็นเพื่อประเมินค่า เช่น หัวข้อเรื่อง “การวิจารณ์เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัล วรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียนหรือรางวัลซีไรต์”

๔. การเรียบเรียง

๔.๑ การตั้งชื่อ ควรตั้งชื่อเรื่องให้เร้าความสนใจผู้อ่าน และสอดคล้องกับเนื้อหาที่จะเขียน เพราะชื่อเรื่องเป็นส่วนที่ผู้อ่านจะต้องอ่านเป็นอันดับแรก และเป็นการบอกขอบเขตของเรื่อง

๔.๒ การเปิดเรื่อง ใช้หลักการเขียนเช่นเดียวกับคำนำ และควรเปิดให้น่าสนใจ

๔.๓ การลำดับเรื่อง ควรลำดับเรื่องให้มีความต่อเนื่องสอดคล้องกันตั้งแต่ต้นจนจบ

๔.๔ การปิดเรื่อง ใช้หลักการเกี่ยวกับการเขียนสรุปและควรปิดเรื่องให้ผู้อ่านประทับใจ

๕. การใช้ภาษา ควรใช้ภาษาอย่างสละสลวย ชัดเจน ไม่เยิ่นเย้อ มีการใช้สำนวนโวหารอย่างเหมาะสมกับเรื่อง นอกจากนั้นยังต้องใช้ถ้อยคำที่สื่อความหมายได้ตรงตามอารมณ์และความรู้สึกของผู้เขียน และแสดงความจริงใจ

ใบงานที่ ๓ เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่องสั้น
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สมุดมิตรภาพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การอ่านเรื่องสั้นจรรโลงใจ
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องสั้น “เพื่อนเก่า” แล้วเขียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่อง

“เพื่อนเก่า”

กิตติศักดิ์ ศรีแก้ววรวง

เรื่องย่อ

พอวัยล่วงเลย ผ่านพ้นช่วงกลางคนมาอย่างเข้าวัยดึก ผมก็รู้สึกว่าคุณชีวิตเริ่มโหยหาอดีตมากขึ้น ยังไม่ได้พำนักอยู่ในบ้านเกิด ด้วยต้องมาทำงานอยู่ต่างจังหวัดนับสิบปี วันเวลาเก่า ๆ มักจะย้อนเข้ามาในหัวคำนึง คิดถึงเพื่อน คิดถึงครู คิดถึงโรงเรียน ยิ่งไปกว่านั้นทุกเหตุการณ์ทุกวีรกรรม ยังคงถูกเก็บไว้ในลิ้นชักแห่งความทรงจำ ที่แง้มเปิดออกมาเมื่อใด รวากับว่าทุกเรื่องราวเพิ่งผ่านมาเมื่อวานนี้เอง

อีกปีเดียวผมก็จะห้าสิบแล้ว เพื่อนวัยเดียวกันเริ่มมีอันเป็นไปทีละคน บางคนตายไปแล้วแต่ก็เหมือนยังอยู่ บางคนยังอยู่แต่ก็เหมือนตายจากกันไปแล้ว และผมได้ข่าวครูที่เคยประสิทธิ์ประสาทวิชาค่อยๆ ล้มหายตายจากไปถึงขั้น ประหนึ่งใบแก่ของไม้ใหญ่ทยอยกันผลัดใบลง จนคิดว่าป่านนี้คงไม่เหลือครูที่เคยอบรมสั่งสอนในวัยเยาว์หลงเหลืออยู่อีกแล้ว

แต่พอทราบข่าวว่า ครูเก่าซึ่งเคยสอนตอนประถมที่พัทลุง อาจยังมีชีวิตอยู่ท่านหนึ่ง ผมก็พยายามสืบเสาะทุกวิถีทาง เพื่อให้ได้ที่อยู่ปัจจุบันของท่านมา และตั้งปณิธานขอให้ได้กราบครูผู้มีพระคุณท่านนี้อีกสักครั้ง

ครูนงรามเคยสอนวิชา ภาษาอังกฤษ ผมกับเพื่อน ๆ ตอนอยู่ ป.๖ สมัยนั้นพวกเราอย่งวัยกระเตาะ เพิ่งสิบเอ็ดสิบสองปีกันเห็นจะได้ ภาพครูในปัจจุบันจึงสุดจะคาดเดา ผมเริ่มต้นโดยติดต่อไปยังโรงเรียนเก่า ทว่าได้รับแจ้งกลับมาว่า หลังรุ่นผมจบการศึกษา ครูนงรามย้ายไปสอนโรงเรียนแถบภาคกลาง ไม่มีข้อมูลอื่นใดอีก ทั้งที่อยู่หรือเบอร์โทรศัพท์ ผมจึงมาสืบหาจากญาติของครู แต่ก็คว้าน้ำเหลว ญาติห่างๆ ของครูบอกว่าไม่ได้ติดต่อกันนานมากแล้ว

เหมือนจะมืดไปแล้วเจ็ดดำน แต่ผมยังไม่ถอดใจ พยายามหาหนทางอื่นเพื่อติดต่อครูให้จงได้ วินาทีนั้นผมนึกถึงอินเทอร์เน็ต ‘กูเกิล’ อาจเป็นด้านที่แปดซึ่งมีแสงสว่างรออยู่ แต่หากครูแต่งงานมีครอบครัว ต้องเปลี่ยนนามสกุลตามสามี การสืบค้นข้อมูลก็คงเป็นเรื่องยากขึ้นไปอีก

ผมเริ่มหายใจไม่ทั่วท้อง ขณะพิมพ์ชื่อ-นามสกุลของครู ตามด้วยกดปุ่มค้นหาข้อมูลกระทู้ที่ปรากฏหน้าจอ ล้วนแล้วแต่เป็นข้อมูลของผู้ที่มีชื่อหรือนามสกุลซึ่งสะกดคล้ายๆ กันกับครูแทบทั้งสิ้น ผมเป่าปาก รู้สึกผิดหวัง เมื่อลื่นผ่านหน้าแรกไป โดยไม่มีเบาะแสใดๆ ให้ตามต่อได้ เลยกระทั่งไล่อ่านไปในหน้าที่สอง มีกระทู้ของเพจไทยแลนด์เยลโลเพจเจส แสดงชื่อ-นามสกุลของครูที่ถูกต้อง ระบุภูมิลำเนา พร้อมหมายเลขโทรศัพท์บ้าน ข้อมูลสั้นๆ นั้นทำเอาหัวใจผมพองโต ใจเต้นไม่เป็นสำเลยทีเดียว

หลังได้คุยโทรศัพท์ทางไกลกับครูนงรามวันนั้น จึงทราบว่าครูเกษียณราชการมาหลายปี ยังครองโสดและใช้ชีวิตอยู่ที่อัมพวา สมุทรสงครามตลอดมา ตั้งแต่ย้ายภูมิลำเนาไปจากปักข์ไต้ นับว่าโชคชะตายังเข้าข้างผมกับเพื่อนพ้องไม่น้อย ท้ายที่สุดเราก็ตามหาครูจนเจอ ก่อนหน้านี้ผมกับเพื่อน ๆ เคยนัดพบปะกันมาบ้างแล้ว

การสื่อสารยุคใหม่ช่วยให้เราติดต่อถึงกันสะดวกและรวดเร็วขึ้น พอได้ข้อมูลของครูผมจึงแจ้งไปยังไลน์กลุ่ม เพื่อนัดรวมตัวกันที่อัมพวาในอีกหนึ่งเดือนถัดมา แม้เพื่อนที่ทราบข่าวประสงค์จะมาร่วมงานพบปะที่กำลังจะมีขึ้น แต่หลายคนก็จำต้องล้มเลิกความตั้งใจ ยอมปล่อยให้โอกาสสำคัญหลุดลอย จากสารพันปัญหาอันส่งผลกระทบต่อการเดินทาง ขณะที่บางส่วนยังไม่สามารถติดต่อได้

เราสืบว่าคนไปถึงบ้านครูตอนสายวันหนึ่งของเดือนมีนาคม ผมเห็นหญิงวัยต้นเจ็ดสิบยืนรอรับพวกเรานำรถบ้าน อติตครูสอนภาษาอังกฤษสุดเปรี๊ยะ แต่งตัวโฉบเฉี่ยวน่าสมัยที่สุดในโรงเรียน บัดนี้ก็ยังคงมีร่องรอยเหล่านั้นปรากฏให้เห็น ครูนงรามรูปร่างผอมบาง งามสมวัย สุขภาพแข็งแรงและกระฉับกระฉ่างกว่าที่เราคิดกันเอาไว้เสียอีก

“ครูคงทำบุญร่วมกับพวกเธอไว้ ถึงได้มาพบกันอีกนะ” ครูนงรามเอ่ยทักทายขึ้นเป็นประโยคแรก ดวงตาฉายประกายปลื้มปีติ น้ำตารื้นขณะกวาดสายตามองพวกเรา หลังจากนั้นเพื่อนๆ จึงทยอยเข้าสวมกอดครู สลับถามไถ่กันเสียงเจื้อยแจ้วจนแทบไม่มีช่องว่างให้ผมพูดแทรก ผมปล่อยให้เพื่อนเดินไปล้วงหน้า ผ่านบริเวณสวนหย่อมและแปลงผักสวนครัวเล็ก ๆ ตามครูเข้าในบ้าน ขณะนี้ขึ้นได้ว่าลิ้มของขึ้นหนึ่งไว้ จึงย้อนกลับไปที่รถอีกครั้งเพียงลำพัง บ้านครึ่งปูนครึ่งไม้สีขาวของครูหลังนั้น ไม่ได้หรูหรา หากแต่ดูอบอุ่น ภายในห้องรับแขกจัดวางข้าวของเครื่องใช้อย่างเป็นระเบียบ ด้านหนึ่งเปิดหน้าต่างรับลมจากแม่น้ำ ชูรับแขกถูกจัดวางชิดผนัง เพิ่มพื้นที่กลางห้องวางโต๊ะยาวพร้อมเก้าอี้ เตรียมอาหารว่างมากมายไว้ต้อนรับพวกเรา ผิงตรงข้ามมีตู้ไม้ใส่ของเก่าเก็บ ใกล้กันเป็นตู้เสมอวางโทรทัศน์ ผิงอีกด้านเรียงรายด้วยภาพถ่ายบ้างสีบ้างขาว-ดำ ในกรอบหลากหลายขนาด แขนงเกือบเต็มพื้นที่ ราวแกลเลอรีแสดงภาพถ่ายของศิลปินดัง ส่วนใหญ่เป็นภาพครูขณะร่วมกิจกรรมจิตอาสาอันน่าประทับใจ รวมทั้งภาพในอิริยาบถต่างๆ พร้อมเพื่อนพ้อง ขณะท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ หลายนมูโลก เป็นที่ตื่นตาของพวกเราเมื่อได้เดินดูอย่างชื่นชม

พอเห็นว่าได้เวลา ผมถือโอกาสเป็นตัวแทนของเพื่อนทั้งหมด มอบของขวัญชิ้นพิเศษที่เตรียมมา เป็นที่ระลึกสำหรับครู มันเป็นภาพถ่ายหน้าเสาธงของพวกเราพร้อมคณะครูในวันที่จบการศึกษาชั้นประถมปลาย ขยายใหญ่ แต่งสีซีเปีย ใส่กรอบไม้เรียบ ๆ แต่ดูทรงคุณค่า

“โอ้ สวยมาก ขอบใจลูกทุกคนจริง ๆ” ครูนงรามยิ้มพราย แม้จะผ่านมาเนิ่นนาน แต่แววตาเปี่ยมเมตตาคุณนั้ยังไม่เปลี่ยนแปลง ก่อนก้มพินิจในภาพตรงกลุ่มเด็กผู้ชายที่ยืนเรียงแถวบนพลางเอ่ยขึ้น “นี่นายพีระ อดุลย์ เขิงชาย...ใช่มั๊ย?” แล้วซ้อนตามอง “มากันครบทั้งสามคนเลยนะ” “สูงโปร่งนี้หัวหน้าห้องของเรา...กิตติชัย” ครูนงรามชี้ค้ำตรงกลางภาพ แล้วเงยหน้ายิ้มปริ่มมายังผม ก่อนวางสายตาไปในภาพเก่าอีกครั้ง

“นายเอกรัฐ... เมื่อก่อนตัวขาวผมทองเหมือนลูกฝรั่ง ตอนนี่กลายเป็นลูกแซมใส่แว่นตาไปเสียแล้ว” ครูนงรามหันไปส่ายออกคนที่รูปร่างท่วมขิ้นผิดหูผิดตา แต่ยังคงบุคลิกขี้เล่น คุยสนุก แต่ทว่าแฝงความจริงจ้งเป็นบางคราว เปลี่ยนบรรยากาศซาบซึ้งเป็นครีกครื้นเฮฮาขึ้นมาทันใด “ตัวเล็กสุด...วิเศษฐิใช่มั๊ย” ครูทำท่าเหมือนนึกอะไรขึ้นมาได้ “มาถึงโรงเรียนแต่เช้าก่อนใครทุกวันเลย”

“ต้องรีบมาแต่ไก่โห่ เพราะต้องมาลอกการบ้านเพื่อนคร้บครู” เขิงชายโพล่งขึ้น เพื่อน ๆ ระเบิดหัวเราะกันยกใหญ่ ขณะเจ้าตัวสายหัว ยิ้มหน้าแดง

“นี่แม่อิงอร ซฎาพร ยุฎารัตน์...สินะ” ครูเลื่อนสายตาลงมาตรงแถวนั่งของเด็กผู้หญิง

“แต่ก่อนร้องให้ขี้มูกโปงเวลาถูกครูดุ ตอนนี่ยังเป็นอยู่ไหม” ครูนงรามปรายตาเข้ายุฎารัตน์ “ตอนนี่หนูได้เป็นแม่พิมพ์เหมือนครูแล้วนะคะ จะทำตัวเหมือนแต่ก่อนให้เด็ก ๆ เห็นจะไม่ได้แล้วค่ะ” ยุฎารัตน์แก้เก้ออย่างภาคภูมิใจ “โอ้ ครูดีใจด้วยจริง ๆ แล้วก็ยินดีกับความสำเร้งของลูกทุกคนด้วยค่ะ ฝากบอกคนที่ไม่ได้มาวันนี้ด้วยนะ”

ให้เขียนแสดงความคิดเห็นจากการอ่านเรื่อง “เพื่อนเก่า” อย่างมีเหตุมีผล (๗-๙ บรรทัด)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สมุดมิตรภาพซาบซึ่งใจ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง วิเคราะห์บทความตามข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การฝึกวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น จากการอ่านการฟัง และการดู เป็นทักษะที่สำคัญ เพราะทุกวันนี้เป็นยุคแห่งข่าวสารข้อมูล เราต้องรับสารที่เข้ามาในชีวิตประจำวันอย่างมากมาย ทั้งที่เป็นเรื่องราวความรู้ บอกเล่าให้ทราบ ให้แนวคิด ให้ความเพลิดเพลิน และเป็นเรื่องเชิงโน้มน้าวใจ หากเราไม่สามารถแยกแยะข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็นจากเรื่องที่เรารับฟัง การดู หรือจากการอ่าน เราก็จะไม่สามารถนำประโยชน์จากการฟัง การดู หรือการอ่านไปใช้ประโยชน์ได้เลย

ลักษณะของข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

ข้อเท็จจริง คือ ข้อความหรือเหตุการณ์ที่เป็นมาหรือที่เป็นอยู่ตามจริง สามารถพิสูจน์ได้ มีหลักฐานน่าเชื่อถือ และสมเหตุสมผล

ข้อคิดเห็น คือ ความเห็น ความคิดเห็น ความรู้สึกนึกคิด การคาดเดา และการคาดคะเน รวมไปถึงการแสดงทรรศนะ

หลักการแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาสาระของการฟัง การดู และการอ่านว่าตอนใดเป็นข้อเท็จจริง ตอนใดเป็นข้อคิดเห็น เราต้องใช้ความคิด ความรู้ และประสบการณ์ เพื่อพิจารณาว่าเรื่องนั้นมีความเป็นจริง สมเหตุสมผล มีความถูกต้องหรือไม่ มากน้อยเพียงใด โดยมีหลักการพิจารณา ดังนี้

ลักษณะข้อเท็จจริง	ลักษณะข้อคิดเห็น
๑. มีความเป็นไปได้	๑. แสดงความรู้สึก อารมณ์ ของแต่ละคน
๒. มีความสมจริง	๒. แสดงความคาดคะเน
๓. มีหลักฐานเชื่อถือได้	๓. แสดงการเปรียบเทียบ
๔. มีความสมเหตุสมผล	๔. แสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ

ใบงานที่ ๔ เรื่อง การวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากบทความ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สมุดมิตรภาพซาบซึ่งใจ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง วิเคราะห์บทความตามข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านและวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและความคิดเห็น จากเรื่องที่กำหนดให้

เรื่อง เติมน้ำที่เกินครึ่งแก้ว (ต้นทุนเวลา)

ถ้าเห็นแก้วน้ำที่มีน้ำอยู่เกินครึ่งแก้ว เราจะรู้สึกว่ามีมาก แต่เมื่อน้ำมีไม่ถึงครึ่งเราถึงจะเริ่มรู้สึกว่ามีเหลือน้อย ถ้าต้องเติมน้ำลงไปใแก้วย่อมไม่มีใครอยากจะเติมน้ำที่เกินครึ่งแก้ว ซึ่งมันก็เป็นความรู้สึกที่สมเหตุผล จะรีบไปทำไม ?

หากชีวิตคนเรามีค่าเฉลี่ยอายุอยู่ที่ ๘๐ ปี ในยามที่อายุยังไม่ถึง ๔๐ ในที่นี้เรียกได้ว่าไม่ถึงครึ่ง หลายคนย่อมไม่อยากจะดิ้นรน ไม่มีเป้าหมาย หรือรีบไขว่คว้าความ “มั่นคง” กันนัก แต่หลังอายุ ๔๐ เป็นต้นไป... ไขไปแล้วมันเหลือไม่ถึงครึ่ง ถ้ายังไม่มั่นคง นี่คือสภาวะที่ควรหวั่นไหว เพราะชีวิตมันไม่ง่ายเหมือนการเติมน้ำ...

มุมหนึ่งก็เหมือนจะบอกเล่าเรื่องราวของตัวเองที่จริง ๆ ชีวิต ณ วันนี้ดูยุ่งยาก ละเอียด และมีกรอบเสียเหลือเกิน (เมื่อมองอย่างผิวเผิน) แต่จากคนที่เคยรักอิสระและดิ้นรนมากอย่างผมต้องเปลี่ยนไป มันก็ไม่ใช่ว่าการผินแมแต่ชนิดเดียว เพียงเพราะไม่อยากเสียเวลาอีกแล้ว...

“ระเบียบทำให้ง่าย วินัยทำให้ก้าวหน้า” เรื่องนี้เคยเขียนไว้เป็นบทความสั้นก่อนหน้าี่นี้อาจเป็นบทความที่มองบนภาพที่กว้างขึ้น หลายคนยังมองโลกเพียงมิติเติมหรือแค่บางมิติหาแต่ความสุขที่คิดว่าหลากหลาย บนความรู้สึกว่า “เวลาที่ยังมี” และชีวิตยังอยากมีประสบการณ์ มันก็ไม่ผิดเลย เพียงแต่จุดหนึ่งจะเข้าใจได้ว่า มันก็ต้องมา “คู่กัน” กับการสร้างหลายสิ่งอย่างเพื่อ “อนาคต” ไว้ด้วย

ข้อเท็จจริง	ข้อคิดเห็น
.....
.....
.....
.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การท่องจำบทอาขยาน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สมุคมิตรภาพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง บทอาขยานแนวทางชีวิต
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การท่องบทอาขยาน

การท่องจำหรือท่องบทอาขยาน เป็นการอ่านออกเสียงที่อาศัยความจำโดยไม่ดูบทอ่านต้องใช้ความสามารถในการจำบทท่องจำ อ่านให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์และทำนองเสนาะของบทร้อยกรองนั้น ๆ สอดคล้องกับอารมณ์ในบทอ่าน โดยอ่านให้ไพเราะถูกต้องคล้องแคล้วเกิดภาพพจน์ได้รสได้อารมณ์

ความหมายของบทอาขยาน

บทอาขยานคือ บทท่องจำ การเล่า การสวด เรื่อง นิทาน ซึ่งเป็นการท่องจำข้อความ หรือคำประพันธ์ที่ชอบ บทร้อยกรองที่ไพเราะ โดยอาจตัดตอนมาจากหนังสือวรรณคดีเพื่อให้ผู้ท่องจำได้เห็นความงามของบทร้อยกรองทั้งในด้านวรรณศิลป์ การใช้ภาษา เนื้อหา และวิธีการประพันธ์สามารถนำไปใช้เป็นแบบอย่างในการแต่งบทร้อยกรอง หรือนำไปใช้เป็นข้อมูล ในการอ้างอิงในการพูดและการเขียนได้ เป็นอย่างดี

หลักการท่องบทอาขยาน

การท่องบทอาขยานส่วนใหญ่เป็นการท่องออกเสียง คือ ผู้ท่องเปล่งเสียงออกมาดัง ๆ ในขณะที่ใช้สายตากวาดไปตามตัวอักษร ยึดหลักการออกเสียงเหมือนหลักการอ่านทั่วไป เพื่อให้การออกเสียงมีประสิทธิภาพควรฝึกฝน ดังนี้

๑. ฝึกเปล่งเสียงให้ดังพอประมาณ ไม่ตะโกน ควรบังคับเสียง เน้นเสียง ปรับระดับเสียงสูงต่ำให้สอดคล้องกับจังหวะลีลา ท่วงทำนอง และความหมายของเนื้อหาที่อ่าน
๒. ท่อง ด้วยเสียงที่ชัดเจน แจ่มใส ไพเราะ มีกระแสวิงเสียงเดียว ไม่แตกพร่า เปล่งเสียงจากลำคอโดยตรงด้วยความมั่นใจ
๓. ท่อง ออกเสียงให้ถูกอักขรวิธีหรือความนิยม และต้องเข้าใจเนื้อหาของบทอาขยานนี้ก่อน
๔. ออกเสียง ร ล คำควบกล้ำ ให้ถูกต้องชัดเจน

ใบงานที่ ๕ เรื่อง การท่องเที่ยวอาชยาน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สมุดมิตรภาพ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง บทอาชยานแนวทางชีวิต
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนท่องเที่ยวอาชยานเรื่อง เป็นมนุษย์หรือเป็นคน ให้ถูกต้องตามหลักการท่องเที่ยว

เป็นมนุษย์หรือเป็นคน

<p>๑ เป็นมนุษย์เป็นได้เพราะใจสูง ถ้าใจต่ำเป็นได้แต่เพียงคน ใจสะอาด ใจสว่าง ใจสงบ เพราะทำถูกพูดถูกทุกเวลา ใจสกปรกมีดมัวและร้อนร่า เพราะพูดผิดทำผิดจิตประเวง คิดดูเถิดถ้าใครไม่ยกตก ให้ใจสูงเสียได้ก่อนตัวตาย</p>	<p>เหมือนนกยูงมีดีที่แววขน ย่อมเสียที่ที่ตนได้เกิดมา ถ้ามีครบควรเรียกมนุษย์สา เปรมปรีดาคืนวันสุขสันต์จริง ใครมีเข้าควรเรียกว่าผีสิง แต่ในสิ่งนำตัวกลัวอบาย จงรีบยกใจตนรีบชวนขวย ก็สมหมายที่เกิดมาอย่าเชื่อนอ</p>
--	---

พระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาสภิกขุ)

ให้เขียนอธิบายข้อคิดที่ได้จากบทอาชยาน “เป็นมนุษย์หรือเป็นคน”

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง การเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สมุดมิตรภาพซาบซึ้งใจ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การเขียนแสดงความรู้สึก

เป็นการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดที่มีอยู่ให้ผู้อื่นได้รับรู้โดยการเขียน ซึ่งสะท้อนจากความรู้สึกที่ได้พบเห็นภาพ เหตุการณ์ สถานที่ หรือสิ่งของต่าง ๆ แทน การพูดให้ผู้อื่นฟัง

การเขียนแสดงความคิดเห็น

เป็นการเขียนขยายความจากเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยอธิบายหรือแสดงความคิดเห็นประกอบเรื่องนั้นอย่างมีเหตุผล

ดังนั้น การเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น เป็นการเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ควรพิจารณาอย่างรอบคอบ ผู้เขียนจะต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงว่าถูกต้องหรือไม่ แล้วเขียนให้กระจ่างชัด โดยใช้เหตุผลประกอบหรือ มีหลักฐานอ้างอิง

หลักการเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น

๑. ศึกษาเรื่องที่สนใจจะเขียนให้เข้าใจ ชัดเจน แจ่มแจ้ง
๒. กล่าวถึงข้อมูลหรือข้อเท็จจริงก่อน แล้วจึงกล่าวความรู้สึกหรือความคิดเห็น โดยใช้เหตุผลหรือหลักฐานประกอบ
๓. ควรเขียนในเชิงสร้างสรรค์ และมีข้อเสนอแนะ
๔. มีมารยาทในการเขียน เขียนด้วยภาษาที่สุภาพ ไม่ใช่ถ้อยคำรุนแรง
๕. ควรเขียนแบบร่างก่อน ตรวจสอบปรับปรุงสำนวนภาษา รวมทั้งเขียนสะกดคำให้ถูกต้อง

ใบงานที่ ๖ เรื่อง การเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สมุดมิตรภาพซาบซึ้งใจ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู
 เรื่อง.....

ส่วนนำ <hr/> <hr/> <hr/>
ความรู้สึกและความคิดเห็น <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
ส่วนสรุป <hr/> <hr/> <hr/>

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่

ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง การพูดแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สมุดมิตรภาพซาบซึ้งใจ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การพูดแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การพูดแสดงความรู้สึก

การพูดแสดงความรู้สึก เป็นการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดที่มีอยู่ให้ผู้อื่นได้รับรู้โดยการพูด ซึ่งสะท้อนจากความรู้สึกที่ได้พบเห็นภาพ เหตุการณ์ สถานที่ หรือสิ่งของต่าง ๆ ด้วยการพูดให้ผู้อื่นฟัง

การพูดแสดงความคิดเห็น

การพูดแสดงความคิดเห็น เป็นการพูดขยายความจากเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยอธิบายหรือแสดงความคิดเห็นประกอบเรื่องนั้นอย่างมีเหตุผล

ดังนั้น การพูดแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น จึงเป็นการพูดแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ควรพิจารณาอย่างรอบคอบ ผู้พูดจะต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงว่าถูกต้องหรือไม่ แล้วพูดให้กระจ่างชัด โดยใช้เหตุผลประกอบหรือ มีหลักฐานอ้างอิง และมีมารยาทในการพูด

หลักการพูดแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น

๑. ศึกษาคั่นคว้าเรื่องที่จะพูดให้เข้าใจ ชัดเจน แจ่มแจ้ง เพราะในการพูด ผู้พูดจะต้องเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องนั้นเป็นอย่างดี
๒. กล่าวถึงข้อมูลหรือข้อเท็จจริงก่อน แล้วจึงกล่าวความรู้สึกหรือความคิดเห็น โดยใช้เหตุผลหรือหลักฐานประกอบ
๓. ควรพูดในเชิงสร้างสรรค์ และมีข้อเสนอแนะ
๔. มีมารยาทในการพูด พูดด้วยภาษาที่สุภาพ ไม่ใช่ถ้อยคำรุนแรง
๕. ควรเขียนแบบร่างก่อนพูด แล้วตรวจสอบปรับปรุงสำนวนภาษาให้ถูกต้อง

ใบงานที่ ๗ เรื่อง แบบร่างการพูดแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สมุดมิตรภาพซาบซึ้งใจ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การพูดแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแบบร่างการพูดแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น จากนั้นพูดนำเสนอ
หน้าชั้นเรียน

เรื่อง.....

The writing area contains horizontal dashed lines for writing. A faint watermark is visible in the center, featuring the Thai Royal Coat of Arms and the text 'มูลนิธิการศึกษาทางไกลผาแดงลำปาง' and 'ในพระบรมราชูปถัมภ์'.

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง คำลงท้ายและคำปฏิเสธ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สมมุติภาพ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ทบทวนคำลงท้ายและคำปฏิเสธ
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

๑. คำลงท้าย คำลงท้าย เป็นคำที่ปรากฏในตำแหน่งสุดท้ายของประโยค ไม่มีความหมายเด่นชัดในตัว แบ่งได้ ๒ กลุ่ม ดังนี้

๑.๑ คำลงท้ายแสดงทัศนภาวะ เป็นคำลงท้ายที่แสดงเจตนาหรือความรู้สึกด้วยการออกเสียงต่าง ๆ กัน

- เงินทอนล่ะ	- เข้ามาซิ
- พรุ้งนี้เป็นวันหยุดนะ	- เข้ามาเถอะ

๑.๒ คำลงท้ายแสดงมารยาท เป็นคำลงท้ายแสดงความรู้สึกดีใจหรือไม่ดีใจ ขณะเดียวกันอาจแสดงสถานะหรือความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดด้วย เช่น

- รถมาแล้วค่ะ / พร้อมแล้วใช่ไหมครับ (แสดงความรู้สึกดีใจ)
- จะไปไหนกันดีวะ (แสดงความรู้สึกไม่ดีใจ)
- วันนี้ลมอะไรหอบมาถึงที่นี่ละยะ / ฉันทสวยยะ (แสดงจริตหรือการประชด)
- ครับ ผมเอง (คำลงท้ายแสดงมารยาทอาจใช้เป็นคำขานรับก็ได้)

๒. คำปฏิเสธ คำปฏิเสธ คือ คำที่ใช้บอกปิดหรือไม่ยอมรับ จำแนกเป็น ๒ ชนิดย่อย ได้แก่

๒.๑ คำปฏิเสธกริยา ได้แก่ มิ ไม่ หาไม่ และ หา...ไม่ ในบางครั้งคำปฏิเสธ “ไม่” มักปรากฏนำหน้าคำกริยา “ค่อย น่า ได้ ใคร เคย ต้อง” หากตัดคำปฏิเสธออกมักตัดคำกริยาออกเช่นกัน

- ผมมิใช่คนดีอะไร	- คนหลายคนไม่ชอบทุเรียน
- เขาเดินไม่ระวังรถ	- ฉันทไม่ชอบกินผัก

๒.๒ คำปฏิเสธข้อความ ได้แก่ หามิได้ มิได้ เปล่า มักใช้ปฏิเสธคำถาม เช่น

- ก: คุณมากับภรรยาหรือ
 ข: หามิได้
 ก: ถ้าอย่างนั้นคงมากับเพื่อน ๆ
 ข: มิได้
 ก: คุณดูท่าทางเหนื่อยนะ
 ข: เปล่า

ที่มา : เรียบเรียงมาจาก “บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม ๓” กระทรวงศึกษาธิการ

ใบงานที่ ๘ เรื่อง คำลงท้ายและคำปฏิเสธ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สมุดมิตรภาพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ทบทวนคำลงท้ายและคำปฏิเสธ
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนจำแนกชนิดคำลงท้ายและคำปฏิเสธจากประโยคที่กำหนดให้ต่อไปนี้

ข้อ	ประโยค	ชนิดของคำลงท้าย
๑	พรุ่งนี้ฉันจะไปเที่ยวที่ต่างจังหวัดบ้าน <u>เธอนะ</u>	
๒	เราจะไปทัศนศึกษาที่ <u>กันตดิเค</u>	
๓	พ่อค้า <u>คะ</u> ทำไมไม่ทอนเงิน <u>ล่ะคะ</u>	
๔	ผมขออาสาช่วยงานชุมชนเอง <u>ครับ</u>	
๕	เธอเดินเข้ามาเร็ว ๆ <u>สิ</u>	

ข้อ	ประโยค	ชนิดของคำปฏิเสธ
๑	ตอน <u>คำไม่</u> ค่อยมีพนักงานอยู่ในห้อง	
๒	เขา <u>มิ</u> ใช่คนใจดำขนาดนั้น	
๓	คนร้าย <u>ไม่</u> ยอมรับผิดข้อหาฆาตกรรม	
๔	ก้อย : เราจะพาลูกไปกินข้าวที่ <u>ไหนดี</u> คะคุณ แก่ง : <u>ห้ามได้</u> นะแม่ กินที่บ้านนี่ <u>ละดี</u> แล้ว	
๕	สมหญิง : คุณดูท่าทางคุณ <u>เหนื่อย</u> นะคะ สมชาย : <u>เปล่า</u> ครับ	
ให้แต่งประโยคที่มีคำลงท้ายและคำปฏิเสธ		
๑		
๒		
๓		
๔		

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง การเขียนจดหมาย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สมุดมิตรภาพซาบซึ่งใจ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การเขียนจดหมายถึงเพื่อน (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

จดหมาย คือ หนังสือที่มีไปมาถึงกัน การเขียนจดหมาย เป็นการสื่อสารกับบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่ง เพื่อแจ้งเรื่องราว ถามทุกข์สุข หรือเล่าเรื่องเหตุการณ์ต่าง ๆ

ส่วนประกอบของจดหมาย

๑. ที่อยู่ของผู้เขียน อยู่ตรงมุมบนขวาของหน้ากระดาษ บอกบ้านเลขที่ ซอย ถนน ตำบล จังหวัดและรหัสไปรษณีย์

๒. วัน เดือน ปี เขียนกึ่งกลางหน้ากระดาษ

๓. คำขึ้นต้น อยู่ด้านซ้ายห่างจากขอบกระดาษประมาณ ๑ นิ้ว และต้องเขียนให้เหมาะสมแก่ฐานะและตำแหน่งหน้าที่

๔. เนื้อความ เริ่มเขียนโดยย่อหน้าเล็กน้อยและขึ้นย่อหน้าใหม่ เมื่อขึ้นเนื้อความให้สำนวนภาษาที่ใช้ในการเขียน ต้องคำนึงถึงคุณภาพ เขียนถูกต้องเหมาะสมแก่ฐานะและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เว้นวรรคตอนให้ถูกต้อง ถ้าต้องการอวยพรให้ญาติผู้ใหญ่ในตอนท้ายของจดหมายควรอ้างถึงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ส่วนการอวยพรให้เพื่อนจะอ้างถึงสิ่งศักดิ์สิทธิ์หรือไม่ก็ได้

๕. คำลงท้าย อยู่ตรงกับวัน เดือน ปีที่เขียน และต้องเขียนให้ถูกต้องเหมาะสมแก่ฐานะบุคคล

๖. ลายมือชื่อของผู้เขียน เยื้องลงมาทางขวามือ ถ้าเขียนจดหมายถึงบุคคลที่ไม่คุ้นเคย ควรวงเล็บชื่อที่เขียนเป็นตัวบรรจง ถ้าเป็นจดหมายราชการต้องบอกยศตำแหน่งของผู้ส่งด้วย
****** ถ้าเป็นจดหมายลาภิกข และลาป่วย จะต้องมีการรับรองของผู้ปกครอง

๗. การเขียนหน้าของจดหมาย เป็นการเขียนชื่อและที่อยู่ของผู้รับจดหมาย จะต้องเขียนให้ชัดเจน และปิดดวงตราไปรษณียากรตรงมุมของด้านขวา และเขียนรหัสไปรษณีย์ทุกครั้ง

การเขียนจดหมาย ควรคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

๑. เขียนให้ผู้รับเข้าใจจุดประสงค์ของผู้เขียน ไม่เขียนออกนอกเรื่อง
๒. ไม่รวบรัด หรือเยิ่นเย้อจนเกินไป ควรเรียงลำดับข้อความในจดหมายตามลำดับเหตุการณ์
๓. ใช้ภาษาสุภาพ นุ่มนวล ลายมือสวยงาม สะอาด อ่านง่าย ไม่ขีดฆ่าให้สกปรก
๔. วางรูปแบบให้ถูกต้อง สวยงาม เป็นระเบียบ
๕. คำขึ้นต้น และคำลงท้าย ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล
๖. ใช้ซองและกระดาษสีสุภาพ
๗. จ่าหน้าซองให้ถูกต้อง ชัดเจน และปิดดวงตราไปรษณียากรตรงมุมของด้านขวาและเขียนรหัสไปรษณีย์ทุกครั้ง

การใช้คำขึ้นต้น สรรพนาม คำลงท้าย

ผู้รับ	คำขึ้นต้น	สรรพนามผู้เขียน	สรรพนามผู้รับ	คำลงท้าย
พ่อ แม่	กราบเท้าคุณ..... ที่เคารพ	ลูก, หนู, ผม, กระผม, ดิฉัน หรือชื่อเล่น	คุณพ่อ คุณแม่	ด้วยความเคารพรัก อย่างสูง
ปู่ ย่า ตา ยาย	กราบเท้าคุณ..... ที่เคารพอย่างสูง กราบเรียนคุณ..... ที่เคารพ	หลาน, ผม, กระผม, ดิฉัน, หนู, หรือชื่อเล่น	คุณปู่, คุณย่า, คุณตา, คุณยาย, คุณลุง, คุณป้า, คุณน้า, คุณอา	ด้วยความเคารพ อย่างสูง
รุ่นพี่	เรียนคุณพี่..... ที่เคารพ	น้อง, ผม, ดิฉัน, หนู, หรือชื่อเล่น	คุณพี่, คุณ...	ด้วยความเคารพ ด้วยความเคารพรัก
เพื่อน, รุ่นน้อง	น้องรัก... คุณ ที่รัก ... (ชื่อเล่น) ที่รัก	ฉัน, พี่	เธอ, คุณ, น้อง	ด้วยความรัก ด้วยความรักยิ่ง รักและคิดถึง
บุคคลทั่วไป	เรียนคุณ ที่นับถือ... เรียนผู้จัดการบริษัท จำกัด ...	ผม, ดิฉัน	คุณ, ท่าน	ขอแสดงความนับถือ
ครู, อาจารย์	เรียนครู, อาจารย์ ประจำชั้น ประถมศึกษาปีที่... ที่เคารพ	อาจารย์, ท่าน	ผม ดิฉัน	ด้วยความเคารพ อย่างสูง
พระภิกษุ	นมัสการ...	ผม, กระผม, ดิฉัน	ท่าน, พระ คุณท่าน, ไต้เท้า, พระคุณเจ้า	ขอนมัสการมาด้วย ความเคารพอย่างสูง

มารยาทในการเขียนจดหมาย

๑. ใช้กระดาษสีขาว สีอ่อนหรือสีสุภาพ ไม่มีรอยยับหรือรอยฉีกขาด ขนาดได้มาตรฐาน
ไม่ควรใช้กระดาษที่มีตราของทางราชการเขียนจดหมายส่วนตัว

๒. เขียนด้วยหมึกสีดำ สีน้ำเงิน ไม่ควรใช้ดินสอ หมึกแดง หรือหมึกสีฉูดฉาด เพราะไม่สุภาพ
ควรเขียนตัวอักษรหรือตัวเลขให้ชัดเจน ไม่ขูด ลบ ชีต ฆ่า หรือเขียนทับลงไป

๓. ไม่ใช่ซองที่มีลวดลายหรือสีเข้มมาก

๔. ไม่สอดธนบัตรหรือสิ่งของมีค่าลงในซองจดหมาย อาจหายได้

๕. จดหมายที่ส่งทางไปรษณีย์ ต้องผนึกดวงตราไปรษณียากรตามอัตราที่การสื่อสารกำหนดไว้ ที่มุมบนด้านขวามือ

๖. เรียงลำดับเนื้อหาสาระเหมาะสม ใช้ภาษาถูกต้องตามหลักภาษา ไม่ใช่ภาษาพูดในการเขียนจดหมาย

๗. ถ้าต้องการเขียนข้อความเพิ่มเติมหลังเขียนจดหมายจบแล้ว ต้องเขียนคำว่า ป.ล. (ปัจฉิมลิขิต) ก่อน

๘. ควรเขียนคำนำหน้าชื่อผู้รับบนหน้าซองให้ถูกต้อง เช่น คุณ นายแพทย์ อาจารย์ หรือ ยศทางทหาร

ขนาดของซอง

ใช้ซองขนาดมาตรฐาน ปัจจุบันที่ทำการไปรษณีย์ทุกแห่งจะมีซองจดหมายจำหน่ายเป็นซองที่มีขนาดเหมาะสม โดยทั่วไปมี ๒ แบบ ดังนี้

๑. ซองสั้น มีขนาด ๓.๕ x ๖ นิ้ว ถึง ๔.๕ x ๗ นิ้ว

๒. ซองยาวมีขนาด ๔.๒๕ x ๙ นิ้ว

การจำหน่ายซอง

การจำหน่ายซอง มีหลักการ ดังนี้

๑. **ที่อยู่ของผู้รับ** ต้องเรียงลำดับจากส่วนย่อยไปหาส่วนใหญ่ ได้แก่

- ชื่อ-สกุลของผู้รับ ถ้าเป็นจดหมายสำคัญ เช่น มีรณานัติสอดอยู่ด้วย ต้องระบุคำนำหน้าชื่อผู้รับ
- บ้านเลขที่ ซอย หรือตำบล
- ถนนที่ตั้ง
- ตำบลหรือแขวง / อำเภอหรือเขต / จังหวัด
- รหัสไปรษณีย์

๒. **ที่อยู่ของผู้ส่ง** เรียงลำดับเช่นเดียวกับผู้รับ จะเขียนไว้ด้านบนซ้ายของตนเอง

๓. **คำขึ้นต้น**

- ถ้าเป็นจดหมายส่วนตัว อาจใช้คำว่า "กรุณาส่ง" หรือ "นามผู้รับ"
- ถ้าเป็นจดหมายราชการหรือจดหมายธุรกิจนิยมใช้ "เรียน"
- จดหมายถึงพระสงฆ์ทั่วไปใช้ "นมัสการ"

๔. **แสตมป์** ต้องติดแสตมป์ตามราคาที่กรมไปรษณีย์ ฯ กำหนด เพราะถ้าติดไม่ครบผู้รับจะถูกปรับเป็น ๒ เท่าของราคาแสตมป์ที่ขาดไป

รูปแบบของการเขียนจดหมาย

ที่อยู่.....
.....
.....

วันที่.....

คำขึ้นต้น.....
.....
.....
.....
.....

คำลงท้าย.....
ลงชื่อ.....

ตัวอย่างหน้าของจดหมาย

ชื่อและที่อยู่ผู้ส่ง
.....
.....
.....

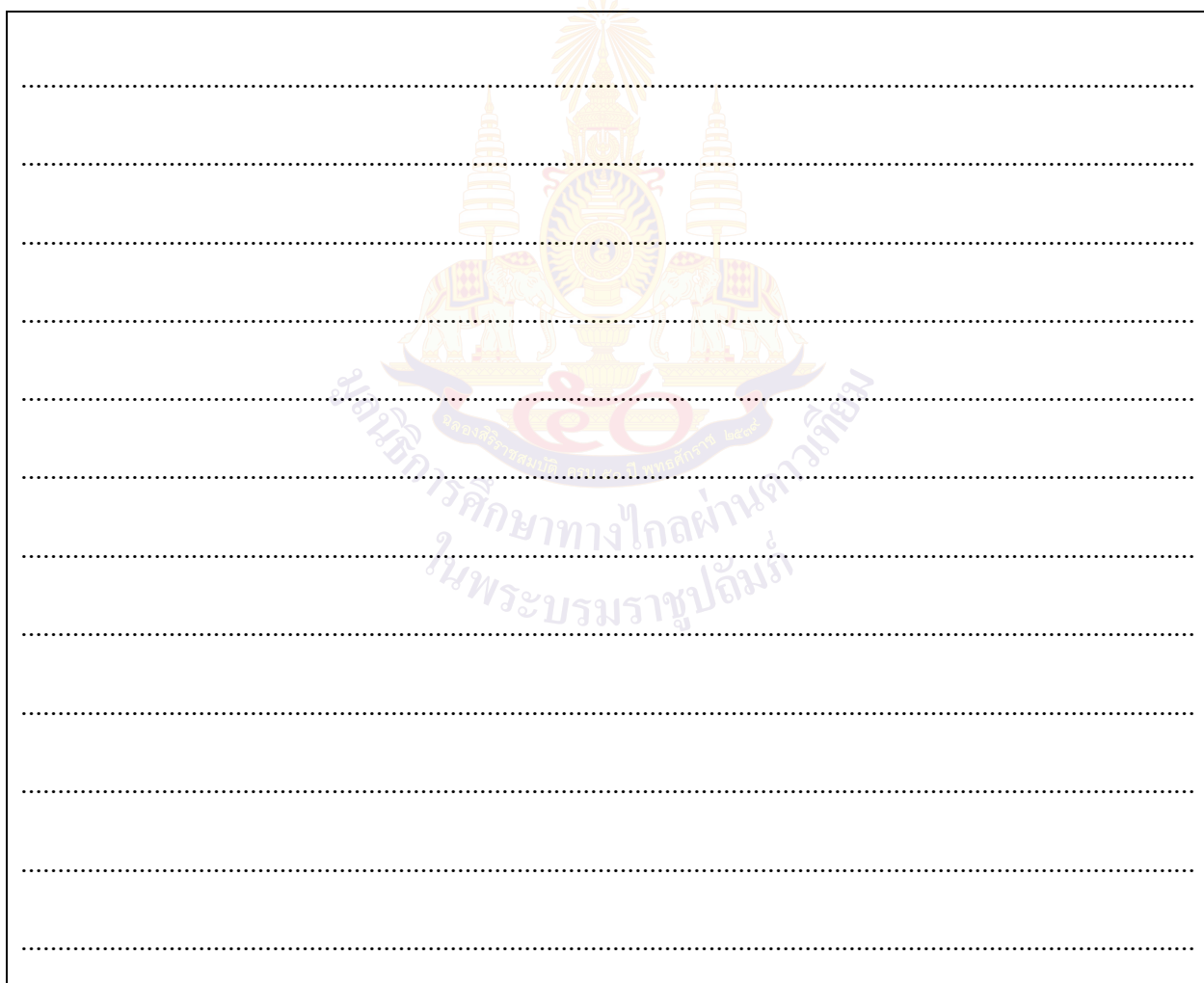
ที่พินิจดวงตรา
ไปรษณียากร
(แสตมป์)

ชื่อและที่อยู่ผู้รับ
.....
.....
.....

ใบงานที่ ๙ เรื่อง การเขียนจดหมายถึงเพื่อน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สมุดมิตรภาพซาบซึ่งใจ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การเขียนจดหมายถึงเพื่อน (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนจดหมายถึงเพื่อน โดยเลือกเขียนเกี่ยวกับการแสดงความยินดี, การแสดงความเสียใจ, การแสดงความขอโทษ, และการแสดงความขอบคุณอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยเขียนให้ถูกต้องตามหลักการและถูกต้องตามรูปแบบของจดหมาย

จดหมายเรื่อง.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การจำหน่ายของจดหมาย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สมุดมิตรภาพซาบซึ้งใจ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การเขียนจดหมายถึงเพื่อน (๒)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

วิธีการจำหน่ายของจดหมายที่ถูกต้อง

ในขณะที่ท่านต้องการส่งจดหมาย หรือสินค้าใดๆก็ตามมักจะเลยในการเขียนจำหน่ายลงไป จนอาจจะเป็นเหตุให้สินค้า หรือจดหมายได้รับความผิดพลาดในการจัดส่ง ไปจนกระทั่งอาจก่อให้เกิดการแตกหักของสินค้าอีกด้วย โดยมีขั้นตอนง่ายๆ ดังนี้

๑. ระบุชื่อ ที่อยู่ของผู้ฝากส่งให้ครบ (เพื่อเกิดเหตุ ส่งกลับกรณีที่ไม่ได้)
๒. จำหน่าย หรือเขียนชื่อผู้รับ และสถานที่ให้ถูกต้อง โดยเรียงจาก ชื่อ-นามสกุล, บ้านเลขที่, หมู่, ซอย, ถนน, แขวง/ตำบล, เขต/อำเภอ, จังหวัด
๓. ระบุเลขไปรษณีย์ ให้ถูกต้อง โดยใช้เป็นเลขอารบิก
๔. กรณีส่งจดหมายผ่านตู้แดง จำเป็นต้องมีแสตมป์ หรือตราประทับเพื่อแสดงการชำระค่าบริการ เพื่อป้องกันการตีกลับของจดหมาย หรือปัญหาอื่นๆได้

การจำหน่ายของ

การจำหน่ายของ มีหลักการ ดังนี้

๑. **ที่อยู่ของผู้รับ** ต้องเรียงลำดับจากส่วนน้อยไปหาส่วนใหญ่ ได้แก่
 - ชื่อ-สกุลของผู้รับ ถ้าเป็นจดหมายสำคัญ เช่น มีรณานัติสอดอยู่ด้วย ต้องระบุค่านำหน้าชื่อผู้รับ
 - บ้านเลขที่ ซอย หรือตำบล / ถนนที่ตั้ง
 - ตำบลหรือแขวง / อำเภอหรือเขต / จังหวัด
 - รหัสไปรษณีย์
๒. **ที่อยู่ของผู้ส่ง** เรียงลำดับเช่นเดียวกับผู้รับ จะเขียนไว้ด้านบนซ้ายของตนเอง
๓. **คำขึ้นต้น**
 - ถ้าเป็นจดหมายส่วนตัว อาจใช้คำว่า "กรุณาส่ง" หรือ "นามผู้รับ"
 - ถ้าเป็นจดหมายราชการหรือจดหมายธุรกิจนิยมใช้ "เรียน"
 - จดหมายถึงพระสงฆ์ทั่วไปใช้ "นมัสการ"

๔. **แสตมป์** ต้องติดแสตมป์ตามราคาที่กรมไปรษณีย์ ฯ กำหนด เพราะถ้าติดไม่ครบ ผู้รับจะถูกปรับเป็น ๒ เท่าของราคาแสตมป์ที่ขาดไป

ขนาดของซอง

ใช้ซองขนาดมาตรฐาน ปัจจุบันที่ทำการไปรษณีย์ทุกแห่งจะมีซองจดหมายจำหน่ายเป็นซองที่มีขนาดเหมาะสม โดยทั่วไปมี ๒ แบบ ดังนี้

๑. ซองสั้น มีขนาด ๓.๕ x ๖ นิ้ว ถึง ๔.๕ x ๗ นิ้ว
๒. ซองยาวมีขนาด ๔.๒๕ x ๙ นิ้ว

ตัวอย่างหน้าซองจดหมาย

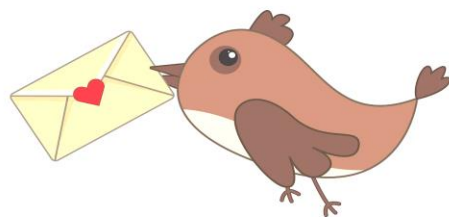
<p>ชื่อและที่อยู่ผู้ส่ง</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>□ □ □ □ □</p>	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;"> <p>ที่พินัดวงตรา ไปรษณียากร (แสตมป์)</p> </div>
<p>ชื่อและที่อยู่ผู้รับ</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>□ □ □ □ □</p>	

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การจำหน่ายของจดหมาย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สมุดมิตรภาพซาบซึ่งใจ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การเขียนจดหมายถึงเพื่อน (๒)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนจำหน่ายของจดหมายให้ถูกต้องตามรูปแบบ

ชื่อและที่อยู่ผู้ส่ง ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	ที่ผืนีกดวงตรา ไปรษณียากร (แสตมป์)
ชื่อและที่อยู่ผู้รับ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สมุดมิตรภาพซาบซึ้งใจ

๑. กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับที่ฉันทำได้ตามระดับความสามารถของตนเอง และสิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้				สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๑. การอ่านอักษรย่อ					☐
๒. การเขียนเครื่องหมายวรรคตอน					☐
๓. การอ่านจับใจความจากเรื่องสั้น					☐
๔. การวิเคราะห์บทความตามข้อเท็จจริง					☐
๕. การเขียนแสดงความรู้สึก					☐
๖. การพูดแสดงความรู้สึกความคิดเห็น					☐
๗. การเขียนจดหมายถึงเพื่อน					☐

๒. สิ่งที่ฉันทำได้ดีและภูมิใจ (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

๓. สิ่งที่ฉันยังไม่เข้าใจ / ยังทำได้ไม่ดี คือ..... (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

๔. สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้นในการเรียนหน่วยต่อไป (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕
ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เจ้าฟ้านักอ่าน (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การสรุปความรู้และข้อคิด

การสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน คือ การค้นหาข้อคิดหรือคติสอนใจจากเรื่องที่อ่านว่า เรื่องนั้น ๆ ให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์อะไรบ้างแก่ผู้อ่าน แล้วจึงนำข้อคิดนั้นมาประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ การหาข้อคิดจากการอ่านหนังสือต่าง ๆ เช่น นิทาน เรื่องสั้น ฯลฯ โดยเมื่ออ่านจบ เรื่องแล้วจับใจความสำคัญหรือประเด็นสำคัญที่ผู้เขียนต้องการให้ข้อคิดกับผู้อ่าน

การสรุปความรู้และข้อคิด มีหลักพื้นฐาน ดังนี้

๑. อ่านชื่อเรื่อง ต่อด้วยเนื้อหา แล้วตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน
๒. พิจารณาเนื้อหาหรือเนื้อเรื่อง เพื่อค้นหาส่วนที่เป็นความรู้ ความคิด และข้อคิด
๓. ชีตเส้นใต้ส่วนที่เป็นความรู้และข้อคิดของเรื่อง
๔. เขียนระบุนความรู้ ความคิด และข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่าน
๕. บอกแนวทางหรือนำเสนอวิธีการนำความรู้ ความคิด และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านไปใช้

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

พระราชประวัติ

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณวรราชภักดี สิริกิจการิณีพิรยพัฒน์ รัฐสีมา-คุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี เป็นสมเด็จพระ

พระเจ้าลูกเธอพระองค์ที่ ๓ ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง พระองค์ทรงพระราชสมภพเมื่อวันเสาร์ที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๔๙๘ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ได้รับพระราชทานพระนามว่า สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุดา กิติวัฒนาดุลโสภาคย์ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นพระราชวงศ์พระองค์แรกที่เรียนหนังสืออย่างสามัญชนทั่วไป พ.ศ. ๒๕๐๑ ทรงเข้าศึกษาระดับอนุบาลที่โรงเรียนจิตรลดา ขณะพระชนมายุ ๓ พรรษาเศษ พ.ศ. ๒๕๐๓ จนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลายใน พ.ศ. ๒๕๑๕ ทรงสอบไล่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในแผนกศิลปะด้วยคะแนนสูงสุดของ

ประเทศ ทรงโปรดการอ่านหนังสือมาก ตั้งแต่ทรงพระเยาว์จวบจนปัจจุบันทรงสนับสนุนการอ่านของประชาชน ดังในพระราชกรณียกิจที่ทรงประจำทุกปี คือ เสด็จฯ เปิดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ รวมทั้งพระราชทานรางวัลแก่ผู้ชนะการประกวดหนังสือดีเด่น ประจำปี เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๕ ทรงสอบได้ลำดับที่ ๑ ในการสอบข้อสอบของกระทรวงศึกษาธิการ ด้วยคะแนนรวมร้อยละ ๘๙.๓๐ ต่อมาปี พ.ศ. ๒๕๑๖ ทรงสอบเข้าศึกษา คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทรงเป็นนิสิตรุ่น ๑๑ สาขาวิชาเอก ประวัติศาสตร์ ทรงเป็นเจ้าของฟ้าองค์แรกที่สามารถการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย และทรงได้รับเกียรตินิยมนับหนึ่ง เหรียญทอง ด้วยคะแนนเฉลี่ย ๓.๙๘

พระราชกรณียกิจ

พระราชกรณียกิจสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงบำเพ็ญพระองค์ให้เป็นประโยชน์แก่ชาติบ้านเมือง โดยเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมเยียนราษฎรในภูมิภาคต่างๆ อยู่เสมอ และทรงช่วยเหลือกิจการโครงการตามพระราชดำริทุกโครงการ พร้อมทรงรับพระบรมราโชบายมาทรงดำเนินการสนองพระเดชพระคุณ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ในด้านต่าง ๆ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงจัดตั้งโครงการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนผู้ยากไร้ในชนบท โดยเฉพาะการส่งเสริมสุขภาพอนามัย และแก้ไขปัญหาภาวะทุพโภชนาการ ทรงเห็นว่าเด็กจะเรียนหนังสือไม่ได้ ถ้าท้องหิว หรือเจ็บป่วย จึงทรงริเริ่มโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ตั้งแต่พุทธศักราช ๒๕๒๓ ทรงเห็นความสำคัญของการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงพระราชทานพระราชทรัพย์ให้ก่อสร้างโรงเรียนในถิ่นทุรกันดาร ศูนย์การเรียนชุมชนสำหรับชาวไทยภูเขา ห้องเรียนเคลื่อนที่ ทั้งพระราชทานพระราชทรัพย์เป็นค่าตอบแทนครูผู้สอน และทรงจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนพระราชทาน เพื่อให้เยาวชนมีโอกาสได้รับการศึกษาที่เหมาะสม จะได้มีความสามารถในการพึ่งตนเอง และเป็นที่พักของครอบครัวได้ในอนาคต ทรงติดตามการดำเนินงาน โครงการตามพระราชดำริอย่างใกล้ชิด และเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรในโครงการ ด้วยพระองค์เองเสมอ

นอกเหนือจากงานพัฒนา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงสนพระทัยงานศิลปวัฒนธรรมไทยเป็นอย่างยิ่ง มีพระราชดำริว่า ควรจะมีการถ่ายทอดงานด้านวัฒนธรรมไปสู่เด็กและเยาวชนรุ่นใหม่ ผ่านกระบวนการจัดการศึกษาอบรม ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้คนรุ่นใหม่เหล่านี้ได้เรียนรู้ ตระหนักความสำคัญ รักและผูกพันในศิลปวัฒนธรรมของชาติ สามารถสืบทอดเพื่อการอนุรักษ์และอาจพัฒนาเป็นอาชีพได้ ทรงสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์และสืบทอดมรดกทางศิลปวัฒนธรรมของไทย

พระปรีชาสามารถ

เมื่อครั้งทรงเรียนอยู่ที่โรงเรียนจิตลดา ทรงใฝ่พระทัยศึกษาเชี่ยวชาญในเครื่องดนตรี ซอด้วง ซอสามสาย ซออู้ จะเข้ ระนาด และขลุ่ย ครูดนตรีไทยของพระองค์

ได้แก่ ครูนิภา อภัยวงศ์, ครูจินดา สิงห์ตัน, ครูเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล เป็นต้น ทรงเรียนระนาดเอกกับครูสิริชัยชาญฟักจำรูญ

เมื่อทรงเข้าศึกษาต่อที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ก็ทรงดนตรีกับพระสหายในชมรมดนตรีไทย และทรงเรียนขับร้องเพลงไทยกับอาจารย์เจริญใจ สุนทรวาทีน ในด้านการขับร้องเพลงไทยทำนองเสนาะ พระองค์ทรงเรียนกับอาจารย์กำชัย ทองหล่อ และอาจารย์เจริญใจ สุนทรวาทีน ส่วนการประพันธ์บทเพลงนั้น ทรงนิพนธ์เพลงลูกทุ่งเพลงเป็นแรกใน ปี พ.ศ. ๒๕๑๓ ชื่อเพลงส้มตำ เพลงอื่น ๆ ที่ทรงนิพนธ์ไว้ได้แก่ เพลงเต่ากินผักบุ้ง, เพลงพญาโศก เพลงดุจบิดามารดร และเพลงลอยประทีปเถา เป็นต้น

นอกจากดนตรีไทยแล้ว พระองค์ยังทรงดนตรีสากลด้วย โดยทรงเริ่มเรียนเปียโนตั้งแต่พระชนมายุ ๑๐ พรรษา แต่ได้ทรงเลิกเรียนหลังจากนั้น ๒ ปี และทรงฝึกเครื่องดนตรีสากล ประเภทเครื่องเป่า จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จนสามารถทรงทรัมเป็ตนำวงดุริยางค์ในงานคอนเสิร์ตสายใจไทย และทรงระนาดฝรั่งนำวงดุริยางค์ในงานกาชาดคอนเสิร์ต

ด้านพระราชนิพนธ์

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โปรดการอ่านหนังสือและการเขียน ตั้งแต่ครั้งยังทรงพระเยาว์ ประกอบกับพระปรีชาด้านอักษรศาสตร์และภาษา ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เป็นเหตุให้ทรงเริ่มงานพระราชนิพนธ์ ทั้งร้อยแก้ว และร้อยกรองมากมาย งานพระราชนิพนธ์ที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป ได้แก่ หนังสือพระราชนิพนธ์ ชุดเสด็จพระราชดำเนินเยือนต่างประเทศ งานพระราชนิพนธ์บทกวี และงานพระราชนิพนธ์แปล เป็นต้น พระองค์ทรงประพันธ์และแปลหนังสือมากมาย รวมทั้งหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน โดยทรงใช้พระนามแฝงหลายชื่อ อาทิ แวนแก้ว ที่ทรงใช้เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๑ ในหนังสือพระราชนิพนธ์สำหรับเด็ก ได้แก่ แก้วจอมขน แก้วจอมแก่น และขบวนคารนกกางเขน

ใบงานที่ ๑ เรื่อง การสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เจ้าฟ้านักอ่าน (๑)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้เขียนสรุปความรู้ ข้อคิด และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน จากการศึกษาพระราชประวัติของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

การสรุปความรู้

การสรุปข้อคิด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ความรู้และข้อคิดที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การพูดรายงานจากเรื่องที่ฟังและดู
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เจ้าฟ้านักอ่าน (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การพูดรายงาน

การพูดรายงานการศึกษาค้นคว้า คือ การรายงานความรู้จากการศึกษาค้นคว้า โดยวางแผนการพูดอย่างเป็นระบบ อาจมีอุปกรณ์เสริมเพิ่มความชัดเจน เช่น รูปภาพ แผนภูมิ ฯลฯ หรือมีกิจกรรม เช่น การเล่นเกม ฟังเพลง การซักถาม เพื่อเพิ่มความน่าสนใจ เป็นต้น

หลักการพูดรายงาน

๑. เริ่มพูดรายงานด้วยการกล่าวนำ เช่น ทักทายผู้ฟัง บอกจุดประสงค์ของการพูดรายงาน และบอกแหล่งข้อมูลที่จะมานำเสนอ ซึ่งจะทำให้ผู้ฟังเข้าใจในสิ่งที่จะพูด
๒. ในขณะที่พูดรายงาน ควรพูดด้วยน้ำเสียงที่ชัดเจน ออกเสียงให้ถูกต้อง เสียงดังพอประมาณ น้ำเสียงนุ่มนวลน่าฟัง
๓. รายงานเรื่องตามลำดับเนื้อหา ลำดับขั้นตอน หรือลำดับเหตุการณ์ ให้ถูกต้องและต่อเนื่องสัมพันธ์กัน ควรมีแหล่งอ้างอิงเพื่อความน่าเชื่อถือ
๔. มีบุคลิกภาพที่ดี ยืนหรือนั่งอย่างสง่างาม มีท่าทางประกอบการพูดที่เป็นธรรมชาติเพื่อให้ผู้ฟังรู้สึกผ่อนคลาย
๕. อาจมีอุปกรณ์ในการประกอบการพูดรายงาน เช่น เอกสาร รูปภาพ แผนภูมิ ฯลฯ
๖. รักษาเวลาในการพูดตามที่กำหนด ไม่พูดยืดเยื้อวาทน เมื่อพูดรายงานจบ ควรเปิดโอกาสให้ผู้ฟังซักถามหรือแสดงความคิดเห็น
๗. กล่าวขอบคุณเมื่อได้รับคำชมเชย หรือข้อคิดเห็นเรื่องต่าง ๆ ควรหลีกเลี่ยงภาษาที่ไม่สุภาพ เพื่อให้เกียรติผู้ฟัง

มารยาทในการพูดและการฟัง

๑. ใช้คำกล่าวทักทายผู้ฟังให้ถูกต้อง เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล
๒. ใช้คำพูดที่สุภาพ ไม่หยาบคาย ไม่ว่าร้ายผู้อื่น และไม่เสียดสีผู้อื่น
๓. ใช้ น้ำเสียงที่เหมาะสมกับเรื่องที่พูด เพื่อเพิ่มอารมณ์ในการฟัง
๔. ไม่พูดตะโกน หรือตะเบ็งเสียงดังเกินกว่าปกติ
๕. ฟังด้วยความสุภาพเรียบร้อย และตั้งใจฟังตั้งแต่ต้นจนจบ
๖. หากเป็นการฟังในที่ประชุม ควรเข้าไปนั่งก่อนผู้พูดเริ่มพูด
๗. ไม่ทำอย่างอื่นขณะที่ฟัง เช่น อ่านหนังสือ รับประทานอาหาร เป็นต้น
๘. ปิดเสียงเครื่องมือสื่อสารทุกชนิด เพื่อไม่ให้ส่งเสียงดังรบกวนผู้พูด

ใบงานที่ ๒ เรื่อง การพูดรายงานจากเรื่องที่ฟังและดู
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เจ้าฟ้านักอ่าน (๒)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแบบร่างการพูดรายงานจากประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟังและดู
 จากนั้นออกไปพูดรายงานหน้าชั้นเรียน

เรื่อง _____

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เจ้าฟ้านักอ่าน (๓)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน

เป็นการเขียนย่อความ จากการอ่านเก็บใจความสำคัญเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แล้วนำมาเรียบเรียงใหม่ เป็นถ้อยคำสำนวนของผู้เขียนเอง และเขียนให้ถูกต้องตามรูปแบบของย่อความ

หลักการเขียนย่อความ

๑. อ่านเนื้อเรื่องให้เข้าใจ เพื่อให้รู้ว่าเรื่องนั้นกล่าวถึง “ใคร ทำอะไร กับใคร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร และผลเป็นอย่างไร” จากนั้นจึงอ่านอย่างละเอียดอีกครั้ง เพื่อหาใจความสำคัญของเรื่อง
๒. แยกว่า เนื้อหาที่นำเสนอเป็นงานเขียนแบบใด ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น หรือแสดงอารมณ์
๓. บันทึกใจความสำคัญเป็นถ้อยคำของผู้เขียนย่อความ ใช้คำสั้นที่สุดและเข้าใจง่าย
๔. ตัดเนื้อหาที่ไม่จำเป็นออก เช่น การยกตัวอย่าง รายละเอียด การเปรียบเทียบ
๕. ถ้ามีเนื้อหาเกี่ยวกับคำพูด ต้องเปลี่ยนสรรพนามบุรุษที่ ๑ และ ๒ เป็นสรรพนามบุรุษที่ ๓
๖. ไม่ใช้อักษรย่อ
๗. หากมีคำราชาศัพท์ต้องเขียนให้ถูกต้อง
๘. ต้องแปลความหมายควรเปลี่ยนเป็นคำที่อ่านง่าย
๙. เมื่อเขียนร่างย่อความแล้ว ควรอ่านอีกครั้งหนึ่งและแก้ไขให้สมบูรณ์
๑๐. เขียนขึ้นต้นตามรูปแบบของย่อความก่อน เพื่อให้รู้ที่มาของเรื่องที่น่ามาย่อ แล้วจึงเขียนย่อความให้สมบูรณ์

สิ่งที่น่ามาย่อความ เป็นได้ทั้งงานเขียนต่าง ๆ เช่น ข้อเขียนในหนังสือ อินเทอร์เน็ต ฯลฯ และข้อความที่ได้ฟังมา เช่น ข้อความที่ได้ฟังจากวิทยุ โทรทัศน์ และการอภิปราย ฯลฯ

การย่อความจึงต้องมีคำนำและที่มา เพื่ออธิบายประเภทของเรื่องที่น่ามาย่อ นั้น ดังนั้นในการย่อความจึงประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๒ ส่วน คือ

๑. ส่วนที่เป็นคำนำ ใช้เขียนนำเป็นย่อหน้าแรก มีจุดมุ่งหมายให้ทราบรายละเอียดว่าย่อหน้านี้ประกอบด้วยส่วนสำคัญๆ ดังนี้ (ก) ลักษณะของเรื่องที่น่ามาย่อ (ข) ข้อมูลเกี่ยวกับผู้แต่ง (ค) แหล่งข้อมูล

๒. ส่วนที่เป็นใจความสำคัญของเรื่อง คือ ส่วนที่เป็นเนื้อความที่เรียบเรียงแล้ว เขียนติดต่อกันเป็นย่อหน้าเดียว ไม่ต้องย่อหน้าตามเรื่องเดิม แต่ถ้าเป็นบทร้อยกรองควรถอดความเป็นร้อยแก้วแล้วจึงย่อ

ตัวอย่าง รูปแบบการเขียนย่อความ

๑. การย่อนิทาน

ย่อนิทานเรื่อง.....ผู้แต่ง.....
จากหนังสือ.....ความว่า
.....
.....
.....

๒. ย่อบทความทางวิชาการ

ย่อบทความเรื่อง.....ผู้แต่ง.....จาก
หนังสือ.....ฉบับที่.....หน้า.....ความว่า
.....
.....
.....

๓. ย่อคำสอน

ย่อคำสอนเรื่อง.....ผู้แต่ง.....
จากหนังสือ.....หน้า.....ความว่า
.....
.....
.....

๔. ย่อพระบรมราโชวาท พระราชดำรัส พระราชกระแส

ย่อพระราชดำรัสของ.....กล่าว
พระราชทานแก่.....เรื่อง.....เนื่องใน
โอกาส.....ณ.....ความว่า
.....
.....
.....

(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน .๒๕๕๑. คู่มือการเรียนการสอนภาษาไทย คิดและเขียน
เชิงสร้างสรรค์ : เรียงความ ย่อความ และสรุปความ.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การค้ำของสำนักงานคณะกรรมการ สกสศ.)

ใบงานที่ ๓ เรื่อง การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เจ้าฟ้านักอ่าน (๓)
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้เขียนย่อความจากการอ่านพระราชดำรัสของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
 กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ให้ถูกต้องตามรูปแบบ

การเรียนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา เป็นการเรียนขั้นต้นเพื่อวางรากฐานการศึกษา
 ไม่เฉพาะด้านความรู้ภาษาไทย แต่เป็นรากฐานการศึกษาความรู้วิชาอื่น ๆ เป็นรากฐานการคิด
 การรับคุณธรรม จริยธรรม การรู้จักระเบียบวินัยและกฎเกณฑ์ของสังคม ตลอดจนการปลูกฝัง
 วัฒนธรรมไทยและความเป็นไทยด้วย สำหรับคนไทยภาษาไทยจึงเป็นภาษาที่มีความสำคัญ
 มากที่สุด การเรียนระดับประถมศึกษาหากเรียนได้ถูกต้องแม่นยำแล้ว ผู้เรียนจะสามารถยึดถือ
 เป็นหลักตลอดไป ทำให้ใช้ภาษาถูกต้องในการอ่าน การเขียน และการใช้ตามบริบทของสังคม

พระราชดำรัส สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
 พระราชทานปาฐกถาเรื่อง “การจัดการเรียนการสอนภาษาไทย” เนื่องในวันภาษาไทยแห่งชาติ
 ประจำปี ๒๕๔๙ จัดโดยสมาคมครูภาษาไทยแห่งประเทศไทย ที่โรงแรมแอมบาสซาเดอร์ กรุงเทพฯ
 เมื่อ วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๔๙

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การเขียนบันทึกความรู้จากการอ่าน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง อ่านหนังสือดีมีสาระ
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การอ่านหนังสือตามความสนใจ

เป็นการเลือกอ่านหนังสือที่ตนเองชอบ เช่น บทความ สารคดี การ์ตูน เรื่องสั้น นิทาน จากนั้นเขียนสรุปความรู้ ใจความสำคัญจากเรื่อง และการนำข้อคิดที่ได้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

การเลือกหนังสืออ่าน

การเลือกหนังสืออ่านมีความจำเป็นมาก ผู้อ่านที่ดีจะต้องเป็นผู้ที่รู้จักวิธีเลือกหนังสืออ่านให้ได้ประโยชน์สูงสุดแก่การอ่าน โดยพิจารณาวิธีเลือก ต่อไปนี้

๑. เลือกหนังสือที่มีสาระเรื่องราวตรงกับความต้องการหรือความจำเป็นที่ต้องอ่าน
๒. เลือกหนังสือที่ดีมีคุณลักษณะ ดังนี้
 - ๒.๑ หนังสือที่เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่าดี
 - ๒.๒ หนังสือที่มีกระแสวิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวางว่าดี
 - ๒.๓ หนังสือที่ได้รับรางวัลสำคัญ ๆ ในการประกวดขององค์กรที่มีคุณภาพ
 - ๒.๔ หนังสือซึ่งเขียนโดยนักเขียนที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของแวดวงนักอ่าน
 - ๒.๕ หนังสือที่มีคุณค่าดีพร้อมทุกด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านความคิด ด้านกลวิธี ด้านทางภาษา ด้านรูปแบบและการนำเสนอ
 - ๒.๖ หนังสือที่ได้รับการยอมรับศึกษาสืบทอดกันมาทุกยุคทุกสมัย
 - ๒.๗ เลือกหนังสือที่จะไม่โน้มนำไปในทางเสื่อมทั้งปวง

การเขียนบันทึกความรู้จากการอ่าน

การเขียนบันทึกความรู้จากการอ่าน เป็นการจดบันทึกความรู้จากการอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการเขียน ผู้อ่านจำเป็นต้องมีทักษะการเขียนสรุปความ ถอดความ และคัดลอกข้อความสำคัญ

การมีระบบการบันทึกที่ดี จะช่วยให้เราสามารถรวบรวมข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ จากการอ่านไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้ถูกต้อง ครบถ้วน ช่วยให้การจัดระเบียบข้อมูลที่ได้จากการอ่านเป็นไปอย่างมีระบบ ทั้งยังช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจและจดจำข้อมูลเหล่านั้นได้ง่ายกว่าการอ่านจากตำราหรือเอกสาร ดังนั้นการบันทึกจากการอ่านผู้อ่านจึงต้องมี ความเข้าใจเรื่องที่อ่านเป็นอย่างดีและสร้างความคิดของตนเองในขณะที่เขียน บันทึกนั้นด้วย

บทความสำหรับอ่านเพื่อเขียนบันทึกความรู้
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง อ่านหนังสือดีมีสาระ
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เรื่องที่ ๑ “รู้จักโรคไข้หวัดใหญ่ (Influenza) อาการ การรักษา และการป้องกัน”

ไข้หวัดใหญ่ เป็นโรคติดเชื้อไวรัสของระบบทางเดินหายใจที่เรียกว่า influenza virus ซึ่งมีอยู่ ๒ ชนิดหลัก ๆ คือ influenza สายพันธุ์ A และสายพันธุ์ B

ไข้หวัดใหญ่มีสายพันธุ์อะไรบ้าง ?

เชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่มี ๒ สายพันธุ์หลักที่ก่อโรคในคน คือ ไวรัสสายพันธุ์ A และสายพันธุ์ B แต่ละสายสามารถแบ่งย่อยได้อีก ๒ ชนิด รวมเป็น ๔ สายพันธุ์ย่อย ดังต่อไปนี้

๑. ไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ A ไวรัสไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ A สามารถก่อโรคได้ทั้งในคนและในสัตว์ โดยเป็นสายพันธุ์ที่กลายพันธุ์ได้อย่างรวดเร็ว และทำให้เกิดการระบาดเป็นวงกว้างทั่วโลก ไวรัสไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ A สามารถแบ่งย่อยตามชนิดของโปรตีนบนเปลือกของไวรัส ได้เป็นอีก ๒ สายพันธุ์ย่อย คือ H๑N๑ และ H๓N๒

๒. ไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ B ไวรัสไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ B สามารถก่อโรคได้ในคนเท่านั้น กลายพันธุ์ได้ช้ากว่าสายพันธุ์ A และมักจะทำให้เกิดอาการรุนแรงได้น้อยกว่า โดยแบ่งย่อยได้เป็น ๒ ตระกูล คือ Yamagata และ Victoria

อาการของไข้หวัดใหญ่เป็นอย่างไร ?

อาการของไข้หวัดใหญ่ ได้แก่ ไข้ ปวดศีรษะ ปวดเมื่อยตามตัว เจ็บคอ ไอ คัดจมูก ปวดอักเสบ ติดเชื้อ หรือมีภาวะการหายใจล้มเหลวได้ หากอาการรุนแรง ภาวะแทรกซ้อนอื่น ๆ เช่น กล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือด

ไข้หวัดใหญ่ติดต่ออย่างไร ?

ไวรัสไข้หวัดใหญ่ติดต่อจากคนสู่คน ผ่านสารคัดหลั่งที่เป็นละอองฝอย ทั้งน้ำมูก น้ำลาย ส่วนมากจะผ่านมาทางการจาม ไอ พูด ซึ่งสารคัดหลั่งเหล่านี้สามารถกระจายได้ไกลถึง ๖ ฟุต โดยจะเข้ามาทางจมูก ปากหรือลงปอด บางส่วนซึ่งเป็นส่วนน้อยจะติดต่อทางการสัมผัสสารคัดหลั่ง

ที่มาของข้อมูล : <https://www.pramas.com/influenza> โดย พญ.มัทนา สันดุษฐ์
 โรงพยาบาลรามาริบัติ กรุงเทพมหานคร

เรื่องที่ ๒ “๗ เรื่องอาหารน่ารู้ เป็นประโยชน์กับร่างกาย”

๑. คุมปริมาณและสัดส่วน ปัจจุบันมีการนิยมสั่งอาหาร Delivery มากขึ้น จึงมีแนวโน้มที่ ผู้บริโภคจะทานอาหารมากเกินไปเกินความต้องการในแต่ละวัน ซึ่งการทานอาหารในปริมาณที่มากเกินไปนี้ส่งผลให้เกิดภาวะน้ำหนักเกินหรืออ้วนตามมาได้ ดังนั้น จึงควรรับประทานอาหารในปริมาณที่เหมาะสม เช่น สัดส่วน ๒ : ๑ : ๑ (ผักผลไม้ ๒ ส่วน ข้าว ๑ ส่วน โปรตีน ๑ ส่วน)

๒. จำกัดเกลือ ผู้บริโภคเริ่มหันมาทานอาหารสำเร็จรูปหรืออาหารแช่แข็งมากขึ้น ซึ่งอาหารประเภทนี้มักมีเกลือเป็นจำนวนมาก ดังนั้น การอ่านฉลากโภชนาการจึงเป็นสิ่งที่ช่วยให้เราจำกัดปริมาณเกลือได้ โดยองค์การอนามัยโลก (WHO) ได้มีการกำหนดปริมาณเกลือที่ควรบริโภคในแต่ละวันคือไม่เกิน ๕ กรัม ส่วนประเทศไทยได้มีคำแนะนำให้ใช้เกลือไม่เกิน ๑ ช้อนชา/วัน

๓. ลดหวานลง องค์การอนามัยโลก (WHO) แนะนำการรับประทานน้ำตาลไม่ควรเกิน ๕ % ของพลังงานทั้งหมด ซึ่งในประเทศไทยแนะนำการเติมน้ำตาลเพิ่มอยู่ที่ไม่เกิน ๔-๖ ช้อนชา ขึ้นอยู่กับอายุและความต้องการของร่างกาย ดังนี้

- ในเด็กและผู้สูงอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป ควรบริโภคน้ำตาลไม่เกิน ๑๖ กรัม/วัน
- วัยรุ่นหญิงชาย อายุ ๑๔-๒๕ ปี ควรบริโภคน้ำตาลไม่เกิน ๒๔ กรัม/วัน
- หญิงชายที่ใช้พลังงานมาก ควรบริโภคน้ำตาลไม่เกิน ๓๒ กรัม/วัน

๔. ระวังไขมัน องค์การอนามัยโลก (WHO) แนะนำปริมาณไขมันที่ควรได้รับอยู่ที่ไม่เกิน ๓๐% ของพลังงานทั้งหมด โดยเป็นไขมันอิ่มตัวไม่เกิน ๑๐ % ของไขมันที่ได้รับ ปัจจุบันปิ้งย่าง ซาบูเริ่มเป็นกระแสอีกครั้ง จึงควรทานอย่างเหมาะสมไม่มากเกินไปและควรเลือกวิธีประกอบอาหารด้วยการนึ่ง ผัด หรือย่างแทนการทอดน้ำมัน

๕. ลด ละ เลิก เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แอลกอฮอล์สามารถลดประสิทธิภาพของภูมิคุ้มกันในร่างกายได้ โดยเฉพาะการดื่มในปริมาณมากยิ่งทำให้ร่างกายไม่สามารถรับมือกับการติดเชื้อต่าง ๆ ได้และแอลกอฮอล์เองยังมีฤทธิ์ทำให้เกิดภาวะซึมเศร้า กังวล หวาดกลัว และตื่นตระหนกได้

๖. โยอาหารต้องมี โยอาหารช่วยให้ระบบย่อยอาหารของเราเป็นไปได้อย่างปกติ และยังทำให้รู้สึกอิ่มเป็นเวลานานขึ้น ช่วยป้องกันการรับประทานอาหารที่มากเกินไป โดยปกติแล้วโยอาหารที่แนะนำในแต่ละวันอยู่ที่ ๒๕-๓๐ กรัม โดยแหล่งของโยอาหาร ได้แก่ ผัก ผลไม้

๗. ดื่มน้ำเยอะ ๆ น้ำเป็นส่วนประกอบสำคัญที่ทำให้ระบบต่างๆ ในร่างกายทำงานได้ตามปกติ การดื่มน้ำเปล่าในปริมาณที่เพียงพอจะช่วยให้ร่างกายลดความกระหาย อันเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้เราอยากดื่มเครื่องดื่มที่มีรสชาติดหวานและมีแคลอรีสูงได้อีกด้วย นอกจากนี้ควรหลีกเลี่ยงการดื่มเครื่องดื่มที่มีคาเฟอีน เช่น กาแฟ ชา และน้ำอัดลมในปริมาณมาก เพราะจะทำให้ร่างกายขาดน้ำ และยังส่งผลให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับนอนหลับอีกด้วย

ที่มาของข้อมูล : https://www.bpkssamutprakan.com/care_blog/view/๒๔๔

โรงพยาบาลบางปะกอก กรุงเทพมหานคร

เรื่องที่ ๓ “เขื่อนรัชชประภา เขื่อนที่เป็นมากกว่าที่เก็บน้ำ”

เขื่อนรัชชประภา มีชื่อเรียกดั้งเดิมว่า **เขื่อนเชี่ยวหลาน** เป็นเขื่อนอเนกประสงค์แห่งที่สองของภาคใต้ ตั้งอยู่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นเขื่อนหินถมแกนดินเหนียว สูง ๙๔ เมตร ความยาวสันเขื่อน ๗๖๑ เมตร และมีเขื่อนปิดกั้นช่องเขาขาดอีก ๕ แห่ง มีความจุ ๕,๖๓๘.๘ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่อ่างเก็บน้ำ ๑๘๕ ตารางกิโลเมตร สร้างขึ้นเพื่อปิดกั้นลำน้ำคลองแสง ที่บ้านเชี่ยวหลาน ตำบลเขาพัง อำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาสก เริ่มดำเนินการก่อสร้างเมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๕ แล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในหลวงรัชกาลที่ ๙ พระราชทานนามให้ใหม่ว่า “เขื่อนรัชชประภา” มีความหมายว่า “แสงสว่างแห่งราชอาณาจักร”

เขื่อนรัชชประภา จัดเป็นเขื่อนประเภทอเนกประสงค์ ซึ่งมีความหมายตามพจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. ๒๕๓๐ ว่าใช้ประโยชน์ ได้หลายอย่างดังจะเห็นได้จากประโยชน์ดังนี้

๑. ด้านการชลประทาน เมื่อมีการปรับปรุงระบบชลประทานเสริมแล้ว น้ำที่ปล่อยจากเขื่อนรัชชประภาจะเป็นผลดีต่อการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง และทำนาปรังของราษฎรในอำเภอบ้านตาขุน อำเภอบางขัน และอำเภอบางขัน ซึ่ง อยู่บริเวณสองฝั่งแม่น้ำด้านท้ายน้ำ

๒. การบรรเทาอุทกภัย การกักเก็บน้ำในฤดูฝนจะช่วยลดความรุนแรงของภาวะน้ำท่วมในพื้นที่ตอนล่างได้เป็นอย่างดี การเจือจางน้ำเสียและผลักดันน้ำเค็ม สภาพน้ำน้อยของลำน้ำตาปี - พุมดวง ในหน้าแล้งทำให้เกิดภาวะน้ำเน่าเสียได้ง่าย ขณะเดียวกันที่ปากแม่น้ำก็จะมีน้ำเค็มรุกล้ำลึกเข้ามา ตามลำน้ำจากเขื่อนรัชชประภาจะถูกปล่อยออกไปเจือจางน้ำเสีย และต้านทานการรุกล้ำของน้ำเค็มที่ปากแม่น้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. การประมง อ่างเก็บน้ำเขื่อนรัชชประภา เป็นแหล่งประมงน้ำจืดที่สำคัญทำรายได้ให้กับราษฎรที่อยู่บริเวณโดยรอบอ่างเก็บน้ำ สามารถจับปลาได้เฉลี่ยวันละ ๒ ตัน คิดเป็นมูลค่าปีละประมาณ ๕ ล้านบาท

๔. การท่องเที่ยว ทักษิณภาพโดยรอบบริเวณเขื่อนและอ่าง เก็บน้ำสวยสดงดงามและสงบรวมรื่นดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปเยี่ยมชมกันอยู่ตลอดเวลา ปีละกว่า ๑๕๐,๐๐๐ คน

๕. การผลิตไฟฟ้า น้ำที่ปล่อยผ่านเครื่องผลิตไฟฟ้าเพื่อส่งให้เกษตรกรทำนํ้า สามารถผลิตพลังงานไฟฟ้าได้ ๒๔๐,๐๐๐ กิโลวัตต์ให้พลังงานไฟฟ้าเฉลี่ยปีละ ๕๕๔ ล้านกิโลวัตต์ชั่วโมง ช่วยเสริมให้ระบบไฟฟ้าในภาคใต้มีความมั่นคงยิ่งขึ้น

ที่มาของข้อมูล : <https://rpbdam.egat.co.th/index.php>

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เขื่อนรัชชประภา

เรื่องที่ ๔ “ความสำคัญของเครื่องประดับไทย”

“ความสำคัญของเครื่องประดับไทย” เครื่องประดับไทยมีความสำคัญต่อสังคมไทยในหลายๆ ด้าน อาจกล่าวโดยสรุปได้ดังนี้

๑. เพื่อตกแต่งร่างกายให้มีความสวยงาม เป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่ต้องการตกแต่งร่างกายให้สวยงาม ซึ่งนอกจากใช้เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มตามสมัยนิยมแล้ว ยังมีการใช้เครื่องประดับต่าง ๆ ตกแต่งเพื่อให้ดูสวยงามยิ่งขึ้น เช่น การใช้สร้อยคอ สร้อยข้อมือ กำไลแขน กำไลข้อมือ กำไลข้อเท้า แหวน ต่างหู เข็มขัด เข็มกลัด ปิ่นปักผม เครื่องประดับเหล่านี้มีการออกแบบ ตลอดจนการใช้วัสดุที่แตกต่างกันไปตามกาลสมัย บางอย่างก็เลิกใช้ไปแล้ว เช่น ในสมัยก่อน บิดามารดามักนิยมให้เด็กผู้หญิงใส่ “จับปิ้ง” ที่ทำด้วยเงิน ทอง หรือนาก ปิดของลับไว้ ปัจจุบันไม่ค่อยมีให้เห็นแล้ว เช่นเดียวกับการใช้เข็มขัดทองและเข็มขัดนาก ซึ่งไม่ค่อยมีปรากฏให้เห็นในสังคมไทยปัจจุบัน

๒. เพื่อแสดงฐานะทางเศรษฐกิจของผู้สวมใส่ การใช้เครื่องประดับเป็นการบ่งบอกถึงฐานะทางเศรษฐกิจของผู้สวมใส่ด้วย หากใช้เครื่องประดับที่มีราคาแพง เช่น ทำจากวัสดุที่มีค่าและราคาแพงมาก ก็แสดงว่าผู้สวมใส่มีฐานะดี แต่ถ้าทำจากวัสดุที่มีราคาไม่แพงนัก หรือไม่ใช้เครื่องประดับใด ๆ ก็แสดงว่า บุคคลนั้นอาจมีฐานะยากจน

๓. เพื่อแสดงสถานภาพทางสังคมของผู้สวมใส่ การใช้เครื่องประดับบางอย่างเป็นการแสดงถึงสถานภาพทางสังคมของผู้สวมใส่ เช่น เป็นกษัตริย์หรือพระราชวงศ์ เป็นขุนนางชั้นสูง และเป็นพราหมณ์หรือผู้ประกอบพิธีทางศาสนาในราชสำนัก เครื่องประดับดังกล่าวนี้ มักมีการกำหนดไว้ในกฎหมายเทียรบาล หรือตามโบราณราชประเพณี บุคคลสามัญไม่สามารถตกแต่งด้วยเครื่องประดับเช่นนั้นได้

๔. เพื่อแสดงออกถึงความเชื่อในศาสนา และสิ่งเคารพบูชา พุทธศาสนิกชนไทยส่วนมากนิยมสวมใส่พระเครื่องไว้ที่คอ รวมทั้งเครื่องรางของขลังต่างๆ เช่น ตะกรุด ผ้ายันต์ นอกจากจะเป็นการแสดงออกถึงความศรัทธาในพระพุทธศาสนาแล้ว ยังถือว่า เครื่องประดับเหล่านั้น สามารถคุ้มครองป้องกันภัยอันตรายต่างๆ ได้ด้วย

ที่มาของข้อมูล : <https://www.saranukromthai.or.th/sub/book>

มูลนิธิโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน

ใบงานที่ ๔ เรื่อง การเขียนบันทึกความรู้จากการอ่าน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง อ่านหนังสือดีมีสาระ
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนบันทึกความรู้จากการอ่านเรื่องที่สนใจ ๑ เรื่อง โดยเขียนตามรูปแบบ
ตามที่กำหนด

๑. ชื่อเรื่อง.....

๒. ที่มาของข้อมูล.....

.....

๓. วันที่อ่าน วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๔. ประเภทของเรื่องที่อ่าน.....

๕. สาระสำคัญ

.....

.....

.....

.....

๖. ประโยชน์ที่ได้รับ

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง ประโยคสามัญ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ทบทวนชวนคิด ประโยคสามัญ
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ประโยคสามัญ หรือประโยคพื้นฐาน คือ ประโยคที่ประกอบด้วยนามวลีซึ่งทำหน้าที่เป็นประธานในประโยค และกริยาวลีซึ่งทำหน้าที่ภาคแสดง

ประโยคสามัญต้องไม่มีอนุประโยคเป็นส่วยขยาย และไม่มีคำเชื่อมกริยา คำเชื่อมกริยาวลี หรือคำเชื่อมประโยค

ประโยคสามัญ แบ่งได้เป็น ๒ ชนิด คือ ประโยคสามัญที่มีกริยาวลีเดียว กับประโยคสามัญที่มีหลายกริยาวลีเรียงกัน มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑.) ประโยคสามัญที่มีกริยาวลีเดียว คือ ประโยคสามัญที่มีกริยาวลีเพียง ๑ กริยาวลีในกริยาวลามีคำกริยาเพียงคำเดียว เช่น

- เด็กหญิงพลอยไสนั่งในห้องเรียน
- บ้านสีฟ้าหลังนั้นสวย
- หิวเหลือเกิน
- รักกันไว้เถิด

๒.) ประโยคสามัญที่มีหลายกริยาวลีเรียงกัน คือ ประโยคสามัญที่มีโครงสร้างกริยาเรียงต่อกัน กล่าวคือ มีกริยาวลีหลายกริยาวลี ทำหน้าที่เป็นภาคแสดงของประธานเดียวกันหรือต่างประธานกันก็ได้ แม้จะมีหลายกริยาวลี แต่ประโยคสามัญชนิดนี้ ต้องไม่มีคำเชื่อมกริยาวลีเหล่านั้น กริยาวลีในประโยคอาจเกิดขึ้นพร้อมกัน เกิดต่อเนื่องกัน เกิดก่อนหลังตามลำดับ หรือเหตุการณ์หลังเป็นผลจากเหตุการณ์แรกก็ได้ เช่น

- **แก้วตาโบกมือลาพวกเรา** (เหตุการณ์ในประโยคเกิดขึ้นพร้อมกัน) วิเคราะห์ได้ว่า มี ๒ กริยาวลี ได้แก่ โบกมือ เป็นกริยาวลีที่ ๑ และ ลาพวกเรา เป็นกริยาวลีที่ ๒
- **วิระยุทธพบเสือเก็บเข้าตู้** (เหตุการณ์ในประโยคเกิดต่อเนื่องกัน หรือเกิดก่อนหลังตามลำดับ) วิเคราะห์ได้ว่า มี ๓ กริยาวลี ได้แก่ พบเสือ เป็นกริยาวลีที่ ๑ เก็บ เป็นกริยาวลีที่ ๒ และ เข้าตู้ เป็นกริยาวลีที่ ๓
- **คลื่นซัดชายฝั่งพังหมด** (เหตุการณ์หลังเป็นผลของเหตุการณ์แรก) วิเคราะห์ได้ว่า มี ๒ กริยาวลี ได้แก่ ซัดบ้าน เป็นกริยาวลีที่ ๑ และ พังหมด เป็นกริยาวลีที่ ๒

ที่มา : เรียบเรียงมาจาก “บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม ๓” กระทรวงศึกษาธิการ

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนแต่งประโยคสามัญและจำแนกส่วนประกอบของประโยคสามัญให้ถูกต้อง

๑. แต่งประโยคได้ว่า.....

นามวลี (ประธาน)	กริยาวลี (ภาคแสดง)

๒. แต่งประโยคได้ว่า.....

นามวลี (ประธาน)	กริยาวลี (ภาคแสดง)

๓. แต่งประโยคได้ว่า.....

นามวลี (ประธาน)	กริยาวลี (ภาคแสดง)

๔. แต่งประโยคได้ว่า.....

นามวลี (ประธาน)	กริยาวลี (ภาคแสดง)

๕. แต่งประโยคได้ว่า.....

นามวลี (ประธาน)	กริยาวลี (ภาคแสดง)

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง ประโยคซ้อน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้าพันก้อ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ทบทวนชวนคิด ประโยคซ้อน
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ประโยคซ้อน คือ ประโยคที่ประกอบด้วยประโยคหลักกับอนุประโยค

ประโยคหลัก หรือ **मुख्यประโยค** คือ ประโยคที่มีอีกประโยคหนึ่งเป็นส่วนหนึ่งของประโยค ได้แก่ เป็นประธาน เป็นหน่วยเติมเต็ม หรือเป็นส่วนขยาย

อนุประโยค คือ ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยคำเชื่อมอนุประโยค ซึ่งอนุประโยคทำหน้าที่อย่างนามวลี คือ เป็นประธาน กรรม หน่วยเติมเต็ม หรือส่วนขยายส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยค หรือทำหน้าที่อย่างวิเศษณ์วลี คือ ทำหน้าที่ขยายกริยาวลี

อนุประโยค แบ่งได้เป็น ๓ ชนิด ได้แก่

๑. นามานุประโยค
๒. คุณานุประโยค
๓. วิเศษณานุประโยค

ดังนั้น ประโยคซ้อนจึงแบ่งเป็น ๓ ชนิด คือ ประโยคซ้อนที่มีนามานุประโยค ประโยคซ้อนที่มีคุณานุประโยค และประโยคซ้อนที่มีวิเศษณานุประโยค มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑) ประโยคซ้อนที่มีนามานุประโยค คือ อนุประโยคที่ทำหน้าที่เหมือนนามวลี กล่าวคือ อาจทำหน้าที่เป็นประธาน กรรม หน่วยเติมเต็ม หรือหน่วยเสริมความ โดยจะมีคำเชื่อมนามานุประโยค ได้แก่ ที่ ที่ว่า ว่า ให้ นำหน้า เช่น

ประโยค	คำอธิบาย
ที่เขาเล่ามานั้น <i>ถูกต้องแน่นอน</i>	“ <u>ที่เขาเล่ามานั้น</u> ” เป็นนามานุประโยค ทำหน้าที่เป็นประธานของกริยาวลี “ <u>ถูกต้องแน่นอน</u> ”
<i>สมชายไม่ชอบให้ใครมาว่าครูของเขา</i>	“ <u>ให้ใครมาว่าครูของเขา</u> ” เป็นนามานุประโยคทำหน้าที่เป็นกรรมของกริยาวลี “ <u>ไม่ชอบ</u> ”
<i>ฉันหัวเราะที่เขาทำตลก</i>	“ <u>ที่เขาทำตลก</u> ” เป็นนามานุประโยคทำหน้าที่เป็นหน่วยเสริมความของกริยา “ <u>หัวเราะ</u> ”
<i>เลขานุการคนใหม่เป็นที่โปรดปรานของเจ้านาย</i>	“ <u>ที่โปรดปรานของเจ้านาย</u> ” เป็นนามานุประโยคทำหน้าที่เป็นหน่วยเติมเต็มของกริยา “ <u>เป็น</u> ”

๒) **ประโยคซ้อนที่มีคุณานุประโยค** คือ อนุประโยคทำหน้าที่ขยายนามที่นำมาข้างหน้า อนุประโยคชนิดนี้มีคำเชื่อมอนุประโยค ที่ ซึ่ง อัน และคำเชื่อมคุณานุประโยคนั้นเป็นประธานของ อนุประโยคด้วย เช่น

ประโยค	คำอธิบาย
สุมาลีซึ่งเป็นผู้จัดการธนาคารได้รับพระราชทานสายสะพายมหาติเรกคุณาภรณ์ในปีนี	“ซึ่งเป็นผู้จัดการธนาคาร” เป็นคุณานุประโยคขยายคำนาม “สุมาลี”
ผลของการกระทำอันชั่วร้ายของผู้บริหารย่อมตกแก่ส่วนรวม	“อันชั่วร้ายของผู้บริหาร” เป็นคุณานุประโยคขยายกลุ่มคำนาม “ผลของการกระทำ”

๓) **ประโยคซ้อนที่มีวิเศษณานุประโยค** คือ อนุประโยคที่ทำหน้าที่อย่างวิเศษณ์วลี คือ ขยายกริยาลี อาจอยู่หน้าหรืออยู่หลังประโยคก็ได้ เช่น

ประโยค	คำอธิบาย
เขาทำงานหามรุ่งหามค่ำซึ่งไม่ดีกับสุขภาพเลย	“ซึ่งไม่ดีกับสุขภาพเลย” เป็นวิเศษณานุประโยคขยายกริยาลี “ทำงานหามรุ่งหามค่ำ”

คำเชื่อมวิเศษณานุประโยคมีหลายกลุ่ม ที่พบบ่อย ได้แก่

- ๑) คำเชื่อมวิเศษณานุประโยคบอกเหตุ เช่น เพราะ เนื่องจาก
 - ตัวอย่างประโยค - เพราะกังวลเธอจึงมาปรึกษาฉัน
- ๒) คำเชื่อมวิเศษณานุประโยคบอกผล เช่น จน กระทั่ง จนกระทั่ง
 - ตัวอย่างประโยค - เขาอ้วนจนเดินไม่ไหว
- ๓) คำเชื่อมวิเศษณานุประโยคบอกเวลา เช่น เมื่อ ขณะที่ ก่อน หลัง หลังจากที่ แต่ ตั้งแต่
 - ตัวอย่างประโยค - นิตยามาเมื่อเธอหลับ
- ๔) คำเชื่อมวิเศษณานุประโยคบอกความมุ่งหมาย เช่น เพื่อ
 - ตัวอย่างประโยค - เขาทำงานหนักเพื่อช่วยเหลือสังคมให้ดีขึ้น
- ๕) คำเชื่อมวิเศษณานุประโยคบอกเงื่อนไข เช่น ถ้า หาก หากว่า ถ้าหากว่า
 - ตัวอย่างประโยค - หากเขาไม่มาฉันก็จะดำเนินงานเอง
- ๖) คำเชื่อมวิเศษณานุประโยคบอกความขัดแย้ง เช่น ทั้งที่ แม้ว่า
 - ตัวอย่างประโยค - เขาพยายามทำงานจนเสร็จทั้งที่เขาป่วย

ที่มา : เรียบเรียงมาจาก “บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม ๓” กระทรวงศึกษาธิการ

ใบงานที่ ๖ เรื่อง ประโยคซ้อน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ทบทวนชวนคิด ประโยคซ้อน
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ประโยคที่กำหนด แล้วเลือกคำเชื่อมไปเติมลงในช่องว่างให้ถูกต้องตามหลักการของประโยคความซ้อน

- ๑)เขาเล่ามานั้นถูกต้องแน่นอน (ที่, เพราะ)
- ๒) แม่ของฉันหัวเราะ.....เขาทำตลก (ซึ่ง, ที่)
- ๓) นิตยามาที่บ้าน.....เธอหลับ (เพราะ, เมื่อตอน)
- ๔)กังวลเธอจึงมาปรึกษาฉัน (พอ, เพราะ)
- ๕) เขาทำงานหนัก.....ช่วยเหลือสังคมให้ดีขึ้น (เพื่อ, ซึ่ง)
- ๖) เขาอ้วน.....เดินไม่ไหว (จน, ที่, ซึ่ง)
- ๗) สมชาย.....เป็นผู้จัดการธนาคารได้รับพระราชทานสายสะพายมหาติเรก
 คุณภรณ์ในปีนี้ (ซึ่ง, คนนั้น)
- ๘) ผลของการกระทำ.....ชั่วร้ายของผู้บริหารย่อมนตกแก่ส่วนรวม (อัน, โดย)
- ๙)เขาไม่มาฉันก็จะดำเนินงานเอง (หาก, เมื่อ)
- ๑๐) คนสวนตัดต้นไม้.....อยู่หลังรั้วโรงเรียน (อัน, ที่)

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง ประโยครวม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ทบทวนชวนคิด ประโยครวม
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ประโยครวม คือ ประโยคตั้งแต่ ๒ ประโยคขึ้นไป มารวมเข้าเป็นประโยคเดียวกัน ประโยคย่อยนั้นอาจเป็นประโยคสามัญหรือประโยคซ้อนก็ได้ และต้องมีคำเชื่อมสมภาค **และ** **และก็** **แต่** **ทว่า** **แต่** **ทว่า** **หรือ** ทำหน้าที่เป็นคำเชื่อมประโยคย่อยที่มารวมกัน มีลักษณะ ดังนี้

- ๑) ประโยครวมที่เกิดจากประโยคสามัญรวมกับประโยคสามัญ เช่น
 - ภรรยาผมตั้งครรภ์**แต่**แท้งเสียก่อน
 - วีรภาคอกแบบ**และ**ตัดเย็บเสื้อผ้าเอง
- ๒) ประโยครวมที่เกิดจากประโยคสามัญรวมกับประโยคซ้อน เช่น
 - เกษตรกรแถวนี้นิยมทำนา**และ**เลี้ยงปลาที่กินวัชพืชไว้ในนา
 - หมอจะไปหาคนไข้**หรือ**จะให้คนไข้มาหาหมอ
- ๓) ประโยครวมที่เกิดจากประโยคซ้อนรวมกับประโยคสามัญ เช่น
 - หลังคาที่รั่วนั้นซ่อมแล้ว**แต่**น้ำฝนก็ยังซึมลงมาได้
 - ครูสั่งให้นักเรียนอ่านบทที่ ๓ **และ**ทำแบบฝึกหัดท้ายบท
- ๔) ประโยครวมที่เกิดจากประโยคซ้อนรวมกับประโยคซ้อน เช่น
 - สุดาธิบดีประทานแต่อาหารที่มีประโยชน์**และ**ดื่มแต่น้ำที่บริสุทธิ์
 - เขาบอกว่าจะมาถึงพรุ่งนี้**แต่**ไม่ได้บอกว่าจะมาถึงกี่โมง

ประโยครวมที่มีประธาน กรรม หน่วยเติมเต็ม หรือหน่วยเสริมความเป็นคนหรือสิ่งเดียวกัน มักละประธาน กรรม หน่วยเติมเต็ม หรือหน่วยเสริมความในประโยคย่อยใดประโยคย่อยหนึ่ง เช่น

- ทิพย์ชอบลำไย**แต่**ไม่ชอบทุเรียน (ละประธานในประโยคย่อยที่ ๒)

ที่มา : เรียบเรียงมาจาก “บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม ๓” กระทรวงศึกษาธิการ

ใบงานที่ ๗ เรื่อง ประโยครวม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้าพันก้อ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ทบทวนชวนคิด ประโยครวม
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่งประโยครวมจากคำเชื่อมตามที่กำหนดให้ พร้อมระบุลักษณะของประโยครวมให้ถูกต้อง (ข้อ ๑ - ๓ ครูกำหนดประโยคมาให้ ข้อ ๔ - ๕ นักเรียนแต่งประโยคด้วยตนเอง)

ตัวอย่าง คำเชื่อมที่กำหนดให้ คือคำว่า **“และ”**
 แต่งประโยคได้ว่า แพนเค้กออกแบบและตัดเย็บเสื้อผ้าด้วยตนเอง
 ลักษณะของประโยครวม คือ ประโยคสามัญ + ประโยคสามัญ

<p>๑. คำเชื่อมที่กำหนดให้ คือคำว่า “และ” แต่งประโยคได้ว่า..... ลักษณะของประโยครวม คือ.....</p>
<p>๒. คำเชื่อมที่กำหนดให้ คือคำว่า “แต่” แต่งประโยคได้ว่า..... ลักษณะของประโยครวม คือ.....</p>
<p>๓. คำเชื่อมที่กำหนดให้ คือคำว่า “หรือ” แต่งประโยคได้ว่า..... ลักษณะของประโยครวม คือ.....</p>
<p>๔. คำเชื่อมที่กำหนดให้ คือคำว่า “แต่ทว่า” แต่งประโยคได้ว่า..... ลักษณะของประโยครวม คือ.....</p>
<p>๕. คำเชื่อมที่กำหนดให้ คือคำว่า “และ” แต่งประโยคได้ว่า..... ลักษณะของประโยครวม คือ.....</p>

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง การเขียนเรียงความ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การเขียนเรียงความ

เรียงความ เป็นเรื่องราวที่แต่งและเรียบเรียงขึ้นตามความนึกคิด ความรู้สึก ความรู้ และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของผู้แต่งที่ถ่ายทอดสู่ผู้อ่าน โดยมีโครงเรื่องให้สอดคล้องกับชื่อเรื่อง แล้วนำถ้อยคำมาประกอบเป็นประโยค และเรียบเรียงเป็นเนื้อความให้ต่อเนื่องกันตามโครงเรื่องที่คิดไว้

องค์ประกอบของเรียงความ

คำนำ	เป็นการเปิดเรื่อง อาจเป็นการอธิบายความหมายชื่อเรื่อง หรือขอบเขตของเรื่อง
เนื้อเรื่อง	อาจมีหลายย่อหน้า แต่ละย่อหน้าจะขยายความของเรื่อง ตามแนวคิดที่ตั้งไว้ อาจมีทั้งความรู้ การแสดงความคิดเห็น สำนวนโวหาร ที่มีความต่อเนื่องสอดคล้องกัน
สรุป	เป็นการปิดเรื่อง หรือ สรุปเนื้อหาสำคัญของเรื่อง ควรมีเพียง ๑ ย่อหน้า ซึ่งอาจเป็นคติสอนใจ ข้อคิด หรือความประทับใจให้แก่ผู้อ่าน

ขั้นตอนในการเขียนเรียงความ

๑. การกำหนดหัวเรื่อง มี ๒ ลักษณะ คือ การกำหนดหัวเรื่องไว้เรียบร้อยแล้ว และเลือกเขียนตามความสนใจ/พอใจ/มีความรู้เรื่องนั้นมากที่สุด

๒. การกำหนดขอบเขตของหัวข้อเรื่อง ไม่ควรกว้างมากเกินไปจนเขียนไม่จบ ควรมีจุดมุ่งหมายที่เฉพาะเจาะจง เช่น หัวข้อเรื่อง ที่กว้าง “สมุนไพรรักษาโรค” ให้เฉพาะเจาะจง “สมุนไพรรักษาโรค”

๓. การรวบรวมข้อมูลใช้วางโครงเรื่อง ต้องเป็นข้อมูลที่มีหลักฐานอ้างอิง มีเหตุผลน่าเชื่อถือ โดยพิจารณาว่าหัวข้อใดควรมาก่อน หรือมาหลัง แล้วจัดเรียงลำดับ

๔. การจัดกลุ่มความคิดในการวางโครงเรื่อง อาจจัดเป็นพวก หมวดยุคเดียวกันเป็นหัวข้อใหญ่ หัวข้อย่อย โดยจัดให้ต่อเนื่องสอดคล้องกัน

๕. วางโครงเรื่องด้วยวิธีต่าง ๆ ได้แก่

๕.๑ วางโครงเรื่องด้วยการใช้หัวข้อหลัก หัวข้อรอง และหัวข้อย่อย เช่น

ตัวอย่าง โครงเรื่อง นกแก้วสัตว์ปีกสวยงาม

ส่วนคำนำ : เปิดเรื่องด้วยความหมายของสัตว์ปีก

ส่วนเนื้อเรื่อง : ๑. รูปร่างลักษณะนกแก้ว ๒. ที่อยู่อาศัย

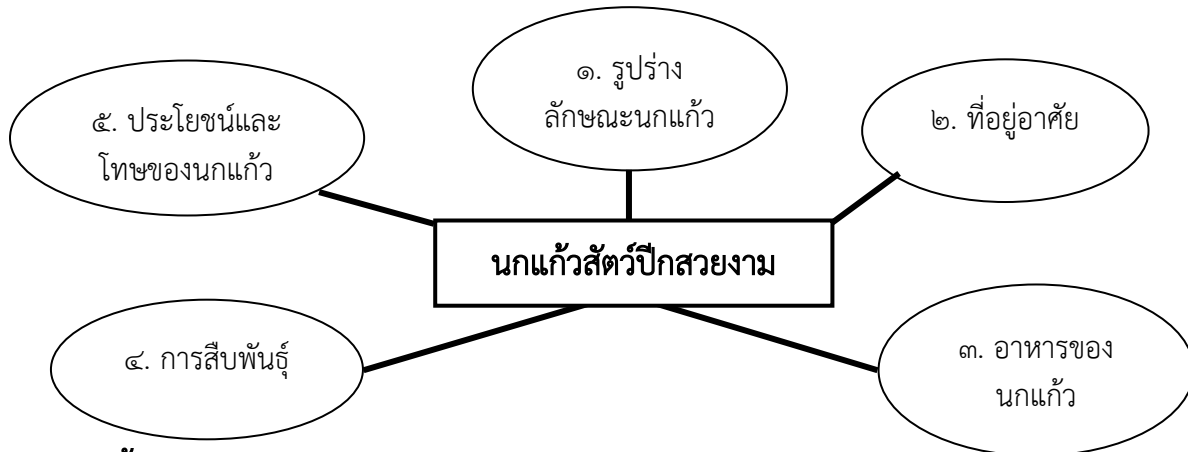
๓. อาหารของนกแก้ว ๔. การสืบพันธุ์

๕. ประโยชน์และโทษของนกแก้ว

ส่วนสรุป : การอนุรักษ์สัตว์ปีก และการดูแลเลี้ยงสัตว์ปีก

๕.๒ วางโครงเรื่องด้วยการใช้แผนภาพโครงเรื่อง

ตัวอย่าง โครงเรื่อง นกแก้วสัตว์ปีกสวยงาม

๖. ขั้นตอนการเขียน

๖.๑ ส่วนคำนำ /เปิดเรื่อง ต้องทำให้ผู้อ่านสนใจ เป็นการแนะนำหรือบอกความมุ่งหมายหรือแนวของเรื่อง ไม่เขียนนอกเรื่องหรืออ้อมค้อม ไม่ยาวเกินไป อาจเปิดเรื่องโดย บทประพันธ์ สุภาชิต ขำว การตั้งคำถาม

๖.๒ ส่วนเนื้อเรื่อง เป็นส่วนหลักของเรียงความ อาจมีหลายย่อหน้า เนื้อเรื่องควรประกอบด้วย

- ความรู้ในเรื่องต่างๆ มีหลักฐานยืนยัน
- ความคิดเห็นที่ไม่เลื่อนลอย มีเหตุผล ข้อมูลชัดเจนเหมาะสมสอดคล้องกัน
- เหตุการณ์ สถานการณ์ที่น่าสนใจ

๖.๓ ส่วนสรุป มักใช้ ๒ วิธี คือ

๑) จบด้วยการย่อ คือ นำเอาใจความสำคัญที่เป็นสาระอย่างแท้จริงมากล่าวในตอนท้ายให้ผู้อ่านประทับใจเป็นการทบทวนอีกครั้ง

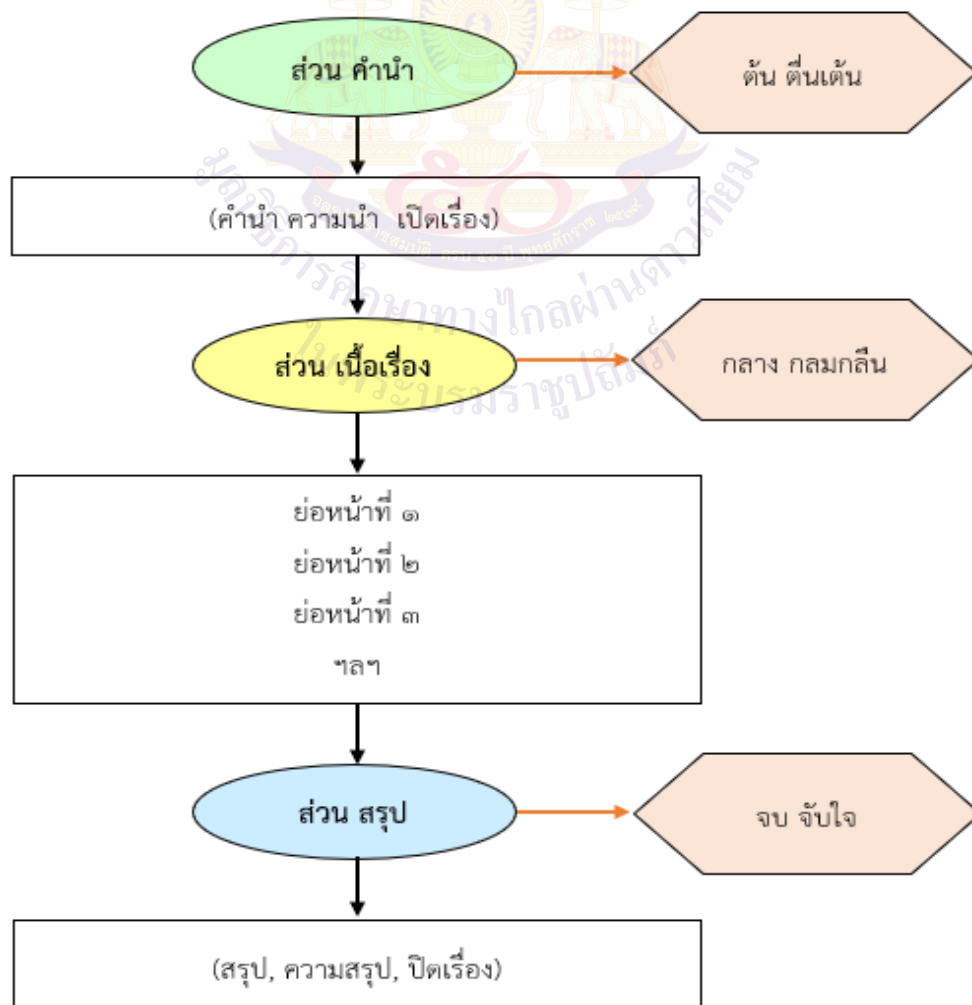
๒) จบด้วยการสรุปให้ตรงความมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง ใช้วิธีสรุปความเป็นประโยคบอกเล่า หรือประโยคคำถาม เป็นภาพิต หรือเป็นคำประพันธ์ที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่องก็ได้ภาคจบนี้ควรแยกเป็นย่อหน้าหนึ่ง และต้องสรุปความหมายสำคัญเอาไว้ในหน้านี้

เทคนิควิธีการเขียนเรียงความที่น่าสนใจ

ประเด็น	รายละเอียด
๑. การตั้งชื่อเรื่อง	- ชื่อเรื่องน่าสนใจแปลกใหม่ สอดคล้องกับเรื่องที่เขียน - กระชับ เข้าใจง่าย สร้างสรรค์ ไม่ขัดต่อศีลธรรม
๒. การเขียนคำนำ	- ส่วนนำมีเนื้อหาชี้ให้เห็นความสำคัญของเรื่อง - ดึงดูดสนใจได้เป็นอย่างดี - มีเทคนิคน่าสนใจ เช่น นำด้วยคำถาม สุภาชิต บทร้อยกรอง - ความยาวร้อยละ ๒๐ ของเรียงความ

ประเด็น	รายละเอียด
๓. การเขียนเนื้อเรื่อง	<ul style="list-style-type: none"> - ลำดับความคิดต่อเนื่องสอดคล้อง - แสดงเหตุผลได้สมเหตุสมผล - เนื้อหาสอดคล้องกับหัวข้อ - ยกตัวอย่างและอ้างอิงประกอบ เช่น สำนักนวนิยาย สุภาชิต คำคม ตัวเลข สถิติบุคคล ทฤษฎีหลักปรัชญา
๔. การเขียนสรุป	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนสรุปมีเนื้อหาสัมพันธ์กับเนื้อหาส่วนอื่น ๆ มีเนื้อหากล่าวปิด - เทคนิคที่น่าสนใจในการเขียนส่วนสรุป เช่น ตั้งคำถามให้ผู้อ่าน จุกคิด คำคม ข้อคิด คติเตือนใจ - ความยาวร้อยละ ๒๐ ของเรียงความ
๕. ความถูกต้องและความสมบูรณ์	<ul style="list-style-type: none"> - เขียนถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ไทยและอักขรวิธี - เว้นวรรคตอนได้ถูกต้องเหมาะสม - ปลายมืออ่านง่ายเป็นระเบียบ สะอาดเรียบร้อย

แผนผังการจัดลำดับองค์ประกอบของเรียงความ

ใบงานที่ ๘ เรื่อง การเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้าล้านช้าง
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรียงความตามหัวข้อที่ตนเองสนใจ ๑ เรื่อง โดยให้มีองค์ประกอบครบถ้วนตามหลักการเขียนเรียงความ

เรื่อง.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง การอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อเสนอแนะ และปฏิบัติตาม
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่านเขียนเรียนรู้สู่การปฏิบัติ
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การอ่านงานเขียนเชิงอธิบายจากสื่อต่าง ๆ

เป็นการอ่านข้อมูลเพื่อทำความเข้าใจ เช่น ข่าวสารทางราชการ ประกาศ ฉลากยา การใช้วัสดุ อุปกรณ์ ผู้อ่านจะต้องทำความเข้าใจให้ชัดเจนจึงจะสามารถปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอน ปลอดภัย และมีประสิทธิภาพ ยังเป็นการอ่านเพื่อค้นคว้าข้อมูลหรือวิธีนำไปใช้ ต้องอ่านอย่างละเอียด ให้ได้ความครบถ้วน จะทำให้ปฏิบัติตามได้ถูกต้อง เช่น ข่าวสารทางราชการ คำแนะนำการใช้ พจนานุกรม การใช้วัสดุอุปกรณ์ คำเตือนบนฉลากยา คู่มือและเอกสารของโรงเรียน ขั้นตอนการซักผ้า การล้างจาน ฯลฯ

หลักการอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อเสนอแนะ และปฏิบัติตาม

๑. ตั้งจุดประสงค์ในการอ่านว่าจะอ่านเพื่อความรู้ หรือเพื่อค้นคว้า หรือเพื่อต้องการปฏิบัติตามขั้นตอน
๒. อ่านเพื่อนำไปปฏิบัติ เพื่อให้ได้รับสิ่งที่ต้องการ และนำไปใช้ประโยชน์ได้ถูกต้อง
๓. อ่านอย่างละเอียด ให้เข้าใจชัดเจน เพื่อให้ได้รับข้อมูลที่ครบถ้วน
๔. ตรวจสอบและสังเกตหมายเหตุ เนื่องจากงานเขียนบางเรื่อง อาจมีหมายเหตุหรือข้อห้ามสำหรับการใช้งาน เพื่อลดความผิดพลาด
๕. สรุปความรู้และข้อคิดที่ได้จากการอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย และปฏิบัติตาม

ตัวอย่าง งานเขียนเชิงอธิบายแสดงขั้นตอน เรื่อง การล้างมือ ๗ ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ ๑ ฝ่ามือถูฝ่ามือ ล้างมือด้วยน้ำสะอาด ถูสบู่จนขึ้นฟอง หลังจากนั้นนำฝ่ามือทั้งสองข้างประกบกัน และถูวนให้ทั่ว

ขั้นตอนที่ ๒ ถูหลังมือและซอกนิ้ว เพื่อฆ่าเชื้อโรคบริเวณมือและซอกนิ้วด้านหลัง โดยใช้ฝ่ามือถูบริเวณหลังมือ และซอกนิ้วสลับไปมาทั้งสองข้าง

ขั้นตอนที่ ๓ ถูฝ่ามือและซอกนิ้ว นำมือทั้งสองข้างมาประกบกัน ถูฝ่ามือและซอกนิ้วด้านหน้าให้สะอาด

ขั้นตอนที่ ๔ หลังนิ้วมือถูฝ่ามือ ให้นิ้วมือทั้งสองข้างงอเกี่ยวกัน ถูวนไปมา

ขั้นตอนที่ ๕ ถูนิ้วและโคนนิ้วหัวแม่มือ กางนิ้วหัวแม่มือแยกออกมา ใช้ฝ่ามืออีกข้างกำรอบนิ้วหัวแม่มือ แล้วถูหมุนไปรอบ ๆ ทำสลับกันทั้งสองข้าง

ขั้นตอนที่ ๖ ถูปลายนิ้วมือบนฝ่ามือ ให้แบมือแล้วใช้ปลายนิ้วมืออีกข้างถูวนเป็นวงกลม จากนั้นสลับข้างทำแบบเดียวกัน

ขั้นตอนที่ ๗ ถูบข้อมือ กำมือรอบข้อมือข้างหนึ่ง ถูจนจนกว่าจะสะอาด หลังจากนั้นให้เปลี่ยนข้างทำแบบเดียวกับมือข้างแรก

แหล่งที่มาของข้อมูล <https://www.nestle.co.th>

ตัวอย่าง งานเขียนประเภทแนวทางปฏิบัติในการป้องกันโควิด ๑๙

แนวทาง โรงเรียน ป้องกัน COVID-19

เข้าแถว ทำกิจกรรมตอนเช้า ที่ห้องเรียน		เปิดประตู หน้าต่างให้ถ่ายเท และงดใช้เครื่องปรับอากาศ	
แต่ละห้อง มีนักเรียน 20 คน โต๊ะห่างกัน 1.5 เมตร		ดูแลเด็กเล็กใกล้ชิด ให้ล้างมือ ไม่สัมผัสตา จมูก ปาก	
ทำความสะอาด ด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ อย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง		ให้กินข้าวในห้องเรียน หรือจัดเวลาพัก หลั่้อมกัน	
ไม่ควรหยิบ หรือใช้สิ่งของร่วมกัน		เล่นกีฬา โดยเฉพาะที่ปลดลือก	

© covid19.thaipbs.or.th Thai PBS 3

แหล่งที่มาของข้อมูล : <https://covid19.thaipbs.or.th>

ตัวอย่าง งานเขียนประเภทข้อตกลงในห้องเรียนยุคโควิด

ข้อตกลงของเรา

เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19

COVID-19

โรงเรียนภูเขียววิทยา

-

1

ตรวจวัดไข้ก่อนเข้าห้องเรียน
หากรู้สึกไม่สบายให้รีบแจ้งคุณครูทันที
-

2

นักเรียนทุกคนต้องสวม
หน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย
-

3

ล้างมือด้วยเจลแอลกอฮอล์
ก่อนเข้าห้องเรียนทุกครั้ง
-

4

ไม่ใช้สิ่งของร่วมกับผู้อื่น
เช่น ผ้าเช็ดหน้า แก้วน้ำ ชาม-ส้อม
-

5

เว้นระยะห่างกันอย่างน้อย 1-2 เมตร

“ร่วมด้วยช่วยกัน เราป้องกันโควิด-19”

แหล่งที่มาของข้อมูล : เพจเฟซบุ๊กโรงเรียนภูเขียววิทยา อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ

ตัวอย่าง งานเขียนประเภทอธิบายแสดงขั้นตอน

โซนครัวไทยวัยจ้าว

พบกับเมนู French toast whole wheat

วัตถุดิบ

1. ขนมปังโฮลวีต	8	แผ่น
2. นมจืด	180	มิลลิลิตร
3. ไข่ไก่	2	ฟอง
4. เนยเค็ม	2	ช้อนชา
5. น้ำผึ้ง	1	หลอด
6. กล้วยหอม	1-2	ลูก

ขั้นตอนการทำ

1. ตอกไข่ใส่ถ้วย และตามด้วยนมจืดตีผสมให้เข้ากัน
2. นำขนมปังชุบลงไปในถ้วยที่เราตีไว้กับนมไว้แล้ว โดยทำทีละแผ่น ชุบให้ชุ่มทั่วทั้งแผ่น
3. นำกล้วยที่เตรียมไว้มาหั่นเป็นแว่น ๆ จำนวนตามต้องการ
4. นำกระทะตั้งเตา ใช้ไฟอ่อนทาน้ำมันให้ทั่วกระทะ
5. นำขนมปังที่เตรียมไว้ลงจี่ในกระทะ แล้วใส่กล้วยหอมลงไป ตามด้วยขนมปังอีกแผ่นประกบด้านบน
6. ทอดขนมปังทั้ง 2 ด้านจนเหลืองกรอบ
7. ตักขึ้นใส่จานราดด้วยน้ำผึ้งตามชอบ

แหล่งที่มาของข้อมูล : เว็บไซต์พิพิธภัณฑสถานเด็กกรุงเทพมหานคร แห่งที่ ๑ (จตุจักร)

ตัวอย่าง งานเขียนประเภทอธิบายแสดงขั้นตอน

7 ขั้นตอน
ล้างมือ

15 ตุลาคม วันล้างมือโลก
(Global Handwashing Day)

มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
ศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษก

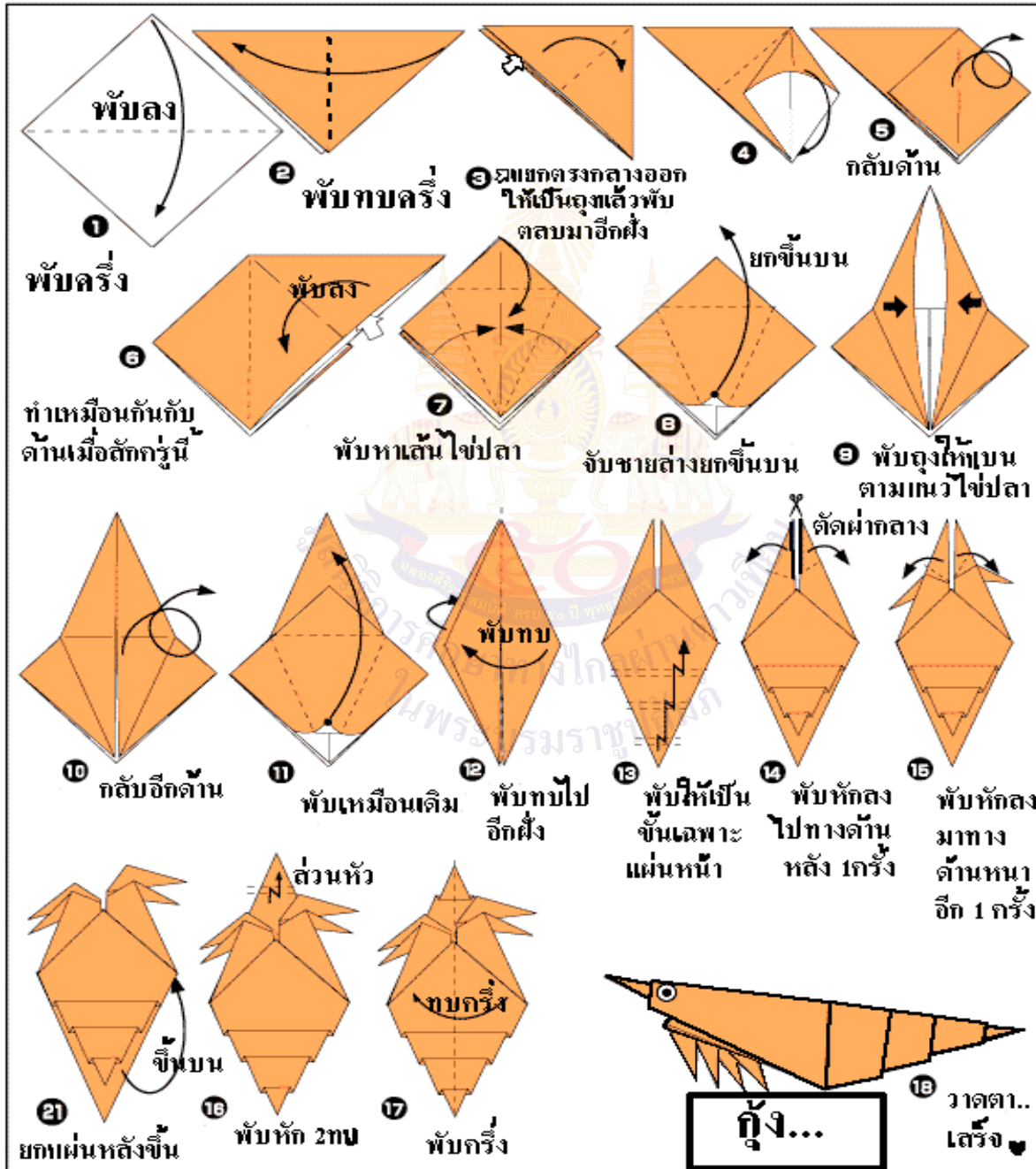
ขอบคุณข้อมูล : กรรณานันท์
รูป : www.freepik.com

- 1 ฝ่ามือถูกัน
- 2 ฝ่ามือถูหลังมือ และนิ้วถูขอกัน
- 3 ฝ่ามือถูฝ่ามือ และนิ้วถูขอกัน
- 4 หลังนิ้วมือ ถูฝ่ามือ
- 5 ถูนิ้วหัวแม่มือ ด้วยฝ่ามือ
- 6 ปลายนิ้วมือ ถูขวางฝ่ามือ
- 7 ถูรอบข้อมือ

แหล่งที่มาของข้อมูล : ศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษก คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ใบงานที่ ๙ เรื่อง การอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อเสนอแนะ และปฏิบัติตาม
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้าพันก้ออ่าน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่านเขียนเรียนรู้สู่การปฏิบัติ
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านวิธีการพับก๊วยและปฏิบัติตามตามขั้นตอน โดยใช้เวลาพับ ๕ นาที

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

**ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การกรอกแบบรายการ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง กรอกแบบรายการทำงานให้ดี
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖**

การกรอกแบบรายการต่าง ๆ

การกรอกแบบรายการ คือ การเขียนกรอกรายละเอียดต่าง ๆ ลงในเอกสารแบบรายการ เพื่อให้เอกสารนั้นสมบูรณ์ถูกต้อง ตรงตามจุดประสงค์ของผู้จัดทำแบบรายการ

แบบรายการที่พบในชีวิตประจำวัน แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท ได้แก่

๑. แบบที่ใช้ในการติดต่อกับหน่วยงานทั้งรัฐและเอกชน เช่น ใบสมัครงาน ใบฝาก-ถอนเงิน
๒. แบบที่ผู้อื่นขอความร่วมมือให้กรอก เช่น แบบสอบถามความนิยมของผู้บริโภค
๓. แบบที่ใช้ภายในองค์กร เช่น ใบสมัครสมาชิก ใบขออนุญาตออกนอกพื้นที่ ฯลฯ
๔. แบบสัญญาที่มีผลผูกพันทางกฎหมาย เช่น สัญญาให้เช่าอาคารสถานที่ สัญญาซื้อขาย

การกรอกแบบรายการมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

๑. อ่านสำรวจเพื่อทราบว่าแบบรายการนั้น มีข้อมูลใดที่ต้องการกรอกบ้าง
๒. เขียนข้อมูลที่ละรายการด้วยลายมือที่อ่านง่าย ตั้งแต่ข้อแรกจนถึงข้อสุดท้าย ให้ครบถ้วน
๓. หากไม่เข้าใจการกรอกบางรายการ สามารถสอบถามเจ้าหน้าที่ได้
๔. อ่านทบทวนอีกครั้งว่ากรอกแบบรายการถูกต้องครบถ้วนหรือไม่
๕. เมื่อกรอกข้อมูลสำคัญผิดพลาด เช่น จำนวนเงิน อาจขีดฆ่าและเซ็นชื่อกำกับ

ตัวอย่าง ใบรับฝากเงิน สหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด

		สหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด CO-OPERATIVE GOVERNMENT OFFICER CO-OP LTD.		ใบรับฝากเงิน	
				วันที่.....	
ประเภทบัญชี ☐ ออมทรัพย์ ☐ ออมทรัพย์พิเศษ ☐ ประจำ..... ☐ เก็บออมพิเศษ ☐ อื่นๆ.....				รายการฝาก ☐ เงินสด ☐ เช็ค ☐ รายการอื่น	
เลขที่บัญชี Account Number		ชื่อบัญชี Account Number			
เงินสด Cash	จำนวนเงิน เป็นตัวอักษร ()	จำนวนเงิน เป็นตัวเลข			
รายการเช็ค Cheques	หมายเลขเช็ค	ชื่อธนาคาร/สาขา	จำนวนเงิน	ลายมือชื่อผู้ฝาก	
จำนวนเงิน เป็นตัวอักษร ()	จำนวนเงิน เป็นตัวเลข	เจ้าหน้าที่			

ตัวอย่าง ใบรับฝากเงิน ธนาคารออมสิน

 ใบฝากเงิน (อ.ส.3) Deposit Slip		ประเภทบัญชี Account Type		☐ เพื่อเรียก Savings Deposit	☐ เพื่อเรียก (พิเศษ) Savings Deposit (SP)	☐ เงินสด Cash	☐ ตัวเลขเงิน Bill Payment
				☐ ประจำเดือน Fixed Deposit Month	☐ กระแสรายวัน Current A/C	☐ เช็ค Cheque	
สำนักงาน/สาขา Branch	สาขาหัวหมาก	เพื่อเข้าบัญชีสำนักงาน/สาขา For Branch		วันที่ Date			
ชื่อบัญชี A/C Name		เลขที่บัญชี A/C No.					
เงินสด (ตัวอักษร) Total Amount in Words				บาท Baht	Total Amount		
เลขที่ Cheque No.	ธนาคาร Bank	สาขา Branch	จำนวนเงิน Total Amount		ผู้รับเงิน Receivers		
จำนวนเงินตามเช็ค Total Amount in Words by Cheque				บาท Baht	ผู้รับมอบอำนาจ Authorised		
ลายมือชื่อผู้ฝาก Deposit Signature				โทรศัพท์ Telephone No.			

ตัวอย่าง ใบสมัครสมาชิกห้องสมุด

เลขที่.....

ใบสมัครสมาชิกห้องสมุดประชาชนอำเภออดอยสะเก็ด
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภออดอยสะเก็ด

- ชื่อ - นามสกุล (นาย/นาง/นางสาว)
 เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน
 เกิดวันที่ เดือน พ.ศ. อายุ ปี
- ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ หมู่ที่ หมู่บ้าน ตำบล
 อำเภอ จังหวัด รหัสไปรษณีย์
 เบอร์โทรศัพท์
 Facebook :
 ID Line :
- วุฒิการศึกษา/ศึกษาระดับชั้น / นักศึกษา กศน ตำบล
- อาชีพ
 สถานที่ทำงาน
 เบอร์โทรศัพท์ที่ทำงาน

มีความประสงค์ที่จะสมัครเป็นสมาชิกห้องสมุดประชาชนอำเภออดอยสะเก็ด สังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภออดอยสะเก็ด และจะปฏิบัติตามกฎระเบียบของห้องสมุดประชาชนอำเภออดอยสะเก็ด

ลงชื่อ

(.....)

ผู้สมัครสมาชิกห้องสมุด

ว/ด/ป

.....บรรณารักษ์

ตัวอย่าง ใบสมัครเข้าศึกษาต่อ

โรงเรียนศึกษานารีวิทยา

ใบสมัครเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2560

โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศด้านภาษาอังกฤษ-จีนกลาง

รูปถ่าย

เลขประจำตัวผู้สมัคร

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(เลขบัตรประชาชน)

ข้อมูลนักเรียน

1. ชื่อ ด.ช. นาย ด.ญ. น.ส..... นามสกุล

เชื้อชาติ..... สัญชาติ ศาสนา เกิดวันที่ เดือน พ.ศ.....

2. ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน เลขที่ หมู่ที่ ชื่อหมู่บ้าน ซอย ถนน.....

แขวง/ตำบล เขต/อำเภอ จังหวัด รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์บ้าน

โทรศัพท์มือถือ E-mail

3. การศึกษาปัจจุบัน กำลังเรียน/จบการศึกษาระดับชั้น ป.6 จากโรงเรียน.....เขต.....จังหวัด

มีผลการเรียน ผลการเรียนเฉลี่ยทุกรายวิชา (GPA) ชั้น ป.4 ถึง ป.5

ผลการเรียนเฉลี่ยวิชาภาษาไทย จำนวน 2 ปีการศึกษา.....ผลการเรียนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 2 ปีการศึกษา.....

ผลการเรียนเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 2 ปีการศึกษา.....ผลการเรียนเฉลี่ยวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 2 ปีการศึกษา.....

4. สภาพครอบครัว อยู่อาศัยกับบิดามารดา บิดามารดาแยกกันอยู่ อาศัยอยู่กับผู้อื่น(ระบุ).....

ชื่อบิดา.....นามสกุล.....อาชีพ.....รายได้ต่อเดือน.....

โทรศัพท์ที่ติดต่อได้ (โทรศัพท์บ้าน).....มือถือ.....

ชื่อมารดา.....นามสกุล.....อาชีพ.....รายได้ต่อเดือน.....

โทรศัพท์ที่ติดต่อได้ (โทรศัพท์บ้าน).....มือถือ.....

5. ปัจจุบันนักเรียนอาศัยอยู่กับ

 บิดา มารดา บิดาและมารดา ปู่ ย่า ตา ยาย อื่นๆ(ระบุ).....

บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ชื่อหมู่บ้าน.....ซอย.....ถนน.....แขวง/ตำบล.....

เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์บ้าน.....โทรศัพท์มือถือ.....

ขอรับรองว่าเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....ผู้สมัคร

ลงชื่อ.....ผู้ปกครอง

(.....) เขียนตัวบรรจง

(.....) เขียนตัวบรรจง

หลักฐานที่ใช้สมัคร

- สำเนาทะเบียนบ้าน
- รูปถ่ายขนาด 1.5 นิ้ว จำนวน 3 รูป
- ใบรับรอง/เอกสารรับรองผลการเรียน/สมุดประจำตัวนักเรียน
- อื่นๆระบุ (เช่น ความสามารถพิเศษด้านภาษาและทางวิทย์-คณิตฯ)

สำหรับเจ้าหน้าที่

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจหลักฐาน

(.....)

ลงชื่อ.....ผลออกเลขประจำตัว

(.....)

**ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การกรอกแบบรายการ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง กรอกแบบรายการทำงานให้ดี
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖**

คำชี้แจง ให้นักเรียนกรอกข้อมูลต่าง ๆ ตามที่ปรากฏในใบสมัครเข้าศึกษา โดยกรอกให้ถูกต้อง ครบถ้วน และสะอาดเรียบร้อย

ใบสมัครเข้าศึกษาต่อโรงเรียน..... สมัครเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่..... ปีการศึกษา..... เขียนวันที่.....เดือน.....พ.ศ..... เลขประจำตัวผู้สมัครสอบ.....	<div style="border: 1px solid black; width: 100%; height: 100%; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> <p>รูปถ่าย</p> </div>
<p>ข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน</p>	
<p>๑. ชื่อ-สกุลนักเรียน.....ชื่อเล่น.....</p> <p>เลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก <input type="text"/>-<input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/></p>	
<p>๒. วัน/เดือน/ปีเกิดตามบัตรประชาชน</p> <p>เกิดเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....อายุ.....ปี</p> <p>เชื้อชาติ.....สัญชาติ.....ศาสนา.....หมู่เลือด.....</p>	
<p>๓. ที่อยู่ปัจจุบันตามบัตรประชาชน</p> <p>อาศัยอยู่บ้านเลขที่.....หมู่.....ถนน.....ตำบล.....</p> <p>อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....</p> <p>ข้าพเจ้าเป็นบุตรคนที่.....มีพี่จำนวน.....คน มีน้องจำนวน.....คน</p>	
<p>๔. ข้อมูลความเป็นอยู่</p> <p>ปัจจุบันอาศัยอยู่กับ ☐ บิดา ☐ มารดา ☐ ปู่-ย่า ☐ ตา-ยาย ☐ อื่น ๆ ระบุ.....</p> <p>เบอร์มือถือที่สามารถติดต่อได้.....อีเมล.....</p> <p>สมาชิกในครอบครัวมีทั้งหมด.....คน ประกอบด้วย.....</p>	

๕. ประวัติการศึกษา

จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จากโรงเรียน.....

อำเภอ.....จังหวัด.....

 ห้องเรียนพิเศษ ห้องเรียน SMT English Program ห้องเรียนปกติ อื่น ๆ ระบุ.....ผลการเรียนเฉลี่ย (GPA).....ความถนัด/ความสามารถ เล่นดนตรีไทย ระบุ..... เล่นดนตรีสากล ระบุ..... เล่นกีฬา ระบุ..... ทักษะศิลป์ ระบุ..... พูดภาษา ระบุ.....

*หมายเหตุ หากไม่มีตามที่ระบุ ให้เขียนเพิ่มเติมในนี้.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ขอรับรองว่าเป็นความจริง

หลักฐานที่ใช้ในการสมัคร สำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาบัตรประชาชน สำเนาใบเปลี่ยนชื่อ-สกุล (ถ้ามี) สำเนาทะเบียนบ้านบิดา-มารดา รูปถ่ายขนาด ๑.๕ นิ้ว จำนวน ๒ ใบ

ลงชื่อ.....เจ้าหน้าที่

(.....)

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน

๑. กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับที่ฉันทำได้ตามระดับความสามารถของตนเอง และสิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้				สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๑. การสรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่าน					☐
๒. การเขียนย่อความจากพระราชดำรัส					☐
๓. การพูดรายงาน					☐
๔. การบันทึกความรู้จากการอ่าน					☐
๕. การวิเคราะห์ชนิดของประโยค					☐
๖. การเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์					☐
๗. การกรอกแบบรายการ					☐

๒. สิ่งที่ฉันทำได้ดีและภูมิใจ (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

๓. สิ่งที่ฉันยังไม่เข้าใจ / ยังทำได้ไม่ดี คือ..... (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

๔. สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้นในการเรียนหน่วยต่อไป (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

ประจำ : กลางภาค ปลายภาค หน่วยการเรียนรู้ที่.....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

สิ่งหนึ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากการเรียนวิชานี้ในปลายภาคเรียน คือ

สิ่งที่ฉันชอบ / ทำได้ดี

สิ่งที่ฉันอยากจะบอกคุณครู คือ

สิ่งที่ฉันควรปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น คือ

ฉันน่าจะเรียนรู้ได้ดีกว่านี้หาก

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
โครงการจัดทำสื่อ ๖๐ พรรษา เณลินพระเกียรติ

